کلیات رحمن بابا (رح)

Ketabton.com

فیسبوک غلام حضرت غلام

فیسبوک حاجی عجب خان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ا

۳۴ ۱/۱

کوره هسے کردګار دے رب زما
چه صاحب د کل اختیار دے رب زما
همګی بزرګواران چه څوک ئے وائی
تر همه و بزرګوار دے رب زما
نه ئے هیڅ حاجت په چا باندے موقوف دے
نه د چیا منت پار دے رب زما
له نیستی ئے د هستی صورت پیدا که
هسے رنګ پروردګار دے رب زما
هم صانع دے د جمله و مصنوعاتو
هم سامع د هر ګفتار دے رب زما
چه ئے هیچرے نه مثل نه مثال شته
د هغو عطر و عطار دے رب زما
هر تعمیر چه د دنیا او د عقبیٰ دے
د همه وارو معمار دے رب زما
خوانده د نانوشتو صحیفو دے
دانده د هر اسرار دے رب زما

که ظاهر دے که باطن دے که مابین دے
له همه و خبردار دے رب زما
شریک نه لری په خپله بادشاهی کښے
بے شریک شهریار دے رب زما
هسے نه چه واحدی ئے ده له عجزه
په واحد وجود بسیار دے رب زما
حاجت نه لری د چیا و یاری ته
له هغو سره چه یار دے رب زما
څه حاجت دے چه ئے بل خواته غوارم
په خپل کور کښے همکنار دے رب زما
هیڅ تغیر و تبدیل نه لری رحمانه
تل ترتله برقرار دے رب زما

۱۳ ۲/۲ ۲۷

که صورت د محمد نه وے پیدا
پیدا کړے به خدائے نه وه دا دنیا
کل جهان د محمد په طفیل پیدا شه
محمد دے د تمام جهان ابا
نبوت په محمد باندے تمام شه
نشته پس له محمده انبیاء
نور هاله د محمد وو پیدا شوے
چه نه عرش وو نه کرسی وه نه سما

بوی هاله د محمد وو په جهان کښے
چه بوی نه وو د ادم او د حوا
په صورت که اخرین دے پیدا شوے
په معنیٰ کښے اولین دے تر هرچا
که نبی دے که ولی دے که عاصی دے
محمد دے د همه وارو پیشوا
چه ئے دین د محمد دے قبول کړے
جنتی دے که فاسق دے که پارسا
محمد د ګمراهانو رهنما دے
محمد دے د رندو د لاس عصا
که رښا ده پس روی د محمد ده
ګنه نشته په جهان بله رښا
محمد د بیچاره و چاره ګر دے
محمد دے هر دردمند لره دوا
خدائے نه مه ګڼه بیشک چه بنده دے
نور ئے کل واړه صفات دی په رښتیا
زه رحمان د محمد د در خاکروب یم
که مے خدائے نه که نه دے دره جدا

۹ ۲/۲ ۳۶

ی

صاحبان چه د ارشاد دی مقتدا
چار یاران د پاک رسول دی په رښتیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

لہ اوّلہ ابوبکرؓ چہ صدّیق دے
بہترین دے لہ یارانو پہ ھرچا
پس لہ دہ نہ بیا بہتر حضرت عمرؓ دے
چہ ئے حق باطل پہ عدل کڑ جدا
بیا دریم پسے عثمانؓ بن عفان دے
ذوالنورین ئے نام پہ روغہ پہ رښتیا
څلورم پسے بہتر حضرت علیؓ دے
لہ اصحابو اولیاؤ کبریا
څلور وارہ څلور رُکنہ دَ اسلام دی
دَ اسلام کوټہ بے دوئی دہ بے بقا
اصحابؓ دَ پاک رسُول وو لکہ ستوری
ھمہ وارہ دَ حق لارے رھنما
چہ خلاف دَ دوئی لہ قولہ لہ عمل کہ
دَ ھغو خلل پہ دین کښے شو پیدا
ما رحمان دی څلور وارہ قبول کڑی
دوئی زما ھم مقتدا دی ھم پیشوا

۴۴ ۸

عالمان دی روښنائی دَ دے دنیٔ
عالمان دی دَ تمام جھان پیشوا
کہ څوک لار غواڑی وخدائے او و رسُولؐ تہ
عالمان دی دَ دے لارے رھنما

کیمیاگر کہ دَ کیمیا پہ طلب گرځی
صحبت دَ عالمانو دہ کیمیا
پہ مجلس دَ عالمانو بہ سرۂ زر شی
کہ څوک کانڼہ وی کہ لوټے دَ صحرا
جاھلان دی پہ مثال دَ مُردہ گانو
عالمان دی پہ مثال دَ مسیحاء
چہ مُردو ئے لہ نفسہ ژوندے کیږی
عالمان دی وارہ ھسے اولیا
ھر سړے چہ رتبہ نہ لری دَ علمؓ
سړے نہ دے خالی نقش دے گویا
زہ رحمان حلقہ بگوش دَ ھر عالم یم
کہ عالی دے کہ اوسط دے کہ اَدنیٰ

۶۵ ۲۱ ۵/۵

دوبارہ دے راتلہ نشتہ پہ دنیا
مَن دَ واردے کہ دروغ کړے کہ رښتیا
ھرہ چار چہ تر وقت تیرہ شی عنقا شی
عنقا نہ دے پہ دام نښتے دَ ھیڅا
تر ورځ تیرے اوبہ بیرتہ نہ چاروړی
نہ جاروړی تیر ساعت پہ بیرتہ بیا
تیر ساعت پہ مثال مړے دَ غھن دے
مړچا نہ دے ژوندے کړے پہ ژړا

کہ مقصود لرے تلوار کړہ وقت کوتاہ دے
غرہ مہ شہ دَ دے عمر پہ بقا
ھرہ نبہ چہ صحیح گڼے پہ زړہ کښے
پہ غرور بہ دغہ نښہ کړے خطا
پہ امید امید ئے خلق نا امید کړ
دَ ایام لہ مکرہ مہ شہ بے پروا
چہ دَ مرگ پہ تماچہ دِ شی خولہ ماتہ
ترو پہ ماتہ خولہ بہ څہ رنگ کړے ثنا
ویرہ ژړے ارتینے چہ وینا وائی
تا تہ وائی کہ پوھیږے پہ وینا
ملک شئے چہ پہ زور دَ څوک تعلیم کا
ھم عاقل ئے ھم بالغ ئے ھم دانا
پہ عمل دَ نیکو بدو فھم وکړہ
چہ پہ دا کښے دِ بھبود دے کہ پہ دا
سر دننہ پہ گریوان کړہ ستر گے روغے
دیر پہ پورتہ پورتہ مہ ځہ سرھوا
سرھوا سرھوا مہ ځہ و اسمان تہ
تہ پہ اصل کښے لہ زمکے ئے پیدا
دَ عمل پہ ځائے بہ دا ښتنہ نہ وی
چہ تہ زوئے ئے یا نمسے ئے دَ فلانا
پہ خپل ځان ښیگڼہ وکړہ غرہ مہ شے
پہ ښیگڼہ دَ آدے او دَ ابا

ھغہ ناوے چہ پہ ځان ښائستہ نہ وی
څوک ئے څہ کاندی ښائست دَ مور او نیا
دا خبرہ زہ ھسے و ځان تہ وایم
دلگیر مہ شہ کہ مے نوم واخست دَ ستا
نوم دَ ستا او دَ بل اخلم ځان تہ وایم
نہ مے کار نہ مے غرض شتہ پہ نورچا
ھرچہ وایم ھمہ وارہ ځان تہ وایم
دا ھمہ وارہ عیبونہ دی زما
کہ مے ځائے دَ دے عیبونو نہ پہ زړہ کښے
ما بہ څہ لرہ کولہ دا انشا
چہ دَ مرگ سختے خواری دَ ستا پہ خوا دی
اے رحمان ولے نہ مرے لا پخوا

۱۰۵ ۴ ۹/۷

راشہ مہ کوہ لہ چا سرہ جفا
لږ ژوندون دِ ضائع کیږی بے وفا
پہ دنیا کښے ھیڅوک نہ دی پاتو شوی
وارہ تلونی دی کہ مَن دی کہ سبا
دا یاران چہ مَن وتا وتہ جلوہ کا
پہ دوہ ورځے پس بہ وارہ شی فنا
کہ دیدن دِ دَ چا خوښ وی ورتہ گورہ
چہ فنا شی بیا بہ کلہ شی پیدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ خزان پاڼه چه بیا شي له شاخه
په حکمت به یې پیوند نه کا حکما
چه په زمکه څاڅکي پریوځي له آسمانه
بیا له زمکې ختې نه شي په سما
ګومان مه کړه چه به بیا سترګو له ورشي
هغه اوښه چه له سترګو شي جدا
دا په هره ورځ چه خیژي بل بل نمر دې
هرچه پریوځي هغه نه شي ختې بیا
که جنت په زهد نه دې بې کرمه
هر سړي به خپله غاړه کا ادا
که د نفس دپاره سل محنته وکړې
یو محنت به د پکار نه شي فردا
که تمام جهان پخپله کینه وخوړې
یاد به نه شې په درود او په دعا
که یوه دانه د وږي په لاس ورکړې
هم دغه به د توبه شي د عقبیٰ
که یو څاڅکي اوبه تږي له ورکړې
د دوزخ او ستا ترمیان به شي دریا
که یو ځل سر د خدای په لوري ټیټ کړې
په قیامت به سربلند شې تر هرچا
بازار دا دې که څوک سود و سودا کاندي
په هغه جهان نه سود شته نه سودا

اشنایان که ځه پوهیږې تن یې د وقت دي
چه خاریږي یو اشنا تر بل اشنا
که ژوندون دې نو هم دا دې په جهان کښې
چه له چا سره تیریږي په خندا
خدای امان وکړه له هسې زندګیه
چه ته بد وایې له بده بل له تا
زهر ښه دي که په صلح په صلاح وي
نه شکرې په فتنو او په غوغا
نفس په خاورو په خس وک ښه دي نعمه
نه د غم په غوړو وریږو په حلوا
ماته ملا په مشقت په محنت ښه ده
نه حرام ضیافت د چا تر ملا
ړوند بهتر دې چه څه نه ویني په سترګو
نه چه سترګې په پردي حرام کا وا
ګونګ بهتر دې چه بې کلام و بې زبان وي
نه چه ژبه شي په بد ویل ګویا
کوڼ بهتر دې چه څه نه اوري په غوږو
نه چه غوږ کاندي د بدو په وینا
دیو او دد که په خوا درېشي بهتر دې
خدای د بد سړي د ورنه ولي په خوا
د جاهل تر صحبت مېږه به بهتر وي
که له چا سره صدم وي اژدها

که مشکل دي خو د زړونو رغول دي
سهل کار دې سود و زیان د دې دنیا
سود و زیان د دنیا واړه سهل کار دې
خدای د نه کا څوک په سهل کار رسوا
چه د ورور د عزیز زړه پر ازاریږي
حاصل مه شه هغه خپله مدعا
ګاه د نورو رضا بویه ګاه خپله
په کار نه ده همیشه خپله رضا
ښه خواړه چه یو یې خوري بل ورته ګوري
خواړه نه دي هغه زهر دي ګویا
چه ښادي یې یو زمان وي غم ترڅه
دغه هسې چارې نه کاندي دانا
لګ خان هسې و بل وته نظر کړه
لګ ستا دې هسې ښان دې د هرچا
منصفانو لره بویه چه انصاف کا
نه چه نخوت کا د حرص او د هوا
د سړي په خاطر عرش هرڅه ګرځي
نه چه وکښي همه واړه روا
دینداران د وخپل دین وته نظر کا
څوک فکرونه د صواب څوک د خطا
خدای د نه کاند خطا د چا له لاسه
څه نسبت دې د خطا او د عطا

هسې نه چه سړي واړه سره سم دي
څوک عالي دي څوک اوسط دي څوک ادنیٰ
د هرچا حرمت پخپله اندازه دې
نه چه موږي نظر ځانه د امرا
زه رحمان له چا شکوه شکایت نه کړم
ځکه بل دوست و دښمن زما یې ما

۱۱۳

هیڅ ثابت نه کړه چا د دې دنیا وفا
واړه هسې کاندي بیهوده په دا دنیا
هرڅوک چه دعوی په دا دنیا کا د خپلویه
واړه باطل وايي دنیا نه ده د هیچا
دا فلک ګلال دې سازه وي او ماتول کا
ویره ډېر ما او تا خوندې پیدا کړه هم فنا
هر سنګ و کلوخ چه څرګندیږي د دې دهر
واړه ټکري دي څوک د شاه څوک د ګدا
دام د هیڅوک نه پردي د دنیا و رهګذر ته
ښکار به وکړې نه شي د سیمرغ او د عنقا
هرڅوک چه له دې فاني نفس وابستګي کړه
نه به شي ترېنه په زنځیر سره هوا
ماه دې که افتاب دې عاقبت واړه خراب دي
ګل که همیشه دې هم څه نه تر ابدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مه دروه رحمانه په خلاف دَ دانایانو
مینه دَ دنیا پسندے نه دَ هیڅ دانا

۱۳۲ ۹/۹

په بناوی بناد شوے نه یم دَ هیڅا
تور تپ سوے یم په غم دَ هر اشنا
که زه طمع توقع له یله نه کړم
دَ بل طمع توقع کیږی له ما
که مے ورور که مے عزیز دے که مے یار دے
واړه غواړی خپله خپله مدعا
په هر کور کښے رخورات دانه زیرکی کا
لاس مے نه رسی دَ هیچا په دوا
دَ دنیا خبرے واړه په دنیا شی
ما په څه کا څوک چه نه لرم دنیا
که په کلی کښے مے کور دے زه کمان کړم
چه کور نه دے دا مے کور دے په صحرا
چه دِ نه پر څه پوره وی نه نیکړی
څوک به څه کا له هغو سره خندا
چه ئے هیڅ په بنه توبنه وبله نه شی
تر هغه اشنا بهتر دے نا اشنا
په توده زمکه استوګه ده مشکله
څه به زیست شی له رحمان سره دَ چا

۱۳۰ ۸ ۹/۹

که خپل زړه غواړے له چا　　خان صیاد کړه دَ عنقا
دَ حباب کلاه په سر کړه　　سور په اس شه دَ هوا
لکه خضر هسے پا څه　　اوبه وڅښه دَ بقا
له زمیبه قدم کیږده　　په اسمان لکه عیسیٰ
دَ هغه استاد شاګرد شه　　چه دروښیٔ کیمیا
ته سرپریکړه وئے غواړه　　چه مونده شی په بها ق
دا چه ما درته بیان کړه　　که حاصل کړے واړه دا
هاله طمع کړه رحمانه　　دَ خوبانو له وفا

۱۳۹ ۹ ۷/۱۰

ته چه مات وائے چه په څه کوے ژړا
نه درمعلومیږی دغه خپل جور وجفا
ته جورو جفاکړے زه ژړا کوم دلبره
ستا که دغه نه وے دا به هم نه وے زما
څه بناوی به کاندی طائفه دَ عاشقانو
رسم دَ بتانو که هم دا وی لکه ستا
دا خصلت چه ستا دے که هم تل په دغه شان وی
نه رامعلومیږی دَ دردمند دَ زړه دوا
څو به دا جفاکړے نه پوهیږم څه بلا شوه
څو به وی ترکومه دا جفا و دا بلا
یو دَ ستا مالے شه بل غوړی دَ رقیبانو
وار په وار سره وژنی کله هغه کله دا

هرچه عاشقی کا که په قطع افلاطون وی
زه خو ئے مجنون کڼم که ڼن وی که سبا
سپی هم په عذاب دَ جدای دَ وژلو ندی
زه خو ګوندے ستا دَ کوڅے سپے شوم په وینا
هیڅ مے پکارت دی رحمان تا غواړم دلبره
زه په دا راضی یم باقی هرچه ستا رضا

۱۵۲ ۳ ۱۱/۱۱

دا دنیا ده بے وفا　　بے وفا ده بے بقا
نه ئے عیش نشته نه ئے غم نشته　　لکه لوټه دَ صحرا
په یوه ګړی ئے څه وی　　په یوه ګړی ئے شا
په یوه ګړی دَ ستا شی　　په یوه ګړی زما
په یوه ګړی ئے درد وی　　په یوه ګړی دوا
په یوه ګړی ئے خوف وی　　په یوه ګړی رجا
په ساعت کښے ئے بقا وی　　په ساعت کښے ئے فنا
په ساعت کښے ئے سکوت وی　　په ساعت کښے ئے غوغا
په ساعت کښے ئے خندا وی　　په ساعت کښے ئے ژړا
په ساعت کښے ئے وفا وی　　په ساعت کښے ئے جفا
په ساعت کښے ئے افلاس وی　　په ساعت کښے ئے غنا
نه څه شان لری نه شکل　　کله دا شی کله دا
خدائے څوک مبتلا مه کړه رحمانه
په دا هسے رنګ بلا

۲۰۸ ۸۸ ۴/۴

بنه ده بنه ده دا دنیا　　چه توښه ده دَ عقبیٰ
مذمت دَ دنیا مه کړه　　واوره پند کړه دا وینا
دَ دنیا په بازار کیږی　　دَ هغه جهان سودا
په دنیا کښے په حکمت دے　　ورشه وښته حکما
که غلیم لره ئے ور کړے　　غلیم دوست کا په هوا
که ترسرئے صدقه کړے　　رفع دفع که بلا
که پداور باندے ئے کیږدے　　بوی دَ عودو کا پیدا
که ئے توبی په صحرا کړے　　بنا ئسته کاندی صحرا
که ئے نذر کړے وپیر ته　　خوشحال دروی په خندا
څو ژوندے په دنیا پاکی　　یاده وی د پ دعا
دَ حاتم په څیر و ستائی　　خطاب درکا دَ سخا
سخی هر یو دَ خدائے دوست دے　　وَ لَو کَانَ فَاسِقَا
هر بخیل دَ خدائے دښمن دے　　وَ لَو کَانَ زَاهِدَا
دنیا کښت دَ اخرت دے　　دا خبره ده ربښتیا
دَ دنیا طالبان وپردی　　که ئے موی څوک دَ چا
فله مرد یکښے هغه دے　　چه سخی وی هم پارسا
په دنیا کښے بدی نشته　　که بدی نه وی له تا
په دنیا کښے خطا نشته　　که له تا نه وی خطا ق
دنیا بحر دے بهیږی　　آئینه غوندے صفا
خپل خپل مخ پکښے لیده شی　　که څوک نشت وی که زیبا
هم خطر پکښے دَ سرشته　　هم ګوهر دے بے بها

(c) ketabton.com: The Digital Library

وفادار لره وفا شوة — جفاکار لره جفا
له یوه مخه ئے درد وی — له یوه مخه دوا
چرته خوند کاندی دَ ذهر — چرته خوند کا دَ حلوا
کار همه واړه موقوف دے — دَ سړی پر مدعا
سالکان دِ سنداری شی — دَ خپل ځان په تماشا
هرچه کا هغه به مومی — دنیا ځائے دے دَ جزا
لکه وی هسے به پائی — که نادان وی که دانا
که دانا ئے وپوهیږه — په روا په نا روا
فتوی وشمه په څ کښے — پس مخ کړه په تقوی
دنیا نه ده هغه دین دے — چه له نهی وی سیوا
وطاعت وته ولاړ وی — همیشه تر سے ملا
له حراموئے پرهیز وی — بیائے شپول وی پنځ بنا
کلمه ئے وی قبوله — هم په جهر هم په خفا
دَ دنیا دَ کار دَ پاره — فرض لمونځ نه کاندی قضا
هم صائم دَ رمضان وی — هم زکوٰة هغه کاندی ادا
که ئے توان دَ حج پیری — حج هم وکا پسے بیا
وا پنځه بناء دَ دین دی — چه بیان ئے وکړ مَا
چه ئے یون په دا طریق دے — هغه کس وسه اولیا
که ئے مال دَ دنیا ډیر وی — هیڅ ه نه کاندی پروا
دنیا بده دَ هغو ده — چه ئے کسب وی ریا
ق یائے کسب دَ ریا وی — یائے وکتی په غلا
یائے تود کا په ظلم — یا دَ خمرو په سودا

یائے وکا په شرابو — یائے وکا په زنا
یا ناحق خونونه کاندی — یا مالونه خوری دَ چا
عبادت کا په شان فرض — دَ بادشاه دَ امرا
حق باطل کا باطل حق کا — په سبب دَ روئے ریا
نه ئے ویره وی له خدایه — نه ئے شرم نه حیا
دَ یوئے گیدے دَ پاره — هزار خوئے کا پیدا
همیشه ئے له ستمه — خلق وی په غوغا
گوش وهوش ئے هرګز نه وی — دَ مظلومو په ژړا
دَ فرعون په څیر ناست وی — بے پروا و کبریا
بت خانے وته ئے مخ وی — و مسجد وته ئے شا
اختلاط کا له بدانو — له نیکانو وی جدا
هیڅ ئے نه وی په خاطر کښے — ټولا و ستبرا
و رحمان ته پیښه مه کړے — خدایه هسے رنګ بلا

۲۲۰ ۲ $\frac{۳}{۴}$

چه له تا سره په سر کاندی سودا
بل به نه وی هسی ما غوندے شیدا
نه به ما غوندے شیداوی په جهان کښے
نه به تا غوندے دلبر شی بل پیدا
ما به صبر ستا په جورو جفا وکړ
وبے نه شی دَ ژړا په ځائے خندا
بے دَ ستا له مخه کون دے که مکان دے
بند توبه مے نه په دا شی نه په دا

جدائی به و هیڅ رنګ قبوله نه کړم
څومره نه وی روح کالبوت سره جدا
لکه وروستو مقتدیان وراندے امام وی
ما په تا پسے ده کړے اقتدا
زه یو نه یم درست جهان په تا مئین دے
که بادشاه دے که وزیر دے که ګدا
کښلے خط دَ امانیه وما راکړے
چه له ما سره وعده کړے دَ فردا
زه پخپله په تا نه یم مئین شوے
ستا له لوریه په ما شوے ده ندا
زه په تا پاندے مئین یم له ازله
نه چه کړے مے نن ورځ ده ابتدا
چه دَ ستا دَ عاشقی په تیغ اداشی
دَ رحمان غاړه به هله شی ادا
دَ رحمان و زیری مخ وته نظر کړه
چه مدام کاندی په تا پسے ژړا

۲۲۹ ۹ $\frac{۳}{۴}$

چه ئے لوئے کاندی په وهل او په شړنا
بیا پرے واق زمانه دَ ویر ویتا
که هر څومره دلبری او دلبوئی کا
زه پوهیږم دَ خپل یار په استغنا

په یوه ګړی مے یار هم مے اشنا وی
بیا مے بله ګړی نه ګنی اشنا
دا زه څه تسلے کړم یارئے بولم
څه یاری ده دَ ناتوان او دَ توانا
یو زمان او یو دم ئے خپله صحبه
زه بهتره تر بقا ګڼم فنا
هر سبب په یوئے چار نه خدائے مشغول کړ
زه مشغول کړم خدائے دَ ترکو په شنا
ما به عشقه بل هنر نه زده ناصحه
بخښنده و شه که نادان یم که دانا
چه مے غوږ په ناړو نه باسی حیران یم
پروا نه لری که ووړ دے که برنا
بے دَ یار له بنه دید نه و خدائے نه کا
دَ رحمان په زړه کښے بله تمنا

۲۳۸ ۹ $\frac{۱۵}{۱۵}$

که تماشام تر ستوق کښته کړے حلوا
سیا خواست کوے له خدایه دَ بوریا
په هیڅ حال کښے د قرار و صبر نه شی
لیونے کړے دیر حرص و دیر هوا
تماشی عمر تر یار تر عزیز پورے
لوئے ګیدے مخ ورن کړے هم رسوا

چه په خپله رسوایي د پروا نه شي
تور به څه کړے په جهان د چا پروا
چه د نفس دپاره لاس وخځه ته ځے
دا رحمت له خدایه غواړه که دوا
نفس به شاره عالم پسے پست وکوځي نه
خدائے و نه کا نابینا د چا پیشوا
په روا په نا روا کله چوهیږي
وچارپایے نه څه روا څه ناروا
چارپایان که غوږ او سترګے لري څه شو
په معنیٰ کښے نابینا دي ناشنوا
زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم
چه له دینه له مذهب وي سیوا

۸ ۲۱/۲۱ ۲۳۶

دل و دین ے هغه ترکے کړ رهٔا
لاٹے نه حساوي د خان بها
د بنا ئست صفت ے څو کوم حیران یم
په هیڅ رنګ ے موندے نه شي انتها
د صورت له عیبه هسے پاکیزه ده
لکه ذات د وینتو نشته دے په ها
که نے مخ په زلفو پټ دے بک ے ښت
تل په ګنج باندے پراته وی اژدها

لکه نمر هسے جلوه کا په شفق کښے
چه په سر کاندی اوږنی د سُها
نه پوهیږم چه په کومه لار ورده روم
چاپیره اسے ے رقیبان دی هزارها
خدائے د هسے تنها نه کا څوک په غم کښے
لکه زهٔ د یار په غم کښے یم تنها
همیشه د بیلتانه په غم کښے لولم
زه رحمان اعوذ بالله منها

۳ ۲۷/۲۷ ۲۵۸

که مئین ے په خپل یار باندے ریښتیا
اواره کړه اول دین پسے دنیا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه
دغه قوم دے بے وفا و کبریا
د خوبانو طائفه ده هسے شوخه
چه غوږ نه باسي د چا په واویلا
د ډیر ناز او د ډیر کبر له سببه
عمل نه کا په ګفتار د اولیا
دل و دین په نیم نګاه د سری یوسي
نه ے ویره له چا کیږی نه حیا
بل به هسے سرګردان په جهان نه وی
یا عاشق دے یا اسمان دے یا آسیا

ته چه زغوږے سرو مال په عاشقی کښے
عاشقي دا هسے چرے ده ویډیا
د جنت تر حورو تیر شه که یار غواړے
خدائے د نقده د چا نه کاندی نسیا
د ساقی له لاسه هسے باده نوش کړه
چه د غوڅ کړه له زړه خیره د ریا
چه ے کسب عاشقی شي د دلبرو
نظر نه کاندی په کسب د کیمیا
عشق هنر د مخلصانو دے رحمانه
نه حصلیږي عملي په رو ریا ق
یو ګفتار درلره بس کاندی رحمانه
څه په هر ساعت پیښته کړے بیابیا

۱۱ ۱۸/۱۸ ۲۶۹

بادشاهي لری هر یو غلام د ستا
د خاصانو په خانے ناست وی عام دستا
پخته کله وی چه لاف د پختګی کا
پختګان دی په دا خم کښے خام دستا
څو هم هومره ے په ننګ و نام لګروی
څو چا نه وی اوریدلے نام دستا
همیشه به له مقامه بے مقام وی
هغه څوک چه لټوی مقام دستا

څو په خپلو وینو کل غوند ے غرق نه وی
و به نه وینی رخسار ګل فام دستا
صبح و شام په هغو خلقو باندے یو وی
چه ارزو لری هر صبح و شام دستا
بل کلام ے په زړه کله اثر کاندی
چه تر غوږ ے شی شیرین کلام دستا
فراموش کاندی همه تورے مستی
هر چه نوش کاندی باده په جام دستا
دام د ستا د تورو زلفو عالمګیر دے
تنها نه یم ښکتے زه په دام دستا
هسے نه چه زه رحمان یواځے بند یم
ټول عالم دے بندیوان په دام دستا ق
زه رحمان دعا سلام په هغو وایم
هر چه ما له راوړی سلام دستا

۴ ۱۹/۱۹ ۲۸۱

هر چه وویني په سترګو روے دستا
مخ ے کوږ وی همیشه په سوے دستا
بے دماغه به تر سرو ملا تیر شي
چه ے تیر شي تر دماغه بوے دستا
که لوئی کړے څه به ځایه خوے نه کړے
چه په دا رنګ قامت دے لوے دستا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوبهار شه عالم سیر ډ بوستان کا
خدائے وما وته بوستان کړکوئے دستا
ډ عیسیٰ له دمه دم وهلے نه شم
چه خوله بیرته شی په ګفتګوئے دستا
هم په داسے له چشمانو جوئے بهیږی
چه یادیږی مے قامت دلجوئے ډستا
همیشه ئے زړه په اوربانده سپندوی
وهغو ته چه څرګند شی خوئے دستا
ډ لرم لاشهٔ ئے ماتہ وی په زړه کښه
چه ئے نقش وی په زړه ابروئے دستا
وزنځیر وته ئے څه لره راکاږے
لیونیو لره بس دے موئے دستا
وګرګټ وته پخپله ځان پریباسی
چه و زړه وته پریباسی ووئے دستا
که ته سل ځله زمائے زه دستا یم
تلوئے به دے له ما جستجوئے دستا
ګل لمبه شهٔ ډ بلبل په اُه رحمانه
نه ګروهیږی یار په هائے هوئے دستا

۲۹۶ ۱۵ ۲۰/۲۰

خوئ که په دا شای وی دل ازار ستا
څه بنادی به کاندی طلبګار ستا

حیف چه اوریده شی لیده نه شی
حسن لطافت دے پری وار ستا
بیا دوباره نه ګوری و بل ته
هرچا چه لیدلی دی رخسار ستا
خدائے زده چه به ته دکوم یو یارئے
هر طرف یاران دی صد هزار ستا
ځائے ډ پښو پښوے موندہ نه شی
هومره عاشقان دی په دربار ستا
بل به هسے نه وی کړئے خدائے کا
ما غوندے خاکسار او هوادار ستا
بل ګمان دا هسے ید په ما مه کړه
عمر واړه زه او انتظار ستا
عشق دے له حسن او حسن دے له عشق
ته نګار زما ئے زه نګار ستا
ته زما مطلوب زه دِ طالب یم
ته زما طبیب ئے زه بیمار ستا
ته که تازه ګل ډ نوبهار ئے
زه یم عندلیب په لال زار ستا
جور که جفا ده که ستم دے
واړه مے منلی دی یکبار ستا
جور ډ چا څوک په بها پیږی
زه یم ډ جورونو خریدار ستا

یو تار که ضائع شی ستا ډ زلفو
ځان به صدقه کړم تر هر تار ستا
سل ازمائښتونه مے را وکړه
حیف دے چه لا نه شی اعتبار ستا
تیر یم زه رحمان تر نوره کاره
اوس مے ملا تړلے ده په کار ستا

۳۰۵ ۹ ۲۱/۲۱

که څوک یار په جهان غواړی یار دے دا
یار دے دا که دجهان سنګار دے دا
خیال ډ زلفوئے زما تر زړه چاپیر شه
یا تر ګنجه چاپیر شوے مار دے دا
دا جهان دے خدائے له عشقه پیدا کړے
ډ جمله وُ مخلوقاتو پلار دے دا
تر عشق غوره بل څه کار په جهان نشته
تر همه کارونو غوره کار دے دا
بے له عشقه روزګارونه واړه هیچ دی
که روزګار دے خو بهتر روزګار دے دا
هیڅ بلبل به ډ ګل نوم اخستے نه وو
که خبر وے چه ګل نه دے خار دے دا
بیا راتله ودے جهان ته بل وار نشته
بل وار نشته بل وار نشته وار دے دا

ډ حباب عمر دِ وګوری چه څو دے
که څوک شمار کاندی ډ عمر شمار دے دا
ډ مجنون صورت په زړه کا رحمان ګوره
ستا په عشق کښے هسے خوار و زار دے دا

۳۲۶ ۲ ۲۲/۲۲

چه امید په عمارت ډ دے دنیا کا
ډ کاغذ په کشتی سیر ډ دریا کا
ډ اسمان توسن هیڅ نه دے تیزئے
څوک به څه رنګه سورلی ډ باد په شا کا
نه لیوه په ادمیت اموخته کیږی
نه امید ډ مروت شی له اژدها کا
له فلکه ډ وفا امید باطل دے
کله دیو له ادم زاد سره وفا کا
زمانه په اسلام کفر سمه ګڼی
فرق ډ تور و ډ سپین کله نابینا کا
ما ډ دهر علامت په سترګو ولید
چه هر دم هزار پیدا هزار فنا کا
هیڅ امید دے ډ ایام په ګردش نشی
چه فرصت به په خپل دور ډ ما را کا
په خپل عمر به هیڅ لیدلے نه وی
هغه چارے چه ئے هر ساعت په ما کا

که د ګلو غنچه کیږدم په دستار کښې
شوم طالع مې هلته خار څخه پیدا کا
که و زرو وته لاس کړم خاورې کیږي
که د خاورو په ارزو شم استغنا کا
جدائي د خدائے بلا شوه نه توانیږم
خوشې زړه مې په دیدن پسې بلا کا
د دیدن شوی په څه رنګ سهیږي
ق چه د حسن ابر هر نوري بریښنا کا
هومره صبر دے عاشق څخه له کومه
چه د ښ وعده موقوف په فردا کا
که د اور جامه راواغوندے دلبره
په نظر زما جلوه لکه دیبا کا
په خپل عشق کښې که څوک بد را باندے وائي
زه ګمان کړم چه همه زما ثنا کا
ملامت په عاشق بنائي دا دستور دے
چه روغ خلق په رنځور پورے خندا کا
عاشق او ننګ و نام دی وېله لرے
په دوبنانه ورځ به څه رنګ څوک غلا کا
که زه طمع کړم د ګلو له طالع نه
ما عاجز لره د ګل په ځائے خار را کا
که زه ځان ژغورم په عشق کښې له غلطه
زمانه مې په جهان باندے رسوا کا

همیشه به په عالم کښې وی سُرخروی
چه ثنا لکه بلبل د خپل اشنا کا
دا خواب رحمان هغه کا چه دولت وے
که دلبر د دیدن مے پیاپے را کا

۳۴۳ ۱۷ ۲۳/۴۳

هرچه ستا کوڅه ماوی کا … ځانے ئې بر ښې ثرا فلاکا
ځان هاله ورته بادشاه شی … چه ئې ستا د درګدا کا
چه د ستا د درګدا شی … بادشاهی وته شا کا
نظر یې د ستا له روئیه … نه په ارض نه په سما کا
مینه یې د ستا له مخه … نه په دین نه په دنیا کا
ستا په مهر محبت کښې … ځان جهان واړه فنا کا
د دنیا کور او کوڅے … ستا په مینه کښې تلا کا
رضا ستا په رضا کیږدی … ترک خپله مدعا کا
په هرخوا چه دستا مخ وی … دے هم مخ په هغه خوا کا
که له چا سره جفا کړے … له هغه سره جفا کا
که له چا سره وفا کړے … له هغه سره وفا کا
که په عمر چرے خاندی … خو له تا سره خندا کا
که په عمر چرے ژاړی … خو په تا پسے ژړا کا
که مطلب ئې د دیدار وی … ستا د حسن تماشا کا
که مطلب ئې د ګفتار وی … ستا په ذکر مشغولا کا
د رښتینیو مقام دادے … که څوک مینه په رښتیا کا

عاشقان په عاشقی کښې … چه رحمان وائي هم دا کا

۳۴۸ ۵ ۲۴/۲۴

مخ نه چه زما یار واړه جفا کا
صد چندان لکه جفا هومره وفا کا
لکه زه چه په خپل یار باندے مئین یم
لو په سل هومره مینه یار په ما کا
زړه ئې وهیه په احسان دے نه په جوړ
مجنون څکه په لیلیٰ پسے ژړا کا
ورست جهان د خوبرویانو ناز پرورده
نه یوائے دغه ناز په ما او تا کا
څشکل نه ګوری رحمان و هغه مخ ته
چه فرښته ئې هم د حسن تماشا کا

۳۵۹ ۸ ۲۵/۲۵

چه په سترګو کښې ئې خاروی څه به خوب کا
چه په زړه ئې غم د یار وی څه به خوب کا
خوب لره یاره سره هم د عاشق نه شی
چه ئې یار په بل دیار وی څه به خوب کا
په دنیا کښې خوب هغه کا چه نادان وی
هغه ژوی چه هوښیار وی څه به خوب کا
کوم طالب مطلوب موندلے دے په خوب کښې
هغه څوک چه طلبګار وی څه به خوب کا

دیدار نه دے چا په پټو سترګو کړے
چه مطلب ئې د دیدار وی څه به خوب کا
بله لار د مرګ تر لارے ګرانه نشته
چه په خوائے هسے لار وی څه به خوب کا
هر نګاه د دلبرانو ذوالفقار دے
هرچه شوخ په ذوالفقار وی څه به خوب کا
زه رحمان د یار بنده او خدمتګار یم
چه بنده او خدمتګار وی څه به خوب کا

۳۶۳ ۶ ۲۶/۲۹

هغه ژوی چه مئین وی څه به خوب کا
چه مجنون او کوهکن وی څه به خوب کا
هر نفس د سړی تله دی له جهانه
چه ئې هر نفس رحلت وی څه به خوب کا
چه سبا له خپله یاره جدا کیږی
که د سلوشپو کړمن وی څه به خوب کا
عاشقی دہ خدائے له اوږه پیدا کړے
چه په اور کښې ئې وطن وی څه به خوب کا
د اوبو تږی هم خوب کولے نه شی
تږو چه تږ د دیدن وی څه به خوب کا
د رقیب له جوره خوب د عاشق نه شی
د هغو چه دیو دښمن وی څه به خوب کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوب خندا له بې غمیه شي رحمانه
څوک چه ستا په څیر غرق وي څه به خوب کا

۸ ۲۷/۷۷ ۳۷۱

هغه ژوي چه بې خدایه محبت کا
همګي واړه بې ځایه محبت کا
محبت بې خدایه واړه د زړه رنځ دئ
که مدام له چنګ و نایه محبت کا
خرخاري ده چه ئې یو ځینه کاندي
هر خود رائې چه له خود رایه محبت کا
نتیجه ئې ریش کنده جامه پاره وي
ادم زاد چه له چارپایه محبت کا
هغه سرائې لره به تله ورباندې ګران وي
هر سړئې چه له دې سرایه محبت کا
بوالهوس به نه پتنګ نه پروانه شي
د مګس په څیر له ورایه محبت کا
چه د تورو زلفو سیورې په چا وشي
هغه کل له همایه محبت کا
رحمان ځکه د ریبار متابعت کړم
چه رهرو له رهنمایه محبت کا

۵ ۲۸/۲۸ ۳۷۶ ۲۷

د بې دردو همدمي به د بې درد کا
د نامردو همدمي به د نامرد کا
صحبت بې تاثیره نه دې دا حدیث دې
کونګو شري د کونګو په څیر زرد کا
هر کاله چه څوک په زمکه باندې کیږي
هغه زمکه ئې له چشمه د خپل ګرد کا
په مجلس د وېره ژلیو څوک ورمه شه
که صحیح و سلامت وي او سرد کا
چه دوئي له میانه لرې شي رحمانه
معشوقه عاشق څپله نازپرورد کا

۳ ۲۹/۲۹ ۳۸۸

که په ګنج د شاهي فخر شهریار کا
عاشقان ئې د دلبرو په رخسار کا
خرقه پوشو په خرقه کښې دې موندلې
هغه حظ چه په دنیا کښې دنیادار کا
پتنګانو لره ورکړ خدائې په اور کښې
هغه عیش چه بلبل ئې په ګلزار کا
نیک ساعت په بد بدل د هیچا مه شه
په وصال کښې غم د هجر ورد و خار کا
نفس د ګور و د مور بود دې په معنې کښې
څو په چا ئې تور لحد په چا بازار کا

د پیري په وویده چه خدائې راضي شي
یکانګیه د ماڼکیانو کله کار کا
هغه څوک چه مادرزاد ښائسته نه وي
مشقت د مشاطې واړه مردار کا
یار د ناز له خوبه پاڅي پسې ګرځي
چه فلک د عاشقانو بخت بیدار کا
نیمه شپه څوار تر سره پورې کښېني
لکه شمع چه څوک بله په مزار کا
د مستي د هوښیاري یون ګرګند دې
په هر چا کښې چه څه وي هغه رفتار کا
د بلبلو نغمه زاغ کولې نه شي
هر سرود اواز په طور د خپل تار کا
رحمان هسې بې وقوف سوداګر نه دې
چه د دین متاع بدله په دینار کا

۹ ۳۰/۳۰ ۳۹۷

ق
هر ګفتار هره وینا چه څوک عبث کا
تر عبث وئیل دا به دي چه ئې بس کا
په ورځمې وینا چه وروستو پښېماني وي
له اوله و ئې نه کا تر څو ئې هسک
هره چار چه له اختیاره وي وتلې
به هوده به ئې څوک لاس د دسترس کا

فقیري د خدائې په مهر موندې کیږي
د هنر په کبر نه شي چه ئې نفس کا
ادم زاد په معنې واړه یو وجود دې
یو وجود دې هم ئې پاک هم ئې نجس کا
که ئې اصل له یوه جوهره دې څه شو
د ګلونو هنر کله خار و خس کا
معتقد له اعتقاده مقصود بیا موند
د صغو طاعت غلط دې چه وسوس کا
په اخلاص د نماز ګذارو دې جنب دې
هر نمازي چه په ریا موږ او اودس کا
ته به ئې څه کوې رحمانه
د خود بینو سزا خپله خودي بس کا

۹ ۳۱/۳۱ ۴۶۹

چه امید په عمارت د دې جهان کا
لکه کرښه په اوبو هسې نښان کا
د اوبو په مخ د کرښې بقا نشته
په تابوو باندې تاحق د بود ګمان کا
نادانانو هسې دین په دنیا بائیلو
لکه ورکې دُر بدل په پارچې نان کا
د دنیا د دین نسبت وبله نه شي
اور اوبه سره استوګه په څه شان کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل ځائ د سرے خواري هرچه خواري
نه چه بے وريځے طمع د باران کا
عشق د نفس له خاصيته منزه دے
کار د سترګو به څوک څه رنګ په دهان کا
لګ چشم وګوش په کار کښے وبله بيل دى
هسے دين او دنيا حکم په ځان ځان کا
په پيري کښے د ځوانيه خيال دےهسے
لګ څوک چه د باغ سير په خزان کا
بے درکاهه ئے بل ځائے د رحمان نشته
په سفر استوګه څو مسافران کا

٤٢٦ ۱۰ ٣٢/٣٢

ق

دلربا که د خپل حسن مخ عيان کا
ډير بے غمه جمع زړونه په لرزان کا
په کشور د صابري به قيامت شي
اسرافيل غوندے اواز به هر نالان کا
چه ئے جام د لعلو لبو وي نوشلے
پيمانه د ځيګرخون په دا تاوان کا
د جبين په چين ئے هسے رنګ پوهيږم
چه محراب به د کاڼلو زړونو وران کا
د پريشان ګيسو دليل ئے عين دادے
چه وابست زړونه په دا رنګ پريشان کا

که جلوه ئے د جمال شي معينه
په شعله به ئے سپوږمۍ سوځنان کا
که د باد ګذر ئے وي وخاک پائي ته
د ړندو سترګو دارو به خدائے اسان کا
که شانه په تورو زلفو باندے کيږدي
مشک عنبر به ډيوے پيسے ويران کا
تورے زلفے ئے هم مشک دي هم عنبر دي
څو زما له کم بختي ئے خدائے ماران کا
که پلو له مخه لرے کا رحمانه
په ديدن به هندو وارو مسلمان کا

٤٢٣ ۷ ٣٣/٣٣

زما اوښے چه دا هسے شست وشو کا
دا محنت وارہ زما د مخ په ولو کا
تل ئے مخ وي تر خوبانو پورے ولاړ
عاشقي چه د چا اوښه په شيبو کا
د عاشق د سينے چاک به ورځرګند شي
که څوک سر وخپل ګريوان وته فرو کا
د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ
پروانه به څه محبت د ځان په سوو کا
ګل څه نه وائي چه غرق په ويتونامت دے
بلبل څه لره بے ځايه ګفتګو کا

زه که مرګ غواړم بے ياره کرم څو نه يم
جدائي سره په ځان پورے په کو کا
معشوقے په محنت نه دي چا موندلي
مګر خدائے ئے په رحمان باندے پيرزو کا

٤٢٩ ٦ ٣٤/٣٤

ورځ چه بده شي عاقل او دانا څه کا
چه قضا شي ورده وشماره حکماء څه کا
مور او پلار څو نيک فرزند له خدايه غواړي
چه بدبخت شي اده څه کا ابا څه کا
يار له ياره په لوئے لاس کله بيليږي
چه لاس نه رسي يار څه کا اشنا څه کا
په بيرو په دعا څه شي کرو ئے خدائے دے
چه خدائے نه کا بيرے څه کا دعا څه کا
بخت په زور او په زر نه دے چا پيدا کړے
په دا کار کښے ناتوان څه کا توانا څه کا
اے رحمان پتنګ عذر شو چه وسوو
اوس د شمع خندا څه کا ژړا څه کا

٤٣٠ ۱۵ ٣۵/٣۵

عاشقان د ناصحانو وينا نه کا
مست هاتيان د مهوتانو پروا نه کا

واړه جور د دے دور ئے قبول دے
که خدائے ما له خپله ياره جدا نه کا
چه د ګلو پريشاني شوه ورځرګنده
غنچے سر په زانو کيښوو خندا نه کا
وسيلاب ته د ډنډوکي څه استاد دے
زړه چه زاري سترګے څرنګ ژړا نه کا
دنيا کل په احمقانو ده ودانه
دانا ځکه وابستګي د دنيا نه کا
خود پرست تر بت پرست په هغه خوار دے
سالک ځکه کار په خپله رضا نه کا
چه ئے زړه وي په هوا پورے تړلے
د حباب عمارت ځکه بقا نه کا
بے هنر دي چه څوک دين په دنيا پلوري
هنرمند سړے دا هسے سودا نه کا
که څوک وائي هوښيار ګوم دے وليه دادے
چه بے خدايه نوره ميته په چا نه کا
ګدائي که مرتبه پيري دا ئے ځلائے دے
هر بادشاه چه دلجوئي د ګدا نه کا
هر چه زړه ئے وي په يار باندے بائيلے
نوره ميته په چا بے له اشنا نه کا
چه تر غوږ ئے وي وينا د اشنا شوے
هغه غوږ هرګز په نوره وينا نه کا

و به نه رسی دَ یار تر بلند بامه
چه دَ زړه غوږ روښن په ژړانه کا
چه بیدل ئې په یوه نګاه رغیږي
څه انصاف دے چه دلبر ئې دوا نه کا
زه رحمان دَ هغه یار په جفا خوښ یم
که اغیار مے خدائے له میانه پیدا نه کا

۴۵۱ ۳۶/۳۶ ۷

څوک ئې یو ځله تاراج په جفا نه کا
یار له یاره سره مهر وفا نه کا
که ئې سر په بوسه ورکړم زه پوهیږم
چه قبول به دغه عجز زمانه کا
چه پخپله رضا تلے مادرزاد وی
هغه هیڅوک دَ نورو رضا نه کا
څوک ئې خپله مدعا حاصله نه شي
مهرویان په خوله دَ خضر سودا نه کا
که ئې سل ځله دُعا کوم په عمر
ګوش و هوش دَ دعا کوئی په دُعا نه کا
که اهونه آتشین پسے وکاږم
لکه سروه له خزانه پروا نه کا
که آرام غواړی رحمان په عاشقئ کښے
دغه واړه ناروا کا روا نه کا

۳۹۷ ۳۷/۳۷ ۱۹

که سړے له خپله پوهه تقصیر نه کا
دَ خدائے کړه به څوک په پوهه تغییر نه کا
خواه ناخواه به دَ تقدیر شوی ورپیښ شي
که څوک هیڅ سړے نظر په تقدیر نه کا
دَ هغو چه بخت بیدار شه غم ئې نشته
که هیڅ سړے بیداری و شبګیر نه کا
دا له خپلے کم فهمیه موږه وایو
چه فلانا سړے تلاش و تدبیر نه کا
دلګیری او خوشحالی که په خپل لاس وے
په خپل لاس به خپسر هیڅوک دلګیر نه کا
معرفت دَ خدائے ښکاره دے په هر ځه کښے
سترګے وغوړه چه څوک هو مره نظیر نه کا
دا نفس په مثال برق صورت فانوس دے
برق به هیڅوک په فانوس کښے اسیر نه کا
دَ دنیا سری صد واړه درماند دی
کوم بادشاه دے چه منت دَ وزیر نه کا
کوم واده کومه کوژدن ده په جهان کښے
چه فلک ئې و آخر وته ویر نه کا
په خوله هر یو سړے اسم دَ پیر اخلی
یارے څه پکار چه نغوته دَ پیر نه کا

دغه نن دَ قیامت نه دی نور څه دی
چه دَ پلار و ئیل په زویه تاثیر نه کا
هسے چارے له ناصحه واقع کیږی
چه له شرمه ئې هیڅ غل او کاسیر نه کا
په مرده پسے تکبیر وکا روان شي
هیڅ ګمان په ځان دَ هسے تکبیر نه کا
په دنیا پسے درست عمر زهیریږی
ځان یو دم دَ خدائے دپاره زهیر نه کا
دَ ځیال دپاره تیر تر سر و مال شي
دلجوئي په یوه ټوک دَ فقیر نه کا
رحمان کرم دے چه نارے دَ هجران اوری
و آشنا وته ګاته په خیر خیر نه کا

۴۸۰ ۳۸/۳۸ ۳

زړه مے بے په خپله نګاره آرام نه کا
کامرانی وائحه غواړی ناکام نه کا
بے ناکامه زیست محال دے په جهان کښے
دَ کوم اس په عوله کښے دخل لغام نه کا
دَ اسمان مانئ هم په قرار نه شوے
سالک ځکه خیال دَ قصر و دَ بام نه کا
کاه ئې کښیږدی په تخت ګهے په خاورو
زمانه رضا دَ هیچا مدام نه کا

په له سړوے چه ازاده خدائے پیدا کا
ترکه ځکه وهیچا ته سلام نه کا
کوه و دشت هم دَ خزان له غمه ریږی
زرګه ځکه وچمن ته خرام نه کا
چا چه سر وی په سجده و یارته ایښے
دوباره له دے سجوده قیام نه کا
چه ئې کړه وی دَ یار په لوری لیکے
لګ بهر هسے دروی مقام نه کا
نشستن دَ عاشق نشته لکه شمع
څو صورت دَ عشق په اور کښے تمام نه کا
چه محظوظ وی په تش بوئي دَ مهرویانو
هغه فکر دَ بوسے دَ پیغام نه کا
چه لذت ئې دَ سرو شونډو وی موندلے
توره مینه دَ شرابو په جام نه کا
په هغو دَ لعلو لبو ئې حرام دی
چه دا نور لذت پخپسر حرام نه کا
رحمان هسے وخپل یارته بے محبت وے
لکه عذر و صاحب ته غلام نه کا

۴۸۷ ۳۹/۳۹ ۷

ترحد تیره شوه په یار پسے ژړا زما
نګروهیږی په ژړا زما اشنا زما

کہ مې هره وینا دُر او مرغلر شي
ستا د خوږ لانقت نه لري وینا زما
په نارو به مایېدار کړکه خوب ورېشه
یارې وېښ راشه وُوده شه دلربا زما
زه مکتوب غوندې په چپه خوله خبرکرم
خاموشي زما تېرې کا تر غوغا زما
گینت د عشق په توده زمکه اسان چېرې
معندر بویه چه زیست کا په صحرا زما
دا یار نه دے چه هجران له ماه بیل کړ
روح زما دے چه له تنه دے جدا زما
زه رحمان به بېله یاره هیڅ نه غواړم
کہ قبوله وي د خدائے په در دُعا زما

۸ ۳۰/۴۰ ۴۹۵

هر چا چه لیدلے نه وي یار زما
څه شو که بد وائي په کار زما
هر چا چه زما دلبر لیدلے دے
نه به کا انشاءالله انکار زما
سر زما او درگاه د هغه یار عزیز
به دے لاسه نشته بله لار زما
ما به عاشقیه نور هیڅ زده نه دي
هرچه دے هم دا دے واړه کار زما

هیڅوک د خدائے په خېله ازار نه کا
اے دلبره مۀ اخله آزار زما
ستا د جدائیه په غمونو کښې
سینه د اوښو دروغي په رخسار زما
لوئے او هلک واړه ستا خبرے کا
بل گفتگوئے نشته په دیار زما
زه رحمان به لاف په عشق کښې څه وم
خود په ځان ځرگند کا انتظار زما

۱۱ ۴۱/۴۱ ۵۰۶

سل ځله که وخوري ناصحان خپگر زما
بیل به ځېله نه کا در د ستا او سر زما
ق تیر شه په دا طمع په در ستا عمر زما
گونګے چیرے کېږي دے به قدم پسر زما
ق تا وے چه د عشق پیاله څوبه ده ترشگرو
وسوه په هجران کښې دے پیالے خپگر زما
ق سل جفا که وو یم به ستر گوستا له لاسه
ستا په جفا نه کېږي هرگز باور زما
صبر ستا په عشق کښې واخېږ څوک او زه څوک
نشته د دے چارے توان یو موئے قدر زما
ستا د محبت چار وانه وما نه عار دے
ولے خاوره نه شي په دا لار پسر زما

واړه معشوقے د عاشقانو خبر اخلي
به له تا چه نه اخلے یو دم خبر زما
هیڅ اندوه مې نشته به د ستا له جدائیه
نور اندوه به څه وي تر دغه بتر زما
خوب د کورو کلي په نارو زما برهم شه
څه چار ده چه نه شي ستا په زړه اثر زما
یا له ما رحمان سره جفا مه کړه دلبره
ق یا به تا را وښیه یو بل دلبر زما
درست جهان که واړه ما رحمان له دلبري
چرے دے دلبره به تا بل دلبر زما

۹ ۴۳/۴۴ ۵۱۵

هسې یاد یې همیشه مدام زما
چه اوراد یې په هر صبح و شام زما
هر کلام چه به د ستا له یاده وکړم
سل توبه دي په هغه کلام زما
که به تا د زړه ارام کړم په سل رنگه
نه شي نه شي په هیڅ رنگ ارام زما
ننگ و نام که ستا په مینه له ما دروي
ځار شه ستا تر مینې ننگ و نام زما
چه قائم شوم په مقام د عاشقیه
هیر شه دلے وته بل مقام زما

څو د عشق په خم خانه کښې داخل نه کړ
پخته نه شه دغه عقل خام زما
تن د وقت دے که مې آه و فریاد اورے
څو لا نه دے خاورے هر اندام زما
هزار جام و صراحي دے فلک مات کړه
څو به کړي په دا دور جام زما
زه رحمان به دا ناکام کوم ترکومه
وایه کله به حاصل کړے کام زما

۱۰ ۴۲/۴۳ ۵۲۵

سر زما سامان زما ځار شه تر جانان زما
ځار شه تر جانان زما سر زما سامان زما
زیان زما نقصان زما واړه د یار محرد دے
واړه د یار محرد دے زیان زما نقصان زما
گل زما ریحان زما ستا رخسار او زلفے دي
ستا رخسار او زلفے دي گل زما ریحان زما
مشک زما زعفران زما ستا د کوڅے خاورے دي
ستا د کوڅے خاورے دي مشک زما زعفران زما
فکر زما توان زما ستا په غم کښې نه رسي
ستا په غم کښې نه رسي فکر زما توان زما
او زما افغان زما هیڅ په تا اثر نه کا
هیڅ په تا اثر نه کا او زما افغان زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیراں ؤماشیخان زماستا په غم را نه رسی
ستا په غم را نه رسی پیراں زماشیخان زما
زړه زماچشان زما بے تاهیڅ حال نه لری
بے تا هیڅ حال نه لری زړه زماچشمان زما
باغ زما بستان زما بے تامیوه نه نسی
بے تا میوه نه نسی باغ زما بستان زما
وصال زما هجران زما رحمانه واړه خیر دے
رحمانه واړه خیر دے وصال زما هجران زما

۵۳۲ ۷ ۴۴/۴۴

تورخوبان دستا په خیر نه دی لیدلی ما
نه لیدلی نه په غوږو اوریدلی ما
هیڅ وفا د عاشقانو سره نه کا
دلبران د زمانه دی ازمائیلی ما
چه مے ستا وښکلی مخ وته نظر شه
نور بیا نه دی وبل مخ وته کتلی ما
د زړه غوټے مے نیولے ستا غمونو
نور غمونه له خاطره دی ایستلی ما
چه مے کار د عاشقی په لاس اخستے دے
نور کارونه دی له لاسه اچولی ما
هم په دا مے نور غمونه له زړه ووېست
چه په زړه کښے ستا غمونه دی کرلی ما

زه رحمان بے یاره خوب وخندا نه کړم
خوب خندا بے یاره کله دی پسندلی ما

۵۴۲ ۱۰ ۳۵/۳۵

چه ئے نقش په زړه خیال شی د اشنا
صدقه ئے سرو مال شی د اشنا
پس له مرګ به ئے ونیغ په شیرمخ روښ وی
چه اشنا په تیغ حلال شی د اشنا
په اسمان د اشنایی به ئے مکان وی
چه زمین غوندے پائمال شی د اشنا
تر ابده به ئے بخره ملالی وی
له هغه چه زړه ملال شی د اشنا ق
خوشحالی زما د زړه په هغه دم وی
په هر دم چه زړه خوشحال شی د اشنا
روح هغه ساعت داخلیږم په تن کښے
چه مے دخل په وصال شی د اشنا
نور د هیچا قیل و قال مے پکار نه دے
چه تر غوږ مے قیل وقال شی د اشنا
هم هغه یوه ګړی راباندے کال شی
چه یوه ګړی محال شی د اشنا
نه بل څوک زما طبیب بے اشنا شته دے
نه به بل څوک په مثال شی د اشنا

د رحمان نظر به هیڅ باندے نه وی
چه نظر ئے په جمال شی د اشنا

۵۵۱ ۹ ۳۶/۳۶

عاشقیه مے په زړه وکړ اثر بیا
بیلتانه مے لیے بلے کړے په سر بیا
که دفتر دخپل قسمت مے په خپل لاس ئے
ما په ستا له غمه وران کړ دا دفتر بیا
ما په نوم د عاشقی اخستے نه وو
جدائیه راته جمع کړ لښکر بیا
پس له مرګه به ئے بیا له تا قربان کړم
که صورت مے خدائے پیدا کړ په محشر بیا
د هجران محنت مے واړه له زړه هیر شه
چه مے ولیده په سترګو ستا بشر بیا
چه اسمان ئے مخ پټ کړے په سحاب وو
خدائے وما وته ښکاره کړ هغه قمر بیا
چه رقیب راته تړلے په زنځیر وو
خپل حبیب راباندے پرانت هغه در بیا
په یوه نظر ئے زړه راځخه یوړ
ترو لا ګوره که راوکا بل نظر بیا
په وصال ئے منت بار وسه رحمانه
په صدق کښے دخل نه وی د کوهر بیا

۵۸۸ ۳۷ ۴۲/۴۲

هغه بیاموند سعادت په دا دنیا
چه ئے بیاموند قناعت په دا دنیا
نه ملکونه د سلیمانؑ په هزار کالسته
نه یوه ګړی طاعت په دا دنیا
یو نفس د خدائے په یادو اوښی تروئے
نه د درست جهان دولت په دا دنیا
په دنیا کښے لوی هغه عالمو وکړ
چه ئے وکړ عبادت په دا دنیا
که نعمت دے خو طاعت لوعبادت دے
ګنه نشته بل نعمت په دا دنیا
که محنت که مشقت دے خو د دین دے
پکار نه دے بل محنت په دا دنیا
بے له خدایه هرچه دی واړه فانی دی
که لذت دے که زینت په دا دنیا
که بادشاه وی اخر خاورو لره دروځی
څه عزت دے څه حرمت په دا دنیا
تر هغه به بل نادان په جهان نه وی
هرچه غواړی فراغت په دا دنیا
نه چه چندګاهه فرصت په دنیا غواړے
چا موندلے دے فرصت په دا دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۲

عمارت په سره ډ ریګ روان کاندی
هرچه کاندی عمارت په دا دنیا
ډ مستانو تر لغزشه څه کم نه دے
ډ سړی استقامت په دا دنیا
هر ژوندے چه ډ مرده په قبر ورشی
بس کا هومره نصیحت په دا دنیا
په روانو اوبو ورشه عمر ګوره
ډیر دے هومره اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه
خو به وران شی عاقبت په دا دنیا
وږے مترګے د اسمان څه هسے نه دی
چه څوک پریږدی سلامت په دا دنیا
هرچه راشی همه واړه ځنے دروی
مسافر دے هرصورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نه شی مرد هغه دے
چه ئے وکړ ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوی او خصلت به سبا پاڅی
خدائے څوک مه کړه بدخصلت په دا دنیا
هم هغه به ئے خرمن وی پس له مرګه
هرچه کاندی زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښے لیدلے نه شی
زه ئے وینم علامت په دا دنیا

۵۳

په قیامت کښے به توبه وبله نه شی
مالیدلے دے قیامت په دا دنیا
امانت به ډ لحد په میان کښے پروت وی
هرچه وسی امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور جنت دے طالع بویه
چه حاصل کا څوک جنت په دا دنیا
نیک کردار نیک عملونه نیک خویونه
هم جنت دے هم راحت په دا دنیا
ضدیت ډ سړی عمر په عذاب کا
پکار نه دے ضدیت په دا دنیا
لاس په سر په سینه پښے وهرچانه
هم دغه دے شرافت په دا دنیا
که بلنده مرتبه ډ چا په کار وی
لوئے مقام دے عدالت په دا دنیا
بل ارمان به له جهانه یو ورنه شی
مګر مهر و محبت په دا دنیا
ډ هغه جهان سودا واړه دلته ده
که څوک کاندی تجارت په دا دنیا
که طالع ډ سړی نه وی چاروتلے
هیڅ پټ نه دے حقیقت په دا دنیا
نیک له نیکو سره بویه بد له بدو
که څوک غواړی ولایت په دا دنیا

۵۴

ولایت دے خدائے هغو لره ورکړے
چه ئے وکړ و سکونت په دا دنیا
که تمامه دنیا واړه سره یو شی
نور به نه کا خپل قسمت په دا دنیا
که څوک مرد دے نو هغه دے په دنیا کښے
هرچه نه لری حاجت په دا دنیا
چه رغبت ئے ډ جهل خطاؤ سره دے
څوک به څه کاندی رغبت په دا دنیا
په رحمان باندے دا عمر هسے تیر شه
لکه تیر شی یو ساعت په دا دنیا

۶۳۲ ۴۸/۴۸

هوښیار مه ګڼه هوښیار ډ دے دنیا
بے وقوف دے وقوف دار ډ دے دنیا
روښنائی په هغو زړونو ده حرامه
چه پرے کښینی ګرد غبار ډ دے دنیا
پوچ ګوټ ده چه ئے اهل ډ دنیا کا
هر کلام او هر ګفتار ډ دے دنیا
ډ طفلانو په څیر واړه خکبازی کا
هرچه کاندی کاروبار ډ دے دنیا
واړه ډکے خولے ډ پیو هلکان دی
کاردیده او پخته کار ډ دے دنیا

۵۵

همیشه په بے وقوف او بے شعور وی
چه مخمور وی په خمار ډ دے دنیا
ډ شرابو هم لا هومره مستی نه وی
لکه مست وی خمرخوار ډ دے دنیا
هر بیمار لره دارو په جهان شته دے
دارو نه لری بیمار ډ دے دنیا
ډ هر سوی علاج وشی په جهان کښے
مګر سوے په شرار ډ دے دنیا
لکه څوک چه سرو لمبو کښے ډ اور سوزی
هسے سوزی طلبکار ډ دے دنیا ق
هرچه اچوے و اور ته هغه سوزی
موړ به نه شی طلبکار ډ دے دنیا
ګرفتار ئے همیشه په غم کښے ورب وی
هیڅوک مه شه ګرفتار ډ دے دنیا
تل به پروت وی په ظلمت او په تورتم کښے
چه اسیر وی په کفار ډ دے دنیا
څه و بُت وته سجده څه و دنیا ته
بُت پرست دے پرستار ډ دے دنیا ق
په مسلمو کښے خاصه مسلم هغه دے
چه ئے وشلاوه زنار ډ دے دنیا
تن ئے پاتو شی بے سره سر ئے لاړ شی
سردار کله دے سردار ډ دے دنیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

٥٦

زوپه لونه یتیمان کا ځنې دروې
بې وفا دی مور او پلار ډ دے دنیا
همیشه به ئې یو پښ ډ غم په سروی
چه په سر ئې وی دستار ډ دے دنیا
واړه غم دے که ئې پیرے یا ئې پلوے
نور څه نشته په بازار ډ دے دنیا
هسکی واړه ټکان دی ټکی کاندی
فروشنده او خریدار ډ دے دنیا
په دنیا به میند نه کاندی هیڅوک
چه خبر وی په اسرار ډ دے دنیا
چه نظر ډ چا په دین او په ایمان وی
هغه نه کا انتظار د دے دنیا
چه ویریږی له کوهیه له ګړنګه
هغه نه دروې په لار ډ دے دنیا
هر سړی لره چه ورشی ځنې دروې
ما لیدلے دے رفتار ډ دے دنیا ق
اشنایان ئې همه واړه مکاران دی
څه وپیا ده په مکار ډ دے دنیا
لوئے هلک ئې همه واړه اغیاران دی
یار دے چرے په دیار ډ دے دنیا
چه پیدا شی هسکی واړه فنا شی
راشه وګوره تاتار ډ دے دنیا

٥٧

په یوه ګړی بهار بیا ئې خزان شی
بقا نه لری بهار ډ دے دنیا
که هزار هزار پښتیه ورته کیږدے
بے بنیاده دے دیوار ډ دے دنیا
که ډ اوسپنو حصار ترځان چاپیر کړے
بنیښه وګڼه حصار ډ دے دنیا
لکه سیورے ډ افتاب په مخ کښے ګرځی
نشته هیڅرے قرار ډ دے دنیا
هیڅ ګمان ډ بهتریه پرے ومکړه
کهتری ده وارپه وار ډ دے دنیا
بے مقراضه غوځوی ډ سړی عمر
هم دا لیل او هم نهار ډ دے دنیا
پس له مرګه به حساب له سړی غوښت شی
په انداز او په مقدار ډ دے دنیا
عاقبت خو به یو موقه شی ډ خاورو
ګل عذار وګل رخسار ډ دے دنیا
برابر به له ګدایه سره پاچی
شهزاده او شهریار ډ دے دنیا
پاس به داغ وی ډ لئیم په سینه بلدے
هر درم و هر دینار ډ دے دنیا
ډ قانع تر قناعته صدقه شه
هم دنیا هم دنیادار ډ دے دنیا

٥٨

پس له مرګه به همه واړه مظلوم وی
ظالمان و ستمګار ډ دے دنیا
تر قیامت به دغه شل او دغه لس وی
پوره نه کړ هیڅ شمار ډ دے دنیا
چه ایام پړ ډ کفن ډ غسل ورشی
بے پردے شی پرده دار ډ دے دنیا
په تخته باندے بیرون شی له حجابه
شرمناک و شرمسار ډ دے دنیا
تر هرچا به پیغمبرؐ ځخه وه ویره
که څه قرب وے یا وقار ډ دے دنیا
بیو فساد به ئې بیان په رحمان نه شی
فسادونه دی بسیار ډ دے دنیا

ب

٦٣٣ $11\frac{1}{49}$

زه په سل رنګه راغب ته په سل رنګه غائب
دا به څه رنګ شی دلبره چه زه مست یم ته تائب
که له جوره د فریاد کړم دا هم نه دی مناسب
که څه وایم نه مے رسی زه مغلوب یم ته غالب
څه سیالی برابری ده ډ مطلوب او ډ طالب
ډ ستا مهر محبت کړ خدائے په ما باندے واجب
درد و غم د هومره نه دے چه ئې وکښم په کاتب

٥٩

جدائی ده ډیره سخته ډ ارواح او ډ قالب
چه مجنون په خنکدن شه زه ئې پریښووم نائب
وصیت ئې راته وکړ په څو رنګه عجائب
چه روزی د شه رحمانه زما واړه مراتب

٦٥٦ $3\frac{2}{50}$

هسے مست یم ستا ډ شونډو په شراب
چه به نه وی بل دا هسے مست خراب
لاس ډ ستا د پښے اچوم و ګل ته
لکه بوټی ته لاس اچوی غرقاب
دا سُرخی او سفیدی ډ ستا ډ مخ ده
که زما په مخ باران دے ډ خوناب
څه اثر به زما اوښے په تا کاندی
لا تازه شی اور په اوښیو ډ کباب
عاشقان د ستر ګے روښے کا په عشق کښے
دا خوب نه دے دا منزل دے ډ سیلاب
ما چه خال ډ ستا د ورو څو په میان ولیده
نه بل هسے رنګ امام شته نه محراب
بناپیری چه لیده نه شی سبب دا دے
مخ ډ ستا له شرمه نغاړی په حجاب
چه سبا شی ستا تر مخ پورے شرمیږی
ځکه زیست په تورو شپه کاندی مهتاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

حجاب واخلہ مخ کړه توره د هغو خلقو
چه تحسین کا ستا په دور د افتاب
هسے نه چه زه دلبر وایم وتاته
خدائے دے تالره درکړے دا خطاب
ستا د مخ په ورق پاندے خط وخال دی
د مصحف په صحیفو پاندے اعراب
ستا د حسن حساب هیڅ په رحمان نه شی
هم په دا چه بےحساب دے بےحساب
یو کتاب په سروبن کښے چا و نه کړ
بے رحمان چه ئے کړے دے کتاب

۲ ۳/۵۱ ٦٦٦

لاس مے وتړی د زلفو په طناب
بیا مے وپلوری د سترګو په قصاب
هسے اب شه دے د دوو سترګو په تیغ کښے
چه بے سره په سر نه لری حباب
له فراقه چه ئے اوکړم سوک په سترګو
ق یو لستوڼے مے ګرد باد وی بل ګرداب
چه توسن د فلک زین کاندی له تازه
د هلال په ځائے را وبښی رکاب
په درګاه ئے دروېزه کاندی د حسن
کنډولے په لاس سپوږمیه هم افتاب

چه را یادے ئے سره شونډے سو‌ي‌ږي زړه کړم
تر چشمانو مے بهیږی سره شهاب
چه د مخ واب و تاب ته ئے نظر کړم
را ته هیڅ شی د ګلونو اب و تاب
چه نسیم ئے د زلفینو را پیدا شی
د رست مے بوے کاندی په مشک او په ګلاب
ما وے ګوندے مخ ئے ووینم په خوب کښے
بارے چیرے شی بے یاره د چا خواب
په غزل کښے خو دوه بیته انتخاب وی
د رحمان تمام غزل دے انتخاب

۱۲ ۴/۵۲ ٦٧٨

هر مطرب چه خوږے تاؤ کاد رباب
په دا تاؤ کښے زما زړه کاندی کباب
چه سامع ئے په نغمه په ترانه شم
دیوانه شم ګرېوان څیرے مست خراب
هم ئے تار هم ئے ګفتار هسے اثر کا
چه هیڅوک ئے نه طاقت لری نه تاب
یو ئے ساز بل ئے اواز وی د لښتیو
دریم شعر پر آغاز کا انتخاب
څلورم ئے یو ساقی د ځنګه کښینی
چه مخ ئے نه افتاب وی نه مهتاب

دا څلور واړه فتنے په څلور کنجه
او پینځمه صراحی د میو ناب
شپږم وقت د نوبهار او د ځوانیه
اووم شغل د بیاض او د کتاب
چه دا هومره افتونه سره قول شی
ترو څوک څرنګ ځنے کاندی اجتناب
چه دا هسے دلبران پر اثر نه کا
یا به دیو یا به دیوار وی یا دواب
ق مرد هغه چه ترسود تیرشی ثواب وکا
نه هغه چه دیرئے سود وی لږ ثواب
را څرګند به شی پرهیز د پرهیزګارو
که قادر شی په شاهد او په شراب
زه رحمان له ریا زهده پناه غواړم
د ریا زهد عذاب دے هم عتاب

۸ ۵/۵۲ ٦٨٦

ورقونه لیټوم د هر مکتوب
پکښے غواړم خال و خط د خپل مطلوب
یا تنور دے یا دکان د اهنګرو
چه په عشق کښے تصور کړم خپل قلوب
په خندا خندا ځان لجوی و اور ته
خدائے څوک مه کړه په جذبه د عشق مجذوب

زه چه غم د مهرویانو را په زړه کړم
له دے غمه لاړ شی زړه راځنه دوب
ګوره څه رنګ عشق اسان کړه و عاشق ته
دا مشکل مشقتونه د ایوب
عشق دے دا چه معشوق شوه و عاشق ته
بنه رخسار د مهرویانو په اسلوب
هغه څه پښتے له هجره له وصاله
چه پخپله هم محب شی هم محبوب
چه نظر ئے له صورته په معنو کی
و رحمان وته یکسان شو زشت و خوب

۷ ٦/۵۲ ٦٩٣

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب
را ته هیڅ شی خپل تلاش او خپل ترتیب
مګر خود پخپله خدائے د چا طبیب شی
ګنه نشته په جهان کښے بل طبیب
را څرګند دی پسور وړه د رقیبانو
که خدائے نه کاندے خپل یار نما رقیب
چه خپل یار د چا رقیب شی دلیل دا دے
لکه څوک چه په وطن کښے شی غریب
چه غریب شی په وطن کښے فرق ئے دا دی
که فرسنګ ئے وی ترمیانه که جریب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما په عشق کښې هیڅ حاصل نه کړه بې غمه
هر چه وائي واړه ښه وائي ادیب
دښمن هم د سري کله کله دوست شي
دوستي نه کا له رحمان سره حبیب

۷۰۵ ۴ ۱/۵۵

ت

افرین د عاشقانو په همت
چه په عشق کښې یک انداز وي یک جهت
نه ئې هیچرې تغیر نه ئې تبدیل وي
که تمام جهان پر وائي ملامت
که څوک سل نصیحتونه ورته کاندي
غوږ ئې نه وي د هیڅ په نصیحت
چه په یار پسې ترڅان ترجهان تېر شي
څوک کوې شي دا هسې مشقت
که تمام عمر ئې یار په سترګو ناست وي
تمام عمر ورته کاربږي یو ساعت
که یو دم شي هغه یار ورڅخه لرې
هغه دم شي ورته عمر د قیامت
که دوزخ لره د یار په مینه ورومي
دوزخ هم ورته جلوه کا د جنت
د عشق لار د توکل په پښو غوڅېږي
نه په پښو د ریاضت و دیانت

په تدبیر او په تلاش کله مونده شي
چه موقوف وي هغه کار په عنایت
د عاشق خاطر له ځېرو پاکیزه وي
د دریاب په مخ کښې نه وي نجاست
حق حرمت د هغه یار په ما لازم دې
نه په یار باندې زما حق و حرمت
چه خدائې زړه د مطلوب کا ئې کړ رحمانه
کا ئې پرېوت د طالب په عبارت

۷۱۶ ۱۱ ۲/۵۶

که مې وشي له دلبره ملاقات
یا به نه ځم له دې دره په حیات
پس له دې مې و استوګه خدائې نصیب کا
په دا در کښې که حیات وي که ممات
ځائې لري که زه ویار وته سجده کړم
هغه یار زما قبله دې د حاجات
د خپل یار تر لعلو لبو به ئې ځار کړم
که شکرې وي که قند وي که نبات
دا زما د یار جلوه ده چه لیده شي
لکه نمر په صومعه د سومنات
تر ما لا په دلبرانو ویر مېین دي
چه خبرې کا د کشف و کرامات

د ریا له زاهدي زما توبه ده
چه ئې کاندي څوک په رسم او په عادات
په ورځ پند و نصیحت وائي و بل ته
په شپه ناست وي د مغان په خرابات
دین ئې دام وي د دنیا په لار کښې ښېږي
پر راګېرې وحشیان د مخلوقات
د هغو په لور ئې سترګه وي خطا
چه په لاس ئې سرمایه وي یا زکوة
زه رحمان له هسې اهله پناه غواړم
هر چه لاف کا په خلاف د مقامات

۷۲۶ ۱۰ ۱/۵۷

ث

یار یاري راسره نه که الغیاث
نه ئې ترس شي نه ئې کړکه الغیاث
سره مال واړه زما و دل ارام ته
نه ارزېږي په کنځکه الغیاث
په خندو خندو مې زړه وړي نه پوهېږم
اېرېدی ده که ختکه الغیاث
بېلتانه ئې پېښور راته تنور کړ
له خیبره تر اټکه الغیاث
څو چه راکاږي چوګان په مخ د زلفو
ګوې زما دا خراب زړه که الغیاث

هیڅ سبب ئې لیده نه شي جفا کندي
نه پوهېږم چه په څه که الغیاث
په اخلاص او په راستي ورته ولاړیم
یار جفا هومره په څه که الغیاث
سل خبرې که له صدقه ورته وکړم
یار یوه راسره نه که الغیاث
چه مې وېني له رقیب سره خاندي
په ژړا مې لیمه سره که الغیاث
زه رحمان مدام د یار په رضا درومم
یار په خپله رضا تله که الغیاث

۷۲۲ ۷ ۲/۵۸

د وصال شپې مې بدله په بېلتون شوه الغیاث
د قیامت خواري راپېښه په ژوندون شوه الغیاث
ما لا طمع د وصال د نعمتونو تر کوله
ناګهان کاسه نسکوره د ګردون شوه الغیاث
هغه چار چه مې په لاس وه زه پر نه وم پوهېد
اوس چه پوه شوم له اختیاره مې بیرون شوه الغیاث
د وصال په طمع طوق د جدایي شو راپه غاړه
هغه طمع چه زما وه اوس طاعون شوه الغیاث
په حکمت په عقل بېږي د عشق څوک افسته نه شي
په دا کار کښې ماته ملا د افلاطون شوه الغیاث

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما رحمان ذ یار وصال په اسانئ موندلے نه دے
زرد روئی مے سرخروئی په جگرخون شوه الغیاث

۹ ۳/۵۹ ۷۳۱

چه ویلے مے له تا دے دا حدیث
سرنامه ذهر انشا دے دا حدیث
چه اغاز مے کړ په مدحه ذ خوبانو
خکه گنج بے بها دے دا حدیث
په ثنا ذ دلپسندو دلربا ؤ
دل پسند و دل ربا دے دا حدیث
لکه باد ذ صبحدم چه غنچه وا کا
هسے رنگه دلکشا دے دا حدیث
چه اوصاف مے ذ سروشونډو پکښے راوړه
خوږ ترقند و ترحلوا دے دا حدیث
نه پوهیږم چه اوبه دی ذ حیاتو
که نفس ذ مسیحا دے دا حدیث
ذ غونډ ټټیو شاعرانو ذ خولے نه دے
خکه هسے رنگ صفا دے دا حدیث
ستا و مخ ته که څوک شمس و قمر وائی
دروغ نه دی په رښتیا دے دا حدیث
که څوک وائی چه چاکړے دا حدیث دے
رحمان وائی چه زما دے دا حدیث

ج

۸ ۱/۹۰ ۷۳۹

چه برهم کا عاشقی ذ چا مزاج
حکیمان ئے درمانده شی په علاج
په اشنا پسے تل زاری په دوه سترگو
ذ اوبو په څاے خوناب کاندی اخراج
دوارہ لاس ئے وی له دواړه کونه ولی
ډوب وی تل ذ عاشقیه په امواج
په صفو کښے چه څه بوی ذ عاشقی وی
پکښے نه وی بوی ذ رسم و ذ رواج
ابراهیم ادهم څه هسے نادان نه وو
چه نظر ئے یا په تخت وو یا په تاج
مجنون هسے رنگ میئن په لیلی نه وو
چه په نورو ئے موقوف وو احتیاج
لیونتوب ذ لیونیو تلوئے نه دے
که ئے راج په خونه ورشی که تاراج
که ئے سر لکه منصور غوندے په دارشی
دغه دار دے و رحمان و ته معراج

ح

۹ ۱/۹۱ ۷۵۸

ستا وصال دے راحت بخښلے زما روح
ستا هجران دے راپرووله زما روح
ستا په مخ پسے ئے مخ ونیو راهی شه
له صورته دے وتلے زما روح
چه هرگز ملک الموت پر نه پوهیږی
هسے شان دے تا وکښلے زما روح
څان مے هسے ستا په مینه پسے ورک کړ
چه هیچا نه دے لیدلے زما روح
که وی هم په تا تحقه وی که ئے خداے کا
نه دے پیدا خوا نه قتلے زما روح
بلبل نه دے دا چه الوزی په گلو
ستا په لور دے الوتلے زما روح
چه ئے خاوره کړ صورت ذ ستا په در کښے
سر تر عرشه دے وکښلے زما روح
نه ئے پیژنے چه څه دے یا څه نه دے
دورچا نه دے پیژندلے زما روح
زه رحمان له خپله څانه خبر نه یم
چه په څه رنگ به وکښلے زما روح

۸ ۲/۹۲ ۷۶۶

په طلب ذ مهرویانو سرگردان دے زما روح
لکه باد ذ گل په بوی پسے پریشان دے زما روح
ستا ذ حسن و افتاب ته څان سپاری په تبسم کښے
لکه صبح ذ ژړا په څاے خندان دے زما روح
چه ئے ولیده ذ ستا ذ جمال عکس په خپل څان کښے
هم په دا ذ ائینے په څیر حیران دے زما روح
ستا ذ مخ له ائینے له برکته زما جانه
همیشه لکه طوطا هسے گویان دے زما روح
لکه رنگ ذ میونابو چه لیده شی په شیشه کښے
هسے رنگ په ضعیف تن کښے نمایان دے زما روح
منتظر ذ ذ وصال ذ گلستان یم تل ترتله
سر ترپایه ذ شبنم په څیر چشمان دے زما روح
چه حاصل ئے له حسنه روښنائی شوه په طلب کښے
شپه او ورځ لکه افتاب په لار روان دے زما روح
ستا په زلفو په رخسار پسے رحمان یم بے وطنه
مسافر ذ هندوستان و خراسان دے زما روح

خ

۱۰ ۱/۹۳ ۷۷۹

ما سحر سبا لیدلے وو ذ چا مخ
چه مے ورسته ورځ و نه لیده ذ ستا مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خو مخ زما و تا و ته خدائے هیڅ کړ
ګنه هر یو اشنا کوری د اشنا مخ
ډیر څو نه د جفا د راڅرګند کړه
لا به کله راڅرګند کړے د وفا مخ
څو د مرګ په تماچه اوښتے نه دے
اوښتوے له تا مه ګڼه زما مخ
زه په تا پسے راغلے په دا مخ یم
که ته نه وے ما به څه کول په دا مخ
ما به څه لره په تا پسے ژړا کړه
که موندہ شوے بل د ستا په څیر زیبا مخ
د رقیب طمع مے نه وه ستا په در کښے
دا د وښوو په جنت کښے د بلا مخ
زه به څه رنګ د رقیب و مخ ته ګورم
که اهل سنت ګوری د ترسا مخ
د چکنا چکنی بیلتون په نیمه شپه وی
ستا زما په حال غماز شه د سبا مخ
رحمان ستا په مخ دا ورانه دنیا ګوری
خدائے به تا راڅرګند مه کړه د دنیا مخ

۷۸۳ ۷ ۲/۹۴

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ
تیر تر سرو مال په بازار یم ستا د مخ

په د ستا له مخه مے نور هیڅ په مخکښے نشته
هسے رنګ نشته په ناتار یم ستا د مخ
هیڅ په سترګو نه وینم داخپل صورت چه کوم د
ووب تر هسے حده په بازار یم ستا د مخ
دُود د اه وکارم په بانه د تماکو
سوے لوغړن مدام په نار یم ستا د مخ
نور وګرے واړه همګی د دنیا کار کا
زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ
شکر چه ئے خلاص کړمه د خلقوله منته
سر په سجده یمښے منت بار یم ستا د مخ
هر و خواچه دروم زه رحمان د ژړا په څیر
بل مطلب مے نشته طلبګار یم ستا د مخ

۷۹۱ ۸ ۳/۹۵

چه پیدا شو ستا چشمان دا هسے شوخ
نور به نه وی مردمان دا هسے شوخ
لکه کږے وروځے کږے زلفے ستا دی
نه لرم شته نه ماران دا هسے شوخ
ډیر غمونه شوخ شوخ شته دے په دنیا کښے
وے نه لکه هجران دا هسے شوخ
مګر دیو وی چه بے غم وی په هجران کښے
ګنه نه به وی انسان دا هسے شوخ

دا فتنه او فسادونه په وو چرے
که پیدا نه وے اسمان دا هسے شوخ
د اشنا له حجره زره د اشنا څوی
افریده کړ خدائے جهان دا هسے شوخ
چه یوسف به د دنیا په متاع پلوری
پیدا مه شه بل کاروان دا هسے شوخ
چه بوسه له یاره غواړی بے ادبه
خدائے د نه کاندے رحمان دا هسے شوخ

۸۰۱ ۲ ۱/۹۹

د

باد شاهانو که قصرونه کړه اباد
ما د عشق عمارتونه کړه بُنیا د
نوم د کوم یوه باد شاه هسے پاتے دی
لکه نوم دے د مجنون او د فرهاد
عشق عاشق لره یو هسے پیر استاد دے
چه به نه وی بل داهسے پیر استاد
دغه واړه کرامات د عاشقئ دی
چه څوک قطب کا څوک غوث کا څوک اوتاد
د دنیا چارے همه واړه فانی دی
څوک به څه کا په دا چارو اعتماد
لکه سیوری چه د ونے په مخکښے کرځی
نه استوګه چرته کاندی نه استاد

هیڅ وفائے له هیچا سره و نه کړه
که جمشید وو که بهمن وو که قباد
که جمشید وو که بهمن وو که قباد وو
که نمرود وو که فرعون وو که شداد
رسولی ئے تر مراده هیڅوک نه دی
همه واړه هسے پاتو شو نامراد
نه چاختم نه دُعا ورپسے وکړه
که ئے آل که ئے عیال وو که اولاد
زه رحمان د زمانے له جوره دروم
خپل صاحب لره په داد او په فریاد

۸۱۸ ۱۶ ۲/۹۸

زه که لا ځم د وفا کوم هرچند
هغه یار مے باور نه کړه په سوګند
زه بے یاره هسے زیست کړم په جهان کښے
لکه زیست وی په مجمر کښے د سپند
آبروی د طالبانو خپل مطلوب وی
آبروی د غلامانو خپل خاوند
لکه یار مے سربلند دے په جهان کښے
په تاثیر ئے هسے زه شوم سربلند
لکه یار مے چه څرګند دے په دا دور
زه هم هسے په دا دور شوم څرګند

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مې مدحه د خوبانو کړه اغازه
هر کلام مې دلپذیر شو دلپسند
لکه خوند لري زما خوږې خبرې
په شکرو کښې هم نشته هسې خوند
هغه قند چې خدائ زما په خوله کښې کېښوو
حلوایانو تخمه نشته هسې قند
لکه زه چې سخندان و هنرمند یم
بل به نه وي سخندان و هنرمند
په اشعار کښې قوت ناک لکه مزرې یم
ولې نه یم د مزرې په څېر ګزند
هم په مدحه به پوهېږم هم په هجوه
ولې نه یم په داچارو وېرخورسند
بې له عشقه کړې مې عیب که هنر دې
ما غوږ کړې دې له ځانه بل پیوند
زه عاشق یم سرېکار مې دې له عشقه
نه خلیل نه داوُدزې یم نه مومند
چې وما ته نصیحت کا څوک په عشق کښې
ګویا پلار ته نصیحت کاندي فرزند
هر سړي چې آئینه په لاس کښې خاندي
ګویا کاندي په خپل ځان پورې رېشخند
رنګریزان د اول خپلې ږیرې رنګ کا
بیا هاله د و رحمان ته وائي پند

٨٣٨ ٢٠ ٣/٦٨

کړ قاصد ئې د مقصود اواره کړه زیان و سود
هر چې دریځي په مخکښې واړه وکښه بهبود
هر چې دي سوا له خدایه واړه وکښه نابود
رضا پاسله وقضا ته مدام خوښ وسه خوشنود
وهستی وته جلوه کا لکه ابر هسې دود
نه وځان وته نظر کړه چې قبول ئې که مردود
نه دارچې د خپل صورت شه چې مسلم ئې که جهود
امتي د ابراهیمؑ شه تابع مه شه د نمرود
د غفلت له خوبه پاڅه څو به وېسې خواب آلود
مقید او مشغول وسه په دعا او په درود
اسمان طوره په رکوع شه زمین طوره په سجود
هر اشیا د حق ثنا کا په نغمه لکه داوُد
که بیدار شې خو به اورې په هر لوري دا سرود
که ایاز شې په بندګي کښې نور به ناز کړې په محمود
هر اسباب د ښو د بدو مهیّا دې هم موجود
که دانائې وبد بیل کړه فرموده و نا فرمود
څو سپند نه شي په اور کښې نه وي خوند د بوي د عود
ځان له خپله پاکیزه کړه لکه بحر نامعدود
هلاک څکه شه رحمانه چې پاک نه شه دا وجود
رحمان بې د یار له ذکره
نه زده بل ګفت وشنود

د

٨٣٩ ١ ١/٩٩

چې مې یار ولید په سیمه د اغیارګښ
له غیرته مې لېده شوه په خونبارګښ
زه په یار پسې له خلقه هسې بیل یم
لکه نشته ناپیدا په دا بازارګښ
دغه حق د بلبلانو په جانب دې
خدائ د نه کا مبتلا څوک په لاله زارګښ
زه په وصال کښې هجران هسې بخښمه
لکه څوک چې خالي لاس وي په بازارګښ
زړه مې بې خپله نګاره ارام نه کا
که هر څو ئې کړم په نقش او په نګارګښ
په امید د زلفو ونیسم په دام کښې
ره هیلې وم ساده دل په هند وبارګښ
د دیدن په ګدائي کښې مې تنګ نه شي
دروېزه کړم د بتانو په دربارګښ
سخت سفر د عاشقۍ څوک او زه څوک
خدائ ناشاپ پر راکړو کړم په دا لارګښ
د وفا د ګلو پالې پکښې نشته
کشکې مه وې د دې دهر په ګلزارګښ
که څوا تراشانئ پېلتون لیده شوې
هیڅ بنده د خدائ به نه وو په دا کارګښ

زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم
چې په کلي په کوڅه شوم د خپل یارګښ

ر

٨٦٢ ٣ ١/٧١

دا څه مخ دې منور چې هم شمس دې هم قمر
دا څه زلفې دي مشکینې چې هم مشک دي هم عنبر
دا څه پیوسته ابروئې دي چې هم نیش دي هم نشتر
دا څه سترګې دي قاتلې چې هم سیف دې هم خنجر
دا څه شونډې دي مېګونې چې هم مې دي هم شکر
دا څه سپین سپېځلي غابن دي چې هم دُر دي هم ګوهر
دا څه سیب زنخدان دې چې هم سیم دې هم ثمر
دا څه قد او څه قامت دې چې هم ګل دې هم عرعر
دا څه ملا وه باریک وضعه چې هم موئ دې هم کمر
دا څه زړه دې د خوبانو چې هم موم دې هم حجر
دا څه یار دې نه پوهېږم چې هم دل دې هم دلبر
دا څه بت دې زما ربه! چې هم بت دې هم بشر
دا څه شعر دې رحمانه! چې هم ګنج دې هم هنر

٨٧٩ ٢ ٢/٧١

زه تېر شوې یم تر سر په طلب د خپل دلبر
څو ژوندې یم په دنیا کښې پرې به نه ږدم دغه در

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اشنا په طلب ګرځم   وچے شونډے لیمه تر
یو قدم مے دے په بحر   بل قدم مے دے په بر
دواړه لاس مے دی نیولی   هم په شام هم په سحر
مناجات مے وی وخدائے ته   که ئے ووینم بشر
همیشه له خپله بخته   ګیله مند یم مرور
چه په ما ئے پیرزو نکړ   د خوبانو یو نظر
هم ئے و نه ښو وماته   بے له عشقه بل هنر
عاشقی مے خدائے رسوا کړه   په جهان کښے لکه نمر
نصیحت راباندے نه کا   لکه موئے هومره اثر
واوره غوږ باسه ناصحه   کوتاه وایم مختصر
په مولی مے د سوګند وی   هم په روح د پیغمبر
چاروانه مے بیرته نشته   چه عالم شه داخبر
تر مینه به ئے ځار کړم   که مے سیم وی که مے زر
که مے سیم وی که مے زر وی   که مے دُر وی که ګوهر
زه رحمان ترهرڅه تیریږم   تیر به نه شم تر دلبر

٣/٧٢

په نظر د بے بصر   لکه شام هسے سحر
لکه شام هسے سحر   لکه سنګ هسے ګوهر
لکه سنګ هسے ګوهر   لکه خاورے هسے زر
لکه خاورے هسے زر   لکه خیر هسے شر
په نظر ئے معلومیږی   همه واړه برابر

که څوک ښه ورسره وکا   تر بد به وی بد تر
که څوک بد ورسره وکا   تر نیکیه وی بهتر
نه په بد وئیل زهیر وی   نه پر ښه وی د چا زبر
په صواب او په خطا ئے   نه دلیل وی نه نظر
نه اګاه په خپل بهبود وی   نه اګاه په خپل ضرر
نه په عیب څه پوهیږی   نه پوهیږی په هنر
لکه ړوند او کوڼ چه ګوری   هسے هیڅ نه وی خبر
له طاعته له ګناهه   څه خبر وی څناور
څناورو نورڅه نه زده   یا ئے خوب وی یا ئے خور
دا خو نه ئے زما نفسه   چه د زه کرم کوروکر
تمام ووے له عقله   په دنیا چپه او ښتر
نه د فرض د خدائے اداکړه   نه سنت د پیغمبر
نه د مرګ په زړه کښے یادے   نه خواری د محشر
وّوه پروت ئے دا و نه زده   چه په مخ لرم سفر
په هر دم در څه دروی   که پوهیږے دا بشر
هغه تور ویښته د څه شو   چه هم مشک ووهم عنبر
هغه قد د مجنون بید شه   چه چنار وو هم نښتر
ش د درست زیر و زبر شه   زړه د نه شه لږ و بر
تر پنجاه تر شپیته تیر شوے   نه لاځان پو لے پسر
نه د ترس شی نه د ویره   نه په زړه باندے اثر
بل به نه وی لکه ته ئے   هسے شوخ او ځیګرور
په غفلت د عمر تیر کړ   نه رهرو شوے نه رهبر

عبادت د د ریا شه   لکه ډک په لاکو زر
لکه قلب ناسره مهر   پټ په زرو کښے مجر
لکه پټ وی په دانه کښے   سل اغزیه د شجر
لکه سحر چه برپائے کا   سحرګر و جادوګر
لکه تش صورت بے روحه   چه تصویر کا مصور
لکه تش کدو بے مغزه   میان خالی و ش پرور
لکه زړے په میوه کښے   درون سنګ بیرون ثمر
لکه بے لاسه لستوڼے   سرتر پایه پائے ترسر
لکه ټګ او دغاباز وی   په مرغانو کښے دګر
لکه بے نمکه ناوے   چه په سر کاندی میزر
تر میزر لاندے چاشه زوړه   چه دختر وی که مادر
نه ئے حسن نه جمال وی   غولوی خلق په زیور
هائے له هسے فریبیانو   لکه زوړند چاوډ کمر
نیم په زمکه کښے دننه   نیم برخیره لکه غر
په دستار کښے ئے مسواک وی   تر بغل لاندے خنجر
په ابرو کښے پټ بخړے   په وښو کښے پټ ژوور
په شپږ ویښ د مظلوم خوری   سبا کښینی په منبر
په زړه تور لکه تبی وی   په مخ سپین لکه قمر
د دنیا په طلب ګرځی   خپسر بولی قلندر
کلمه په ژبه وائی   په زړه نه لری باور
په مثال د منافقو   نه مسلم وی نه کافر
نه مسلم وی نه کافر وی   نه مُخلا نه مرور

پریشان ګرځی سر وهلے   کوئے په کوئے او در په در
همیشه رفت و آمد کا   د زردارو په ګذر
په کوڅه د دنیا دارو   ګوره خورګی کا لکه خر
اورنګ زیب هم یو فقیر وو   چه ټوپئ ئے وه په سر
و ټوپئ وته ئے شاکره   چه قادر شه په افسر
خو ئے هومره فقیری وه   چه څه نه وو میسر
چه فلک ئے یاری وکړه   نور ئے ملک کړ مسخر
ګوره څه چارے ئے وکړے   په عیال د خپل پدر
وار په وار ئے تر تیغ تیر کړ   د خرم تمام ټبر
یو ټبر د خرم څه وو   ډیر عالم ئے کړ وبر
تمامی جهان ئے ونغرد   چه ئے لاس شه باندے بر
په فریب فریب ئے خپل کړه   بیجاپور او باک نګر
بیجاپور باک نګر څه وو   لاجنبی او جیجباور
هم ئے هند په ډک واخست   هم کابل هم پښاور
بیائے ذکر شوه په زړه کښے   بادشاهی د هفت کشور
له حرصه ورته هیڅ شو   هم دارا هم اسکندر
خیال ئے دا وو په خاطر کښے   چه به خپل کړم بحر و بر
بارے وریځ ورڅخه لاړه   وقت پر راغے نمازدیګر
نه ئے مراد د زړه حاصل شه   نه ئے یخ کړ خپل ټټر
هسګی شو څڼے پاتو   که ئے ملک وو که لښکر
خالی لاس له دنیا ووت   لکه عین درویزه ګر
له دنیا ئے هیڅ یو نه وړه   مګر شوئے یو څادر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوار حیران په زمکه پرتوت — بې بالین و بې بستر
نه پوزی شوه تر ذ لاندې — نه تر لاندې شه تغر
ذ بېښې په څیر خفیف شه — چه ثقیل وو لکه غر
ذ سیلاب په مخکښې لاړ شه — لکه خس وی یا وزر
حق ئې پاتو په گردن شه — ذ سپائی او ذ چاکر
اوس ئې زه په روح دعا کړم — که ئې خدائے کا بهره ور
حق تعالیٰ ئې په نصیب کړه — شیرین حوض ذ کوثر
ذجنت په خوشبوی ئې — خدائے دماغ کړه معطر
په دوست هند پاند ئې حق وو — هند پوشپه وه دے ئې نمر
ذ دے نمر په روښنائید — تمام هند وو منور
په رڼا ئې خلقو زیست کړ — نه څه خوف وو نه خطر
څو چه څځ ئې په غروب کړ — نور پیدا شه شور و شر
چه په نام ذ اورنگ زیب وو — وخوړ کاؤ هغه دفتر
اوس نوبت ذ شاه عالم دے — دور طور شه دگر
خدائے زده څه بازی شی پیښ — عاشوره شی که اختر
رنگارنگ بازی کاندے — دا اسمان دے بازیگر
کله تلخ شی لکه زهر — که شیرین لکه شکر
څه چه وشو هغه وشو — لا به کیږی مقدر
ما خو نوم ذ اورنگ واخست — دا احوال دے ذ هرهر
هر سرے ذ خپله خونے — هم بادشاه دے هم سرور
هر چه اصل ذ دنیا دی — واړه هسے دی اکثر
دا بیان دور و دراز وو — رحمان وکړ مختصر

۹۸۸ ۱۹ ۴/۹۳

چه په زور ورسره نه ئې برابر
ذ هغو له ځنگه مه کښینه زړه ور
زور آور اور او اوبه دی فهم وکړه
چه ډوب نه شې یا و نه سېزې بشر
زندگی که بې اوبو بې اوره نه شی
تل هم ئې ښی هیڅ نه دی په تهتر
خدائے ورمه وله سیلاب ذ چاپه خونه
که په قطع هم اوبه وی ذ کوثر
و ئې نه لگیږی اور په کور ذ هیڅا
که رڼا ئې وی ذ شمس او ذ قمر
چه درست صورت خلیل شی په اغزیو
وخوړ مه شه ذ هغو وسه ثمر
ذ هغه دیوال په سیوری څوک کښېنه نه
چه ولاړ وی لکه زوړ ند چاوو کمر
چه په کیږه وځرخیږی مخ ئې وړک شه
که ذ سرو زرو چاړه دی یا خنجر
نا کرده سودوه ډیر دی په دنیا کښې
سود هغه وی چه ذ خیر وی نه ذ شر
و اوبو ته اچوه نه شی ځان خوږ دے
گنه ډیر دی په دریاب کښې دُر گوهر

چه له ابه له حرمته سره نه وی
خدائے ورمه کړه وچا هسې سیم و زر
زور اور که رسوی وچا ته فیض
له دے فیض سره وگڼه ضرر
په یاری ذ زوراورو غلط مه شه
مگر دا چه تر ده ته ئې زوراور
په هر گاه چه دے مغلوب وی نه غالب ئې
ترو هاله ئې قدموند ږده په سر
یا خو دا چه که قدم ئې په در نږدې
دغه پسه ئې ځان وگڼه پدر
چه هنر گڼی یاری ذ زوراورو
بول وکړم زه رحمان په دا هنر

۹۹۹ ۱۱ ۵/۷۴

پورته بدر واخر گند شه بشکته نمر
بشکته پورته واړه مخ دے ذ دلبر
نمر سپوږمی مې ذ پالنگ د پاسه رغړی
چه مې یار په بالښت وکوی سر
په سرو سپینو درو لعلو ئې غوږ وک شی
چه مې غوږ کاندی ذ اوښیو په دردر
چه ئې وویتم په مخ مې اوښے دروی
لکه موم چه په افتاب شی برابر

بل مذکور ئې مخنی گوره ستر گو نه زده
بې له دے ذکره چه الله اکبر
ضد دی اور او اوبه بې ذ یار له شونډو
چه هم اور دی هم اوبه دی ذ کوثر
په شرابو کښې خوند نشته ذ شکرو
ذ یار شونډے هم شراب دی هم شکر
که سل ځله پټ تر شونډو لاندے خاندے
نه پټیږی اب ذ لعل او ذ گوهر
دا خو ما لرو خدائے راکړ گنه نشته
هسې بُت په بت خانه کښې ذ آزر
پس له دے به په نام ذ فرښتو یولم
هم په دا چه نشته دا رنگه بشر
که رحمان صاحب نظر یاد شی ښائی
چه مدام ذ یار په مخ لری نظر

۱۰۰۹ ۱۰ ۶/۷۵

هو مره اوښے مې بهیږی په رخسار
چه غرقاب مې هم گریوان دے هم کنار
هغه یار مې هسې نا ست ذ زړه په سر دے
لکه ښې چه چا گل وی په دستار
که څوک وائی چه مار کله په کټ خیږی
زه خوړلے یم په کټ ذ زلفو مار

خو د یار بیمار ے سترگے خدائے خوږ کړے
گنه خوږ کله کوے شی بیمار
که په دار شم زه د یار له لاسه خوښ یم
سرو قد دے زما یار و زما دار
بس کا داچه زه په یار پسے غوځ غوځ یم
خدائے د نه کا لکه زه یم پسے یار
هومره جور لکه یار له ما سره کا
یاد مے نه دے هومره جور د اغیار
دلبری خو کو ګرم هم په کوږو وکا
هغه وایه چه بے کوږه شی دلدار
چه د زلفو د شا تخت بے پروا دی
شرو که زه د سری یومی څه په کار
په کروان ئے تل د او ښیو باران وورې
نه ورکیږی د رحمان د زړه غبار

۱۰۱۹ ۱۰ ۷/۷۶

چه د زړه پورے شی ستر استوار
دا جهان د د نیکه دے که د پلار
نه خپل پلار او نیکه وګوره چه څه شو
هسے ستا دے په هغو پسے رفتار
تل دوه میږه د دوستی پول دے پر تیریږی
کړے نه دے چا په پله باندے قرار

هسے نه چه زه تنها و تا ته وایم
راغله لاړه ستا په طور صد هزار
دعوی مه کړه په ناحق به ئے خپل نه کړے
پردے ښهر پردے ملک پردے دیار
چه استوګه په پردی وطن کیږے کاندی
هغه نه لری هیڅ وګ او اختیار
که هزار قسمه وخوری په معامله کښے
نه کا څوک په مسافر و اعتبار
چه په صبح شگفته شی په شام ریږی
څه امید دے په ګلونو د ګلزار
که د وروړ که د عزیز وی که د یار وی
مه ئے وروړ مه ئے عزیز ګڼه مه یار
چه پیدا شی هسکی واړه فنا شی
اے رحمانه دا جهان دے دائے کار

۱۰۳۵ ۶ ۸/۷۷

څو جفا قبوله نه کړے د اغیار
و به نه وینے په سترګو مخ د یار
چه اول ئے خار د دغوت شی په پهلو کښے
غنچه هله شګفته شی په ګلزار
جنت چا په ریاضت موندلے نه دے
وے بویه هر بنده لره خپل کار

که موند وشوے خوشبوی په خوشخوی
پروت به نه وو د چندن د پاسه مار
اب تر لعلو د لاله د ګلو و پردے
بخت دے داچه څوک عزیز کاندی څوک خوار
هسے زیب کا په بیاض د رحمان شعر
لکه زلفے د خوبانو په رخسار

۱۰۳۶ ۱۱ ۹/۷۸

څوک د را کاندی قسم په کردګار
که درم لرم په کور کښے یا دینار
زه دینار و درم نه لرم په کور کښے
وے دو خلق مے بولی دنیا دار
هم په داچه نه له خایه چرته خوځم
نه د هیڅ یوه مخلوق یم منت بار
نه مے بنګته ملک لیدلے دے نه پورته
خبر نه یم په یمین او په یسار
آب و خور لکه آسیاب خائے را رسی
په خپل کور کښے مے سکون دے هم رفتار
لکه ونه مستقیم په خپل مقام یم
که خزان راباندے راشی که بهار
توکل مے لاس و پښے کړے په نکریځو
چه په خائے ئے کښیتولے یم قرار

چه زما په باب ئے کښلی دی رازقی
که راحت دے که زحمت دے وار په وار
چه هژده هزار قومونه ئے پیدا کړه
مربی مے دے هغه پروردګار
کار همه په اراده د خدائے موقوف دے
هیڅ موقوف نه دے زما په انتظار
غم به هیچرے و نه کا په دنیا کښے
که څه کیږی د رحمان په اختیار

۱۰۴۴ ۸ ۱۰/۷۹

دغه یار دے دا اغیار — دغه ګل دے دغه خار دے
دغه ګل دے دغه خار دے — دا منصور دے دغه دار دے
دا رقیب دے دا حبیب دے — دغه ګنج دے دغه مار دے
دغه عقل دغه عشق دے — دغه غم دے دا غمخوار دے
دا هجران دے دا وصال دے — دا خزان دے دا بهار دے
دا طاعت دا معصیت دے — دغه نور دے دغه نار دے
دا عالم دے دا جاهل دے — دا خفته دے دا بیدار دے
دا رحمان دے دا جانان دے — دا طبیب دے دا بیمار دے

۱۰۵۱ ۷ ۱۱/۸۰

هر چه نه وی خوار و زار — په طلب د خپل دلدار
تر پیرونی صدقه شه — د هغه عاشق دستار

(c) ketabton.com: The Digital Library

هزار حيف دے هزار حيف دے　　　هزار ځله لا صد هزار
چه عاشق په عاشقی کښې　　　نه حلال وی نه مردار
نه پتنګ د خپل څراغ وی　　　نه بلبل د خپل ګلزار
نه مجنون غوندے رسوا وی　　　نه منصور غوندے په دار

دوا یې نه کیږی رحمانه
یا به یار شے یا ویزار

۱۰۶۸　۹ ۱۲/۸۱

په بزرګی د هغه پاک پروردګار
موقوف مه شه په سری د سری کار
په سری چه د سری غرض موقوف شی
نور به اّبه بے حرمته شی روزګار
احتیاج هسے بلا ده په جهان کښې
چه پلار زویه کا د زویه زویه پلار
که د پیر په خپل مرید باندے غرض وی
هیڅ یې نه وی په مرید باندے وقار
زمانه هسے بے مخه ده بے رویه
چه غالب کا په اسلام باندے کفار
په ساعت کښې شاه ګدائے کا ګدائے شه کا
دا فلک ځکه باله شی کج رفتار
چه همه عمر یې تاج وی په سر پښے
ور په سر کاندی ګیډے د خس وخار

چه قادر نه په درم نه په دینار وی
په هغو باندے ګنجونه کا انبار
زمانے د رحمان زړه دے کباب کړے
له احواله یې څوک نه دی خبردار

۱۰۶۹　۹ ۱۳/۸۲

که د عشق لاره اغزنه ده هر کور
د عاشق په پښو څپلی دی د اور
که دیدن د د ګلزار په انتظار شی
زما سترګے دی شبنم غوندے څلور
تیغ د اوسپنے محتاج د نرم اب وی
قرب و حلم یو په سله وی تر زور
له لوئی له سرکښی زما توبه ده
خدائے څوک مه کړه د احسان په څیر شکور
خدائے زده څه سودا به پینه په بازار شی
د بازار خبرے نه شی په خپل کور
دا همه واړه عاشق لره پیدا شو
که تهمت که ملامت دے که پیغور
جفا جور ناز او کبر د خوبانو
ما په ځان دی قبول کړی لکه پور
راحت بے زحمته نه دے چاموندلے
غم ښادی دی د دے دهر خور او ورور

رحمان هسے په خپل یار پسے غوڅ غوڅ یم
لکه غوڅ په خپل اولاد وی پلار و مور

۱۰۷۰　۲۱ ۱۴/۸۳

پس له مرګه که څوک ارت غواړی خپل کور
که حق وایم هو مره ارت یې بویکور
تر ځان زیاته کم چار خه په کار نه ده
ځان په لویشت کړه چه دغه دی وږ ږ ده پسو
چه جامه د چا کوتاه یا وږږده شی
ورکاوه شی هنرمند لره پیغور
هر سړے چه په حساب کښې تیر و بیر شی
ملامت پر وایه کیږی لور په لور
چه لائق د ملامت او د تهمت شی
ځائے لری که بے عزت شی هم سرتور
چه عزت حرمت یې نه وی په جهان کښې
هغه هسے ژوندون وسوزه په اور
بے عزت سړے په خوبی د هیچا نه وی
مګر هسے بے عزت وی خنے تور
خپل مجلس یې له جنس مجلسه خوښ وی
په هر ځائے چه وبله وریښی تمسور
هر هم جنس له خپل هم جنسه سره جوړ وی
زیب کا هره کشیده په خپل انځور

نابینا په خپله سیمه کښې بینا وی
بینایان په پردی ملک شی کر و کور
که نه نه یې بدکردار د بدکردار کا
کښیناسته له بد کردار سره پیغور
درست صورت د یوه لوک په دره دردمند شی
وران شی ښهر د یوه سړی په تور
چه یو غاښ په خوله کښې زوږند شی یا ووځی
درسته خوله پر بد نمایه شی هر کور
یو سړے چه په کورمه کښې د چا ګرم شی
واړه ګرم کا که پینځه وی که څلور
بدکردار زویه پیدا مه شه له موره
حبطه کاندی ناموس د پلار و مور
هر څوک خپله خوشحالی له خدایه غواړی
باره نه شی دغه کار په زر و زور
خدائے په خپل قدرت لوئے څوک ځلک کړه
نه چه هر ښهر ډیلے شی یا لاهور
د ټنګو پوروړه هر څوک وبله کاندی
بخت هیچا ورکړے نه دے وبله پور
د چا تاج په سر زرین خنجر تر ملا وی
د چا پنډ په سر په ملا توبیلے لور
څوک په لس د پاسه سور وی تر غ د وړاندے
څوک پر بیر کښې کرځاوه شی په خره سور

(c) ketabton.com: The Digital Library

اے رحمانہ دُخدائے نوم بہ چا وانخست
کہ دُخدائے چارے پہ پلار شوے یا پہ مور

۲۹۷ ۷ ۱۵/۸۴

ھسے تلہ کاندی وگور تہ یاران ژر ژر
لکہ تلہ کا وخپل کور تہ کاروان ژر ژر
ھسے ژر ژر مرگ پہ مونږہ شتابی کا
لکہ لو دُ پاخہ کښت کا دهقان ژر ژر
ھسے ژر ژر دا دنیا وبلہ اوړی
لکہ اوړی وبلہ ریگ روان ژر ژر
ھسے ژر ژر صورتونہ دی ماتیږی
لکہ ریژی لالہ زار پہ خزان ژر ژر
ھسے ژر ژر دا شیرین عمر تیریږی
لکہ بحر چہ بهیږی روان ژر ژر
ھسے ژر ژر اشنایان سرہ بیلیږی
ق لکہ سا اخلی سترې ستومان ژر ژر
دُ بنو خپل هم ھسے ژر ژر نہ وی
لکہ دروی لہ جهانہ رحمان ژر ژر

۱۱۰۷ ۱۰ ۱۹/۸۵

تل بہ نہ وی شگفتہ گلزار دُعمر
نہ بہ جوړ وی همیشہ بازار دُعمر

لکہ سیند دُ اباسیند پہ غورزی دروی
ھسے یون دے پہ تلوار تلوار دُعمر
لکہ برق چہ مخ ځرگند کاندی بیا نہ وی
ھسے تیز دے پہ پلشکون رفتار دُعمر
سرکښی لری تر ھسے حدہ پورے
چہ نیوے نہ شی هیڅوک مهار دُعمر
چہ ممند ئے نہ جلب لری نہ واگے
خو بہ پریوځی عاقبت شهسوار دُعمر
پہ ساعت دُ سلوکالو یاری پرے کا
بے وفا دے ھسے رنگے یار دُعمر
خپل صورت پہ دُحباب پہ سترگو گوری
کہ څوک وکاندی پہ زړہ کښے شمار دُعمر
نہ وو څم چرتہ لکورہ نہ سفر کړم
بے سفرہ مے غوځیږی لار دُعمر
عاقبت بہ دُ اجل پہ مقراض غوڅ شی
پیوستہ بہ مدام نہ وی تار دُعمر
بیا ئے وار پہ دا دنیا نشتہ رحمانہ
پہ هر چا باندے چہ تیر شہ وار دُعمر

۱۱۲۶ ۹ ۱/۸۶

ړ

خراب دل مے دُ دلبرو هوا یوړ
دُ هوا لہ وریوچا زړہ چہ چا یوړ

گوټے گوټے بیانشتہ مے زړہ دا کاری
زہ وکوم یوہ تہ وایم چہ تا یوړ
چہ مے زړہ لرہ دُ تورو زلفو ځانځو بنت
ھغہ زړہ راڅخہ تورے بلا یوړ
دُ سیلاب پہ څنگښے کہ دُ چاخوب شی
شیرین خوب راڅخہ ویرہ ژړا یوړ
ھغہ عقل چہ مے لاف دُ خودرائی کړ
پہ یوہ پیالہ دُ میو مینا یوړ
ھغہ رخت چہ مے دُ صبر دُ سکون وو
صبح راتہ کړہ مهوشانو ویریا یوړ
څوئے ورے فراغت لہ درست جهانہ
ق ھغہ صومرہ ئے یوانځے لہ ما یوړ
کہ ئے یوړ رخست دل مے تر قربان شہ
نا اشناؤ ورے نہ دے اشنا یوړ
صبح ناحق پر شوی نہ دی کہ حق وایم
معشوقو دُ رحمان زړہ پہ رضا یوړ

۱۱۲۴ ۸ ۲/۸۷

ستا دے خواب الودہ سترگو خواب راڅخہ یوړ
لبو دُ لذت دُ میو ناب راڅخہ یوړ
نہ مے اوښے پاتو شو نہ صبر پہ صورت کښے
چہ یرتہ بہ صبرید دُ مخ آب راڅخہ یوړ

زړہ مے پہ نغمو نغمو سوے کړ مطربانو
عقل ساقیانو پہ شراب راڅخہ یوړ
یو ساقی بل یار دریم مطرب سرہ یوځا ئے شو
زړہ ئے لہ کوگلہ پہ شتاب راڅخہ یوړ
څہ شوک ئے یوړ خراب دل مے تر قربان شہ
نورچا ورے نہ دے خپل احباب راڅخہ یوړ
خط دُ تور حرفونہ مخ دُ پاڼے دُ کتاب دی
شغل دُ کتاب دُ بل کتاب راڅخہ یوړ
هر اسباب چہ ماسرہ دُ زهد دُ تقوی وو
وایہ تا دُ حسن پہ اسباب راڅخہ یوړ
کړے ما رحمان پہ زړہ کښے نقش دُ محراب وو
ستا ابرویو نقش دُ محراب راڅخہ یوړ

۱۱۳۶ ۳ ۱/۸۸

ز

لکہ کاندی پہ کوترو نظر باز
ھسے زہ یم دُ دلبرو نظر باز
زہ و نور چا تہ نظر دراز نہ کړم
بے هغو چہ مو ئے مژگان لری دراز
بل بادشاہ لرہ مال دے ملک دُ زرونو
مگر مخ دُ چا محمود شی خال ایاز
ستا دُ زنے تر سیب پورے رانګاریږی
نورے زنے دُ خوبانو لکہ پیاز

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ تصویر له کلو طمع دَبوی مه کړه
بے وفا دی واړه نقش کے دَ مجاز
هغه یار کړه پۀ خپل ناز خوښ وخرم دے
زۀ هم خوښ یم همیشه دَ یار پۀ ناز
همیشه مے لاس نیولی وی دا خواست کړم
چه مدام دِ دَ یار ناز وی زما نیاز
کۀ څوک آه و فریاد نۀ کښي پۀ عشق کښے
زۀ پۀ عشق کښے دغه کار کښم غماز
ښادی هرچرے دَ غم پۀ اندازه وی
هسے غم دے دَ ښادیه پۀ انداز
نیستی واړه دَ هستی پۀ دنیال کرځی
نۀ دَوبیږی پۀ اوبو کښے نش جهاز
دا قاعده ده لکه لوړ هومره دَ ځوږ وی
یو صورت دے هم نشیب شی هم فراز
چه یکسان کوری و شاهو وګدائے ته
هسے یار دے دَ رحمان غریب نواز

۸ ۲/۸۹ ۱۱۴۴

که بے ځایه زرګے نه وکښے اواز
نه صیاد ځنے خبر وو نه شهباز
سکه له دے خبرے هسے معلومیږی
چه خپل صوت دے هر سړی لره غماز

دَ منصور وحال ته ګوره حال ئے څه شه
خدائے دِ فلش دَ هیچانۀ کاندے پټ راز
دریغه دریغه کۀ وروستے عقل وړه میے وے
دَ انجام خبرے نه شی پۀ آغاز
نیک عمل دَ عاملانو نیک فرزند دے
خدائے څوک مه کړه شراب خوار وقمارباز
چه فرزند ئے شراب خوار وقمارباز شی
نور ئے کافی شی دَ پلار پۀ خون ساز
خدائے له هسے زاهوزاده امان وکړه
چه بے دین بے دیانت شی بے نماز
چه منکر پرے اعتراض کولے نه شی
دا دِ شعر دے رحمانه که اعجاز

۷ ۳/۹۰ ۱۱۵۱

بد اختر به نیک اختر نه شی هرګز
مرغ‌چیچ به درګوهر نه شی هرګز
که مکان ئے پۀ اسمان دے غزا وشوه
ستاره به شمس قمر نه شی هرګز
که ئے اصل له یوے زمکے دے څه شو
بید به سرو صنوبر نه شی هرګز
که همه عمر باران وریاندے ووری
خس به ګل دَ پیغمبر نه شی هرګز

له نااهلو دَ وفا طمع و مه کړه
ګنده نل به نیشکر نه شی هرګز
که تور غرله ځایه خوځی و به خوځی
وَلے نور به مقدر نه شی هرګز
دَ رحمان پۀ باب چه وشو هغه وشو
مکرّر به دا دفتر نه شی هرګز

۹ ۱/۹ ۱۱۶۰

س

تیر شه درست عمر زما پۀ داهوس
که مے ویوښتے چه څوک ئے یا څه کس
یو پرسش دَ هغه یار ما لره بس کا
که څه کس وی څو یو او ئے ورلره بس
هزار حیف دے چه پۀ هر نفس ترتیتم
هغه لور ته چه مے تله دی هر نفس
چه ئے زۀ پۀ هر نفس له خدایه غوارم
هغه کله کله وینم پۀ ویر پس
که یو ځل وی پۀ محتاجو لک او کرور شی
خدائے دِ دَ کا څوک محتاج دَ یو ځل
هر مارغه پۀ تیله ځاله کښے همائے دے
که قارغه که مینګیرک دے که ققنس
که شهباز لره سینه وو دَ تخری
عنکبوت لره سینه ده دَ مګس

خو چه خاورو لره ورشی برابر شی
که چا غنده وی اغوستے یا اطلس
هم هغه ئے ژړوی چه خندوی ئے
نور څوک نشته دَ رحمان فریادرس

۱۵ ۲/۹۴ ۱۱۷۵

وینئه سپین ستر که تاریکه غلبن کنهاس
نه وکاړے دَ دنیا له چاره لاس
پۀ هر طور چه ئے موګه پسے دروګے
نه پۀ چپ لوری صرفه کړے نه پۀ راس
یو وینئه دَ عقیدے دِ پۀ تن نشته
سرتر پایه هسے دوب ئے پۀ وسواس
خدائے رازق بولے اورزق ګڼے له کسبه
پۀ دا شناخت وځان ته وائے حق شناس
هسے رنګ پۀ مذبذب صفت موصوف شوے
نۀ پوهیږے مه چه ناس ئے که خناس
پۀ دوی کښے به ورنه شے تر توحید
که پیشوا کړے مهتر خضر مهتر الیاس
واړه زهر قاتل نغرے که پوهیږے
که سوال له خدایه نغرے هر انفاس
امر دا دے چه له نهی لاس کوتاه کړے
او که نه وی څپیسر وګڼه مواس

(c) ketabton.com: The Digital Library

خیر دا دے چه له شره وجاروځي
په دا چاره کښې هیڅ نشته کوز اوپاس
که زما وئیل دروغ یا کوز او پاس وی
نه بخپله په خپل زړه کښې وکړه قیاس
له سریه غرض واړه سری هوښ دے
نه چه پټ وی مس د زرو په لباس
څه په دا به عراق او ترکی نه شی
که د خره په سر سرائې کړ د اس
د تشنه خو له اوبو سره مطلب وی
نه تش به اوبه د سیم و زر و طاس
هر زاهد چه په ریا زهد تازیږی
د څربښت گمان ئې کیږی په اماس
اے رحمانه که څه کار دے خو د دین دے
نور کاروته بے وفا دی بے اساس

١١٨٩ ١١ $\frac{٣}{٩٣}$

که څوک فخر کا په ننگ او په ناموس
دا په عشق کښې نه ارزیږی یو فلوس
که اغوستی ئې زری جامی څه شو
کنه یا مرغ زرین دے یا طاؤس
که ئې تاج وی په سر پټې غزا وشوه
په نظر زما هدهد دے یا خروس

نه ئې فهم فراست وی نه ئې علم
خالی نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وی په خرمن کښې
عبث هسې په سر لوټی واړه بوس
د مجاز له اهله طمع د خیر مه کړه
هسکې شر و شدت دے وا الوس
ورانی ئې همه واړه ویرانی دی
راشه وګوره مانۍ د کیکاؤس
که زما په ګفتګوی کښې زیات وکم وی
څوک وګی کا په دا بنهر کښې جاسوس
ساقی جام وباده راوړه چه بے خود شم
خدائے څوک مه کړه په تخویه کښې محبوس
که څوک وخواړی تمامه دنیا واړه
زما یار غونډے به نه وی بل عروس
رحمان حسن د یار وینم په پرده کښې
نه پټیږی نور د شمع په فانوس

١١٩٥ ٩ $\frac{١}{٩٤}$

ص

څه عجب بلند مقام دے د اخلاص
چه جهان واړه غلام دے د اخلاص
که له ځمکې و اسمان ته خانه کران دے
دا سفر په یوه ګام دے د اخلاص

چه خبر کا مخلصان له غیبه علمه
دا همه واړه الهام دے د اخلاص
د رواج او رسم عمر مدام نه وی
لکه عمر چه مدام دے د اخلاص
بے اخلاصه د اسلام حلاوت نشته
که اسلام دے خو اسلام دے د اخلاص
څه عجب دے که هما ئې په دام نښلی
هر صیاد سره چه دام دے د اخلاص
څه عجب دے که مستان وی تر چاپیره
هر ساقی سره چه جام دے د اخلاص
پس له مرګه به دا مهر اخلاص نه وی
که اخلاص کړے نن هنګام دے د اخلاص
د رحمان کلام به دا سبب شیرین دے
چه ئې هر کلام کلام دے د اخلاص

١٣٠١ ٦ $\frac{١}{٩٥}$

ض

که ته نه کړے په بل چا بانده غرض
بل به هم نه کا په تا بانده غرض
که ګدائے د بل په خولی غرض نه کړی
هیڅ به نه کا په ګدا بانده غرض
په ساحل کشتی د هیچا نه ډوبیږی
که څوک نه کا په دریا بانده غرض

خلوتیان په خپل خلوت کښې فراغت وی
د رسوا دے په رسوا بانده غرض
دا دنیا په احمقانو دو ووانه
دانا نه کا په دنیا بانده غرض
زه رحمان د عشق په درد کښې هسې خښ یم
چه مې نشته په دوا بانده غرض

١٣٠٨ ٧ $\frac{١}{٩٦}$

ط

طمع مه کړه په دنیا کښې د نشاط
بیا به نه مومې نشاط په دا بساط
لکه راغلی بیا به هسې ځئ دروے
دا جهان دے د رهرویو یو رباط
تر هر ګام لاندې کوهي دے دد دهر
پښې بویه هر قدم په احتیاط
و دانا وته په دا جهان ښکاریږی
هم جنت او هم دوزخ او هم صراط
په عاشق به هیڅ وحشت د رقیب نه وو
که ئې نه کړے له خوبانو اختلاط
لکه اصله بے دیانته بے نمازه
طمع مه کړه د نیکی د یو قیراط
غم د ترکو تر رحمان هسې چاپیر شه
لکه وسکښې جامه په چا خیاط

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹ ۱/۹۷ ۱۳۱۷

ظ

اومه کله دی پاخه وائی واعظ
هرچه وائی واړه بـه وائی واعظ
چه دے ما له خپله یاره لرے باسی
نور به څه داته اومه وائی واعظ
جار واته زما له یاره ډیر مشکل دی
زیاتی څه له دوباره وائی واعظ
په خوږو پستو خبرو ئے غلط شوے
دا خوږه خواږه تراخه وائی واعظ
څوک به څه باور د ده په نصیحت کا
چه له یاره جار واته وائی واعظ
یو ساعت مے بے له ناسته ارام نه شی
تل له بنګلیو پاڅیده وائی واعظ
زه بے عشقه بل یو کار کولے نه شم
ډیر له عشقه تښتیده وائی واعظ
اعتبار ئے په خبره په ګرمی مه کړه
دا تاوده تاوده ساړه وائی واعظ
اروېدونے د رحمان د ویل نه یم
بهتر دا دے چه نور نه وائی واعظ

۵ ۱/۹۸ ۱۳۲۳

ع

په تندی چه اتش بل کا مدام شمع
څکه بیاموی له خلقه اکرام شمع
په انوار د منور اهل ابصار شی
لا به کله شی ښکاره د انعام شمع
پتنګان ئے لور په لور په څخ څرخیږی
څکه نه کوی په سول کښے ارام شمع
وسیزه نه څان زما په شعله باندے
کړه پتنګ ته په رموز کښے کلام شمع
ستا مجلس د خاص الخاص صراحا نو د
د رحمان په څیر نه موی صرعام شمع

۵ ۱/۹۹ ۱۳۲۷

غ

هر یو ګل د ستا د باغ روښن تر دے تر چراغ
روښن تر دے تر چراغ هر یو ګل د ستا د باغ
ستا د باغ او د بی زاغ په نظر زما صاف دے
په نظر زما صاف دے ستا د باغ او د بی زاغ
د درد منو په دماغ ستاد ورخاورے عنبر دی
ستاد ورخاورے عنبر دی د درد منو په دماغ
د عاشق د تهتر داغ په اسمان د عشق افتاب دے
په اسمان د عشق افتاب دے د عاشق د تهتر داغ

د رحمان د زړه فراغ نه شی نه شی بے خوبانو
نه شی نه شی بے خوبانو د رحمان د زړه فراغ

۱۵ ۱/۱۰۰ ۱۳۳۲

ف

اورنګ زیب و شاهجهان غوندے اشراف
صدقه شه تر منصور غوندے نداف
که ذتن په لوګو لوئے دے به ئے څه کړے
مه کړه خدائے چه کوه طور شی کوه قاف
بوالهوس د عاشقی ته هوس نه کا
دا دروغ دی چه زره وز شی بوریا باف
د مکے په بزرګی کښے هیځ شک نشته
ولے خر ئے حاجی نه شی په طواف
که په سل دریابه غسل وځان ورکا
ګمان مه کړه چه به سپے شی پاک و صاف
کشتی هم چه ډیره ډکه شی ډوبیږی
د مسرف په ځان بلا شه خیل اسراف
صابرانو صبر پرینښو حریصان شو
نه څه عدل شته په چا کښے نه انصاف
دا څلور مذهب واړه سره یو دی
ما او تا پکښے پیدا کړ اختلاف
د هد واړه ملکونو جنتی یو دے
که دوزخ دے که جنت دے که اعراف

شهیدان نه دی هغه خون فروشان دی
چه خوفی ته خون بها نه کا معاف
د کاذب ژبه په خوله کښے وچه بـه دی
لکه توره د لرګیو په غلاف
د دیوال په سر به څو زغلی ترکومه
دروغژن چه په دروغو کاندی لاف
اب و تاب د ناسره مهر وی هو مره
څو نظر پرے شوی نه وی د صراف
د دنیا په دولت ناز مه کړه رحمانه
دا یو موے دے په نظر د موشګاف
مدح مجوه د حبیب او د رقیب کړم
رحمان نه زده بله هجوه نور اوصاف

۱۷ ۱/۱۰۱ ۱۳۵۹

ق

چه پائے بند شه د لیلی په اشتیاق
مجنون واچول و خورو ته طلاق
چه د میو د مطرب په خوند خبر شه
فراموش کړه صوفی نقل د اشراق
داخلی په مثال باغ مرګ ئے خزان دے
چه خزان پرے باندے راشی
جام د میو دے یا رقص د خوبانو
په هر ځائے چه وبله جمع شی عشاق

پہ نسیاؤ نظر نہ کاندی بے نقدہ
کہ ځوک خورے ورتہ ستائی یا براق
چہ حاصل ئے ذ دلبرو یګانګی شی
ذ دوئ خبرے نہ کاندی مشتاق
حرکت لہ ځایہ نہ کا لکہ شمع
کہ ئے اور ذ عشق بلیږی پہ تارتاق
ھسے خوښ وی ذ خپل یار پہ دردوغم کښے
نہ بہ وائے چہ بادشاہ دے ذ آفاق
ھسے محو وی ذ عشق پہ میو ناب کښے
چہ خبر نہ وی پہ وصل پہ فراق
چہ روان ئے ذ سفر پہ لوید لار نہ
راشہ پریکړہ لہ ھر چا نہ اشتیاق
کہ ظاھر پہ صورت وی پہ معنیٰ نہ وی
لکہ کښلے ذ لا لفظ پہ اوراق
ځو ئے تن پہ کار و زار کښے فنا نہ شی
نہ جار باسی مخ اسونہ ذ عراق
ذ عراق اسونہ کار پہ اشارت کا
پہ وھل پہ کوتل کار دے ذ الاق
چہ خدائے پوہ کړو ذ ښو پہ ځپل پوہ شو
چہ پوہ نہ شو نہ پوھیږی پہ شلاق
کہ ئے سر ځی کړ ئے مال ځی خدائے د نہ کا
ذ طالب او ذ مطلوب ترمیان نفاق

ذ قسمت پائے پہ لاس نیوے نلست یم
نہ پوھیږم چہ بہ جفت شی کہ بہ طاق
نہ چہ پند وائے ناصحہ و رحمان تہ
کشکے نور کړے ھغہ کیښلی ذ میثاق

۳۹۶ ۷ ۲/۱۰۲

خدایہ ځہ شہ ھغہ ښکلے ښکلے خلق
پہ ظاھر پہ باطن سپین سپیځلے خلق
ھیچ خندا ئے لہ دے خلقہ سرہ نہ شی
ژړوی مے ھغہ تلے تللے خلق
خبر نہ یم چہ وکوم خوا تہ لاړشہ
لیدہ نہ شی ھغہ ما لیدلے خلق
لکہ نمر چہ ذ اورو پہ ځوکہ دروی
ھسے دروی پہ دنیا راغلے خلق
دریغہ یو ځل خو بیا پہ جھان راغے
لہ جھانہ پہ ارمان و تلے خلق
ھزار حیف دے چہ پہ خاورو کښے لاړ شی
پہ چووہ او پہ چندن لړلے خلق
رحمان ھسے ګوښے خوند لہ خلقہ بیاموند
چہ ھرګز نہ دے دا خوند موندلے خلق

۱۲۸۰ ۱۴ ۱/۱۰۳

ک

چہ پہ زړہ مے تور لحد شی ذ خپل خاک
بے مزہ شی ھم مے خوب ھم مے خوراک
چہ ذ خوب لہ ذ خوراک مزہ شی ورکہ
نور لہ مرګہ برابر شی ھغہ ژواک
غلط وائی چہ ځوک عمر ورتہ وائی
ھغہ عمر چہ تیریږی پہ بېباک
تن سپیرہ پہ خاورو وکہ خولہ پھتر یم
چہ آخر مے دا خوراک دے دا پوشاک
خائے لری کہ ژوندے ځان پہ زمکہ جمع کړم
چہ مے پس لہ مرګہ ځائے دے پہ مغاک
ګویا شوے دے ھغہ چہ شدنی دے
زړہ پھوا تر ھلاکہ یم ھلاک
زړہ چہ روغ وی ګریوان کلہ څیراوہ شی
لہ ګریوانہ معلومیږی ذ زړہ چاک
تن و ځائے جامہ ھالہ پاک ښکاردہ
چہ ورومبے شی ذ چا زړہ لہ غیرہ پاک
سړے بویہ چہ دروں بیروں ئے یو وی
نہ ھغہ چہ بیروں زر وی دروں لاک
لہ سړیہ غرض واړہ سړی ھوښ دے
کہ پہ سر کښے ئے طرہ وی یا مسواک

ذ دنیا چارے ھمہ واړہ فانی دی
ځوک پہ دوہ ورځے خوشحال وی ځوک غمناک
پہ ساعت کښے ځوک خوشحال کا ځوک ملال کا
دا خو بوتہ لرغونی دی ذ افلاک
رضا پاسلہ و قضا نہ فراغت شہ
اے رحمانہ ځہ بندہ او ځہ ئے واک
چہ ځہ کاندے واړہ خدائے دے نور ځوک نشتہ
رحمان ځہ دے ځہ ئے واک ځہ ئے اورک

۳۸۸ ۸ ۲/۱۰۴

ماتوی مے خولہ پہ شوک   خراشی مے زړہ پہ نوک
کہ نارے وھم کہ ژاړم   پروا نہ لری یو ځوک
راشئ ګورئ منصفانو   ذ دلبرو دا سلوک
لکہ ګل پہ لاس ذ طفل   زما زړہ کړی شوک پہ شوک
ذ چشمانو پہ غمزہ ئے   ژوبل ژوبل یم ټوک ټوک
پہ توسن ذ فلک سور شی   دستار کیږدی پہ سر ځوک
ھیچ اثر ورباندے نہ کا   ذ درد منو درد او ذوک
اے رحمانہ چہ عاشق شی   ځان د ژاړی کوک پہ کوک

۳۹۸ ۱۰ ۳/۱۰۵

زړہ مے تراشی ذ ښو پہ تیرہ نوک
ماتوی مے دوہ دیرش غاښ واړہ پہ شوک

په غمزو ذ تورو سترګو ے ورژلی
ژوبل ژوبل پروکے پروکے یم ټوک ټوک

که نارے وهم که خاورے په سر لونم
ناروا شه که پروا لری یو څوک

لکه ګل چه څوک ذ طفل په لاس ورکا
هسے رنګ ئے زما زړه کړ شوک په شوک

که له ویره درده غمه ے زړه چوی
ورنه هیڅ دی زما درد او زما ذوک

درست جهان ئے په غم ووب کړ سرتر پایه
که ګدائے دے ذدے دهر که ملوک

ذ اسمان په نیلی سور لکه افتاب شی
ذ زربفتو دستار کیږدی په سر هوک

که انصاف لرئ په زړه کښے منصفانو
داشئ ګورئ ذ دلبرو دا سلوک

زه به ولے ذ خپل یار ثنا نه وایم
هر سحر سحر نارے وهی تل غوک

چه عاشق ذ دلبرانو په جمال شی
اے رحمانه څان دِ ژاړی کوک په کوک

۱۳۰۶ ۸ ۳/۱۰۶

چه علاج کولے نه شی ذ قسمت څوک
ترو به څه وائی دچاته نصیحت څوک

هغه چاره چه موقوفه په تقدیر وی
کړے ئے نه شی په محنت په مشقت څوک

که نظر کا و قضاو و رضاته
په هیڅ باندے به نه کا ملامت څوک

ذ مطلوب جفا وفا واړه هنر دے
چه پوهیږی ذحکماؤ په حکمت څوک

غم په څان ذ چا پیرزو دے باره څه کا
چه ذ خدائے په کړه کښے نه لری قدرت څوک

ذ ابلیس و ریاضت ته دِ نظر کا
چه غرور کا په طاعت په ریاضت څوک

علت لار شی عادت نه ځی له سریه
خدائے دِ نه کاندے په بده چار عادت څوک

زه رحمان ذ بیلتانه سیلاب یم وړے
که لاس راکائی ذخدائے په محبت څوک

۱۳۲۳ ۱۷ ۵/۱۰۷

په بنا نست زما ذ یار نه دی خبر څوک
که خبر شی پرے به نه پیدی دغه در څوک

چه دلے ئے بنه توښه وبله نه شی
څه امید به له چا کاندی په محشر څوک

ذ دنیا چارے همه واړه فانی دی
تر ناحقه خاورے لوئی په خپل سر څوک

چه قبول شی په درګاه ذ مهرویانو
ذ هغو په څیر به نه وی بختور څوک

که زما ذ یار په مخ ذ چا نظر شی
وبه نه کا و بل مخ وته نظر څوک

که هرڅو دلبران ویر دی په جهان کښے
بل به نه وی زما یار غوندے دلبر څوک

ذ دیدن طاقت ئے هیڅ څخه نشته
و افتاب ته کښے نه شی برابر څوک

عاشقی لویه پایه ده عجابه
دغه کار کولے نه شی هر څوک هر څوک

له هجرانه بله سخته بلا نشته
خدائے دِ نه کاندے زخمی په دا نشتر څوک

مخ په بل خوا ته هرګز و نه چاریاسی
چه شی ستا په خوارې سترګو ابتر څوک

وبه نه رسیږی تاته په اسانه
چه په غم ستا خاورے نه کاندی په سر څوک

ارمانونه به کوی زار زار به ژاړی
چه حاصله ګوښه نه کا په ښش و در څوک

هومره لوم ذ عاشقی وربا ندے مه ږده
چه ذ یار په غم کښے نه شی قلندر څوک

هغه نه کوی نظر و سیم و زر ته
چه په نور ذ خپل اشنا کاندی نظر څوک

په ګلونو ذ ګلزار به سیر کاندی
چه خوبونه کا ذ یار په خاکستر څوک

بے رهبره یوی په لار ذ هرچا ګران دے
دلته بویه چه پیدا کاندی رهبر څوک

چه بیلتون په سترګو دیئ اشنائی کا
ذ رحمان په څیر به نه وی په هنر څوک

۱۳۳۷ ۳ ۶/۱۰۸

چه مشغول نه وی ذ ترکو په جمال څوک
نور به څه کا په دنیا کښے اشتغال څوک

ذ بل خط په عبارت به څه نظر کا
چه نظر کاندی ذ ستا په خط و خال څوک

نور خوبان ذ ستا تر مخ پورته دی هسے
لکه بل کا ذ افتاب په مخ مشال څوک

چه عنقا شو اهل دل په دا دنیا کښے
ترو به څه وائی وچا وته احوال څوک

که عاشق په عشق کښے ژاړی هیڅ ګرم نه دے
په دا هسے درد کښے نه لری مجال څوک

چه ئے قیل وقال له یاره سره وشی
نور له چا سره به څه کا قیل و قال څوک

چه په اصل کښے خدائے نه دے پیدا کړے
ترو به څه غواړی ذ ستا ذ مخ مثال څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخروئي د هر سړي په ځګرخون دئ
نه هغه چې ئې په سر کاندي سورشال څوک

مخ روڼي دئ د هرچا په ځپلو اوښيو
په دا نه شي چې ئې مړي په رومال څوک

بې ښه خوى به مخ روڼى د هيچا نه شي
که هرڅو ئې پاکيزه کړي په رومال څوک

سړے بويه چه په نيک عمل نازيږي
نه چې ناز کا د دنيا په ملک و مال څوک

د دنيا چارے فاني دي مرد هغه دے
چه نظر کا په حرام او په حلال څوک

هرچه کړ کا د وريښو غښم غواړي
له خاطره د بيروني کا دغه خيال څوک

که ئې شعر د رحمان مومند ترځوريږي
غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوک

۳۴۹ ۲ ۷/۱۰۹

ق

که په بخت کم بخته نه وے سوخته دل څوک
بې حضور به لږ تا وله بيلېدل څوک

و ديدن ته لے د هرچا رضا کيږي
وله حکم لے بې تا نه لري بل څوک

که ئې لاس د خدائے په چارو رسيدلے
بې مقصوده به يو دم نه سهيدل څوک

دا همه زما شاميت دے چه رارسي
که نه او د چا زړونه بدول څوک

د ديدن په طمع وغليدم بندي شوم
که زه او د هجران خوارۍ زغمل څوک

زه لا رغه د ستا په مينه کښې شهيد يم
نه چه نن کاندو خبر يږي پردي خيل څوک

ما دا يو سر دے د ستا شکرانه کړے
که د سر ما غزه مے خوري په دا کيل څوک

په هيڅ رنګ به ډ له مينے منکر نه شم
هرشان قصد چه مے کوي په قتل څوک

که مے زړه ستا مينے نه وي راپرودلے
په رضا له سره کله تيريدل څوک

که اثر د محبت ورسره نه وے
روغ صورت دا هومره زړه زهيريدل څوک

که په مينه د ليلے مبتلا نه وے
خوار مجنون بيدي بيديا غرونه ځنګل څوک

مينه هره بلا کا په عاشقانو
که زه غريب رحمان هرمره ويل څوک

۳۵۹ ۱۰ ۱/۱۱۰

ک

زغره واغونده ملا وتړه په جنګ
دغه پسه معرکه کوه د ننګ

و بې ننګ و ته د ننګ خبرے مه کړه
يا ځان وکښه په ځپلو ويښو رنګ

ننګيالے چه يو ځل مخ په هغه لورکا
نور هيڅ نه وينې کوهے وي که ګړنګ

هيڅ له ځانه له جهانه خبر نه وي
چه چراغ په نظر کښيوځي د پتنګ

د بلبلو وچمن وته پرواز وي
د اوږينتي و اتش وته غورځنګ

که جهان و بې هنرو ته فراخ دے
پو لحد دے هنرمندو لره تنګ

هغه ښهر جوهري لره زندان وي
چه يکسان وي پکښې لعل و مرمر او سنګ

اسمان زمکه دواړه ژامے د نهنګ دي
څه به زيست کا څوک په خوله کښې د نهنګ

په ښادي ئې هيڅ ښاد مه شه که دانا ئې
غم ښادي دي د دے دهر ځنګ په ځنګ

که رحمان د هجر تلليو وصال مومي
تير به نه کا په دا دور کښې يو درنګ

۳۶۶ ۷ ۱/۱۱۱

ل

هيڅ مے نه کړه په دا عمر کښې حاصل
هسے پاتو شوم مردود و ناقابل

ما لا يوى هم د وصال موندلے نه دے
تش په توره مے خدائے توم کړ د واصل

هسے ډوب يم د ګناه په ګرداب ونو
چه په ستر ګو مے و نه ليده ساحل

له وطنه مے په هر زمان وباسي
راپسے کړه حاکمانو محاصل

که بلا ده که جفا ده که وفا ده
دا همه واړه په ما کړه خدائے نازل

د دنيا په پليتي مے ځان پليت کړ
حيف دے دا چه نه عالم شوم نه عامل

توره ډيره مے شوه سپينه زه حيران يم
چه رحمان لا نه بالغ شوم نه عاقل

۳۷۲ ۶ ۲/۱۱۲

پيښ مے په سر دے ستا د مخ د مينے کل
بيا مے تور ليمه دي ستا د زلفو تور سنبل

نه چه اٰينه په لاس کښې واخلے حيرانيږے
زه له کومه راوړم صبري او تحمل

ګرځے په چمن کښې منګل وکه په ګلونو
خدائے زده چه ګلونه وړے که زړونه په منګل

هم مے مشک ليدلي هم عنبر دي په جهان کښې
شاباش شاباش ستا د زلفو په کاکل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه به ستا د مخ په شير گلشن وي چاليدلے
نه به وي زما په شير اهونه د بلبل
هسې تغافل کا ستا په جور په جفا کښې
خلق حيرانيږي د رحمان په تغافل

۳۹۵ ۱۳ ۳/۱۱۳

مه غوږ باسه د نااهلو قيل وقال
پکار نه دے قيل و قال د بدسگال
يا به فخر په خپل اصل وپه نسب کا
يا به فخر کا په آل و په عيال
يا به ذکر د لذت او د زينت کا
يا به فکر کا د مال او د منال
يا به هسې پوچ گوئي کاندې اغازه
چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
د دانا او د نادان صحبت دے هسې
لکه گډ شي وبله لعل او کوټي لال
لکه لعل او کوټي لال چه وبله گډ شي
يا صحبت شي د عيسیٰ او د دجال
هغه عمر چه تيريږي بے غم جشنه
ترو به شه وي د هغه عمر احوال
د دنيا چارے فاني وي مرد هغه دے
چه خبر شي په حرام او په حلال

ابا سيند لا څه مجال لري په تله کښے
د دنيا د چارو هيڅ نه وي مجال
د دنيا چارے نه په مثل خواب وخيال دي
څوک به څه کا اعتماد په خواب وخيال
لکه مال و ملک په خوب کښے ورځرگند شي
څو چه ويښ شي نه ئے ملک وي نه ئے مال
لکه څک چه د اوبو په سر ليده شي
که ئے واخلے هيڅ درنه شي په چنگال
لکه دود چه غرونه غرونه ځرگنديږي
تار په تار شي په يوه نري شمال
لکه يخ چه د ساړه په زور شي جمع
هيڅ ئے نه وي د افتاب په مخ مجال
په يوه ساعت باران ئے شين اسمان شي
لکه اير د پسرلي د پشکال ق
په يوه ساعت ئے سارکا بيائے وران کا
تاورے نخته دي په لاس کښے د کلال
د مجاز په معشوقو کښے وفا نشته
ما هزار ځله وکښله دے دا فال
اعتماد ئے په ښادي او په غم مه کړه
نه ئے هجر په قرار دے نه وصال
کاشکے تور کوډے په مخ باندے رانيس شي
کاشکے راکيښ شي په مخ باندے رومال

لکه غوټۍ د مالگے کيږدے په اوبو کښے
زه هم هسې سرزده شوم په مثال
چه د مرگ وتاخت وياخت وته نظر کړم
صورت ويم د ميږي په څير پايمال
خراب زړه مے بيهي غواړي بلا دا شوه
چه کښي رامعلوميږي کال په کال
که وصال مے د يار بيا مونده هالسيال يم
گنه اوس خو زه رحمان يم د چانسيال

۱۴۰۷ ۱۲ ۴/۱۱۴

چه له تازه پوشيده لري چشمان خپل
څه به وينې مظلومان او مقتولان خپل
چه بکتل راته په قهر قهر کاندي
دا لا وگڼې په ما باندے احسان خپل
گفتگوئے په اشارت کاندې له نازه
که اسم د چا اخلي په زبان خپل
په گرڅوان باندے نه چه تک وهي غوټيه
عاشق کښيباسي لاسونه په گرڅوان خپل
خريدارئے له حيرته بے شعور شي
چه د حسن رخت ځرگندکا په دکان خپل
چه خپل مخ په اٸينه کښے ورځرگند شي
خود پخپله سرفرو کاندي په ځان خپل

چه ئے څوک وعاشقۍ وته هوس کا
گويا لوبے کا په دين او په ايمان خپل
هيڅ صرفه د چا په سر او په مال نه کا
ماليدلي دي په خپله ظالمان خپل
دا مقام دے د هغو رنگه عالمو
چه هيڅ نه ويني په سترگو سود او زيان خپل ق
مجنون ملک د عاشقيه هله بيامونده
چه په اور باندے ئے وسه ځان وما ن خپل
اٰفرين د عاشقانو په همت شه
چه ورتير تر سر و مال دي په جانان خپل ق
هيڅ د سترگو غړولو خوند ئے نه دي
چه رحمان په سترگو نه ويني جانان خپل

۱۳۱۴ ۷ ۵/۵۵

بيلتانه د هسې خوار کړ زما دل
چه له خانه ئے ويزار کړ زما دل
لاس وپښے د خلقو ټي دعا غواړي
مينه هسې منت يار کړ زما دل
عاشقي دومره داغونه دي پر ے ښي
چه تمام ئے لاله زار کړ زما دل
بے سببه ازار الحمد بنه نه دي
تا په څه سبب ازار کړ زما دل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه د زلفو په کمند سره د واکینې
په بلا د ګرفتار کړ زما زړه
ستا چشمانو په کښې هسې مقام ونیو
چه له غیرو د ویزار کړ زما زړه
زه رحمان د عاشقیه منت بار یم
چه مین ئې په دلدار کړ زما زړه

۱۴۴۲ ۳۰ ۱/۱۲۶

م

چه له مرګه بې پروا ئې په هردم
دغه هسې غم د هیر دے په کوم غم
نور همه واړه غموت به د هیر شي
که یو ځل دربانده درشي دا ماتم
چه زخمي ئې سبا نه موې په بیعه
مفت مونده شي ئن ساعت هغه مرهم
د مرهمو تیاري درلره یو بیه
خو لا نه ئې د اجل په تیغ کرم
چه د تن له سرایه دروهې توښه واخله
تر دا سرائې په هورته ښتسه سرائه دوم
د دے هسې لارے تله څه اسان نه دي
مشکلات دي په هر دم په هر قدم
که د ویره شي له ظلمه له ستمه
ته هم مه کړه په هیچا باندے ستم

که امید لرے له رحمه له کرمه
ستا هم بویه په هرچا باندے کرم
له هرچا سره چه کړے هغه به موے
د هیځ تخم میوه نه دروې برهم
اجر واړه د عمل په اندازه دے
دغه دواړه سره یو دي هم درهم
اوس د ستا رضا نیکي کړے که بدي کړے
نیک وبد د دواړه کښوے شي په قلم
خدائے د رزق په زیرمه مه هیروه کښ
تر سري د سري رزق دے مقدم
که ګنې چه په حرص سره به زیات شي
زیات به نه شي د یوے ستنے ترسوم
که هزار رنګه تلاش وتدبیر وکړے
د قسمت شوي به نه کړے زیات وکم
ویر هوا او حرص مه کوه خدائے یاد کړه
دے کافي دے د عرب او د عجم
په تا فرض عبادت د خپل څښتن دے
نه لبکرے خزانے ملک و حشم
توک روټی یوه شړیه درلره بس کا
نور همه واړه اسراف دے مسلم
له خوراکه غرض قوت لایموت دے
نه چه غوښه غوړي وریژے یا غنم

له پوشاکه غرض خپسر پټول دي
نه اطلس وسقلات تاج و علم
پس له مرګه به د هورے هم خاند وي
څه پوهیږه که به مار وي یا لړم
ق
که حرص دربانده زورشي مرګ درياد کړه
دا علاج دے دغه رنځ لره محکم
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړے
چه دې وته ویریږے په تورتم
غفلت هیځ مناسب نه دے د سپین ږیرو
خوب روا نه دے په وقت د صبحدم
مار چه سوړے لره ورشي کوږ سم شي
ته د ګور په غاړه راغلې نه شوے سم
خم قامت د دنیا کار کړے عمر واړه
او په دوه رکعته نفل نه شوے خم
خان پخوا ترهغه وژاړه که مرد ئې
چه په تا باندے ژړا کا نور عالم
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه
بے انصافه ته به څه ئې خوښ خرم
که زه نه وایم ته هیڅ ستر ګے واکړه
کور د چورشه ته چارپائے ئې که ادم
که زما نغوږے عبدالرحمان په خدائے کړه
بیا د هم د خدائے په نام وی ستاقسم
ق

اے رحمانه لکه ته چه په خدائے کرم یې
بل به نه وي په جهان کښې هسے کرم

۱۴۵۱ ۷ ۲/۱۱۷

که ے ونمائې ساقي په یوه جام
تر دا هورته به نور څه وي احترام
بس دے ما لره دا فیض د شرابو
چه پرے پریو ئیځم دا دلق ازرق فام
ے خواري که په عالم کښې بدنامي ده
ما تر پیښو دے لاندے کړے ننګ و نام
په میزان کښې یو سرلعل وي بل سر کاڼي
مساوي ده عاشقي په خاص وعام
عاشقان د سپین رخسار د تورو زلفو
څه پروا لري د کفر و د اسلام
په مجنون باندے قلم راغلے نه دے
که حلال په ځکښې ورشي که حرام
حلال عشق دے په رحمان باندے راغلے
په حلالو کښې مدام وي احترام

۱۴۵۷ ۶ ۳/۱۱۸

هسے زه یم ستا په غم کښې بے ارام
چه به نه وي بل یو ما غوندے بدنام
ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذ محمود و سلطنت وته نظر کړه
چه غلام کړ خپلے مینے ذ غلام
ذ نیکانو مدعا خو نیک عمل دے
ساعت نه گوری که صبح وی که شام
چه ذ زړه حضوری نه وی په لمانځه کښے
بکار نه دے مقتدی وی که امام
چه مجنون غوندے په مینه کښے صادق وی
رحمان وایم په حقه بانده سلام
هم نغمے کاندی هم رقص کا هم خاندی
ذ رحمان په شعر ترکے ذ باگرام

۱۴۷۱ ۴ $\frac{۴}{۱۹}$

په لیمه کښے مے مدام ... گرځی عکس ذ گلفام
تور ذ ستر گو مے گلگون شوه ... په ارزو ذ گل اندام
بے ذ سترگو له خونابه ... نه باده لرم نه جام
په طلب ذ دل ارام کښے ... ما ونه لیده ارام
زنخدان ئے ذ خال ئے کوھے کړ ... ورپریوځم په صرکام
که ئے خال غلام ذ مخ دے ... زه غلام یم ذ غلام
که په عشق کښے ناکام ویږدے ... دا ناکام دے زما کام
خوښ یم زه په عاشقی کښے ... که نیک نام یم که بدنام
په یاری کښے مے قبول دے ... ملامت ذ خاص و عام
ذ دعا په عوض غواړم ... ذ خپل یار ذ خولے دشنام

تر ینگکلو به ئے خاد کړم ... دغه خپل دعا سلام
تلخ گفتار ئے راته خوږ دی ... تر کشمش و تر بادام
هم صفه مے مسیحا دے ... چه ئے راکاندی پیغام
ځ ذ یار ماله تمام دے ... رحمان ولیده تمام

۱۴۷۷ ۹ $\frac{۵}{۱۲۰}$

ذ هجران له ویره غمه ولے نه مرم
له دے هسے رنگ ماتمه ولے نه مرم
چه یو یار له بله یاره لرے باسی
ذ دے دور له ستمه ولے نه مرم
چه هرهر سحر زما په ژړا خاندی
له دے هسے صبحدمه ولے نه مرم
یار چه یار په سترگو نه وینی خو مرگ دے
ترو زه بے خپله صنمه ولے نه مرم
چه په لیږه گرمی شا کاندی وگل ته
له دے بے وفا شبنمه ولے نه مرم
چه ذ مرگ خواری په خوا لرم رحمانه
لا ځوا تر دغه دمه ولے نه مرم

۱۴۸۷ ۱۰ $\frac{۶}{۱۲۱}$

که په سر ذ صفه یار ذ لاسه سنگ خورم
خدائے دے نه کا چه به بله خوا تشنگ خورم

عاشقی او ننگ و نام دی و بله لرے
څو به عمر واړه غم ذ نام و ننگ خورم
خدائے وما وته شیرین تر نیشکر کړ
که ذ یار له لاسه غشے ذ خدنگ خورم
ذ اشنا ذ بیلتانه په کاروزار کښے
هیش په تندی توره ذ فیرنگ خورم
نوکری ذ معشوقو کوم په عشق کښے
مهیئے نه ذ بهلول نه ذ اورنگ خورم
شین لوگے مے په سر چتر دو نه تخت ذے
گرد غبار ذ خپل دولت لکه ملنگ خورم
هم په دا چه له خودیه شم بے خوده
ذ هجران په غم کښے لیے لیے بنگ خورم
لکه ځوک چه نعمتونه ذ دنیا خوری
زه ذ یار ذ جفا زهر په دا رنگ خورم
واړه زهر شی زما تر ستونی دروی
بے له یاره که همه لاچی لونگ خورم
زه رحمان به څو ژوندے په جهان گرځم
چه په بلو لمبو څرخ لکه پتنگ خورم

۱۴۹۶ ۹ $\frac{۷}{۱۲۲}$

صبح و شام مے لاس نیولی وی دعا کړم
خواست له خدایه ستا ذ مهره وفا کړم

هیڅ دروغ رښتیا مے نه زده که باور کړے
ستا ذ یاره هم دروغ کړم هم رښتیا کړم
واړه ته ئے خندول که ژړول کړے
زه په خپله نه خندا کړم نه ژړا کړم
که ته نه ئے راته وایه بارے ځوک دے
زه دا هسے رنگ سر تور پښے بیل چا کړم
خوب خندا ذ بیلتانه په زمکه نشته
څه ارام به په دا دشت کربلا کړم
هره ورځ چه مے تیریږی ستا په غم کښے
زه په هره ورځ پوهیږم چه غزا کړم
یو وینته مے ذ صورت کوره شوے نه دے
هسے رنگ د پټ پنهم په زړه ادا کړم
زړه که یو وی خو وتا دے ما ورکړے
مگر نورو لره نور زړونه پیدا کړم
چه مے وا غوست سر و پائے ذ عاشقیه
زه رحمان دے سر و پائے بے سر و پا کړم

۱۵۰۱ $\frac{۸}{۱۲۳}$

زه دا هسے دیوانه و مجنون چا کړم
له رواجه له رسومه بیرون چا کړم
نه پوهیږم چه دا چاره په ماځوک کړه
لیونے ذ خپل نگاه په افسون چا کړم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کومے سترگے کوم یاپه کومه غمزه ده
و وب شهید غوندے په خاک اوپه خون چاکړم
توان توفیق د فتنو هیڅ راځخه نشته
په فتنو د تورو سترگو مفتون چاکړم
رحمان هیڅ له ځیله ځان خبر نه یم
چه دا هسے رنگ محزون و زبون چاکړم

۱۵۰۸ ۷ ۹/۲۴

ق

سر مے پکار نه دے چه نے ستا ترسر قربان کړم
زر راځخه نشته چه نے ستا په پښو ویران کړم
کار د عاشقیه اول ویر را ته اسان وو
اوس هسے حیران یم چه دا کار به په ځه شان کړم
ویرو خلقو لاڅے ستا د هیڅے دی وهلے
ځینوک هسے مه شه لکه زه چه نے په ځان کړم
نه لري مرهم د عاشق زخم بے تسلیمه
دا هسے درد نه دے چه نے دفع په درمان کړم
نه کا هیڅ دښمن په دښمنانو هسے چارے
ستا په عاشقی کښے لکه زه چه نے په ځان کړم
ولے کافر نه دي مسلمان به شي که خدائے کا
هر چا ته چه حسن لطافت د ستا بیان کړم
وړاندے دي که وروستو اخر هسے معلومیږي
ستا له بے رحمۍ به زه رحمان لاس په گریوان کړم

۱۵۱۷ ۹ ۱۰/۲۵

د ستا درد به په هزار درمان ورنه کړم
دانسته به دغه سود په زیان ورنه کړم
که ځوک را کاندي دنیا او عقبیٰ دواړه
عاشقي به د په این و آن ورنه کړم
که مے چرے لاس د ستا په بوسه بوشي
دا نعمت به د جنت په خوان ورنه کړم
ځو مے تیغ په پهلو نه دے بلو ځیدلے
ستا پهلو به و رقیب اسان ورنه کړم
که یو ځل مے ستا زلفے په لاس کښیوځي
یو ویښته به د په درست جهان ورنه کړم
ځو و نه وینم ستا سترگے که نے خدائے کا
عزرائیل لره به صومره ځان ورنه کړم
معشوقے د عاشقانو دین ایمان دي
زه به چالره خپل دین ایمان ورنه کړم
ستا تر زلفو پورے نورے زلفے ځه دي
په خاشاک به د چمن ریحان ورنه کړم
په رحمان د هغو لبو مے حرام دي
ځو د خپلو وینو جام تاوان ورنه کړم

۱۵۲۴ ۷ ۱۱/۱۲۶

دا یو ځه رنگه ژوندون دے نه پوهیږم
خواب دے خیال دے که افسون دے نه پوهیږم
جام د میو چه د ځان په وینو مومم
ترو زلال که جگرخون دے نه پوهیږم
د پتنگ او د بلبل تر میان حیران یم
مخ د اور دے که گلگون دے نه پوهیږم
په شانه سره د تار د زلفو بیل شه
که غوځ شوے مے ناروں دے نه پوهیږم
عشق په هسے رنگ مقام باندے قائم کړم
چه وصال دے که بیلتون دے نه پوهیږم
د خپل زړه وعلامت و ته حیران یم
چه موسیٰ دے که قارون دے نه پوهیږم
د رحمان ځهره نے زیړه تر کونگو کړه
خدائے زده عشق دے که طاعون دے نه پوهیږم

۱۵۳۱ ۷ ۲/۱۲۷

بیا د نوي شراب ځښلي دي پوهیږم
په رخسار د گل کرلي دي پوهیږم
که هزار ځله لاس سره کړے په نکریځو
تا زما په وینو ولي دي پوهیږم

معرکه زما د مرگ نه ده نور ځه ده
رقیبان چه تا بللي دي پوهیږم
ځه حاجت دے چه د خط په ملا لولم
چه زما په باب د کښلي دي پوهیږم
چه رقیب او تا غوږ ونه وبله وروړه
ما هغه ساعت ژړلي دي پوهیږم
ته خپل جور و جفا ځه ولے وما ته
ما صد واره لیدلي دي پوهیږم
رقیبان ځکه تیرے په رحمان کاندي
تا په خوا پورے نیولي دي پوهیږم

۱۵۲۹ ۸ ۱۳/۲۸

په یوه غمزه د سترگو نے فنا شوم
سر ترپایه بے بنیاده بے بقا شوم
ما د یار له غمه دم وهلے نه دے
که مے دم وهلے نه دے هم رسوا شوم
تنهائي مے یوه تومنه شوه په عشق کښے
هاله ځاځکے د شبنم وم اوس دریا شوم
زه د یار وځ ته کورم یار و ما ته
چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم
په هجران کښے نے گدائے وم کند په غاړه
په وصال کښے نے بیاځان او امرا شوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل کلي په خپل کور کښې مې غربت دے
په صدف کښې يتيم دُرغوندې يکتا شوم
ستوري راځنې پورې مستو سترګو
رحمان څکه په وګړي کښې رسوا شوم
بادشاهي د ګدايانو په دُعا شي
زه رحمان څکه بادشاه شوم چې ګدا شوم

۱۵۴۶ ۱۴/۱۲۹ ۷

تر هغه حده په هوربه بد سرے شوم
چې د درست جهان په سترګو کښې الوزے شوم
دنيا واړه وبله زيست و روزګار کاندي
خو يو زه په دغه بار کښې کوږ لړګے شوم
تمامي جهان لمن راځنې نغاړي
سپين ږيرګي مې اغوستي تور کودے شوم
هيڅ حاجت د هنر نشته و نصيب ته
غزا وشوه که مومن يا دويږے شوم
د نوح زوئے هم يو د نيک نيکه نمسے وو
کنه زه هم يو د نيک نيکه نمسے شوم
کل وسواس له احتياط پيدا کيږي
زه له ويرے هوښيارۍ ليونے شوم
اوس عطا د ادميت راباندے وشوه
چې رحمان د هغه يار د کوڅے سپے شوم

۱۵۵۹ ۱۵/۱۳۰ ۱۳

په ښه خوی له بد خواهانو بے پروا يم
په نرمۍ لکه اوبه د اور سزا يم
د خپل ځان له خاکسارۍ سربلند شوم
لکه ګرد هسے شهسوار د هر هوا يم
کميني هسے کامل کړم چې زه دروهم
لکه زمکه درست جهان راسره بيا يم
و هر چا ته په خپل شکل ځرګنديږم
ائينه غوندے بے رويه بے ريا يم
دراز عمر مې حاصل شه له راستيه
لکه سرو مدام سبزه تازه پا يم
هم په دا سپينو جامو چې معلوميږم
لکه اير هم ګوهر يم هم دريا يم
قناعت مې تر خرقې لاندے اطلس دے
پټ د درست جهان بادشاه ظاهر ګدا يم
د غنچې په څير په سل ژبه خاموش يم
لکه بوټي هسے په پټه خوله ګويا يم
په ژړا مې د خپل يار ديدن حاصل کړ
د شبنم په څير د ګل سره يکتا يم
ما چې خپل معراج د دار د پاسه وليده
د منصور په څير رښتښ په وينا يم

د منصور او زما هومره تفاوت دے
چه نارے ئے کړے په جهر زه خفيا يم
له عيانه هيڅ حاجت د بيان نشته
زه رحمان په خوله څه وايم چې وايم
که چا لار د عاشقۍ وي ورکه کړے
زه رحمان د ګمراهانو رهنما يم

۱۵۷۱ ۱۶/۱۳۱ ۲

زه له دے جهانه تلونے په شتاب يم
لکه پانه د خزان پښه په رکاب يم
که هزار ابادانۍ کړم په جهان کښې
غرض دا چې نهايت خانه خراب يم
که مې اصل د حياتو له اوبو دے
بيا څو دا چې د اوبو په سر حباب يم
دا جهان قصاب خانه کړه خدائے و ماته
پائے بسته ولاړ په غولي د قصاب يم
چه د خدائے له معرفته خبر نه شوم
معلوميږي چې يا ديو يم يا دواب يم
که صورت مې د سړي دے بد ئے څه کړم
په معنی کښې د چارپايو په حساب يم
لکه بت چې په رڼو سترګو ووده دي
هسے زه په بيدارۍ کښې ويدے خواب يم

په طاعت په عبادت مې زړه يخ نه کړ
هميشه د معصيت په اور کباب يم
سر د خدائے و عبادت ته ويښکے نه شم
مدام ډوب د ګناهونو په ګرداب يم
چه و خپلو ګناهونو ته نظر کړم
سزاوار د هر عذاب د هر عتاب يم
لکه څوک چې په خره سور روي مخ ئے تور وي
زه هم هسے تر خپل خدائے پورے په آب يم
غزا وشوه که ګفتار لرم په ژبه
زه رحمان چې کردار نه لرم کذاب يم

۱۵۸۵ ۱۷/۱۳۲ ۱۴

که هزار ځله تړدے د زړه په ياد يم
زه چې يار په سترګو نه وينم ناښاد يم
که يار سل ځله وعده د وصال وکا
زه له ويرے تلو هسے بے اعتقاد يم
په جفا او په وفائے لارغه نه شي
پر حذر د نازپرور په قرارداد يم
د بے نيازو په نياز څه اميد د کړو دے
زه پرون سلطان خسرو وم ننن فرهاد يم
که ټول عمر مې يار په غيږ کښې پروت وي
زه ټول عمر له هجره په فرياد يم

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو زمان مې د زړه مراد موندلے نه دے
پیدا کړے خدائے په اصل کښې نامراد یم
د وصال په یوه کال مګر برپائے شم
د هجر په عمر هسې بے بنیاد یم
په وصال کښې مې د عمر طمع نه وه
حق حیران متفکر په دا فساد یم
چه ئے نوره نتیجه نشته بے غمه
حق حیران د عاشقۍ په دغه داد یم
که د یار له لاسه اور راباندے بل وي
لکه شمع مستقیم په خپل استاد یم
بے مینه قراري راباندے زور وي
شپه او ورځ په حرکت کښې لکه باد یم
بے له عشقه چه مې پرے شه ذېوزے
ګنه نور له جنګې قیده ازاد یم
که مې پیرې که مې پلورې چاره نشته
زه رحمان د ښاغستے وخانه زاد یم
دا خواب رحمان هغه کا چه مرزا وے
زه شرکند د محبت په ښه بنیاد یم ق

۱۵۹۵ ۱۰ ۱۸/۱۳۲

که مې څوک په فقیرۍ شمېرې فقیر یم
که مې څوک په امیرۍ شمېرې امیر یم

د دلبرو صدقې لړه ئے غوار م
هسې نه چه په دنیا پسې زهیر یم
د خرقې خدمت مشکل دے اوکه نه وي
زه هردم ودغه چارے وته خیر یم
هم پند العلم هم پند وایم وهرچاته
زه د ځینو یم مرید د ځینو پیر یم
په هجران کښې د یار خیال راسره مل دے
په زندان کښې د یوسف سره اسیر یم
په خندا کښې مې ژړا ده لکه شمع
له عالمه پټ پنهم د ځان په ویر یم
ازادي تر دا په هورته توره څه ده
چه بندي د یار د زلفو په زنځیر یم
خوشحالي تر دا په هورته بله کومه
چه مدام په خپل اشنا پسې زهیر یم
چه هیش په غوږ تعرے د هجران اورم
رحمان څکه د خپل یار وځ ته خیر یم
خوشحالا او دولتا مې غلامان دي
زه رحمان په پښتو ژبه عالمګیر یم

۱۶۴ ۹ ۱۹/۳۴

زه د یار په درد وغم کښې غرقاب خوبښ یم
په دا درد کښې بے طاقته بے تاب خوبښ یم

که دوبیږم په اوبو یا په اور سوزم
د سرو شونډو په اتش او په اب خوښ یم
چه د یار د خط وخال ئې پکښې وي
زو زند سر په موتاله د کتاب خوښ یم
تر دا پوچه ګفتګویه چه ئے اورم
په نغمه په ترانه د رباب خوښ یم
د ریا تر ناقبوله عبادته
د ساقي په میومست وخراب خوښ یم
چه نه علم نه تسبیح نه تلاوت وي
له دے هسې بیدارۍ په خواب خوښ یم
خاموشي که هرڅو لویه مرتبه ده
زه له یار سره په سوال وجواب خوښ یم
د طوبۍ د ونے سیورے مې خوښ نه دے
ستا د مخ په لمبو سوے کباب خوښ یم
د یار ویرے غم خوارۍ یم عاجز کړے
رحمان څکه په خوردن د شراب خوښ یم

۱۶۲۴ ۱۸ ۲۰/۱۳۵

زه د یار په درد وغم کښې شادمان یم
لکه ګل د پریشانۍ په وقت خندان یم
د یار غم زما ښادي ده سر تر پایه
لکه شمع په سوځتن سره روښان یم ق

زه چه ورک په کمینۍ لکه ذره شوم
د خورشید په څیر څرګند په درست جهان یم ق
د طلب سرګرداني زما بزرګي شوه
د تمام جهان په سر لکه اسمان یم ق
له راستیه شاه ګدائے راباندے یو شو
مروت د هیچا نه کړمه میزان یم ق
نه زما وبکښې نه نظر مه کړه
خدائے ساتلے لکه ګنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنګل په میوه پوره
په ویرانه ویرانۍ کښې اباد یم
یو ویښته مې د صورت بے عشقه نه دے
څوکیدار په هرنفس د خپل کاروان یم
د وصال مرغه د اوښیو دانو راکړی
لکه لعل و دُر په غاړه د خوبان یم
د کاملے عقیدے له برکته
د دوڅې په غاړه تاست شاه جهان یم
روښنائي مې په طلب کښې شوه حاصله
شپه او ورځ لکه افتاب په لار روان یم
د اشنا د وړدو زلفو صفت څو کړم
پلے سر په لوید لار د هندوستان یم
بے مینه مې هیڅ حال د صورت نشته
لکه بے مال او متاعه تش دکان یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډ هوس بلبل ویسا راباندے نه کا
په مقلسه جامه ونه ډ خزان یم
و یارانو وته خاک تر تلی لاندے
ډ دے نورجهان په سرلکه اسمان یم
چه ډ یار په مینه سرومال بندمه
خلقو داورئ هغه زه عبدالرحمان یم
خپل جانان ے هسے رنګه وی پ زړه کښے
نه پوهیږم چه رحمان یم که جانان یم
په هردم کښے نوے نوے تماشا کا
زه رحمان ډ خدا ئے وکړو وته حیران یم

۱۶۳۷ ۲۱/۱۳۶ ۱۵

ژوبل ژوبل ډ ترکانو په نګاه یم
تردا لا په دا غوښیږم چه پناه یم
چه یوسفؑ غوندے هزار یکښے پراته دی
بندیوان ډ هغه سیم ذقن په چاه یم
چه ئے قد و قامت نه وینم په سترګو
عندلیب په سرډ سروے ډ خپل اه یم
ډ سپین مخ ډ تورو زلفو له رغبته
منت بار ډ هر سفید ډ هر سیاه یم
لکه څوک چه په خرهٔ سوروی مخ ئے توروی
زه هم هسے تر خپل خدائے پورے روسیاه یم

ډ رقیب خبرے ورم ډ یار ډ یاره
دعا ګوئے هم ډ نیک خواه هم ډ بدخواه یم
بے له عشقه که مے عیب که مے هنر دے
نه خبر په عبادت نه په ګناه یم
بتاخ ډ زلفو ئے په چید خدائے راتیت کړ
ګنه زه ډ یار ترقد پورے کوتاه یم
ځان هرګوره ناګاه راخرګندیږی
له هغو ورځے را هسے چه اګاه یم
بے صبری ډ یار په وصل کښے مجبور کړم
ډ پسرلی په مرغزار کښے وچ ګیاه یم
له اوله تیتر ووهم بیا اه کړم
په نارو نارو خروس ډ صبحګاه یم
په جذبو جذبو ئے راکښوم وځان ته
هغه یار ے کهربا دے زه ئے کاه یم
لکه بار ډ وئے پوخ شی ځنے ریږی
زه هم هسے بار ترے سوبراه یم
اوس ئے ځائے په دا جهان کښے پاتو نه شه
خوځیدلے تر چهل و تر پنجاه یم
ډ رقیب علاج اسان دے بلا دا شوه
زه رحمان له خپله یاره تاوبیاه یم

۱۶۴۹ ۲۲/۱۳۷ ۳

زه یو دم ډ ستاله غمه بے غم نه یم
بے غم ستاله ذکره فکره یو دم نه یم
هر زیارت لره چه درومم مراد مے ته ئے
څه زائر ډ بت خانے ډ حرم نه یم
ستا ډ در په تورو خاورو باندے خوښ یم
بے تا خوښ په تماشا ډ ارم نه یم
چه ډ ستا په تماشا یم خبر شوے
نور خبر په تماشا ډ عالم نه یم
بے ډ ستا له زیبا مخه وبل مخ ته
منتظر ډ یوے سترګے تر سوم نه یم
که ډ ستا ډ ښکلی مخ عاشقان ډیر دی
زه په دارو کښے اول یم دویم نه یم
که ل غمه و ونه مرم هاله وایه
چه یا دیو یم یادولب یم ادم نه یم
زړه ے ستا په غمزهٔ شوخ دے غزا وشوه
که په لاسو په پښو روغ یم کرم نه یم
سم قامت لکه الف یم په راستی کښے
لکه غښے څه فساد لره سم نه یم
خم ډ زلفو یم محراب ډ کږو وروځو
څه ډ مار او ډ لړم په څیر خم نه یم

که مے کم و بیش له لاسه واقع کیږی
یم سړے شکم لرم بے شکم نه یم
زه رحمان ډ بیلتانه له لاسه ژاړم
واقعه ده ډیره سخته هیڅ ګرم نه یم

ن

۱۶۶۳ ۱/۱۳۸ ۳

هسے تیز دروی دوران — کویا برق دے دا جهان
ډ اسیا په څیر ګردش کا — په زمین باندے اسمان
ککری دی ډ سړیو — چه وریږی تر دا میان
پیدا کیږی فنا کیږی — نه ئے سرشته نه سامان
نه ئے سرشته نه سامان شته — نه ئے حد شته نه پایان
ځنے ډول وهی ښادی کا — ځنے وير کا ډ خپل ځان
ځنے شمع غوندے ژاړی — ځنے ګل غوندے خندان
که ئے ګورے یو بازار دے — که ئے ګورے یو زندان
که ئے ګورے یو ګلشن دے — که ئے ګورے یو زندان
که ئے ګورے یو ګلزار دے — که ئے ګورے یو بیابان
یوه هسے تماشا ده — چه ئے هیڅ نه شی بیان
کیفیت ئے موندہ نه شی — په دلیل او په برهان
چه ئے کومه خوا رفتن دے — یا ئے چرته دے مکان
خدائے عالم دے په دا علم — هیڅ خبر نه دے رحمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۶۹۴ ۳/۱۳۹ ۲۱

خان سلطان ډ دے جهان ... اخر د روی خوار حیران
ډ قضا په څپل شرلی ... په مثال ډ بندیوان
شیرین خان ورځنه دروی ... نه ئے زور شی نه ئے توان
که بندی مال و ملک و ږه ... هیڅ رنګ نه موی امان
نه ئے مل نه ئے حامی وی ... درد ئے وریشی په ځان
درمانده ورته ولاړ دی ... وزیران او وکیلان
هیڅ دارو ئے کړے نه شی ... کوز کوز ګوری حکیمان
بادشاهی ئے پاتو کیږی ... زړه ئے چوی په ویرلمان
چه ئے روح له تندیل شی ... خور پر ژاړی فرزندان
یو ساعت وربانده ژاړی ... اخر صبر کا خواران
بیا ئے غسل لره واخلی ... په تخته باندے عریان
په جامو ئے هوسیږی ... مرده شوے وغاسلان
چه له قبره ئے بازګښت کا ... مال ئے یوسی میراثیان
په مسند ئے دعوی کاندی ... هم دوستان هم دښمنان
سهیلیه ئے تلا کا ... هغه خپل مصاحبان
نام نښان ئے هسے ورک شی ... لکه عین بے نښان
نه ئے نقش پاتو کیږی ... نه ئے اسم په زبان
دا دنیا آب روان دے ... نه شی نقش په آب روان
که هزار اباد ئې کا ... نهایت خانه ویران
لکه باد هسے په تیر شی ... هغه دور ډ دوران
دا بیان دور و دراز وو ... کوتاه قطع کړ رحمان

۱۶۹۰ ۳/۱۴۰ ۶

چرته ډ یار شوندے چرته غم ډ دل وچای
چرته کوتی لال او چرته لعل ډ بدخشان
پاک و منزه دے عشق ډ نفس له خاصیته
چرته چاه ډ ګیډے چرته چاه ډ زنخدان
لږ تفاوت نه دے ډ رندی ډ زاهدیه
چرته حلمی جونه چرته کوندے پټیمان
وارهٔ بے وقوف دی چه څوک دین په دنیا لوری
چرته پیڅته ورځ چرته عمر جاودان
خارشه ډ هوا و حرص خیال تر قناعته
چرته ملک ډ مصر چرته دیهیم غلامان
نه شی ډ ملنګو ډ خانانو سره کلی
چرته عزیز خان چرته ملنګ عبدالرحمان

۱۶۹۹ ۴/۱۴۱ ۸

فراموش مے دے ډ ستا په مینه ځان
ځان لا څه دے بلکه عیش جاودان
لکه زه چه ستا ډ درپه خاوروخوښ یم
هومره عیش طرب نه لری شاهان
لکه زه چه ستا ډغم پټروته اخلم
هومره پټو اخستے نه شی پالوان

هسے بے سر و سامان یم ستا په عشق کښے
چه اګاه نه یم په سر او په سامان
هسے بے شرابو مست یم ستا په مینه
چه خبر نه یم په زمکه په اسمان
دا به څرنګ شی چه ته ډ کال وعده کړے
په ما نه تیریږی بے تا یو زمان
تمامی عمر ډ ستا په طلب ورک یم
لټوم د په هر ښهر په بیابان
طفلان هم په یو دوه کاله سخندان شی
رحمان زوړ شه ولے نه شه سخندان
چه له درده ئے شرے ګناه ئے کوم وے
ډیر دے ستا په غم میږن عبدالرحمان

۱۷۱۱ ۵/۱۴۲ ۴

څو به شمیرم درد غموبه ډ هجران
هومره ډیر شو لکه شګے ډ بیابان
ډ سری ډ دښمنیه توان مے نه وو
خدائے راپیښه دښمنی کړه ډ اسمان
لکه څوک چه ډ اوښ بار په میږی کیږدی
هسے زه یم ترغما غم یووے ناتوان
لکه غم چه ډ ... په ما وریږی
یاد به نه وی د چا هسے رنګ باران

زما غم به ډ هغه سری په شمار وی
چه شمیرلی ئے وینسته وی ډ خپل ځان
که څوک وائی حال ډ څه دے په هجران کښے
په خاطر د تصور کا د ورځنیان
ناقرار زړه مے ډ یار په هوا والوت
تش صورت مے په ځائے پاتو شه پرېشان
ډ یار یاد مے زړه په غیږ ستوګو یو وړ
لکه بت په دیوال کښے یم حیران
ما وے زړه ډ مومن عرش دے خبر نه وم
چه به عشق زما دا عرش کاندی ویران
عاشقی ئے تر هغه حده بے هوش کړم
چه نه هوش لرم نه سر و نه سامان
لور ډ لوره ډ تهمت په غونډ وینشت شم
ملامت راباندے وائی درست جهان
چه دا حال وربلندے نه وی ورغلے
په وښل به څه ګروهیږی ډ رحمان

۱۷۱۴ ۶/۱۴۳ ۵

ورکه عاشقی شه هم ئے نوم هم ئے نښان
زه ئے هسے خوار کړم لکه خاورے ډ بیابان
زه ډ عشق په کار کښے تیر تر سر یم بارے څه کړم
دریغه که په سر مے دا مشکل کا خدائے اسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

کبیوتم دَ عشق په ادم خوروگردابونو
نه په وراندے تلے شم نه په بیرته گرزان
رنځ دَعاشقیه چه ظاهر کړم وطبیبانه
هیڅ وئیلے نه شی طبیبان وحکیمان
راشه عاشقی مه کړه رحمانه اوکه نه وی
تل به په اورناست ئے که بادشاه ئے دَجهان

١٧٢٨ ١٢ ٧/١٤٤

که تر ولیبه بادشاهان اوسلطانان
هیڅ نیمگرے په چا نه شه دا جهان
که هزار هزار فنا شی په هر دم کښے
بیا پیدا شی په هر دم کښے هزاران
دَ رفتن و امدن حساب ئے نشته
لکه بحر چه بهیږی بے پایان
یو دَ بل په غم نه نرم وی نه گرم
هم هغه زده چه ئے وریښی په ځان
پیغمبر غوندے صاحب تر دنیا تیر شه
دا دنیا ئے وراندہ نه شوه په هجران
چه دا هسے عالم لاندے شه ترخاورو
دَ چا یاد دی ما او تا غوندے سګان
که قلیل کړم دَ تمامے دنیا خاورے
بیا به نه مومم دارا او شاه جهان

یوئی دَ نام او دَ نښان ئے پاتو نه شه
چه دعوے ئے کړے دَ نام او دَ نښان
که دروغ وایم ته ورشه نظر وکړه
دَ خپل پلار او دَ نیکه په گورستان
چه ئے ته په دواړو سترګو کښلولے
گوره څه شوے هغه خوے هغه لبان
چه مدام ئے په قربان قربان بللے
اوس دِ غوږ دربانده وکا چه قربان
دَ رحمان و سوزان شعرته حیران یم
چه ئے اور بل شوے نه دے په دیوان

١٧٥١ ٢٣ ٨/١٤٥

ته چه هسے کاله ئے ترش کالے ئے خندان
له عاشق سره کینه کړے که احسان
له احواله دِ چا هیڅ نه زده چه څه کړے
که جور که غور کړے عیان
رنځ راحت دَ عاشقانو واړه ته ئے
دا دروغ دی چه وصال دے یا هجران
هغه شونډے چه خوږے دی ترشکرو
له بنکنخلو ئے عار نه کا عاشقان
رجوعات دَ ښائسته وُ چاته نه وی
هرگز نه وی سرکوزی دَ سرو شان

دغه هسے رنګ ښائست نکه چه ستادے
نشته دا رنګ ښائست دَ هیڅ انسان
قصد تر هسے حده ولے کړے کل رنځے
چه له ډیره نازه وژنے عاشقان
دَ سری صورت څه روغ دکانی شوے
نشته کافی ځکه ستا دَ جور توان
و هر کار وته چه ستا قوت رسیږی
هلته نه رسی قوت دَ درست جهان
ستا له جوره زهره نه لری چه آه کا
که کشور دَ عاشقانو شی ویران
خوار حیران لکه عاشق دے ستاله دره
خدائے دِ هیڅوک هسے نه کا خوار حیران
لکه ډیر دی دَ وصال دِ راحتونه
دغه هسے دَ فرقت دِ سخت زندان
دَ رخسار لمبے دِ واړه دَ خورشید دی
چه ئے درست جهان له نوره دے تابان
له هوسه دِ هر گل کړه خندا شوه
چه ئے ولید ستا دَ حسن گلستان
کله وی چه نصیحت کا وعاشق ته
که له حسنه دِ اګاه شی زاهدان
رنګ و روئے دِ رنګ و روئے لری دَ گلو
تورے ځلے دِ ښاخونه دَ ریحان

سیاهی دَ نوی خط دِ هسے زیب کا
لکه کښلی واړه توری دَ قران
و کوهی وته لغزش که کل خطر دے
کل غیرت دے کوهے ستا دَ زنخدان
که دَ درو تجلی ده ډیره ډیره
در تاریک شی چه ظاهر شی ستا دندان
ته سلطان دَ ښائسته ئے دلبره
دا نور واړه ښائسته دِ غلامان
که دا نور ښائسته ستوری وبلکیږی
ته خورشید غوندے صورت لرے روښان
له هرچا چه اوبیده شی دغه وائی
چه ښائست دِ ذره نه لری نقصان
ترو وئیل دَ رحمان څکه در ولعل شو
چه دَ ستا دَ لعلو شونډو شه گویان

١٧٨٠

ډیر یاران وو دَ گل خان دَ جمال خان
په کار نه شه یو په وقت دَ زلستان
دَ همه واړو یارانو څ دِ تور شی
که به څوک وبله یاری کا په دا شان
چه یو یار په سپوری ناست وی بل په اور کښے
و هغو ته به څوک څه وائی یاران

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅ تعریف به ئې په ژبه دا و نه شي
صد رحمت شه په یاریه ذ کل خان
تر دا هور ته ذ یاریه شرط نورڅه دے
چه په اور کښې دوازه وسوزي یکسان
چه له الله له اولاده سره وسول
خدائے دِ نه کاخوک دا هسے مظلومان
چه په اور کښې یو ذ بل ذپاره سوزي
ما لیدلي نه وو هسے مخلصان
ذ نمرود چارے مے ولیدے په سترګو
چه ئې اچول و اور ته مرسلان
څه رنګ شوخ وو هغه اور هم هغه خلق
چه ئې مرنه کړ ذ اوښیو په باران
الغیاث دے الغیاث دے الغیاث دے
چه انسان کا هسے ظلم په انسان
وَ دے زمکے او اسمان وته عجب یم
چه نه زمکه په ناروشوه نه اسمان
هم دے لویو لویو غرونو ته حیران یم
چه و نه لوبیدته له ویخه سرغلطان
له دے څیله سپیه نفسه مے زړه پدشه
چه اوبه څښي یا خوازه خوري په جهان
عالم وائي چه قیامت به په جمعه وي
ولید ما په یک شنبه په دا دوران

سربندونه ګویا دشت کربلا وو
چه سیلاب شه ذ سرو وینو پر روان
هزار حیف دے چه دا هسے رنګےچارے
واقع کیږي ذ دنیا په سود و زیان
په عیشي او په جهال کښے ګناه نه وه
دا مکرونه وو ذ نفس او ذ شیطان
عزیزانو به په څه وبله وژله
دا همه وارہ تقدیر دے ذ سبحان
هسے نه چه دا ئې وکره نور به نه کړه
چه ئې زړه شي هغه کاندي بادشاهان
شاه عالم اعظم وګوره چه ئې څسا کړ
په خونونو وارہ ملک ذ هندوستان
و دارا او اورنګ زیب وته حیران یم
چه ئې څه چارے واقع شولے ترمیان
ذ حسن حسین غزا دِ څوک په یاد کا
چه همه وارہ په تیغ شو شهیدان
دوه غایبي اوبنه ئې وینو رغړوله
هسے بے حسابه خلق شه طوفان
هر چه اصل ذ دنیا دي حال ئې دا دے
که سړي دي که پیري که حیوان
آدم زاد په مخ ذ زمکے وبله وژني
په دریاب کښے وبله غوټه خوري ماهیان

لکه غوټے چه ماهیان خوري په دریاب کښے
په هوا کښے هم دغه کاندي مرغان
خزنده و پرنده دي ذ دے دهر
همه وارہ یو تربل هشت وګریوان
مرداري ذ دے دنیا غو هم دغه ده
څکه بیرته ځنے ګرځي درویشان
مکاري ذ زمانے څه هومره نه ده
چه رحمان ئې کا وچا وته بیان

۳ ۱۰/۱۳۷ ۱۷۹۳

که بخوا تر اشنائیه وے بیلتون
ما به نه وو له چا کړے پیوستون
چه مے یار په سترګو ولید ما ګمان کړ
چه هم دا ساعت مے بیاموندہ ژوندون
په نهکړي دا خبر ذ فلک نه وم
چه به بیا شي پسته راڅخه ستون
نن ساعت چه له دے حاله خبردار شوم
سکه تر نن ورځے بهتره وه پرون
هر زبون چه په ما راشي شکریت کا
عاشقي تر هسے حده کړم زبون
اوس که لاس پر بله مړم هیڅ سود نشته
هغه چار چه مے له لاسه شوه بیرون

لکه نمر په څلورم اسمان څلیږي
محبت ئې له حجابه کړم بیرون
چا چه رخه له بنه مخه راکوله
اوس دِ سور په نیلي ګرځي ذ ګردون
په دا هسے حال کښے څرنګ صبوري شي
چه دښمن دِ کامراني کا ته محزون
که په صبر سره تور کاڼے لعل کیږي
لعل ئې مه کړه په دا هسے شوا خون
ذ دنیا هوس په ما باندے حرام شه
ذ هوسي هسے کړم شپه په میږه تون
دریغه یو څله هغه زما په حال شوے
چه وما ته لولوي صبر و سکون
و رحمان ته څان هغه ګڼي اسمان شي
چه ذ ستا په غم کښے ناست وي سر نګون

۹ ۱۱/۱۴۸ ۱۸۰۲

دنیا دار ذ دنیا کار کا زه د دین
خواشین زما په ملک دي خوشه چین
هیڅ کم نه دے ترسپین مخیو دلبرانو
بلکه به دے زما دا شعر نګین
مراد له تورو سپینو وارہ دلبري ده
موقوف نه دے دغه کار په توراوسپین

چه رنګين رنګين مضمون پرکښلے نه وي
څه پکار دے د بياض کاغذ رنګين
چه خدائے چاله مرتبه د سليمانؑ ورکا
هيڅ پوره نيمګړے نه دے په نګين
خوند په خوله دے نه په ژبه په خواږه دے
اب و خور که د چا تلخ دے که شيرين
غرض خوب دے که په خس وي که په خاورو
څه حاجت دے په بستر او په بالين
مصري توره هم په بدخلاق کښے زنګ شي
خدائے څوک مه کړه د بدانو هم نشين
څه عجب که په ورځ مهر په شپه ماه شي
د رحمان اشنا چنان دے هم چنين

۱۸۱۱ ۹ $\frac{1}{149}$

و

هر ساعت زما د غوږ په تاوولو
د اسمان لاسونه شنه شو تر څټکلو
هومره غم د بيلتانه راباندے راغے
چه حساب ئے نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترګے چه نرګس وے هم بادام وے
تيرے تورے شوے زما په قتلولو
هغه شونډے چه شيريني وے ترقندو
ما هيڅ فيض تربيانه موند بے بنګنځلو

دا کاږه کاږه بانه او کږے وروځے
نور څه نه کا بے کږو کږو وهلو
په شپه نوکے د عاشق په ويښو سرے کا
سبا پورے کا نګريځے په منګلو
دا زما د قاتل لاس دے چه ليده شي
که تر باغ وتلے ښاخ دے د سروګلو
دريغه مرګ ئے په دنيا کښے نيمه خواشوے
ښائسته غنچے ئے پريښے يستے د ګلو
هے بند شه په کمند د تورو زلفو
چه حيران يم د رحمان په خلاصونو

۱۸۲۵ ۱۴ $\frac{2}{150}$

تا چه رنګ د ميو ورکړ د لبانو
اور دِ پورے کړ په کور د ميخوارانو
چه دِ جوړه کړه ليندۀ د کږو وروځو
خوب دِ زوږ کړ د حرم په غزالانو
چه دِ اسم د زنځير په زلفو کښينوو
معطر دِ کړ دماغ د ديوانګانو
په رخسار چه دِ د خط غبار څرګند شه
سربلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاږه غشي واړه بيرته ئي له ښے
زه ادا کرم ستا کږو کږو مژګانو

د پيزوان دغمے دِ زيب کا په لبانو
دواړه زلفے دِ چورے د ملنګانو
چه زما د يار ترمينځه جدائي کا
کانړے پريوتے په خونه د بدانو
که مے چرے خواست د خدائے په درقبليږي
سوال به زه د عمر کړم د مهوشانو
سور پيزوان دِ په سرو شونډو هسے زيب کا
لکه جيم په قلم ښکلے کاتبانو
تور اوربل دِ لکه مار په جبين پروت دے
ښينکے خال دِ محاصل په رنځورانو
دا چکوه چکوي چه ژاړي ګرم خونه دي
په ارمان ئے خبله بيل کړه رقيبانو
ستا د خولے له حقيقته صوفي څه زده
له دے رازه څوک خبر دي بے رندانو
دواړه ليچے دِ وکښلے مصري تورے
درپوهيږم سر به پريکړے د خوارانو
ستا له غمه په ځان زړه د رحمان سوزي
لکه شمع په زيارت د شهيدانو

۱۸۳۵ ۱۰ $\frac{3}{151}$

چه کوتلي وي په تيغ ستا د چشمانو
سرحلقه وي د جمله و شهيدانو

ستا وصال د سرپريکړيو دے دلبره
ژوندي نه موني جنت بے مرده ګانو
د پيري سيورے عاقل لره ضرر دے
دا مقام دے د سرتوره ديوانګانو
په سرپوش محل کښے نور د افتاب نه وي
دا دولت دے نازل شوے په ناګيانو
هم په دا زما له سترګو وينے څاڅي
چه دِ نقش په کښے رنګ دے د لبانو
مشکين خال دِ په سرو لبو هسے زيب کا
لکه مهر په مخزن د دُر مرجانو
دواړه لب دِ ښائسته تر سرو ياقوتو
شرمولے دِ دوه ږلي د ستا دندانو
دوه رخساره دِ دوه سيب د سمرقند دي
پر سينه دِ دوه نارنج د رنځورانو
د ليلی د کوڅے سپے په مجنون پيښ شو
په بار بار ئے ښکلوه په دوه عينانو
ماسوا له ياره هرچه دي رحمانه
واړه کفر دے په دين د عاشقانو

۱۸۴۳ ۸ $\frac{4}{152}$

که هرڅو په صحرا سرشوم هم په کليو
بيا مے نه موند هيڅ خبر د هغو تلليو

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر اشنا چه مخ پنهان کا نه ئے موم
که ئے غوارم شپه و ورځ په سورو ښکلیو
خدائے زده کوم خوا ته لاړه حال ئے څه وُ
خبر نه یم ډ کړنګ له پریوتلیو
له دے غمه مے زړه چوی که څوک خبر یئ
لږ په ما هم خبر وکړئ خدائے ساتلیو
پس له دے به چرته درومئ ځائے موکوم دے
راته وایئ ډ دنیا په سرائے راغلیو
له ناپوهه خلقه نه کیږی پښتنه
زه وتاسو وته وایم پوهیدلیو
گوند ے ستاسے په مخ زه هم وپیانده شم
لاس ډ خدائے و در ته ونسئ پسندلیو
خبر نه یم چه په باب مے کښلی څه دی
زه رحمان په اندیښنه یم له دے کښلیو

۱۸۵۱ ۸ ۵/۱۵۳

تور لیمه مے ډ فراق په ژړا سپین شو
دوباره ډ زړه په وینو کښے رنگین شو
ما وے زه به لا دیدن کړم ډ یارانو
خبر نه وم چه یاران په کوچ تعین شو
چا پتنگ غونډے ځان پاسلوه چراغ ته
څوک ژوندی نکه بلبل په اتشین شو

و مرده ؤ نه ډ مرگ خواری شوے پیښے
او ژوندی په زندگی کښے اندوهگین شو
ډ قضا سپاهیانو هسے لاس په تاخت کړه
چه پائمال هزار خسرو هزار شیرین شو
چه قدم ئے په اسمان ئیښو له نازه
هغه هسے ناز پرور زیر زمین شو
چه مدام ئے په سنجاب دیباسه خوب کړ
وس په زمکه بے بستر و بے بالین شو
ډ رحمان خاطر به ولے پریشان نه وی
چه پریشان ور څخه جمع هم نشین شو

۱۸۹۵ ۴ ۶/۱۵۴

هیڅوک مه شه گرفتار ډ تورو زلفو
مه اسیر شه په کفار ډ تورو زلفو
هم په شان ډ تورو زلفو به پریشان وی
هر چه کاندی انتظار ډ تورو زلفو
ډ محشر په عالم کله قراری وی
څوک به څه غواړی قرار ډ تورو زلفو
وے صبح ډ قیامت دمیده نه شی
ورځ به نه شی شب تار ډ تورو زلفو
مگر شمع ډ سپین مخ شی باندے بله
گنه نشته بل انوار ډ تورو زلفو

تار په تار کا ډ عاشق ډ خاطر خونه
چه حلقے شی تار په تار ډ تورو زلفو
چه تمام جهان ئے ښتے وی په دام کښے
څوک به څه کاندی انکار ډ تورو زلفو
زه له کوم یوه کمنده سر وکاږم
کمندونه دی هزار ډ تورو زلفو
هومره زړونه ئے پیلی په هر تار دی
چه تسبیح کړ خدائے زنار ډ تورو زلفو
په تندی ډ محتسب کا دره ماته
چه پر راشی دره دار ډ تورو زلفو
ملک ډ هند او ډ حبش ئے واړه زیر کړ
چه پیدا شه شهریار ډ تورو زلفو
بناماړانو غونډے کړځی په گنجونو
نه شی هیڅ په زړه کښے وار ډ تورو زلفو
که بل مار چیچل په لاسو یا په پښو کا
په زړه خوله لگوی مار ډ تورو زلفو
ډ رحمان تر قلم مشک او عنبر ووری
چه اغاز ئے کړه اشعار ډ تورو زلفو

۱۸۷۵ ۱۰ ۷/۱۵۵

اوښے نه لری حساب زما ډ سترگو
بے حسابه شه سیلاب زما ډ سترگو

سیاهی ئے همه واړه سفیدی شوه
هسے پریوتے شه کتاب زما ډ سترگو
که مے سره دی که مے سپین دی که مے تور دی
اوښیو یووړ هر اسباب زما ډ سترگو
چه رخسار ډ هغه یار راڅخه پټ شه
حبط شه آب و تاب زما ډ سترگو
چه گدار ئے په دا گرمو اوښیو نه شه
مگر کاڼے دے حباب زما ډ سترگو
که نور خلق ډ افتاب په رنا زیست کا
مخ ډ ترکو دے افتاب زما ډ سترگو
ما ئے خیال لره ابلق ډ سترگو زین کړ
قدم نه ږدی په رکاب زما ډ سترگو
چه مے نقش په زړه سرے شونډے ډیار شوے
کان ډ لعلو شه گرداب زما ډ سترگو
لکه تښتی وحشیان له مردمانو
هسے وتښتیده خواب زما ډ سترگو
ما رحمان چه سترگے روښے په څل یار کړے
وس محال شه اجتناب زما ډ سترگو

۱۸۹۱ ۱۱ ۸/۱۵۶

که نظر کا څوک په کار د درویشانو
خود به ووینی وقار د درویشانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه لاره به وریښي وخدائے ته
که څوک بون کاندي په لار د درویشانو
هر ګفتار به ئے د خدائے په در قبول وي
چه قبول ئے وي ګفتار د درویشانو
هسے ګرم بازار بل په جهان نشته
لکه ګرم دے بازار د درویشانو
په یوه قدم تر عرشه پورے رسي
ما لیدلے دے رفتار د درویشانو
هومره خلق ئے طواف کا پس له مرګه
چه بازار وي په مزار د درویشانو
بادشاهان د دے دنیا واړه پراته دي
لکه خاورے په دربار د درویشانو
هر بهار لره خزان په جهان شته دے
خزان نه لري بهار د درویشانو
د جنت د باغ هلونه به ئے هیر شي
که څوک ووینی ګلزار د درویشانو
چه دنیا ئے کړه د خدائے د پاره ترکه
صد رحمت شه په روزګار د درویشانو
د قارون وحال ته ګوره حال ئے څه شه
راشه مه کوه انکار د درویشانو
په هرچا چه د غضب لینده کا غرقه
خطا نه درومی ګوزار د درویشانو

که د زړه سترګے بیناوی و به وینی
لکه نمر هسے انوار د درویشانو
که د زړه وي چه د زنګ شي د زړه لرے
راشه وګوره دیدار د درویشانو
که مراد دنیاوی اُخروی غواړے
هرګز مه پریږده جوار د درویشانو
ورست دیوان د رحمان څار تر دا غزل شه
چه بیان ئے کړ کردار د درویشانو

ه

۱۸۹۸ ۷ ۱/۱۵۷

د دلبرو په درګاه — نه حرمت لرم نه جاه
غوټوی مے د زړه وله — د چشمانو په نګاه
هومره قدر مے هم نشته — لکه قدر د ګیاه
بو نظر را باندے نه کا — از برائے عند الله
هیڅ له څانه خبر نه یم — چه ئے څه لرم ګناه
که لاغله ئے سرپټ کړم — بل سر نه لرم پناه
د رحمان په څیر ومه شه — حال احوال د چا تباه

۱۹۰۰ ۱۶ ۲/۱۵۸

نه شهائے شکر لبه — ګل رخسارو سیم غبغبه
په نادرو کښے نادره — په عجبو کښے عجبه
په جمله معشوقو کښے — بو العجبه منتخبه

بے زیوره د لفریبه — بے ترتیبه مرتبه
دغه داو الهی دے — بے تلاشه بے طلبه
آب حیات حیات بیا موند — ستا د لبو له سببه
مخ د سپین تر سپین صباه — زلفے تورے تر تور شبه
ستا د مخ عرق دانه — زینت راښیو له کوکبه
د ښائست مخے د نشته — تر مشرقه تر مغربه
د وصال موندنه د ګران دي — مګر مهر شي له ربه
چه د رب مهر پر وشي — هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خدائے په داد دے — موندے نه شي له نسبه
عشق څه هسے علم نه دے — چه حصلیږی له مکتبه
مکتب حل د مذهب واڼي — عشق سوا دے له مذهبه
د عاشق مذهب هم داد دے — چه دم نه وي بے مطلبه
ستا د حسن په تعریف کښے — رحمان ګنګ دے له ادبه

۱۹۲۹ ۱۵ ۳/۱۵۹

په ورځ ناست ئے بے طلبه — په شپه خوب کړے بے ادبه
لاس د وخاته له دواړو — هم له روزه هم له شبه
نه دے شوے نه هورے شوے — ترمیان ورک شوے مذبذبه
عبادت د په ریا شه — په مذهب کښے بے مذهبه
مدام بند ئے په سبب کښے — بے خبر له مسبّبه
واړه ته شلوښے شار بے — خبر نه شوے له مطلبه
ته وده وړ باندے ناست ئے — اُس د یون کا بے جلبه

تن د تش په توره وسه — اُس د داغ کړے بے منصبه
د راکب چه وک پرده شي — سود ئے څه وي له مرکبه
له ژوندیو سره ناسته — له مړده ؤ مرکبه
هلک لوئے شوے په اوبو کښے — اوبه نه پیژنے کبه
لکه کاڼے یا کودرے — په دریاب کښے تشنه لبه
تا اماه خپسر اکاه بوے — دا خبره ده عجیبه
مراد له زهده معرفت دے — نه تش څان وژله اقربه
د رحمان شراب له عشقه — نه له ګورو له عنبه

۱۹۳۸ ۹ ۴/۱۶۰

په هر زړه چه د یار مینه شي غالبه
بله مینه ئے هیڅ نه وي متاسبه
نورے واړه مرتبے به ورته هیڅ شي
که خبر شي څوک له هسے مراتبه
لانقت ئے هر وګړی څخه نشته
عاشقي یوه پایه ده عجائبه
د طلب له کوتاهیه ویره وکړه
که هر څو د لار کوتاهه ده طالبه
عشق څرګنده خزانه ده خوار هغه شه
چه څرګنده خزانه شوه تر غائبه
واړه خط د مهرویانو تر خط نشته
که هزار کتابتونه کړے کاتبه

هیڅ نے مه پېښته له فرضو له واجبو
په هغو چه عاشقی کړه خدائے واجبه
عاشقان تر سرو مال و یاره تېر دی
خدائے دې دا طائفه نه کاندی کاذبه
زه رحمان د خپل صاحب په رضا زیست کوم
څه په کار دے بنده بے خپله صاحبه

۱۹۴۸ ۱۰ $\frac{۵}{۱۴۱}$

چه ئے ولیده ستا حُسن بے حسابه
له دے قصده تاؤ پیدا شه له اُفتابه
په ارزو د د نرګس سترګے خُور شوے
غنچه سره د زړه په وینو شوه غرقابه
ستا په غم مے سترغی سرے سرے داغ شوے
یا مخے دی سیاه پوځه سره طنابه
که د زلفو په مخ پیچ و تاب شوه پټانی
وینته څه طاقت لری د اور له تابه
زه چه خدائے د ستا له غم سره اشنا کړم
خوشحالی مے نورنایابه شوه نا یابه
سترغی مے د فراق په ژړا شنه شول
د سبزی اشرے پاشیده له اُبه
ماه خورشید د په بنا ئست پورے شرمیږی
څکه مخ پټه کوی تر کوه قابه

زه د پیژنم په اصل کښے خاکی ئے
خان به څو گڼدے په ګوته له ترابه
څو د خیال د اشنا ګوځی په لیمه کښے
خبر زده کړه ته د اوبیو له سیلابه
د رحمان بخت به هاله له خوبه ویښ شی
که ته سترګے ورته پورته کړے له خوابه

۱۹۵۹ ۱۱ $\frac{۶}{۱۴۲}$

ورځ د تېره په شوخی کړه شپه له خوابه
خدائے به کله یاد وے خانه خرابه
په شتاب شتاب د تله دی کړو هیږے
غافل مه شه د دے عمر له شتابه
دلته دم و قدم دواړه په حساب دی
پل غلط له لارے مه وړده بے حسابه
راستو لے خدائے حساب دے په کتاب کښے
خبر زده کړه له حسابه له کتابه
څو په دا جهان اوبه له تنه نه شے ق
په قیامت به د سینه نه شی سیرابه
اندرون به د له اوره هسے ډک شی ق
چه نن ډک شوے له شراب و له کبابه
ته دا خپل نیک و بد وتله په خپله
چه ثواب و څو تیرے کا له عذابه

په هغه جهان به څرنګه ځواب وکړے
چه په دا جهان عاجز ئے له ځوابه
چه اُفتاب یوه ذره شی تر وبه څه کړے
چه نن سیوری لره تښتے له اُفتابه
د کاغذ په کشتی سیر کوے رحمانه
دا کشتی به د مرګے کاندی غرقابه
په الزار د چا راضی مه شه رحمانه
که خلاص په قیامت غواړے له عذابه

۱۹۷۳ ۱۰ $\frac{۷}{۱۴۳}$

ما د دهر غم و هلے دے په لته
د پیالے د صراحی له برکته
که اوبه دی د حیاتو په ظلمت کښے
ساده رونو وما واکړے بے ظلمته
هغه یار چه وما جام د میو راکړ
د دښنو ویشے مے وځښه بے شدته
بے خودیه د دنیا له غمه خلاص کړم
لاړے بیاموندده بیرون له شش جهته
د دښمن له دښمنیه مے خندا شی
لکه شمع د مقراض له خصومته
بے خبری مے کل په خیر وی شیرکی
د مزری په خوله کښے ناست یم فراغته

مړ بهتر دے نه عطه چه څوک بے پت شی
په یاری کښے د خدائے نه کاڅوک بے پته
دا ستی چه په اور سوزی مراد ئے داوی
چه په اور کښے سوځ به یم نه بے پته
خدائے هاله د سری یاد شی چه دردمند شی
که نه وه دردمندی تر عبادته
خود پرست د خپل وجود په تیاره ورشی
ق د مستانو لار به خدائے نه کا غلطه
بے دیده که فردوس وی پکار نه دے
ق باغ څوک څه کا بے د یار له وصاله
د دنیا شادی به وار اخر غم شی
ق دغه مل د چا مل نه دے ترمنده
خدائے نبیؐ په د روزی نه شی رحمانه
ق څو خلاص نه شے د دنیا له محبته
زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم
لا د یاسه یو پیزوان شه بله تته

۱۹۷۹ ۹ $\frac{۸}{۱۴۴}$

ق
چه څلے ئے ستا د څنو شه په ګوته
په تحقیق توره بلا تیر وی سرته
چه په توره شپه به توره بلا سرشی
د ژوند ون امید به څه وی وهغه ته

ستا دَ زلفو دَ زنځير هسے حلقے دی
چه دَ اور شعلے ئے ځيږی ترهر وته
و هرچا وته چه دا بلا شی پيښه
په ژوندون به ئے څهره نه شی ثابته
ستا بلا به عاشقان اخلی دلېره
په هاتيانو وليا څوک کا بے مهوته
ما رحمان چه څوک جار باسی ستا له ميڅے
گويا عين نصيحت وائی ووده ته

۱۹۸۵ ۹/۱۹۵ ۶

تا چه په دا نورو سترگو وکاته وماته
زړه دِ زما تور کړ له دے نوره مخلوقاته
ما خو چه ته وليدے هغه ساعت مے ووے
نوره به مے مينه دَ زړه نه شی له تا ماته
شيخ و زاهدان چه نصيحت وماته وائی
نه دی خبرشوی ستا دَ مخ له محسناته
څه وشو که زه انگشت نمائے شوم ستا په مينه
لا ترمانه خوش ئے وقاضی او وملاته
مرمه زه په داچه ما جارباسی هغه خلق
بيا دِ په ديدن ترما وړه مے زغلی وخواته
زه رحمان چه ووينم يار وايم خدايه خيرکړے
گوره ښاپيری ده دَ بنی آدمٌ له ذاته

۱۹۹۲ ۱۰/۱۹۶ ۷

تا خو زده زما دَ زړه له احتياجه
تر و ما څه پوښتے چه څه غواړے محتاجه
دَ طالب مطلوب روش به ما درويښو
که ته نه وے خبردار له دے رواجه
يار که يار تر حال په خوله نه وائی څه شو
و حکيم ته پټ څرگند وی له مزاجه
که زما له حاله ما پوښتے حال دا دے
چه بے تا مے ورځ تيره ترشب داجه
اشنائی به ما په کوم قوت کوله
که خبر وے ستا دَ هجر له تاراجه
که له سلو به يو خواست زما قبليږی
خدائے دِ هيڅوک رنځور نه کا بے علاجه
په رحمان بلا پسے که زهير بيږی
ته مشغول اوسه له خپله تخت و تاجه

۲۰۰۱ ۱۱/۱۹۷ ۹

چه خبر شوم دَ ساقی دَ جام له راحه
لکه مړے ملاقی شوم له ارواحه
زه چه زلفے دَ يار ووينم په خوب کښے
په شپه مښک رابانده ووری ترصباحه

سبا زيرے دَ وصال په مهجور کاندی
دَ هيواد خبر موندہ شی له سياحه
که روا کا خون خوردن دَ عاشقانو
څوک وتے شی دَ خوبانو له صلاحه
هرساقی چه جام دَ عشق لری په لاس کښے
دا پياله ئے په مستانو ده مباحه
مخ بے مينے که څوک ستائی ستايه نه شی
دَ ممدوح له قدره چا زده بے مداحه
دَ جمله مشکلات قلف به ئے شی لرے
که دَ فتح کنجی ورکاندے فتاحه
مرتبه دَ عاشقی واړه په عشق ده
نه له زهده له تسبيحه له صلاحه
دَ دنيا ناوے په عقد کښے دين غواړی
اے رحمانه ځان ئے ژغوره له نکاحه

۲۰۰۷ ۱۲/۱۹۸ ۶

څه شوکه خاموش يم ستا دَ عشق له لاسه مرده
ستا زما له مينے خلقه واړه خبرده
هيڅوک دِ په خوله دَ عاشقيه لافے نه کا
کله هم پټيږی وچے شونډے گونه زرده
اصل دَ دنيا واړه نامرد دی رنگ ئے ورک شه
خدائے دِ ملاقات دَ هيچا نه کا له نامرده

کله به دردانو لره زړه دَ چا ورد روی دی
زه په صدقه کړم سل بے درد تر اهل درده
بے دَ ستا دَ عشق دَ شهيدانو له خاکدانه
کله زرغونيږی سره لاله له هره گرده
يو خوشحال يو کم سل خټک تور په طبيعت کښے
خارشه دَ رحمان سره بنی له يوه فرده

۲۰۱۵ ۱۳/۱۹۹ ۸

گوره بيا به څوک ادا کا په زړه غوندله
چه دا هسے مسته دروی مخ بربنډه
ته چه کل دَ اشنائی له باغه غواړے
خبر زده کړه دَ هجران له خار وخنډه
طالبان که مرور دی هم پخلا دی
بے مطلوبه دَ چا نه رسی دا هنډه
ما رستم دَ دهر وليده په سترگو
دَ خپل يار له جوره ژاړی لکه کونډه
دَ عاشق دَ لاغری سبب دا دے
چه فرقه دَ معشوق شوه په زړه ننډه
زه به حورے دَ جنت بے ياره څه کرم
خدائے دِ سروه دَ چا نه کاندے ارهنډه
سخت ساعت دَ بيلتانه مے به هيرنه شی
که راڅکه شی دَ تور لحد گورهنډه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه رحمان د هغه حُسن دعاګوی یم
چه جرګه د عاشقانو وي پر پښو ولاړه

۲۰۲۴ ۱۴/۱۷۰ ۹

ستا په عشق کښې د روغتیا یم سر ترسره
چه له غمه د ژوندې کړخم دلبره
زه به ستا له لاسه کله شو لا مړ وم
ولې دم د خدائے په لاس دے نازپروره
جدائي به مې یو دم قبوله نه کړه
که چا مرګ لو بیلتون کښې وے په غوره
شام سحر زما د ستا زلفې رخسار دي
صبح مې مه ښیته له شامه له سحره
چه خبر د یه وصال او په هجران شوم
خبر نه یم له فردوسه له سقره
بې د ستا له مخه ورځ راپاندې شپه ده
روښنائي د ورځې چرته وي بې نمره
هسې بې سر وسامان د هیڅوک نه شي
لکه زه چه بې سامانه یم بې سره
یو هنر مې منظور ستا په نظر نه دے
که زه وکړم ستا په عشق کښې سل هنره
هیڅ اثر د رحمان اوښے په یار نه کا
خدائے د اوښے د چا نه کا بې اثره

۲۰۳۰ ۱۵/۱۷۱ ۹

ما چه جور و جفا بیاموندہ له یاره
د وفا طمع به څه کړم له اغیاره
له دښمنو به د ښادي امید څوک څه کا
چه د دوست د لاسه غم شي ورد وخاره
دل آزار که جفا کا مانه تر نه شي
حیف خو دا دے چه دلسوز شي دل آزاره
دا څله هم ډیره ډیره له هغو شي
هر چه طمع تر د بنو کیږي بسیاره
طالبان خو تل مطلوب پورې پیره دي
خدائے د تا بې وفا نه کا وفاداره
که له ډیرے حیا نه ګورې وچا ته
څه خو مټ کړه د رحمان د زړه د یاره

۲۰۴۲ ۱۶/۱۷۲ ۲

ستا په عشق کښې هسې خلاص یم له شعوره
چه یوه خبره نه لرم منظوره
طبیبان وائي چه صبر و دارو دي
خدائے فرقه زمونږ پیدا کړه ناصبوره
تورې هرچرې ترلې په دښمن شي
یاره ستا سترګې دوستان وژني په توره

معشوقې د زمانې شوې سره توله
د زړه خونه مې ئې ولوټله چوره
زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه
پیدا شوې عاشقي ده له ضروره
هرې شپې لره ورځ شته دے په جهان کښې
زما عمر جدائیه کړ بې نوره
مهرویان وفا له هیچا سره نه کا
دا خبره په عالم کښې ده مشهوره
چه خبر شي واره ګوتې په غاښ نسي
په هجران کښې خبر مه شه له مهجوره
د رقیب له بده سترګو د ځان ژغوري
هر عاشق چه بهره مند وي له حضوره
هومره توان و توفیق نه ګنم په بخت کښې
چه تائب کا ما له فسقه له فجوره
په نظر د مدعیانو تور کودے دے
که ئې ګنیم د کېټ د پاسه حوره
د رحمان د سترګو نم به هاله وچ شي
که وچ شوې د چا نم وي له ناسوره

۲۰۵۶ ۱۷/۱۷۳ ۱۴

نه رسیږي ستا و حُسن و ته حوره
څه به رسي و میرمنې ته مزدوره

ستا و قد او و قامت ته نه رسیږي
که ښتر که سپاري وي که کجوره
تر قامت پورې د سروه ده سرکوزې
تر صورت پورې د شمع ده بې نوره
هر سړے چه د وحُسن ته نظر کا
بناپیري ئے په نظر وي نامنظوره
تا چه مې د خپلو شونډو ورېږ خوله کړه
طائفه د د صوفیانو کړه مخموره
اوس ته وایه چه په څه رنګ د ستا یم
زه خو ستا په مینه لاړ یم له شعوره
دا جذبه د عاشقۍ نه ده نور څه ده
ګنه کله څوک وتے شي له دستوره
اوس به زه د شپې خیزیه څه منت کړم
چه څهره د کړه په خوب کښې راحضوره
که سل ځله زوبه غوره وي تر لونړ
صدقه شه ناقابل زویه تر لوره
چه په ننګ او په ناموس تر لونړکم وي
خدائے د مور کاندے په هسې زویه بوره
ننګیالي تربرونه ښه دي او که نه وي
ننګیالي ترله هم ښه ده تر تربوره
خوبروي بې دلبریه پکار نه ده
لکه ونه بې میوې په پانو ګوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دَغلوځې لباس وکا غزا وشوره
شهد نه دی چا موندلی له زنبوره
په رحمان دَ بناښته و قدر ډیره ے
دَ طبیب له قدره چا زده ے رنځوره

۲۰۶۳ ۱۸/۱۷۴ ۷

ی

زه دِ پرے یستم له خپله زوره شوره
په څوګران ئې ته دَعشق ناتاره زوره
که دَ ځان وینے مے تل دَ ځان خوراک وی
خدائے مے مه کړه دَ زړه مینه له تانوره
چه دَ ستاله اشنائی له عهده ووځم
رب مے مه کړه په دا شانے دعوی سپوره
چه په تله دَ سر و مال ورځے نه ځے
عجب شان لرے دَعشق عظیمه توره
په زورل دِ ډیره نفع راته رسی
څو دِ زړه څو دِ رضا هومره مے زوره
ربه روی دَ ستا دَ دوست مے دے دروړے
دَ بیلتانه دَ سخت ساعته مے وژغوره
که ګذر په قبرستان زما دَ یار شی
سر به هسک کړم زه رحمان ورته له ګوره

۲۰۷۱ ۱۹/۱۷۵ ۸

زه عار نه لرم په عشق کښے له پیغوره
بے پروا یم دَ ستی په ځیر له اوره
ړدی په خوله دَ سمندر مهر دَ مومو
څوک چه مامنع کوی دَ عشق له شوره
بے هجرانه زما نوره خواری نشته
وے نشته تر دا بله خواری نوره
لکه ته چه خدائے هرګوره بناښته کړے
زه ئے هم هسے بے صبره کړم هرګوره
چه په تور او سپین مے اروی دا څوک دے
که ته نه ئے په مخ سپینه په زړه توره
دَ رقیب له بده خویه به څه وایم
لا چه یار ورسره مل شی هاله ګوره
چه ئے پوره دَ مرګ تر پوره لا بد تر دے
هسے توبه دَ بیلتانه له بده پوره
عاشقی سرے مجنون کاندی رحمانه
ګنه څوک په هوښیاری ووځی له ګوره

۲۰۸۲ ۲۰/۱۷۶ ۱۱

چه په وقت دَ ځنکدن وکاږے بدیره
ترو نن وئے هسے ناست ئے بے تدبیره

هر سرے چه کاندِ دغم په مخ کښے وینی
له هغه غمه لا نن ګرځی دلګیره
چه سبا ارمانوے پند دَ پیرانو
وے نن دَ پیر طلب نه کړے بے پیره
دَ یار یاد به دِ ځانځه رنګ په زړه شی
چه دِ غیر لرے نه شی له ضمیره
چه دَ څوک په طلب ګرځے خدائے دِ هیر دے
فقیران دا هسے چرے وی فقیره
دغه غم دِ خدائے بدل کړه په بنادیه
زهیر مه شے په اشنا پسے زهیره
که هر څو بناښته ډیر دی په جهان کښے
وهرچا ته خپل اشنا دے بے نظیره
هر سرے دَ هغه مخ په رڼا ګرځی
چه ئے خونه دَ خاطر وی پر منیره
تمام عمر ئے په اور او په اوبه وی
عاشقان دَ لعلو لبو له تاثیره
که په مرګ که په ژوندون وی خدائے دِ نه کا
دَ رحمان خلاصے دَ زلفو له زنځیره
زه رحمان دَ ازادی په تالاش ګرځم
بارے نه دَ تورو زلفو له زنځیره

۲۰۹۰ ۲۱/۱۷۷ ۸

خو به وران شے دَ دنیا بازاره تاره
هر نفس دَ بیلتانه په تاخت لتاره
لا غنچے په باغ کښے ستر ګے سپړه ے نه وے
چه خزان ئے دَ زړه خونه کړه ویجاړه
هسے باد پر دَ فنا له لوریه والوت
دَ لاله قوله ئے پرے یسته له ناره
بوه هسے بے سوزی مے شوه په بخره
چه سردی ئے لا بتره ده ترساره
څه بزرګی به ئے دَ باز دَ همائے نه شی
سر زیانی ذکر که سل رنګ کا خاره
که زر سل کاله ئے تیر شی په اوبو کښے
په نرمی به سرمه نه شی وچه تاره
تر دا هسے عمره نه عمر بهتر دے
هرچه حال دَ ځنکدن وی عمر واره
تر خلاصی ځنے بندی به نه ئے رحمانه
که دَ یار دَ زلفو ځیل دِ شی په غاره

۲۱۰۱ ۲۲/۱۷۸ ۱۱

ګیده وتره په پری سره کلکه
دَ روتیه طمع مه کړه له فلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر سائل چه سوال د نان کا له اسمانه
گویا غواړی په کچکول کښې اوږمکه
له اسمانه چه څوک طمع د وفا کا
دغه طمع ئې طاعون گڼه بې شکه
له بارانه سره هسې پلی ووری
چه هر زخم ئې بتر وی تر ټوپکه
که په چا ئې شفقت مرحمت وشی
ظلم جور ئې بتر وی تر اوزبکه
موړ به نه شی هیڅ سړے بې قناعته
که ئې خونه وی په سیم و په زر ډکه
بیا به نه مومی کمال بې کسینیه
که خیمه لے وی د عرش د پاسه لکه
که جهان په نور عالم باندے فراخ دے
په تنگ چشم باندے تنگ شه تر څپکه
د دے دهر په یارانو کښې اُب نشته
که ئې غواړے تر سما و تر سمکه
ترشه اوبه د عاشق اُب و نمک دی
خدائے دِ نه کا څوک بے اُب بے نمکه
دا دراز ے اندیښنے مه کړه رحمانه
د دنیا چارے په تله دی تر ډمکه

۲۱۰۹ ۲۳/۱۷۹ ۸

چه ئې خونه د سیلاب په مخ شوه لکه
د حباب تماشه گوره تر دمکه
هیڅ پکار نه ده ویسا د پانړ په سیوری
که تر لاندے وی د اوسپنو گودیکه
دا د لاندے به هم وارہ چیت پیت شی
مگر سر وی چا وکښلے تر فلکه
چه په اصل خدائے نسکور دے پیدا کړے
څوک به څه خوری د سپهر له بشانکه
چه دښمن ئې دوست نمائے وی اړولے
د هغو احتیاط بویه له کومکه
راشه واچوه د نفس وخولے ته خاورے
څو دِ نه ده خوله د گور په خاورو ډکه
هر چه ډکه ئې د گور په خاورو خوله شی
په هغو باندے حرام ده نوره څکه
که نور څوک ومبارکی کا و بله نورے
و رحمان ته دِ خپل یار وی ومبارکه

۲۱۲۴ ۲۴/۱۸۰ ۱۵

ته ناحق په ما کینه کړے کینه ناکه
په کینه به ائینه نه کړے څپاکه

څوک به وجې چاته تورے توبری اخلی
خپل عمل دے چه دنیا ئې کړه هلاکه
چه خندائے د بلبل په اږ سرد کړه
خدائے د گل گریوان پارہ کړو سینه چاکه
خکه سینے شوے اول د حباب سترگے
چه له نخښه په دریاب چوی تناکه
که تن زمکه کړے زړه تخم باران اوښکے
لکه نخل سر به وکاږے له خاکه
بالادست به شے هاله په نورو ونو
که تعلیم د زیردستی واخلے له تاکه
بیا به نه مومے د ترکو واک او حکم
څو و نه وومے د جهان له جمله واکه
د هغه جهان ژوندون به هغه مومی
چه لاس وکاږی د دے جهان له ژواکه
ته چه ژغورے سر و مال په عاشقی کښے
عاشقی دا هسے چرے ده کاواکه
چه دا هسے بزرگ میلمه وکوره بیا ئې
اول غولے پاکیزه کړه له خاشاکه
په دوی کښے به ورنه شې تر توحیده
څو ضمیر دِ خالی نه شی له اشراکه
دا همه وارہ حجاب دے چه لیده شی
نور د حسن بالا تر دے له افلاکه

په ظاهر لباس غلط د دنیامه شه
میان ئې گوره چه چغزی ده که مسواکه
اولیاء په جهان څکه څرگند نه دی
چه پاک ژوی خپسر نغاړی له ناپاکه
هیڅ وفا ئې له هیچا سره و نه کړه
تر و رحمان به څه مانه کا له افلاکه

۲۱۳۶ ۲۵/۱۸۱ ۲

که په هجر کښے څوک ما پښتی له حاله
حال څو دا دے چه ناتوان یم بے مجاله
زړه چه نه شوم تیرید ے له دیوه خسه
میتے تیر کړم هم تر سره هم تر ماله
د جنت لرم نه عذر بے چاره یم
چه ئې زړه هغه راکاندی نونهاله
چه ے لاس د مهرویانو پیچاوی کړه
لاس مے وواته له آل له عیاله
زړه د یار په دیدن څکه شتاق کړم
چه د عمر بقا نه وینم تر کاله
چه تر حسنه تر جماله ئې ځاره شوم
شرمنده یم د خوبانو تر جماله
ته و ما ته نصیحت مه کړه ناصحه
عشق بے نیاز دے له ثوابه له وباله

(c) ketabton.com: The Digital Library

بے دَ خپل اشنا دَ حسن لہ تعریفہ
هیڅ مے مہ پښتہ لہ نورہ قیل وقالہ
ما دَ عشق پہ درس کښے نورځ لوستی نہ دی
بے لہ زلفو بے لہ خطہ بے لہ خالہ
پہ دنیا پہ اخرت مے دِ خدائے نہ کا
بے نصیبہ دَ مهرویانو لہ وصالہ
زہ رحمان پہ دَ یار وصف تمام نہ کړم
کہ مے هر ویښتہ ژبان شی پہ زرکالہ
کہ یار سر پہ دیدن غواړی مہ جاروځہ
دغہ حکم رحمان کړے دے دلالہ

۸ $\frac{۳۶}{۱۸۲}$ ۲۱۴۴

څو ترمیانہ ورانہ نہ کړے دَ تن پولہ
وُبہ نہ رسے ترخدایہ تر رسولہ
خدائے وتا تہ دین دنیا پہ غوړہ کښیښوۀ
تا دنیا کړہ پہ دا دواړو کښے قبولہ
ترحرص پہ هورتہ بلہ بلا نشتہ
دا بلا دَ ستا پہ خونہ شوہ نزولہ
یو ساعت دَ خدائے پہ ذکر مشغول نہ شوے
تمام عمر دَ خپل خان پہ غم مشغولہ
چہ باقی زندګانی پہ فانی پلو رے
خان پہ کوم دانش دانا بولے مجهولہ

لہ خالقہ روګردان شوے و مخلوق تہ
بیا و خان تہ عاقل وائے نامعقولہ
نصیحت لکہ هلک دربانہ ے ترخہ شہ
دَ دنیا پہ شیرینئ پیے ملولہ
چہ رحمان غوندے خورسند نہ شے پہ تول کښے
خلاص بہ نہ شے پہ هیڅ رنګ دَ زړہ لہ تولہ

۹ $\frac{۲۷}{۱۸۳}$ ۲۱۵۳

څو بہ صبر پہ جفا دَ یار کومہ
څو بہ موم دَ نمر و مخ تہ کړخومہ
عاشقی او صبوری سرہ دروغ دی
زہ بہ دا لاف پہ دروغ څرنګ وهمہ
تہ وما تہ نصیحت مہ کړہ ناصحہ
زہ دا خپل تخم خپل خان لرہ کرمہ
ما خو ژدہ چہ مینہ اور دہ خدائے مین کړم
دا نشتہ خبر و اور تہ اچومہ
سرښتہ ے خدائے هم دَ یار پہ لاس کړہ
پہ هر لور ے چہ راکاږی پسے ځمہ
دَ اشنا دَ هیځ لاس زما ګریوان دے
زہ بہ دا ماملہ کښے عذر نہ لرمہ
عاشقانو باندے حق دَ معشوقو دے
حق بہ ولے پہ باطلو بدلومہ

ما چہ مینہ دَ یار فرضہ پہ خپل خان کړہ
ترو لہ فرضو غاړہ څرنګہ غړومہ
دا هم ژوندے چہ یار نہ وینم پہ سترګو
زہ رحمان پہ جهان سترګے غړومہ

۸ $\frac{۳۸}{۱۸۴}$ ۲۱۶۱

خبر نہ یم چہ ئے راواستوم لہ کومہ
بیا ئے کومہ خواتہ استوی چہ درومہ
لکہ روند چہ لاس دَ بل پہ اوږہ کیږدی
هیڅ ژورہ لوړہ نہ وی ورمعلومہ
خدائے واپیتہ نری لار کړہ نالیدلے
لکہ ورانہ ماشوړہ هسے سر کومہ
خراب زړہ مے تورو زلفو تہ هوس کړ
ولے کښیوت دَ مرغہ پہ څیر پہ لومہ
هسے کوږے عاشقی رابانده وکړے
چہ سنګین خاطرے نرم شہ ترمومہ
چہ ئے هیڅ لہ خدایہ ترس و ویرہ نہ شی
الغیاث دے دَ دلبرو تر رسومہ
کلہ راکاندی شراب دَ لعلو لبو
کلہ جام دَ زهرو راکاندی چہ شومہ
تہ چہ خان طالب شمیرے دَ مطلوبانو
اے رحمانہ تروکہ سیال ئے بیائے مومہ

۸ $\frac{۲۹}{۱۸۵}$ ۲۱۶۹

کہ ستا خپلہ سیاہ روئی نہ وی دښمنہ
ائینہ زما دَ زړہ نہ دہ څخنہ
تہ چہ ماتہ پہ نظر دَ عیب ګورے
دغہ واړہ عیب ستا دے عیب ژنہ
خپل صورت پہ ائینہ کښے هر څوک وینی
کہ څهرہ دَ چا صفا وی کہ ربهتہ
چوکاړے دَ حلال خور پہ نامربولی
لہ بنو خلقو بدګوئی نہ دہ ممکنہ
تہ چہ بد لہ بلہ وائے زہ ویریږم
چرے خپلہ بدی نہ کړے معینہ
ترهغہ بہ ورو مے عیب ستا څرګند شی
وهرچا وتہ چہ کړے دَ چاغندنہ
هر رنګ تخم چہ کړے هغہ بہ اخلے
خپلہ خپلہ میوہ نسی هرہ ونہ
کہ لہ خپلہ عیبہ خان ژغورے رحمانہ
دَ هیچا لہ عیبہ مہ کوہ پښتنہ

۱۱ $\frac{۳۰}{۱۸۶}$ ۲۱۸۰

ویر عمر مے تیر کړ بیهودہ پہ زمانہ
نور دِ زما سر وی او دَ ترکو استانہ

هیڅ مې حاصل نه شو په شیخۍ او په تقوی کښې
پس له دې مې وار دې هرچه شي په میخانه

شیخ او شیخي ورد و وظیفه او ذکر فکر
زه او ساقي جام و باده چنګ و ترانه

زه و زاهدانو ته حیوان یم دوی و ما ته
دیوانه یه زه میخندد زه یه دیوانه

ګنج د دروخار شه د عاشق تر څاڅکي اوښکو
نه خروار د عقل نه د عشق یوه دانه

تیغ د یار له لاسه په مري د عاشقانو
هسې لذت کا لکه د میو پیمانه

خدائ لره به ورشم په سودا د یار له مخه
بل مقصد مې نشته په کعبه په بت خانه

زه له ډیرې مینې په تش بوی د یار شیدا شوم
تل د لوندو ختو لره اوبه وي بهانه

زهد کا زاهد که د یوه جنت د پاره
سر بښندي نه شي په اوربل د جانانه

ګوره د منصور هسې په دار نه شي رحمانه
مه کړه دا د عشق خبرې ډیرې مستانه

بله نښانه د عاشقۍ نشته رحمانه
بې نام و نیشان شه که دې غواړې نښانه

۲۱۸۸ ۳۱/۱۸۷ ۸

ی

شمع د دلبر سترګې عاشق پر پروانه
ځان پر ځپل جلیا کا شي یې خونه ویرانه

مطر په معنی کښې د دلبر د مینې بحر
شه صدف د سترګو واړه پر په دردانه

غم مې د زړه ویښې تر چشمانو وابیرون کړې
او ښې نه وې ویښې وې شوې دا بانه

زخ په دې له سترګو سیند داوښیو بهوه
وی مې د وصل موج وهي په آب خانه

شو چشمه د سترګو ستا د غم په ویتو صافه
ځکه مې همیش اوښې بهیږي روانه

خیر د دیدن وخوار عاشق ته ارزاني کړه
ته دلبر غني یې د ځپل مخ په خزانه

اوښیو د فراق دریاب دې زور وکړ رحمانه
هیڅ پرواه یې نه شي بې پرواه مستانه

عقل د رحمان یې په جفا سره مسلوب کړ
مه کړه مه کړه مه کړه هسې بد نه یارانه

۲۱۹۶ ۳۲/۱۸۸ ۸

دریغه ولیدې یو ځل هغه مخونه
چه دراز لري مژګان دراز قدونه

دراز قد دراز مژګان درازې زلفې
وړې شونډې وړه خوله واړه غاښونه

د اسمان شمس و قمر به تر قربان کړم
هم د ځمکې په سر واړه سره ګلونه

چه یې ووینم په مخ مې او ښې دروې
د پسرلي له مخه ووري بارانونه

که یو ځله یې مخ ووینم په سترګو
ما په زړه کښې قبول کړي دي نذرونه

د هجران په شپه سور کټ راته سوا ورشي
یو زمان مې باندې نه لګي ارخونه

تورې زلفې دې په سپینو ننګو ځالګې
ښاماران دي د چندنو په ښاخونه

که خدائ غم د جدائي پراسان کړ
و رحمان و ته اسان دي نور غمونه

۲۲۰۸ ۳۳/۱۸۹ ۷

که له مخ یوه ځوا کا حجابونه
خدائ به ورکا وخوبانو ثوابونه

کله وي چه یو په رنګ د مخ یارشي
که هزار شي په اسمان کښې افتابونه

په ګرداب د زنخدان یې هسې غرق یم
هیڅوک مه شه غرق په هسې ګردابونه

لکه زه چه یې له غمه په عذاب یم
خدائ دې نه ږدي په چا هسې عذابونه

ګفتګوئ مې هیڅ اثر ورباندې نه کا
که له غمه یې تصنیف کړم کتابونه

په یوه ځواب مې رد کا هزار سوال له
هسې کاندې د سوالونو ځوابونه

هیڅ پایاب د فن فریب یې موندلی نه شي
څوک به څه غواړي د بحر پایابونه

که لږ سترګې وبله کیږدم راته وائي
په یادي کښې عالم نه کاندي خوبونه

مال و ملک یې همه واړه اوبه یوسي
له هغو سترګو چه دروي سیلابونه

د ابروو و محراب ته یې حیران یم
څه نسبت لري بتان او محرابونه

ما هاله له پارسائیه وو لاس ولي
چه په لاس کړه مطربانو ربابونه

ارغواني جامې یې واغوستې رحمانه
بیا یې جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

۲۲۱۶ ۳۴/۱۹۰ ۸

ژوندي کاندي د دنیا کاروبارونه
په مرو پریوانه د خاورو انبارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک سرتور پښے پیله خاورولړه دروې
چا کابره دی په سر ېښي دستارونه
بنه توبه دَ سګ وروڼو سره نه شي
بلکه یو حُبله اخلي ازاس و ته
دَ یوے دانے له بناخه پیدا کیږي
په چمن کښے هم ګلونه هم خارونه
هومره خلق هره ورځ له دنیادروې
چه ئے نه په چا حساب شي نه شمارونه
یو یو وارد ے په هرچا باندے تېرشوے
همیشه په ځیچا نه وي دا وارونه
ډیر تودوکي بازارګي ے ترسرتیردي
څوک دِ نه کا په ما قینچ و بازارونه
جدائي دَ اشنایانو هر دم کاندی
په رحمان باندے دَ تورو ګوزارونه

۲۲۲۳ ۳۵/۱۹۱ ۷

راکوي دَ بے درده پیغورونه
بلوي مے په تندي باندے اورونه
نور څه نشته واړه غوښے دي دَ زړونو
چه ورژلے شي دَ ترکو په قورونه
هرنګاه ئے په وکښه دَ زړونو شیردے
همېشه را باندے ازمائي زورونه

خدائے دَ تور دَ تورو سترګو چاته نه کا
عالمونه ئے ورکیږي په تورونه
یو دَ حسن اور ئے بل کړ په جهان کښے
په دا اور باندے ئے وسوه ډیر کورونه
زه دَ یار په مینه غل کړم رقیبانو
ګنه نور ئے کوم را پورے وه پورونه
دَ رحمان دَ عاشقیه هسے غږ شه
چه بر پائے شو په هرښهر کښے شورونه

۲۲۳۱ ۳۶/۱۹۲ ۸

په خاطر ے غلبه شوه ستا غمونه
لږ دَ خدائے دپاره کیږدہ قدمونه
څه خو قیاس زما دَ ډیرو اوښیو وکړه
چه مے چرے وو په تن کښے دا زیمونه
هرچه ستا په دم ژوندی دی نه رغیږي
که بے تا په ځان یوکي هزار دمونه
که هزار هزار دمونه په ځان یوکا
نور به نه کا په دمونو قلمونه
له قسمته خلاصیده دَ هیچا نشته
که داخل شي دَ مکے په حرمونه
سړے کله په کوشش ترځایه رسي
څو دَ خدائے له لاسته نه وي کرمونه

چه توانګر دَ قناعت په خزانه شي
نور به څه کاندی دینار او درمونه
قسم وخوری له خوبانو بیا ئے مات کا
څه باور دے دَ رحمان په قسمونه

۲۲۴۲ ۳۷/۱۹۳ ۱۱

زه به نوره نه کړم په بتانو باندے مینه
کشکے څوک مے کښلی توری وران کا له جبینه
زه به نوره نه کړم په خوبانو باندے مینه
مینه دَ خوبانو وچوي دَ صورت وینه
خدائے زما په برخه عاشقي کړه له ازله
خوښ یم په دا بخره که ترخه ده که شیرینه
زهردي که قند دی هم پخپله خوله خوږ کندي
نه موږي څوک خوند دَ بل دخوله له انګبینه
راشه نجومي زما دپاره فال وګوره
تلے یار به کله له سفره راشینه
بنه توبه مے نه شي په تش داد دَ کور او کلي
مرد یو به چه واخلي دَ غم پیټے له ځګینه
زمک هغه سوزي هرچه اور ور باندے بل وي
روغه خلقه شوه دَ رنځورو تماش بینه
نور عالم به څه کړم زه مړین دَ هغه کس یم
هرچه وما را کا یو پیغام له نازنینه

څو به شوک په سترګو غروم له هسے غم
څو مے به تل و ینه دَ زړه څاڅي له استینه
سر دَ رحمان دروهي دَ هجران په تیره توره
نه ئے نګهبان شے یا الله العلمینه
اور دَ جدائیه په رحمان دے لګیدلے
وقت دے که مدد کړے یا میران محي الدینه

۲۲۵۲ ۳۸/۱۹۴ ۱۰

یادوے په خوله مکه او مدینه
نسکور پروت یے دَ عورتے په سینه
زوړند سر لکه غنچه مراقبه کړے
پټ دِ نقش دَ زړه رخت دے رنګینه
دَ اطلسو قبا غواړے نه ئے موے
له ناکامه دِ خرقه کړه پشمینه
عبادت دِ څو تیرے تر معصیت کړ
څه خو وښه وځان ته ائینه
کینه بده ده بے شکه جنګ حرام دے
نه له نفس او له شیطان سره کینه
دَ مردانو کار له نفسه سره جنګ دے
نه زنان غوندے له نقش و نګینه
تر ناپاکو نارینه وُ ده بهتره
پاک دامنه پرهیزکاره ارتینه

دَ دیندارے ارتیئے تر یوے کوڼئے
صدقه شه سل بے دینه ناریئه
نیکوکار سړے بهتر وی که خوردسال وی
تر سپین ږیریه بدکرداره دیریئه
بدکردار که صدساله وی و رحمان ته
څرګندیږی لکه طفل شبیئه

۷ ۳۹/۱۹۵ ۲۲۵۹

ے

اے دَ نوس او دَ حرص په هوالیوه
په ظاهر صورت فرښته په معنیٰ دیوه
شدادی خصلت دِ ونیوه دَ ظلم
خبر نه شوے دَ مسکین دَ زړه له غریوه
تا چه ځان دَ مرغونے په دود تریخ کړ
په دے خوی به برابر نه شے له سیوه
فر وجود به دِ په څه رنګه حصلیږی
چه دِ لیک دَ یار له دره دوه ودریے وه
په ظاهر صورت تندرست په روح رنځوره
دریغه وسوے تر روغ پوست لاندے ځنیوه
دَ نیستی له مکافاته هسے خلاص شه
چه هستی ئے دَ فنا په ځ ایرے وه
نیمه شپه وُوده ئے پاڅوه له خوبه
و رحمان وته یخپله په نارے وه

۸ ۴۰/۱۹۶ ۲۲۶۷

چه په نور څه پورے زړه ترے بے خدایه
څه وِ زده چه دا په ځانے کړے که بے ځایه
دا خو نشته چه به تل تر تله پائے
که بیا پائے خو تر سلو کالو پایه
که دِ سل کاله شی عمر خو به تیرشی
دغه پسه به بیا څه کړے راته وایه
سم دَ لاسه چارے نه شی مرد هغه دے
چه بیدار وی وغلیم وته له ورایه
ته په اصل کښے سړے ئے ځاروے نه ئے
دَ چارپایو چارے مه کوه دوپایه
مرتبه به دِ دَ ځ او دَ میږی شی
زړه په غوښو په غوړ مه تړه همایه
موږ به نه شے په حرص بے قناعته
اے په تخت دَ اورنګ زیب ناسته ګدایه
وړاندے سرائے لره توښه تړه رحمانه
خو سفر دِ کړے نه دے له دے سرایه

۱۰ ۴۱/۱۹۷ ۲۲۷۷

که دَ عقل څه اثر لرے و سرته
لاس په سرمه شه دَ هر ګیدی و ورته

په نظر دَ هغو خاورے سره زر کیږی
هرچه نه لری نظر و سیم و زرته
بے منته جام دَ زهر وڅښلے شه دے
نه هغه چه منت بار وی وکوثرته
دَ یوسفؑ له حاله زده کړه دغه پسه
وایه حال دَ زمانے و برادر ته
دے فلک وچاته هیڅ بخښلی نه دی
چه ئے نه دی راپرودلی څځ بیرته
دَ خروار دعوی ئے وکړه ممکنه
که ئے پوره وی دَ یوے جو دانے درته
که له خدایه دِ وخلقو وته ځ شی
له فردوسه به دِ ځ شی و سقرته
همیشه به دریه در ګرځے رتلے
دَ استوګے ځائے به نه مومے هیچرته
اے رحمانه کرونے وکوره چه څوک دے
له درګاهه ئے سرمه اخله بل درته
دَ دے سست بدی منت په رحمان باندے
چه له خپله دره تلے نه شی بل درته

۸ ۴۲/۱۹۸ ۲۲۸۵

چه نظر کوم دَ خوبانو و رخسارته
حق حیران دَ خدائے په کړه شم و دے کارته

له دهشته ئے رسیار ورته دوے نه شم
خدائے زده څه به ئے ویلی وی دیارته
خلوتیان لکه پرده پکښے څرخیږی
غوږ ئے نه خیژی دَ حسن و بازار ته
ته چه ما پښتے دَ یار له حقیقته
څوک دَ یار خبرے کاندی و اغیارته
درد و غم دَ عاشقی څه هومره نه دے
چه ئے عقل دَ چا رسی و مقدار ته
زه او یار چه سره نیل غونه شمارکړه
یار و ماته حیرانیږی زه و یار ته
دَ دنیا چارے همه واړه په وار شی
ما دَ یار غمونه نه پریږدی وَ وارته
رحمان هسے وزګار چرے دے له عشقه
چه غوږ ونسی ناصح غوندے وزګارته

۷ ۴۳/۱۹۹ ۲۲۹۲

ځ ته دِ که نمر وایم دَ نمر زلفے تارتار نشته
قد دِ که په سرو بولم دَ سروے بوی رفتار نشته
هر څوک چه دِ ګل دَ اتشین رخسار ته وائی
پوچ وائی دَ اور په ځ کښے وقره ګلزار نشته
زلفے دِ ناحقه څوک سنبل بولی دلبره
ولے چه دَ مښکو سره هیڅ دَ ګیاه کار نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماچه غږ په غوږو ستا د سپیو اورېدلی دے
هسے رنګ بلبله په چمن کښے خوش ګفتار نشته
ستا دیدن هغه کا چه ئے سر په تنه نه وی
ولے چه د سر د ښیښتن هورے ونه لار نشته
دا څو خدائے دے چه ئے ستا زنخدان
په ونه د سروے پورے هرګز د میوے بار نشته
یار به د رقیب په لوری خدائے نه کړه رحمانه
څکه چه د سپیو د فرښتو سره روزګار نشته

۲۳۰۳ ۴۴/۲۰۰ ۱۱

ستا په مخ کښے څه حساب د جمال نشته
څکه ما څخه د صبر مجال نشته
نه د سر او د مال ویره په ما مه بوده
ویره ما څخه د سر او د مال نشته
زه په دا سبب له ویرے سره ریږدم
چه ستا ویره د ثواب د وبال نشته
که وعده د یوے چارے یو ساعت کړے
د هغې چارے امید مے په کال نشته
محتاج که راته وګورے دلبره
په کاته کښے د ثواب دے وبال نشته
د شهید وحال نه ګوره حال ئے څه دے
بے تا هسے حال زما دے بل حال نشته

روښنائی مے د چشمانو ستا دیدن دے
په دا کور کښے بل چراغ او مشال نشته
په جوشبار زما د سترګو سروه نه ئے
په دا نهر باندے غیر نهال نشته
مخ د بے خطه بے خاله هسے زیب کا
چه ئے هیڅ حاجت په خط او په خال نشته
د افتاب په مخ کښے هره ورځ زوال دے
ستا د حسن په افتاب کښے زوال نشته
ستا په یادو رحمان هسے رنګ مشغول وی
چه په زړه کښے ئے هیڅ غم د وصال نشته

۲۳۰۴ ۴۵/۲۰۱ ۱۱

که څوک لاس له سوده وکاږی زیان نشته
په ملنګ باندے قلنګ او تاوان نشته
د وفا خریدار د بله خوا نه دروځی
دا متاع د زمانے په دوکان نشته
جدائی له اشنائیه پیدا کیږی
نا اشنا لره هیڅ غم د هجران نشته
مکر خان وخلاصئے نه پاسلی په امان شی
ګنه بله خوا د هیڅا امان نشته
هغه یار به زه وکومه خوا ته غواړم
چه ئے هیچرے منزل و مکان نشته

دلبران که هر څو ډیر دی په جهان کښے
زما یار غوندے دلبر په جهان نشته
چه هم قد لری هم زلفے هم سرے شونډے
دغه هسے رنګ افتاب په اسمان نشته
عشق عاشق لره یو هسے ګلستان دے
چه د باغ و ته ئے لار د خزان نشته
عاشقان په عشق کښے وارہ سلطانان دی
په دا ښهر کښے نیستګار او ناتوان نشته
که مجنون غوندے په عشق کښے څوک صادق شی
د لیلی په دروازه کښے دربان نشته
دانایان به د رحمان په قال پوهیږی
دلته کار د هیڅ نااهل و نادان نشته

۲۳۲۳ ۴۶/۲۰۲ ۹

ق

په دنیا کښے مخ د یار دے نورڅه نشته
هرڅه دے د یار دیدار دے نورڅه نشته
چه وهجر و وصال نه ئے نظر کړم
یو دوزخ دے بل ګلزار دے نورڅه نشته
کارخانه چه د دے دهر لیده کیږی
هغه د عشق سرکار دے نورڅه نشته
هر مږګان ئے په ما هسے چارے کاندی
وایم عین ذوالفقار دے نورڅه نشته

بویه مرد چه ئے له څه زلفے وا خلی
دغه ګنج دے دغه مار دے نورڅه نشته
د محسن د محسنات صفت به څو کړم
کوتاه وایم چه بے شمار دے نورڅه نشته
هر طبیب ته چه ځان وښیم دا وائی
چه له عشقه د ازار دے نورڅه نشته
و هر لور ته چه د زړه په غوږ وڅیرشم
جوړ د محبت بازار دے نورڅه نشته
خوار رحمان که بے تا مینه په چا وکا
عین د قتل سزاوار دے نورڅه نشته

۲۳۲۴ ۴۷/۲۰۳ ۱۰

ق

زړه مے هسے رنګ بیمار دے ستا له درده
چه د مرګ په انتظار دے ستا له درده
زه یو څه چه لا و خلق ونه نظر کړم
همه واره ګرفتار دے ستا له درده
بلبلانو د ګل حسن بهانه کړه
په چمن کښے ئے چغار دے ستا له درده
دا سرود چه نرم نرم وشیل کاندی
فریادی څنګه هر تار دے ستا له درده
دا مجلس بچه د سرود په اواز مست شه
اورېدلے ئے ګفتار دے ستا له درده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلبران که هرڅو ډیر دي په جهان کښې
زما یار غوندې دلبر په جهان نشته

چې هم قد لري هم زلفې هم سترګې شونډې
دغه هسې رنګ افتاب په اسمان نشته

عشق عاشق لره یو هسې ګلستان دې
چې و باغ و ته ئې لار د خزان نشته

عاشقان په عشق کښې واړه سلطانان دي
په دا ښهر کښې نیستګار او ناتوان نشته

که مجنون غوندې په عشق کښې څوک صادق شي
د لیلی په دروازه کښې دربان نشته

دانایان به د رحمان په قال پوهیږي
دلته کار د هیڅ ناأهل و نادان نشته

۲۳۳۳ ۹ ۳۶/۲۰۲

ي

په دنیا کښې مخ د یار دې نورڅه نشته
هرڅه دې د یار دیدار دې نورڅه نشته

چې و هجر و وصال ته ئې نظر کړم
یو دوزخ دې بل ګلزار دې نورڅه نشته

کارخانه چې د دې دهر لیده کیږي
هسې د عشق سرکار دې نورڅه نشته

هر مژګان ئې په ما هسې چارې کاندي
وایم عین ذوالفقار دې نورڅه نشته

بویه مرد چې ئې له مخه زلفې واخلي
دغه ګنج دې دغه مار دې نورڅه نشته

د محسن د محسنات صفت به څو کړم
کوتاه وایم چې بې شمار دې نورڅه نشته

هر طبیب ته چې ځان ښیم دا وائي
چې له عشقه د ازار دې نورڅه نشته

و هر لور ته چې د زړه په غوږ وڅیرشم
جوړ د محبت بازار دې نورڅه نشته

خوار رحمان که بې تامینه په چا وکا
عین د قتل سزاوار دې نورڅه نشته

۲۳۳۳ ۱۰ ۳۷/۲۰۳

ي

زړه مې هسې رنګ بیمار دې ستا له درده
چې د مرګ په انتظار دې ستا له درده

زه یو څه چې لا و خلق و ته نظر کړم
هم واړه ګرفتار دې ستا له درده

بلبلانو د ګل حسن بهانه کړه
په چمن کښې ئې چغار دې ستا له درده

دا سرود چې نرم نرم وشیل کاندي
فریادي ځنې هر تار دې ستا له درده

دا مجلس چې د سرود په اواز مست شه
اروید لې ئې ګفتار دې ستا له درده

و هر لور ته چې د زړه په غوږ وڅیرشم
د ویشتلیو انګهار دې ستا له درده

زه چې اه کړم شین نوګې ځله خوږېږي
په ګوګل کښې مې انګار دې ستا له درده

نشت څوک چې د زړه حال ورته بیکاره کړم
هر یو یار له ما وېزار دې ستا له درده

چې هیڅ حال ئې د کتنې ورنه معلومیږي
زړه مې هسې رنګ انګار دې ستا له درده

د رحمان ناره په څوک اروي دلبره
هغه څوک دې چې وزګار دې ستا له درده

۲۳۳۰ ۷ ۳۸/۲۰۴

که زما مینه په تا ده خطا نه ده
که بې تا ده نا روا ده روا نه ده

څوک چې بې د ستا له مخه بل مخ ګوري
ائینه ئې ناصفا ده صفا نه ده

هر عاشق چې په خپل یار پسې ژړا کا
دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده

د دنیا په تماشا چې څوک نازیږي
خو هم نن ئې تماشا ده سبا نه ده

که ته نن له خلق له ما سره جفا کړې
ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده

هغه تیر شو چې مې مینه په غلا غلا کړه
اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده

معشوقه که د خپل سر په بها موئي
و رحمان و ته ویریا ده بها نه ده

۲۳۵۱ ۸ ۳۹/۲۰۵

له اغیار سره خندا څه په کار نه ده
له اغیار سره سودا څه په کار نه ده

سل یاري د یوه یار د یاره کیږي
اشنائي د هر اشنا څه په کار نه ده

بد له بد و سره بویه نیک له نیکو
د جفا په ځائې وفا څه په کار نه ده

هر بلبل به د ثنا کا که ته ګل شې
په خپل ځان خپله ثنا څه په کار نه ده

عشق د بوټي په څیر په پټه خود ځرګند شي
په واچاروکښې غوغا څه په کار نه ده

د عشق درد واړه عاشق لره راحت دې
د دې هسې درد دوا څه په کار نه ده

عاشقي حرص و هوا دي سره لرې
د بیمار په ځان هوا څه په کار نه ده

عاشقي نادره چار ده په جهان کښې
ولې بې خدایه سودا څه په کار نه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

کـﮥ کرم هم څـه ئې نه کړه سوګند دے
وابستګي د دے دنیا څـه په کار نه ده
د دنیا مینه بې کاره او رېبـړه شوه
چه مې ولیده رښتیا څـه په کار نه ده
که رحمان په جهان ډیر پائم دلبره
زندګي زما بې تا څـه په کار نه ده

۲۳۶۴ ۵۰/۲۰۶ ۹

چه مې مینه خدائے په تا باندې پیدا کړه
ترکه ما په هغه ورځ خپله رضا کړه
اوس د ستا رضا جفا کړې که وفا کړې
ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
ګل په لعل و په ګوهر کله څوک پیرې
بې له ما چه تا خندا کړه ما ژړا کړه
بې له ما چه دستا غم په هوس پیرم
کوم وګړے په هوس د غم سودا کړه
دوه یاران به دا رنګ نه وي چا لیدلي
چه یوه ورته بنګڅل کړه بل دعا کړه
ما و درست جهان ته شا وتا ته مخ کړ
تا و درست جهان ته مخ وما ته شا کړه
ناآشنا د بیلتانه له غمه څـه زده
خدائے دغه خواري په برخه د آشنا کړه

عاشقان د یار تر سیـو هم خاریږي
کنه ما د رقیبانو څه پروا کړه
هم په دا ئے تر همایه نام بلند شه
چه قبوله عندلیب د ګل جفا کړه
ډیر هنرکي په جهان ګرځي دچا یاد دي
عشق عالي پایه دهیر او د رانغا کړه
زه رحمان چه ستا دحُسن ثناخوان شوم
ستا له رویه درست جهان زما ثنا کړه

۲۳۷۷ ۵۱/۲۰۷ ۱۵

یار تر وجار باسه هاله زراعت کړه
تقوی دار شه هله طمع د جنت کړه
عاقلان په وراندې ځي په وروستو ګوري
په دنیا کښې سرانجام د اخرت کړه
سم له لاسه کار هرګوره ډیر مشکل دے
څو لا نه ئې غریب زیرمه د غربت کړه
چه نور خلق ملامت درباندې وائي
لا یخوا تر خلقو ځیـسر ملامت کړه
چه عقبیٰ د دې دنیا په اجر مومې
څو هم دا عمارت هلته عمارت کړه
څه به ګورې د قیامت و ورځو شپو ته
خو هم دا جهان په ځان باندې قیامت کړه

چه د نیک و بد په تله کښې تلل شي
خود بخپله تله واخله عدالت کړه
که لښکرې د حرص دربانـدې زور شي
سر دننه په قلعه د قناعت کړه
دا به نه شي چه ستا خپ وی د حق مخ وی
که حق غواړې ته هم مخ په حقیقت کړه
هغه زړه چه عرش الله دے ګوره کوم دے
څو د توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
وراندې هم واړه ستا په خیر سرې دو
ته هم پاڅه د هغو په خیر همت کړه
د دنیا چارې څو کل واړه فاني دي
بارې پورته شه یو بل رنګ حکمت کړه
په طبیب د عاشقانو دارو نه شي
درومه بله څوا دارو د خپل زحمت کړه
څو د حق موندلے نه دے بې غم مه شه
په دا هرسته جهان واړه لت په لت کړه
اے رحمانه اول ته نصیحت واخله
دغه پسه بیا و بل ته نصیحت کړه

۲۳۸۷ ۵۲/۲۰۸ ۱۰

ساقي پورته شه د مېو جام تیار کړه
عمر هیڅ ماتلي نه لري تلوار کړه

زما ستا په مخو ګرځي هر دم تیغ دے
هر نفس دخپل نفس له تیغه وار کړه
تر خودي په صورته بله بلا نشته
خادمي د بې خودانو په دربار کړه
دا پیغله ورځې ژوندون چه غنیمت دے
شکرانه په دا نعمت د کردګار کړه
که غم خوار غواړې په غم او په اندوه کښې
شیبنه دکه د شرابو اختیار کړه
څو د دوه ستر ګه غریبي په جهان کښې
تنداره په هر ساعت د خپل نګار کړه
هغه څوک دے چه تهمت پر وایه نه شي
غوږ په هیڅ باندې مه باسه خپل کار کړه
مدعي چه په زړه ورشي هغه وائي
ګوش و هوش د مخبانو په ګفتار کړه
بې وفا دي د دے دهر یاران واړه
چه د پس له مرګه یار شي هغه یار کړه
رحمان وائي د دنیا چارے فاني دي
البته په دا خبره اعتبار کړه

۲۳۹۳ ۵۳/۲۰۹ ۶

هسې یمه یاره ستا په غم تازه
لکه وي هره ګیاه په نم تازه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستړګے وخورم کـ ډکرم لـ غمـ وچے
کـ ے کیږی پـه ژړا صنم تازه
زه بـه څـه کرم دچا چارے بـے لـ یاره
هر سپے پـه خپلـه سا پـه دم تازه
راستوی یو نوے غم زیرے د وصل
رغوی د زړه پرهر مرهم تازه
کـه د زړه لـه غمـه چوی دګیرمـ شه
کاتبان کا پـه چول قلـم تازه
بنا اشنـه یاران سلونـه وی رحمانـه
بیلتانـه کـړه کثر مراوی کم تازه

۲۴۳۰ ۸ ۵۴/۲۱۰

اے زما د زړه آرامـه راشـه راشه
سرو قدہ ګل اندامـه راشه راشه
چـه دا نورخوبان د وارہ مقتدیان دی
د هـمـه وارو امامـه راشـه راشه
بـه تا نشتـه هیڅ حرمت دعاشقانو
د مشتاقو احترامـه راشـه راشه
خدائے زده بیا بـه هسے وقت وی کـه بـه شی
زه ویریږم لـه ایامـه راشـه راشه
نن هنګام دے کـه وفا کړے کـه جفا کړے
چارے نـه شی بـے هنګامـه راشـه راشه

دا جهان د مسافرو یو رباط دے
تلـه دی تلـه دی لـه دے کرامـه راشه راشه
پری رویه فرښته خویه عنبر بویه
سنبل مویه لالـه فامـه راشـه راشه
شپه لا پریږده بـه تاورځ رابانـدے شپه شوه
د رحمان ماه تمامـه راشـه راشه

۲۴۳۱ ۷ ۵۵/۲۱۱

پـه دنیا کښے لـه دنیا ګوشـه کنار شـه
مسند د رغوند ے پـه اور کښے ګل عذار شـه
پس لـه مرګ کـه ژوند غوارے سر کیـده کړه
پـه پریکړی سر بیا نو ے مرغزار شـه
دا ترنج لویه بـه څه کوے د بحر
خود پـه خپلـه د ګوهر پـه څیر ابدار شـه
بـے لـه خدایـه نور د هیڅا منت مـه کړه
پـه ورځ کانی باندے ونـه د کوهسار شـه
ک د ونے پـه څیر ګل و میوه غوارے
خان پـه نمر کړه سائبان د هر خاکسار شـه
دست پـه دست کـه د خپل کار پـه دستول نـه
لا ترڅان ورو ډیے ولاړ د بل پـه کار شـه
کـه د ویره شی لـه خپلے درماندګیه
د درماندو دستګیری کړه خبردار شـه

کـه هوا د دجلت پـه خاطر ګرځی
خاک نشین پـه استانـه د هغه یار شـه
کـه پـه توره تاریکی کښے رڼا غوارے
ننداره د یاره زلفو و رخسار شـه
کـه پـه کار د د سرو شونډو شیرینی ده
د خپل خان پـه وینو سور لـکـه انار شـه
کـه راضی ے چـه د باغ شی د زړه سبز
پـه ژړا لـکـه باران د نوبهار شـه
د رحمان پـه عاشقی کښے ستړګے وشوے
چـه څوک وائی عاشق پرېږدے هغه خوار شـه

۲۴۳۳ ۹ ۵۶/۲۱۲

پاڅه یو ځلـه سیراب د عشق پـه جام شـه
پـه ساغر د ماه و مهر ے اشام شـه
لـه اولـه بندګی بیا ازادی ده
کـه مقصود د ازادی لرے غلام شـه
د صیاد لـه وحشتو نو خپـسر خلاص کړه
لـکـه مرغ خانګی پـه خپلـه رام شـه
ژوندے خان پـه زمکـه ښخ کړه لـکـه تخم
کـه لوئی غوارے د خاورو پـه مقام شـه
درست جهان د ګمیلـه پـه خوی وخوره
لـکـه زمکـه هسے لاندے تر اقدام شـه

پـه نیستی کښے د هستی مرتبـه ګوره
ننداره پـه ویرانـه کښے د خپل بام شـه
و دښمن تـه عیب خپل پـه خپلـه وائے
خان پښوا تر مرګـه و وژنـه مدام شـه
پـه مستانو کښے د عقل ښـتـن غل دے
کـه پـه نورو خلقو خاص نـه دلتـه عام شـه
اے رحمانـه د بلبلو لفظ زده کړه
دغه پسـه پـه صفت د ګل اندام شـه

۲۴۳۲ ۱۰ ۵۷/۲۱۳

پـه امید د ملنده وړے زړه ورمـه شـه
نقد نسیا ځبلـه بیل کړه اوترمـه شـه
پـه امید امید ـے خلق نا امید کړه
د فلک لـه رهزنی بـے خبرمـه شـه
د دنیا بادشاهان خواست کا لـه فقراو
تـه بادشاه د هسے ملک نـه خواستګرمـه شـه
د همائے پـه څیر طعمـه کړه وچ هډوکی
لـکـه مچ طالب د شهد و شکر مـه شـه
خان صدف غوندے وخاورو تـه کړه څیرمـه
لـکـه خګ هسے د بحر پـه سرمـه شـه
دیر عزیز دی موم د لان تر سنګدلانو
یو څڅیکے شـه د اوښیو ګوهرمـه شـه

حیوانات هم په تسبیح دخدائے مشغول دی
ته انسان ئے تر حیوانه بتر مه شه
نفس شیطان سرے وکفر ته وباسي
رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه
تپ پانده دی عاشقان د یار له عیبه
ته تپ روند دهغه یار په هنر مه شه
دغه ځائے د بیدلانو دے رحمانه
د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

٢٤٤٢

د دنیا د سود د پاره غمګین مه شه
غم د دین او د ایمان کړه بے دین مه شه
هر ګره ګره کشائے لري کم بخته
نا امید له خدایه غوټه جبین مه شه
دیر خفت دے دارنده چه دانچین شي
ځو د اب و دانه شته دانه چین مه شه
هر مرغه چه د بل غوښے خوري مردار دے
ځان حلال کړه لکه زانه شاهین مه شه
د ذرے په څیر افتاب په طلب ځپل کړه
لکه تیږه هسے پروت په زمین مه شه
کار په تش لستوني نه کیږي بے لاسه
لاس په برېړه کړه بے لاسه استین مه شه

عاشقي او خودبیني دي سره لرے
که مطلب دعاشقي وي خودبین مه شه
په ځپل کور کښے دسفر دے کړ پوهیږے
مسافر د هندوستان او د چین مه شه
ځپل تابوت ورته ولاړ زین کړے اس دے
ته په زیر مه د بل اس او د زین مه شه
چه تقوی دیانت نه لري رحمانه
د دے هسے هم نشین هم نشین مه شه

٢٤٥٢ ٥٩/٢١٥ ١٠

هر ساعت چه ے ګذران و دے بے مخلصه
هزار بار ارمان ارمان دے بے مخلصه
که شوک وائي چه له ځان شیرین شم نشته
وله مات ځان تاوان دے بے مخلصه
لکه شمع په ورځ مرمه د شپے سوزم
تمام عمر مے نقصان دے بے مخلصه
په بلبل کله بهار کله خزان وي
په ما ګل سره خزان دے بے مخلصه
که شبنم همیش د نور رابانه ووري
په ما کاڼي د اسمان دے بے مخلصه
دیر غموته ے د هجر ترس تیر دي
اوس یو دم راباندے ګران دے بے مخلصه

د اشنا د مینے اور و ماته ګل دے
ګل د اور په دود سوزان دے بے مخلصه
په وصال کښے مے نه مرګ لیده نه تبه
اوس مے مرګ په هر زمان دے بے مخلصه
زه حیران د هغو خلقو په روزګار یم
چه ژوندي ورته اسان دے بے مخلصه
د رحمان د زړه دمه په هیڅ نه شي
مسافر غوندے حیران دے بے مخلصه

٢٤٦٩ ٦٠/٢١٩ ١٧

که یو ځل مے هغه جان ولید مے دریغه
سرفراز مے سرګردان ولید مے دریغه
چه د تمام جهان عقل ظلیل کړي
ریز مریز مے ئے پیکان ولید مے دریغه
د وجود ګلزار ئے درست سره اغزي شو
خارستان مے باغستان ولید مے دریغه
روغ صورت لکه بادشاه وصحت تخت دے
ناست په تخت شاجهان ولید مے دریغه
د تن ښهرئے خرابه خرابي شوه
بیا مے دا خراب ودان ولید مے دریغه
لکه زه چه له دے خلقه ګریزان یم
رنځ مے هسے ګریزان ولید مے دریغه

دا سبق راته تعلیم شکستګي کړ
چه روغ کار شکستګان ولید مے دریغه
مخت ساعت زمکه اسمان راته یکسان کړه
فراق زمکے او اسمان ولید مے دریغه
و دے ځپلے حیرانۍ وته حیران یم
چرے څو وے صورت شادان ولید مے دریغه
د قرآن او د حدیث په کتو بنده شوے
بیا په لاس حدیث قران ولید مے دریغه
چه زما زحمت پیغور کښي و ماته
ما هغه د ځان په شان ولید مے دریغه
ځپل یاران مے له زحمته په ژړا دي
ما دغه یاران خندان ولید مے دریغه
د اشنا زلفے مے ونیوے په لاس کښے
بندي لار د هندوستان ولید مے دریغه
صبح و شام مے ګدائي دیار د در کړے
په دا کار مے ځان سهمان ولید مے دریغه
درځائي د ادم ځان په ارمان لاړه
لږے ما له زړه ارمان ولید مے دریغه
ځما ځ مے ګفتګوے له یار سره کړے
ربه ما د دا احسان ولید مے دریغه
چه خطا د واړه عفوه کا رحمانه
یار د هسے مهربان ولید مے دریغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۴۷۴ ۹۱/۲۱۷ ۵

اختبار به په دنیا کوے ترکومه
دا رفتار به پس شا کوے ترکومه
څو به پټ له مرګه کړے سپینه ږیره
په روښانه ورځ به غلا کوے ترکومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړے
صیادي به د عنقا کوے ترکومه
د پیرۍ علاج په ډانګ په لوړه نه شي
دغه کار به په عصا کوے ترکومه
ته چه پند وائے ناصحه و رحمان ته
شکایت به د قضا کوے ترکومه

۲۴۸۴ ۹۲/۲۱۸ ۱۰

ق

هرچه خپے مینے خوار کړ خوار ئے مه ګڼه
عشق د رحمت ابر دے غبار ئے مه ګڼه
کله تور سنبل کله تور مشک کله عنبر شي
زلفے که د مار په څیر دي مار ئے مه ګڼه
یو مخ ئے د سوزه دے سل مخه ئے د ساز دي
عشق په اصل نار دے ولے نار ئے مه ګڼه
د یو بیدار وده وي لکه بت په غټو سترګو
بت که د رته غټ کوري بیدار ئے مه ګڼه

مراد خو یو اثر دے د خوبانو له رخساره
هرچه اثر نه لري رخسار ئے مه ګڼه
خار چه په ګل پورے وي د ګلو په حساب دے
څه شو که ئے نوم د خار دے خار ئے مه ګڼه
یو خلق هغه دي چه اقرار په ناپوهي کا
هرچه خان هوښیار ګڼي هوښیار ئے مه ګڼه
بد خو هم هغه وي چه خپل بد ورځ ګند شوي
هرچه خان بدکار ګڼي بدکار ئے مه ګڼه
هرچا چه اقرار د یار له زلفو سره وکړ
تل به ناقرار وي په قرار ئے مه ګڼه
هرچه کمال غواړي کمیني د کا رحمانه
عین دغه چار ده بله چار ئے مه ګڼه

۲۵۰۱ ۹۳/۲۱۹ ۱۷

بیا د مخ دے جارو تلے څه بلا شوه
دا بلا له کومه لوری راپیدا شوه
ورځ چه واوری دغه هسے نه وي څه وي
لکه نن چه د خپل یار وماته شا شوه
دا زما په یار کښے مهر و وفا نشته
که دنیا واړه بے مهره بے وفا شوه
چه ئے هیڅ له خدایه ترس او ویره نه شي
په نصیب مے یو هسے دلربا شوه

چه و حسن ته ئے ګورم حیرانیږم
را څرګند دا یو هسے تماشا شوه
څه د حد او د حساب خبره نه ده
بے صبري مے تر حساب په هغه خوا شوه
قراري مے په طلب کښے شوه حرامه
بے غمي مے په مذهب کښے ناروا شوه
چه راکښلے مے پر مخشے د دعا وو
هغه مخنبه مے و نه ویشته خطا شوه
لکه پوچ بادام بے مغزه بے حاصله
هسے یو چه بے حاصله مے دعا شوه
عاشقي چه مے له خلقو په غلا غلا کړه
هغه غلا مے په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسیاؤ ماله موم
چه مے نقده په ورعوي کښے نسیا شوه
در د بیرته جارو تو شه راته پورے
په نصیب مے بله نه وه دا وه دا شوه
یوه بخره هرسري لره خدائے ورکړه
زما برخه اشنائي د خپل اشنا شوه
د تدبیر په دام به څه شکله کښیوځي
معشوقه چه مے په مثل د عنقا شوه
چه ئے زر کړه زیر رخسار زما د خاورو
عاشقي نه وه په باب زما کیمیا شوه

څه حکمت دیا رب مینه کښے خدائے کښیښو
چه عاشق لره هم درد شه هم دوا شوه
دا باران نه دے چه وورې له اسمانه
د مرغانو په رحمان باندے ژړا شوه

۲۵۹ ۹۴/۲۲۰ ۸

په حالت د عاشقانو نظر بویه
په زیارت د شهیدانو ګذر بویه
بے مرشده خبر څوک د مرګ اخلي
خوځ په غم د فرزندانو پدر بویه
بے رہبره رسیده و یار ته ګران دي
په کوڅه د مهرویانو رهبر بویه
بے هنره چا دولت موندلے نه دے
په خدمت د صاحبانو هنر بویه
ستا له سترګو مے هرګوره ملازه شي
له دے هسے سیاه دلانو حذر بویه
بنه چه سترګے خدائے ملاګرے د ترکو
لږ په زړه د ظالمانو اثر بویه
ستا په داغ به هر یو زړه مشرف نه شي
دغه تاج د بزرګانو په سر بویه
چه خبر د رحمان نه اخلي یار بد کا
بادشاهان له ګدایانو خبر بویه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه وحُسن ته ئے کورم حیرانیږم
راځرګندده یوه هسے تماشا شوه
څه دحد او دحساب خبره نه ده
بےصبری مے ترحساب په هغه خواشوه
قراری مے په طلب کښے شوه حرامه
بےغمی مے په مذهب کښے ناروا شوه
چه راکښلے مے پر غشے د دُعا وو
هغه نخښه مے ونه ویشته خطا شوه
لکه پُوچ بادام بے مغزه بے حاصله
هسے پوچه بےحاصله مے دُعا شوه
عاشقي چه مے له خلقو په غلا غلا کړه
هغه غلا مے په تمام جهان رسوا شوه
څه بهره به له نسیاؤ ماله مومم
چه مے نقده په ورعوی کښے نسیا شوه
درد بیرته جار وتو شه راته پورے
په نصیب مے بله نه وه داوه دا شوه
یوه بخره هرسری لره خدائے ورکړه
زما برخه اشنائی دخپل اشنا شوه
د تدبیر په دام به څشکله کښیوځی
معشوقه چه مے په مثل دعنقا شوه
چه ئے زر کړه زیړ رخسار زما دخاورو
عاشقي نه وه په باب زما کیمیا شوه

څه حکمت د یار په مینه کښے خدائے کیښېو
چه عاشق لره هم درد شه هم دوا شوه
دا باران نه دے چه ووری له اسمانه
د مرغانو په رحمان باندے ژړا شوه

۲۵۰۹ ۸ ۶۴/۲۲۰

په حالت د عاشقانو نظر بویه
په زیارت د شهیدانو گذر بویه
بے مرشده خبر څوک د مرید اخلی
غوږ په غم د فرزندانو پدر بویه
بے رېباره رسیده و یار ته گران دی
په کوڅه د مهرویانو رهبر بویه
بے هنره چا دولت موندلے نه دے
په خدمت د صاحبانو هنر بویه
ستا له ستر گو مے هر کوره ملازه شی
له دے هسے سیاه دلانو حذر بویه
بنه چه ستر گے خدائے ملا کړے د تر کو
لږ په زړه د ظالمانو اثر بویه
ستا په داغ به هر یو زړه مشرف نه شی
دغه تاج د بزرگانو په سر بویه
چه خبر د رحمان نه اخلی یار بد کا
بادشاهان له گدایانو خبر بویه

ع

۲۵۲۰ ۱۱ ۱/۲۲۱

څلوه په غارمه سوزے کښے رسیږی په سلړه
کله مرے له لوږے کله مرے په ډیر خوارۀ
واړه په غوغا دی چه راغلی په دنیا دی
نه ئے هغه وری په قرار دی نه ماړۀ
کله لاس په سر خپله کیږدی تواضع کا
کله وبله کیږدی لاس په توره په چارۀ
خاوره دے داوم چه خمیره کړے فرښتگانو
درست ئے په غمونو په دردونو ولاړۀ
څه شوک شوک نن ساعت واهٔ شی یا تاره شی
پیښ به شی هغه هم په واهٔ هم په تارۀ
څو به وی تندرستهٔ دا زمونږه بناسته
زه ئے درمانده یم په پښتی په اخارۀ
بنیادم ګڼ شوک پس له مرگ خاندی په لحد کښے
هر چا چه په داڅ وتدون کښے خپسروړۀ
ویلم واړه تلوتی هیڅوک نه دی پاتو شوی
یون دے په دا لارے هم دځوان هم دزاړۀ
زلفے د دلبردی چه هرڅوک ئے طلبگار دی
اوږے دی که هنگ دی که ختان دی که واړۀ
څخ د هغه چادے چه په درکښے ئے قبول شی
زار د هغه چادے چه له دره ئے شاړۀ

ما عبدالرحمان غوندے خواب کړ ورته سلو
خدائے خبر چه کوم یو هغه ترکے ولاړۀ

۲۵۲۷ ۷ ۲/۲۲۲

اول زړه زهیرول مینه د یار څهٔ
بیا له هغے جار وتل په لیه چار څهٔ
معشوقه چه د عاشق په مرگ راضی شی
وعاشق وته خفگان په هسے کار څهٔ
چه رضا دخپل اشنا په رضا کیږدی
بیا په دا اختیار د پاسه بل اختیار څهٔ
چه وچا وته رضا په گمراهی شی
د مسجد د میخانے ترمیانه لار څهٔ
ته څه ځان و مسلمان په نامه بولے
چه په خوله د کلیمه په زړه کفار څهٔ
د ریا له عبادته استغفار کړه
چه وخلق وته تسبیح منم زنار څهٔ
یار بے نیاز دے اے عبدالرحمانه
بادشاهان ئے خاک پائے کړه په تو خوار څهٔ

۲۵۳۷ ۱۰ ۳/۲۲۳

که څه وائم له جهرانه وائم څهٔ
له دے درده بے درمانه وائم څهٔ

توان د دم وهلو نه لرم ویارته
چه توان نه لرم بې توانه وايم څهٔ
چه ئې ووينم له ځانه خبر نه يم
چه خبر نه يم له ځانه وايم څهٔ
د خپل زړهٔ له حاله هيڅ راوئيل نه شي
له بې نامه بې نښانه وايم څهٔ
د عشق راز چه هيڅ نه دے بيان کړے
تړو به زهٔ له دے بيانه وايم څهٔ
د خپل يار له غمه درست په اوښو ډوب يم
له دے هسے رنګ طوفانه وايم څهٔ
زهٔ چه پروت يم د هجران په تناره کښے
د وصال له ګلستانه وايم څهٔ
سرومال د سړي لوټ کا زړهٔ ئے لوټي
له دے هسے دلستانه وايم څهٔ
زاغان بولي بلبلان شړي له باغه
د دے دهر له باغبانه وايم څهٔ
هر چه وايم ترهغه وارو بهتر دے
زهٔ رحمان به له جانانه وايم څهٔ

۸ ۴/۲۲۴ ۲۵۴۵

ولے نه کوړے وماته سم په څهٔ
زياتوے د غمزده وُ غم په څهٔ

ستا په غم کښے چه ماوينې عالم ژاړي
ژړوے راسره نور عالم په څهٔ
په مطلب د د سروشونډو نه پوهيږم
چه ئے ويښے د زړه ګټې هر دم په څهٔ
وَ دِ دے خپلو مستو سترګو ته دِ وايه
چه ورژنې مے قلم قلم په څهٔ
ستمګار چه ستم کاندي څه بهنه کا
ته په ما باندے کوے ستم په څهٔ
مه کړه خدائے چه څوک بې ياره خوش خرم وي
زهٔ به وُسم بې تا خوش خرم په څهٔ
زهٔ رحمان بخيله ګرم يم چه مين شوم
دغه نور عالم مے بولي ګرم په څهٔ
لږ ئے وپښته چه حال ئے د زړه څه دے
د رحمان له سترګو څاڅي نم په څهٔ

۷ ۵/۲۲۵ ۲۵۵۲

ولے تله ئے له ما مدام په څهٔ
ترهيدے ئے هر صبح وشام په څهٔ
زهٔ هر صبح وشام دعا کوم وتا ته
ته وما وته کوے دشنام په څهٔ
هميشه لکه وحشي په وحشت کرځے
يو ساعت راسره نه ئے رام په څهٔ

دانها را څخه ورومے مخ په وراندے
لکه عمر بيرته نه ورد ے کام په څهٔ
راته وايه زهٔ به هم هغه کومهٔ
رقيبانو ته بخښے انعام په څهٔ
لږ پرهيز کړه له رقيبه د خدائے روئے دے
ګډ وے سره حلال حرام په څهٔ
رحمان ستا په مخ بې څښتو هم مين دے
بيهوده د ورته کښيښو دام په څهٔ

۹ ۶/۲۲۶ ۲۵۶۱

چه غرقاب شي ترمرګان په يم د زړهٔ
نور خراب شي خانمان په نم د زړهٔ
عبث وائے غم د زړه و بوالهوس ته
څهٔ پوهيږي هغکان په غم د زړهٔ
په بل مخ باندے سوا د يار له مخه
ما ترلي دي چشمان محکم د زړهٔ
چه ئے عرش وکرسي لاندے دي ترسيوري
بالا تر دے هسے شان علم د زړهٔ
د خليل تر کعبے دا کعبه ده لويه
که اباد کا څوک ويران حرم د زړهٔ
که نور خلق قدمونه ږدي په زمکه
ما دے ايښے په اسمان قدم د زړهٔ

دا مکان چه د اسمان زمکے ترمنځ دے
يو خلوت دے دا مکان سلم د زړهٔ
زهٔ مَلهم د زړهٔ له چا غواړم بې خدايه
چه کړے نه شي طبيبان ملهم د زړهٔ
صورتي همدمان ډيردي په جهان کښے
ولے نه مومي رحمان همدم د زړهٔ

۲ ۷/۲۲۷ ۲۵۷۳

نه يم خوش د سرو ګلونو په سايا زهٔ
خوش يم ستا د مخ په اورباندے جليا زهٔ
په اور سوے ښهر وران وي غم حکمت دے
سوے ستا د مخ په اور يمه بسيا زهٔ
خپلوم به د په هر رنګ چه خپلير ے
که د موم په دروغه په رښتيا زهٔ
نن راغلي په جهان يُو که ديدن کړے
نه به ته په جهان راشے نه به بيا زهٔ
دا ورد ے وعده چه ته کوے مخ ئے
کشکے بيا مومم فرصت په دا دنيا زهٔ
په تيرونو د زهٔ درست ذيه ذرے وته
خو يو دم نه وئے له خپل ياره جدا زهٔ
چه له ويرے حيا نه ګورے و ما ته
غوځ غوځ ويے يمه ستا ويرے حيا زهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه له غمه له اندوهه د مړ نه يم
سنګ آهن يمه ادم نه يم ګويا زه
که جوړه تلې څوک وقبر وته دريغه
ژاړم دا چه يا به ته نه ئې او يا زه
هميشه دخپلو اوښيو له سيلابه
سرګردان يم تر فلکه تر آسيا زه
که څوک قياس زما د ډيرو اوښيو وکا
هسې ګرځم لکه خس پاس په دريا زه
زه رحمان د يار ثنا کوم نه شم
کشکې مه وې په جهان کښې څه ګويا زه

۱۰ ۸/۲۲۸ ۲۵۸۳

په دوران مې هسې رنګ دلبر پيدا شه
ګويا بل د نمر د پاسه نمر پيدا شه
يا طالع د زمانې يا بخت زما وو
چه دا هسې رنګ شيرين بشر پيدا شه
چه قاصد د ورک يوسف زيرې پروکړ
د يعقوبؑ د سترګو بيا نظر پيدا شه
عشق دې داکه يو فساد دې نه پوهيږم
په جهان کښې چه دا شور و شر پيدا شه
دريغه نخل د عشق مه وې زرغون شوې
چه له ښاخه ئې د غم ثمر پيدا شه

ملائک د عشق له غمه څه خبر دي
خو هم ما لره دا سخت سفر پيدا شه
يو د ترکو بې نيازي بل عاشقي شوه
په پرهر باندې مې بل پرهر پيدا شه
د نااهل زويه پلار به څه ښادي کا
چه له پښته ئې لئيم پسر پيدا شه
بيا به روغ د عاشقي له رنځه نه شي
په هر تن کښې چه د غم اثر پيدا شه
چه هنر عيب کوي عيب هنر کا
د رحمان په دور دا هنر پيدا شه

۷ ۹/۲۲۹ ۲۵۹۰

بيا مې زړه د تورو زلفو مسخر شه
چپ و راست مې د حبشو تور لښکر شه
هر طرف مې د دعا غشي ګوزار کړه
ولې يو هم هسې نه وو چه کارګر شه
و هر لوري ته چه ګورې باسم غوغا ده
يا غارې د بيلتانه دي يا محشر شه
واعظان څو وعظ کاندي بارې څه کا
چه د عشق په ليونيو ئې ګذر شه
چه پدر رغوند ئې ماته نصيحت کړ
په ديدن د ستا هغه زما پسر شه

ستا په در کښې چه پراته دي نيک بختان دي
چه د ستا له درځ ووت دربه در شه
د عشق زخم به څوک څه کندي رحمان
چه ګندوي ئې په پرهر باندې پرهر شه

۸ ۱۰/۲۳۰ ۲۵۹۸

چه نصيب ئې سينه چاکه زړه افګار شه
جرس څکه په فرياد او په چغار شه
چه ندا د عاشقي په عاشق وشوه
د غفلت له خوبه پاڅيده بيدار شه
عبادت د رياکار څه په کار نه دې
لکه غوک هسې په بحر کښې مردار شه
د جاهل زهد په زهد حساب نه دې
لکه مال په خمر و خرڅ د خمر خوار شه
مشقت د نادانانو وارة پوچ دې
لکه بې بارانه ابر ئش غبار شه
عالميت د بې عملو عالمانو
لکه ګنج د کتابونو په خره بار شه
چه ئې کاندي و نااهل و ناقابل ته
نصيحت د ناصحانو کوم په کار شه
د رحمان کلام په غوږ د بې هنرو
لکه دُر په لاس د طفل هسې خوار شه

۷ ۱۱/۲۳۱ ۲۶۰۴

هيڅ مې نه زده نه پوهيږم دا څه پير شه
چه دلدار مې د اغيار په شکل څير شه
زمانه مې د رقيب له لاسه وژني
چه مې سپي کاته هغه راباندې شير شه
د هجران غمونو هسې په عذاب کړم
هغه عمر چه مې ليدکاته اوس ډير شه
چه په تيغ مې ټوټې کړې سزا مې دا ده
بس چه غوښ مې زړه د ترکو په شمشير شه
تير ساعت به د هيڅ په لاس کښېنوځي
اوس به څه وائم وچا و ته چه تير شه
چه مې نوشه د هجران پياله کړه تلخه
د وصال لذت مې کل زهر و کښېر شه
چه ئې نه په وفا ياد نه په جفا وي
سکه رحمان د هغه يار له دله هير شه

۱۷ ۱۲/۲۳۲ ۲۶۳۲

چه له سترګو مې خوناب د زړه عيان شه
له نطره مې هر سنګ دُر و مرجان شه
خراب زړه چه مې ژړل د يار له غمه
بيا په اجر د هغې ژړا خندان شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ق و غمونو مے میوه د بنادی وکړه
مخ په پورته مے د غم لښتے روان شهٔ
کمینیه له جمله افته خلاص کړم
لکه خاورے د دښمنو په چشمان شهٔ
د غصے زهرے شهد شو له صبره
د خلیل په دود آتش را ګلستان شهٔ
عشق بو داد دے په عاشق باندے له خدایه
هسے نه چه و هرچا و ته عیان شهٔ
چه په زوند ئے اشنائی وشوه له مرګه
ق د قیامت ساعت پر تیر په دا جهان شهٔ
چه د یار زلفے رخسار ئے په زړه نقش شو
خپل خلوت ئے هندوستان هم خراسان شهٔ
د مکے حاجیان څه واړه حاجیان نه دی
ق جور بازار په مفلسانو کوهستان شهٔ
د رنځور علاج ترخه ترخه دارو وی
دغه درد دے چه هم درد شه هم درمان شهٔ
چه د ستا د خولو بوی وربانده راغے
د عطار په مخ داوښیو رود روان شهٔ
عشق د یار په رانه وچولی ولجه دے
ق خو چه وچولے ئے غوته کړ تاوان شهٔ
علامت د استغنا به ئے څرګند وی
هغه څوک چه تیر ترخان و ترجهان شهٔ

د ګریبان په چاکول ئے څه لازغه وی
چه ئے څپسر ورومبے چاک تر ګریبان شهٔ
نادانان په د دنیا غمونه کاندی
مرد هغه دے چه په زیرمه د خپل ځان شهٔ
نښانه د نادانیه نوره څه وی
چه سرے په خپل کردار باندے پښیمان شهٔ
ادمیت څه په دولت نه دے رحمانه
بت که روغ د دے د سرو زرو نه انسان شهٔ

۹ ۳/۲۲۲ ۲۹۳۰

که په عقل پسے لازم په کار نه شهٔ
که له بخته مے یاری غوښته یار نه شهٔ
غروند غرونه خوب په څاڅکی او به تښتی
یار په سیند زما د اوښیو بیدار نه شهٔ
معلومیږی زه کم بخت د درست جهان یم
چه د درست جهان دلدار مے دلدار نه شهٔ
ما غندی او رقیب ستائی طالع ګوره
چه سرے ورته د سپی په مقدار نه شهٔ
که ئے سل ځله اقرار راسره وکړ
دا زما ناقرار زړه په قرار نه شهٔ
بے غمونو چه ئے وخواره یو ګبله
په دنیا کښے مے بل هیڅوک غمخوار نه شهٔ

که مے سل نصیحتونه و زړه ورکړه
هغه خدائے بے لاره کړے په لار نه شهٔ
سهل کار دے که رحمان په زړه ازار شوم
چه خاطر د هغه مستے ازار نه شهٔ

ی

۴۶ ۱/۲۳۶ ۲۹۵۹

چه پخته شی اشنائی ... ترمیان ووځی جدائی
وطالب وته وفا شی ... د مطلوب بے وفائی
بادشاهی کاندی بدله ... د دیدن په ګدائی
خالق پلوری په وریشه ... مرزائی په میرزائی
نظر نه کاندی هیچرے ... په لوی په بهائی
ورته کفر څرګند یږی ... خود بینی او خودرائی
خودرائی په عاشقی کښے ... له عاشقه نه ښائی
معشوقے له بے وفا دی ... عاشقان خوئے ستائی
غوښے ګرسته ګے پلدے وی ... د خپل یار په خطائی
که ئے ګری وی سل علمه ... هم دینی هم دنیائی
هسه واړه فراموش کا ... چه پر ورشی شیدائی
د مطلب ته نه رسیږی ... په شیخی په ملائی
لواړه ننګ وناموس کا ... په سر واخلی رسوائی
تر ناموس شی ورته ښه ... بے ننګی او بے نوائی

هره چارئے په اخلاص وی ... نه په روی او ریائی
قبلوی په دواړو سترګو ... هرچه یار پر فرمائی
نصیحت پر اثر نه کا ... که څوک سل ځل دوائی
فائده نه لری په عشق کښے ... د دانا او داناائی
دغه کار کوے نه شی ... هر کم فهم کمائی
مشکل کار د عاشقی دے ... اسان چرے دے یائی
هر کم بخت ئے کله موسی ... د دلبرو همتائی
څه په کسب موقوف نه دے ... دغه کار دے عطائی
چه د عشق په لوره کښیوځی ... نور ئے نه وی رهائی
بے د یار له مخه نه شی ... د عاشق دل کشائی
د خپل یار په طلب ګرځی ... غاړے غرونه پیمائی
له عالمه وی وتلے ... لکه صید صحرائی
تل تر تله ئے وطن وی ... ګوشه کنج و تنهائی
مدام سوے لوغړن وی ... د خپل اه په ګرمائی
هر زمان ئے په اور شی ... د خپل یار تمنائی
نه ئے ملک او نه ئے مال وی ... نه ئے زهد پارسائی
په دا هسے ګرانو چارو ... معشوقه ئے ازمائی
په یوه دیدن ئے یوسی ... د درست عمر کمائی
ما هم هسے رنګه وژنی ... یاره ستا بے وفائی
چه له زړه کرم زړه مے چوی ... دغه ستا خودنمائی
هم خودی لرے بے قیاسه ... هم د حسن زیبائی
ضرر نه لری بے نفعے ... ستا د مینے سودائی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا لمسو دا مالړه سود ده حق به وایم خدائی
په هیڅ مخ کښې لیده نشي ستا د حُسن صفائی
ثمر به څه له تا سیلی کا په دا بې سر وپائی
د راک نه رسي د سرو ستا د قد په رعنائی
لکه ستا چه قد بالا دې نشته هسې بالائی
که د ستا وصال دریاب دې زه مچې یم دریائی
د مګسو زندګی ده په دکان د حلوائی
زه طوطا شکرپرست یم د ستا شونډو متهائی
دا ګمان په رحمان مه کړه چه بې تا به وپائی
ق په پښتو کښې رحمان ووې په فارسي کښې سنائی

۲۶۸۴ ۲/۲۳۵ ۱

ق

باد د لاس په پلو کښېنو څرګه رسیږدی
گل د مخ وته نظر کا خولې پریږدی
له هجرانه څه نه غوارمه عالمه
بد هجران دې ما د دې په قرار پریږدی
د چمن ګلونه واړه تر قربان شي
محبوبا چه د چمن په ګلو پښې یږدی
د توبې په منځ کښې دروهی لکه بطه
په قران قران راځي په زړو نو لیږدی
په خدار و سترګو بیا مرانه وکړي
چه له ناز نه کړي رالورته بیاله کیږدي

دا غزل په حاشیه وکښه رحمانه
د خوشحال د بیاض پاڼې به وریږدي

۲۶۹۲ ۳/۲۳۶ ۱۰

عاشقي راباندې سیورې کړه مري
هیڅ مې نه دروهي بې یاره تر مرئ
څه اثر به نې د عقل وي په سر کښې
د هغو چه په سر کښېني تباپیري
د مږګانو په پنجو مې زړه راکاږي
خدائې د ترکو برندې سترګې کړې مزري
علوقه به ئې بې غمه تو رڅه نه وي
هر چه کاندي د خوبانو چاکري
لیږ د صبر سبق مالرد هم راکړي
که په عشق کښې څوک د غم طاقت لري
خدائې د عشق د پهره دار و په لاس ورکړم
شپه او ورځ مې څروي لکه تورئ
په صورت مې نري تیه شوم ولاړه
تا چه د واړه سترګې تورې کړې نري
د وصال دلالان چرته غوارم خدایه
مدام بند شوم د هجران په کجري
نور د شمع په فانوس کله پټیږي
تا چه واغوستې د خیال جامې نري

زه رحمان په زړه نرې کړم هغو جو
چه ئې ملا ده د ویښته په دود نري

۲۷۰۱ ۴/۲۳۷ ۹

که له تانه شرم نه کیدې مهري
مخ به پټ نه وو د حورو د پیرې
چه افتاب د تر رخسار پورې خجل شه
له دې وېرې زیست په شپه کا قمري
ستا تر حُسنه پورې حُسن واړه هیڅ دې
نیست به څه له هستو کا برابري
بې د ستا له تورو سترګو جادوګرو
کوم اهو د بیابان زده دي دم ګري
ستا د عشق د تورې هسې رنګه اب دې
چه له څخه ئې حباب دي ککري
حُسن واړه د عاشق په عشق موقوف دې
معشوقه که فرښته وي که پیري
دلبري او دلجوي لکه چه تا زده
چا زده هسې دلجوي او دلبري
و عاشق ته دیار غم واړه ښادي ده
د رضا په ملک کښې نشته دلګیري
دا دستور دې چه له دردہ زیړې خیژي
ګنه څه وو د رحمان له شاعري

۲۷۰۶ ۵/۲۳۸ ۸

ستا د تورو زلفو په یاداشت مې سترګې ووري
حق دي چه پریوځي په شبرات د هر ستوري
زلفې د سایه کړې مخ د نور راباندې ووري
ق نور دې که ورځ ده نه پوهیږمه په سیوري
زلفې د سایه کړې مخ د نور په جهان بل کړ
هر چاته چه ګورم یم په تمر وي یم په سیوري
نور ستا د رخسار په ما دې خپلو سترګو بل کړ
تل په اتش سوزي ائینه چه تمر ته ګوري
سترګې مې د ستاله خیاله پرې نه وتړه ته
څه شوکه بې سترګو صورت دروهي په بل لوري
ګاه د رقیبانو ته نظر کړې ګاه د ماته
ستا باران د مهر په ښو بد و یکسان ووري
په اصل د څوک قند و نبات څوک ګر خون خوري
خال ستا د لبانو او ژماه سترګو توري
خان په مستو سترګو بندشه غلوه رحمانه
دا مستان هوښیار دي له حکمته سره بوري

۲۷۳۱ ۶/۲۳۹ ۲

د نمر مخ چه ستاله څخه نه شرمیږي
تر و دا رنګ ئې وله زیړ زرغون بنګاریږي

دا سپوږمۍ چه نه سرشته نه ئې پښته
په کوم حُسن به له تا سره ممېږي
زړه مې يو ورستا د مخ په رڼا زلفو
بار ے غل په سپين سبا کله پټېږي
ستا د زلفو د ابرو يو له دهشته
همګي لړم ماران دي چه وېرېږي
مخ د اُور خط د سبزه دے زه حيران يم
چه سبزه په اُور کښې څنګه زرغونېږي
اور او به سره چا کړ ليدلي نه دي
دا قدرت دے ستا په لبو کښې ښائېږي
لکه لوند زړو کے تاؤ کړے نو ے وونځي
ستا له غمه مے رنګ زير پوست مے وچېږي
سپوږمۍ هم داغ ئے تاؤ خوري ستا له مخه
چه په هره مياشت کښې دوه دوه نيمه کېږي
که قامت د څوک شمشاد بولي غلط دے
د لرګيو په نرخ سپين زر نه يافتېږي
خم ابرو ئې د په تاؤ د زلفو تم شوے
د لړم له نيشه مار خبله تاوېږي
و دندانو ته د دُر و نيلے نه شم
کاني کله د برېښنا په دود ځلېږي
باريک خط ئې زلفو لاندے کړ رحمانه
مورچه کان د شپې له مخه پائمالېږي

۲۷۲۶ ۷/۲۴۰ ۵

چا چه نمري وي په خپلو اوښيو ولي
د شبنم په څېر به تل وي سپين سپېڅلي
که صياد څنګه د اوښيو دانے نه وي
د هوا مرغان هيڅ نه دي نيولي
هر يو مخ کله لائق وي د ابرو ته
اوښے نه دروي په مخ د مرتاوولي
هره شپه به شمع څه لره ژړا کړه
که ئے نه وے په ژړا کښې څه موندلي
ما رحمان به ژړا نه کړه له خوبانو
که مے نه وے په قسمت دا هسے کښلي

۲۷۳۷ ۸/۲۴۱ ۱۱

خدائے د وژغوره له هرے پريشاني
اے زما د کور و کلي وداني
عاشقي چه ما کښلے داناني وه
اوس خبر شوم له دے خپلے ناداني
تر ورځ تيرے او به بيرته نه جاروږي
څه پکړدي پوچ بے ځايه پښېماني
وداني په يوه دم کښې شي ويرانه
مرد هغه دے چه ودانے کا وراني

لکه باد چه ځان وهي له کوه و دښته
زه په تا پسے کوم سرګرداني
دا خو زه د ستا د غم سره لوخېږم
څوک له ديوه سره کړي پهلواني
چه په اب و په اتش په خاک و باد وي
څه اميد دے په هغه زندګاني
نه چه دا رنګ ورد نه ورد ے وصے کړے
کشکے راکړے وما خط د اماني
که نه زه په هغه وخت وے چاپه نه کړے
د مجنون او د ليلي قصه خواني
زما ستا و مندارو ته به حيران وو
که ژوندي وے ادم خان او دُرخاني
و هرچا ته چه ئے وائم حيرانيږي
څه به وائم د رحمان له حيراني

۲۷۳۷ ۹/۲۴۲ ۱۰

زلفے د له ډيرے درازۍ پائے تر سردي
يا د بنفشے لښتے خورے په صنوبر دي
لب د اب حيات دي يا شکرے يا نبات دي
يا خو زه غلط يم تر هسه وارو بهتر دي
قد نه د څوک نه شي رسيد ے لبلندي
وے چه معراج ته رسيده د پيغمبر دي

ما چه ستا بناشت او نمر سپوږمۍ سره په تول کړ
تلي په ميزان کښې تر اسمانه سپوږمۍ نمر دي
څاڅکي له اسمانه په هرچا ووري يکسانه
پرهغه په وشه شي په صدفو کښې ګوهر دي
تخت دے چه ئې څوک متمکن کړه په تخت باندے
څوک د غم په خار سره پاره پاره ځيګر دي
دا خو زه له ډيرے کم بختۍ له تا زار کړم
ستا له نيک خوۍ کاني بوتي هم خبر دي
باد چه د په زلفو باندے قصد د پريشاني کړ
څنګه ئے ګرد ونه د جهان وارړه په سر دي
هله به سرے شے چه د نوم عبدالرحمن شي
اوس سرے په څه ئے که د لوستي زير و زور دي
سپينے اوښے زير رخسار د ځينے له دولته
اے رحمانه دا د عاشقانو سيم و زر دي

۲۷۵۳ ۵/۲۴۳ ۲

د وارہ سترګے مے کړے د ستا په لور دي
مدام دوبے د فراق په اب شور دي
زه يو سے يم چار چشمه د ستا د سپيو
چه مے ستا و در ته دوه سترګے څلور دي
کتي ولې مے د دوو سترګو ستا په طمع
وَ هر در و ته نيولي کور په کور دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه مے خال د ترکو ولید په خپل زړه کښے
دواړه کسی مے و زړه وته نسکور دی
ما قبول د رقیب ناز کړه ستا د پاره
سود او زیان په دا جهان کښے خور او ورور دی
په رحمان باندے دا ھسے گمان مه کړه
چه بے تا په نور څه غلیږی هغه تور دی

۲۷۷۳ ۱۱/۲۳۴ ۱۰

که دلدار په دلداری زما قدم یودی
گویا هر قدم په لاره د حرم یودی
خائے لری که بے منته بوسه را کا
کوم کریم په چا منت د خپل کرم یودی
معشوقه مشفقه بویه مهربانه
نه قارون چه په خان اسم د حاتم یودی
ھسے پټ لرم دا زیر رخسار له خلقو
لکه زر چه څوک له خلقو پټ په نهم یودی
خدائے و ما وته ګلونه د جنت کړل
که داغونه مے په زړه باندے دغم یودی
هیڅ ماله د څوک له مستو سترګو نه کا
کوم یو مست دے چه قدم په لاره سم یودی
راحت بے زحمته نه دے چا موندلے
کوم طبیب دے چه په روغ صورت مرهم یودی

زه هرګوره تر خپل حمد یورے شرمیږم
برهمن چه سر په پښو د خپل صنم یودی
و اسمان ته لاس د عقل نه رسیږی
دا خو عشق دے چه په عرش کرسی قدم یودی
زه رحمان ئے تاج ګڼم د یار له لاسه
که مے پښو په سر د جور و د ستم یودی

۲۷۷۷ ۲/۲۴۵ ۷

د دنیا روزګار همه وبله غلول دی
داګمان په هیچا مه کړه چه مے خپل دی
هیڅ مزه په دا جهان کښے پاتو نه شوه
دا څخ سیورے په اوبو پورے کول دی
پوزه غوږ د غوبښو شته په هر چا پورے
که د شرم پوزه غوږ غواړے باطل دی
که د دوه کاسے دانے وی په کندو کښے
پس له شامه ھسے وایه چه د بل دی
که ته دوه او درے عیبونه د بل شمار کړے
بل به تا ته ھسے وائی چه ستا سل دی
نصیحت د ناصحانو اثر نه کا
بیهوده د سر په او مسپنے کوټل دی
دا ناهله همدمان دی نه پوهیږم
که موچی د رحمان پښو ته پیکول دی

۲۷۷۹ ۳/۲۳۶ ۹

سپین رخسار او مشکین خال و بله ضم دی
یا محمود او ایاز ناست سره همدم دی
که د مخ په زلفو پټ وی باک ئے نشته
د حیات اوبه هم پټے په تور تم دی
ستا له زلفو له رخساره له سرو شونډو
پیدا شوی شام شفق او صبحدم دی
نری ملا د په مثال د الماس مخ شه
چه ستا دلے په باریک ورومے قلم دی
په دهن کښے د غابنونه تجلی کا
یا غوټیه په غنچه کښے د شبنم دی
بے ژړا وچاته نه ګوری سیه چشمه
د نرګسو غوړیده د جوئے په نم دی
نه چه اوس زما زړه خوخ ستا په غمزه دے
چاړه غوښے لا قدیم سره په غم دی
راحت نه دے چا موندلے بے زحمته
ستا جفا او وفا دواړه مغتنم دی
ستا د حسن د تعریف له برکته
د رحمان د شعر کوکے په عالم دی

۲۷۸۰ ۱۴/۲۴۷ ۱۱

چه د خپل اشنا له وصله مهجوران دی
که ژوندی دی په معنیٰ کښے مرده ګان دی

زه د یار تر جدائیه په مرګ خوښ یم
سخت دارو په سخت بیمار باندے اسان دی
د غه درد دے چه هم دردشی هم دواشی
بیا دارو په تاو وهلے چه سوزان دی
لکه شمع په وړخ مرمه د شپے سوزم
اوس وما ته مرګ ژوندون دواړه یکسان دی
د ګلونو تر ډیر عمر دا سود ډیر دے
چه همه سره کفنونه شهیدان دی
له خزانه د بهار څهره پیدا کا
مخ و څخ د فانی دهر یکسان دی
ما د یار دیدن حاصل که په پرده کښے
د بوټی چارے ئے همه د خوند په شان دی
ریاکار چه په ریا طاعت نازیږی
نا سره مهر په لاس کړئ لګان دی
عاقبت به لکه تش بادام خجل شی
د اسلام جامے اغوستے کافران دی
چه د تن په پاکی پاک په زړه ناپاک وی
د لرګیو تورے په تیکی سپاهیان دی
چه خپل درد ئے خدائے دارو کاندے رحمانه
د هغو لیښتی په سر د غرهٔ روان دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۷۹۷ ۱۵/۲۴۸ ۷

ستا دعشق حرفونه تور نه دي گلگون دي
هم په دا چه نوشته په جگرخون دي
تل به نه شي هغه خم دعشق له میو
چه ئې خاورې د فرهاد اود مجنون دي
د دنیا چارې همه واړه کمې کا
دا د ستا جور و جفا ولې افزون دي
دا مقتول ستا دغمزې دي لاله نه دي
چه په سره کفن له زمکې رابیرون دي
چه ئې هیڅ بها زلمیو ځخه نشته
جونه نه دي سکه گنجونه د قارون دي
بادشاهان په یوه دم کېږي گدایان کا
ما لیدلي فسادونه د گردون دي
د رحمان د زړه خوناب مگر قبول شي
چه څونه د دلبرو پر گلگون دي

۲۷۹۰ ۱۲/۲۴۹ ۱۳

چه دا هسې لاس په لاس دنیا پرېښودي
څه چوا چندن په ځان پوري دمېښو دي
دا دنیا په مثال پول مرگ سیلاب دے
د سیلاب په څنګې څه پوله ېښودي

۳۶۲

۲۸۳۴ ۱۷/۲۵۰ ۴

مخ د یار شمس و قمر درې واړه یو دي
قد و سرو و صنوبر درې واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد او په شکرو
لب د یار شهد و شکر درې واړه یو دي
که بې یاره د بستر د پاسه پروت یم
ثار و خار و دا بستر درې واړه یو دي
چه و در او و دیوار ته ئې نظر کړم
باغ بستان و دغه در درې واړه یو دي
چه غبار ئې د کوڅې راپاندې راشي
دا غبار مشک و عنبر درې واړه یو دي
خدائے د یار له هجره هیڅوک خبر مکړو
تاخت او قتل دا خبر درې واړه یو دي
هغه دم چه سرې دروځي له جهانه
توږې خاورې سیم و زر درې واړه یو دي
قلندر چه په رښتیا قلندري کا
خان سلطان او قلندر درې واړه یو دي
ور و نه شي په پردي زمکه هیڅوک
مبصر او کور و کر درې واړه یو دي
چه د نه پکښې یو یار نه د اشنا وي
هغه ښهر بحر و بر درې واړه یو دي

چل زلمي لاواده نه وي سره کونډ شي
دا رنگ چارې د مرگي د خرخښودي
قافله چه په دنیا کښې شوې داخله
بیا هم هسې معلومیږي چه د لښو دي
دا سفر به په هغو پاندې اسان وي
چه تر کوچ مخوا په زیرمه د توښو دي
چه بې وقته ارمان کا په وقت وودو وي
د هغو عالمو پېرې د وکښو دي
دا لا خدائے دے چه دا خلق کړخوینه
اجل اور زړونه جونگړې د وښو دي ق
په هر شان چه یار خوښیږي نه ئې کړم
خندول د صاحبانو په پیښو دي
د یار غم مې لکه تاج دے په سر پېښې
نور غمونه مې همه لاندې تر پښو دي
معشوقې په عاشقانو خود پوهیږي
دلته څه دعاشقي نخښې د ښوو دي ق
تر ابده ازادي ده پر حرامه
چه بند شوي د حرص په پلوښو دي ق ق
په خیل ځائے به ئې هر هر کلام په کار شي
د رحمان ویل طالب لره د کښو دي ق
میخواران که ئې خبر شي له مستیه
د رحمان د میخانې شراب دخښو دي

۳۶۳

په دکان د نابینا جوهریانو
خرمهرې لعل و گوهر درې واړه یو دي
پسران د عار زما له عشقه نه کا
پاک عاشق پیر او پدر درې واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو
گور او اور او پېښور درې واړه یو دي
غزا وشوه که خان ستاني و رحمان ته
بې هنر او کاو خر درې واړه یو دي

۲۸۳۵ ۱۸/۲۵۱ ۹

څرخ مې ستا د ښوغشي په سینه دي
پورې وورې مې وتلي تر اینه دي
تل ئې مخ د یار په مخ باندې وي پښې
هغه زړونه چه بې زنگه ائینه دي
هسې نه چه زه نن ورځ په تاشیدا یم
ستا غمونه مې په زړه کښې دیرینه دي
لکه ستوري چه بریښنا کا په اسمان کښې
په تهتر مې ستا داغونه نگینه دي
نه تنها زما په سترگو کښې جلوه کا
ماه و مهر ئې و مخ ته ائینه دي ق
درته وایم چه له اهه ئې پرهیز کا
د هغو چه پوشاکونه پشمینه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دا ستا رخسار سوزانے لمبے نه دی
ولے کبی زما تور سوی سینه دی
څه به سم په صبحدم کوربے وچانه
چه و سترگے په مے مستے شینه دی
هغه سترگے چه پیدا کړے خدائے خونریزے
بے غضبه په غضب او په کینه دی
شرابیان چه شراب مومی خوبے شومی
کله منع په اختر په ادینه دی
چه تمام دخپل ځیگر په وینو رنگ شه
د رحمان خبرے ځکه رنگینه دی

۲۸۴۱ ۶ ۱۹/۲۵۲

دا ژوندی چه معلومیږی واړه مړه دی
که څه دی هم هسے وایه چه څه نه دی
یا د باد په ځغلے خاورے دی داتورے
یا د اور په ځغلے واړه وچ وابښه دی
دخپل عمر شپے او ورځے چه په زړه کړم
هسے دروغ گویا بهنده اوبه دی
غافلان که وینی اوری بدے څه کړے
دا ئے خوب دے نه لیده نه اوریده دی
چه د خدائے له معرفته خبر نه وی
هغه واړه که بیدار دی هم ویده دی

د رحمان د زړه له حاله خدائے خبر دے
چه په زړه ئے د اشناله غمه څه دی

۲۸۵۰ ۹ ۲۰/۲۵۳

عاشقان د په اور سوی دی که نه دی
ستا دعشق په اور اولوی دی که نه دی
زحمتونه د هجران واړه په عشق کښے
تا و ما وته ښوولی دی که نه دی
په دنیا کښے خوبو سر و مال ویل شی
دواړه ما په تا پاسلوی دی که نه دی
تل د ورونو په لیندہ د ښو غشی
تا په ما باندے راکښوی دی که نه دی
چه مدام ئے زما زړه له غمه چوی
تورے زلفے د پیچوی دی که نه دی
راشه وگوره احوال د عاشقانو
مړهٔ دعشق په شړی کوی دی که نه دی
ناصحان چه نصیحت و ما ته وائی
چرته دوی هم مینی شوی دی که نه دی
بناشته که په بناشت کښے ملائک وی
په وکښو د زړونو روی دی که نه دی
بلبلان پسے نعرے وهی رحمانه
د بهار گلونه نوی دی که نه دی

۲۸۵۷ ۷ ۲۱/۲۵۴

چا چه کړے و دنیا وته اسرے دی
د همه واړو په سر خاورے ایرے دی
نادانان که د دنیا په چار نازیږی
و دانا ته واړه و شته مسخرے دی
چه بے خدایه محبت کا هغه خلق
تاریته ئے واړه څره ځنځے خرے دی
وسپین ږیرو وته مه وایه سپین ږیری
دا همه واړه طفلان د گوارے دی
هسے وایه چه نخری دی د زنانو
که ئے ښکے په دستارکښے قرقرے دی
نه څه فیض نه بهره ځنے مومنه شی
هسکی واړه بے فیض وبے بهرے دی
ذخیره د دنیا مه کوه رحمانه
دا همه واړه د خاورو ذخیرے دی

۲۸۶۴ ۷ ۲۲/۲۵۵

ستاله غمه مے په ځ باندے ولے دی
لږ مے وپښته له حاله چه ولے دی
زه په تا پسے مجنون یم قارون نه یم
چه مطلب مے غوا و غیلے یا غلے دی

هغه کوډے لکه تا دی په ما کړے
کله کړے په مجنون بندے لیلے دی
لکه ما چه مصطے درپسے لگ کړے
کوم ملنگ هسے لگ کړے مصطے دی
یوی هم ستا دوفا نه دے رابلودلے
ما پخپله ځپلے کړے تسلے دی
نصیحت اثر په زړه د عاشق نه کا
کښه یادے زما ډیرے مسئلے دی
که رحمان د عاشقی په تیغ شهید شی
د جنت حورے همه واړه دلے دی

۲۸۷۳ ۹ ۲۳/۲۵۶

صبحدم چه هغه یار راپاندے راشی
عجب نور د نور دپاسه هویدا شی
کښلی ځ لره حاجت د سنګار نشته
بے ترتیبه چه تمر وخیزی رواشی
چه ئے وینم له ورایه پورے تیلم
لکه ښین چه وبله کاه و کاه ربا شی
ما له ډیرے ناچاریه یار ته شاکړه
ناروا د ضرورت په حالے روا شی
زه په وصل کښے خواری د هجران ژاړم
د هر کار فکر تر کاره لا ښخوا شی

لا ښخوا ترجدای ژړا بویه
کښه هلته هریو ژاړی چه جدا شی
وصال نه دے چه په سر ومال مومنه لے
مګر غاړه په دا کار د چا ادا شی
زه به سر و مال د یار ترنا ہے خار کړم
دا په عشق کښے سهل کار دے که په دا شی
د رحمان په اوښیو ھسے رنګ پوهیږم
چه اخر به په تمام جهان رسوا شی

۲۸۸۳ ۹ ۲۴/۲۵۷

چه شهید د تورو سترګو په خنجر شی
خوشنودی ئے دسروشونډو په کوثر شی
چه را یاد ئے سپین رخسار دراز مژګان کړم
هغه دم مے زړه سپند سینه مجمر شی
عندلیب خاطرے الوځی په ځلو
که د ترکو سنبل زلفے ئے شهپر شی
که یار سل ځله جفا راسره کاند ی
زما کله په جفا د یار باور شی
د ناصح په نصیحت به منع نه شم
که هزار ځله مے ورور و برادر شی
د رقیب او زما صلح سره نشته
که موچړے لاس و دست وبله برشی

صبوری او قراری له ما خطا دی
تر هغه ساعته پورے چه محشر شی
تیر ساعت به د هیچا په لاس کښیوځی
مګر تلے اشنا بیا په اشنا ورشی
خوبرویان به دسپورمی توګړے ورواخلی
که رحمان کچکول په لاس کا قلندر شی

۲۸۸۹ ۷ ۲۵/۲۵۸

که غبار د ستا د لارے په خوا ورشی
که په دوارو سترګو روند وی مبصر شی
تازه نوے سر پیدا کا لکه شمع
چه ئے غوڅ د ستا په مینه د زړه سر شی
چه کیمیا د قناعت ئے په لاس کښیوځی
که ګدا ئے وی د قارون په خیر توانګر شی
ستا د در ګدایان واړه بادشاهان دی
خو چه ستا له دره ووځی در په در شی
تل ئے مخ وی له عالمه جار وتلے
د هغو چه ستا په مخ باندے نظر شی
که د درست جهان له حاله خبردار وی
چه تا ووینی له واړو بے خبر شی
ائینه که د جمال کړے ورځر کنده
دا ګدا ئے رحمان به شاه سکندر شی

۲۹۰۵ ۲۱ ۲۶/۲۵۹

تبسم ئے د وګړی په روزګار شی
چه ئے نه له مرګه ویره نه ئے وار شی
له دهٔ وزیږی د دهٔ د وړاندے ومری
لا ئے مینه د دنیا په کاروبار شی
که ئے هر قدم د مړیو په سر لاړوی
یو قدم هسے وانه خلی چه په لار شی
د ژوندیو نصیحت پر اثر نه کا
مګر مړه له قبره پاڅی په ګفتار شی
د امید مړے ئے هسے رنګ دراز وی
چه تر خضره ورته خپل عمر بسیار شی
سپینه ږیره په ورځی کښے زویه واخلی
چه به ما لره سپاهی و منصبدار شی
د خرما زړے نهال کا ورته ګوری
چه دا سبورے دا میوه به مے په کار شی
هر هر فصل چه تر ریبدی هوسیږی
چه به کاندے راته بل فصل تیار شی
لا ئے لیه تخم هم کرے نه وی
ناکشته ئے مخے طمع د خروار شی
غروند ئے د دا زوکړیو خپیو غړی
چه سبا بیګاه به ما لره کوهار شی

لکه وورکی کتوری غواړی له زانګو
په دا هسے پوچ ګوی ئے اعتبار شی
چه هرګز په عمر نه وی چرے شوی
د هغو ناشدنیو امیدوار شی
هلکانو غوندے پاس په کوته زغلی
خو چه دوه قدمه واخلی نو حصار شی
په زحمت د تن له مالګے هم پرهیز کا
هغه نه کا چه له نهی پرهیزګار شی
د ژوند ون په تیریدو ئے نظر نه وی
چه دا ګنج به ئے له لاسه تار په تار شی
رحمان څه دے چه به پند و چا ته وائی
هدایت د هر بنده په کردګار شی

۲۹۱۹ ۱۶ ۲۷/۲۴

ګرد ګلو ګرځه چه سحه د ګلزار شی
اغزی مه کره په پښو کښے به بخار شی
ته چه بل په غشیو ولے هسے پوه شه
چه هم دا غشی به ستا په لور ګوزار شی
کوهے مه کنه د بل سری په لار کښے
چه هم ستا به د کوهی په غاړه لار شی
و هرچاته چه په خوارو سترګو ګورے
لا روښه به ستا صورت تر هغه خوار شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

آدم زاد په معنیٰ واړه یو صورت دے
هرچه بل ازاروي هغه ازار شي
که ته نه کوې نظر د چا په عیب
هر سړے به ستا د عیب پرده دار شي
دهقان کړ په لوړه مزکه باندے نه کا
سرکوزي کړه چه پټے د مرغزار شي
د مات لوښي اواز کله ثابت خیژي
د هر چا عمل څرګند په خپل ګفتار شي
ش چه صبح ده روښانه زر صحیح کړه
ناګهانه به دا صبح شب تار شي
لږ نے مه ګڼه که هر څو ګناه لږ وي
چه لږ لږ ویله جمع کړے بسیار شي
که بل یو کانړي ته بنه کړه مه رغیږه
هر یو نخل چه میوه لري سنګسار شي
تل و ښو وته ازار د بدو رسي
هر چینجے و نرم چوب وته دوچار شي
هغه زړه به له طوفانه په امان وي
چه کشتۍ غوندے دخلقو باربردار شي
خدائے و بد له لاسه مه کړه اوکه وي هم
د رحمان و په کل بدو استغفار شي

۲۹۳۸ ۲۸/۲۹۱ ۹

هر وګړے چه منصور غوندے په دار شي
دارئے پس له مرګه نخل میوه دار شي
روغ صورت که روغ عالم لره کمال دے
لیوني لره کمال دے چه سنګسار شي
هر ګیاه چه و کمال ته ورسیږي
سر و زمکے وته کوز کا نګونسار شي
نرے باد به نے داخل په خپل منزل کا
که څوک پانے د خزان غوندے طیار شي
غفلت هیڅ مناسب نه دے د سپین ږیرو
صبحدم که حیوانات وي هم بیدار شي
چه یو موټے ایرے ناز په آئینه کا
په دغه خبره فخر د خاکسار شي
کوربانو سود موندلے دے په زیان کښے
لکه ښاخ د ونے وتراشے باردار شي
خزانه په سخاوت سره زیاتیږي
د کوهي اوبه چه وکاږے بسیار شي
مریده د ویرے کیږے مشکل نه وي
مریده د ویریو سترګو مشکل کار شي
کم خوراک سړے فرښتو وته نژدے کا
هر سړے چه بسیارخوړشي بسیار خوار شي

صاف دلانو لره لږ نصیحت ډیر دے
د ګوهرو پیوستون په نری تار شي
غلبه د عشق ښه د حسن غواړي
توره شپه په عاشق زلفے دخپل یار شي
د توفیق له مخه هر مشکل اسان دے
و مستۍ وته د اور لمبے ګلزار شي
ناز د حسن پرورش مومي له عشقه
هسے نه چه د خوبانو په سنګار شي
راحت بے زحمته نه دے چا موندلے
د وصال خوښي د هجر په مقدار شي
عاشقانو لره واړه سعادت دے
که نے سر و مال د یار تر نامشخار شي
یار یار هر څوک سره وائي په جهان کښے
زه به پس له مرګه وایم چه یار یار شي
لکه وار کاندي ورځوے له ګرګانو
هسے رنګ له جدائیه زما دار شي
د رحمان دا یوچ ګوئي څه په کار نه ده
عاشقي په ګفتار نه شي په کردار شي

۲۹۴۶ ۲۹/۲۹۲ ۸

که د غم د درست جهان تر زړه چاپیر شي
دلګیر مه شه هسے وایه چه به تیر شي

غم هغه دے هر چه څیرمه وي وچاته
ورومبي واړه تر وروستیه پورے هیر شي
بے له خدایه چه مدام په یوه حال دے
سړے کله شیرشاهي وي کله سیر شي
یو ادم دے چه په څو رنګه جلوه کا
یو رقم دے کله زور شي کله زیر شي
د دنیا چارے مدام په قرار نه وي
د ښو په څمبول کښے په بل پیر شي
په لږ عمر کښے ډیر غم له کومه راځي
خوله خپله بے صبري په سرې ویر شي
چه خریدار و فروشنده و بله راضي شي
په سودا کښے سختي نه کا تیرو بیر شي
بانسته په جهان ډیر دي بے حسابه
بارے څوک به د رحمان د یار په څیر شي

۲۹۵۸ ۳۰/۲۹۳ ۱۲

که د زرو مرو سر وي څوچه مر شي
نه نے توم په خوله اخست شي نه تومر شي
که هیڅ پر کړے نه وي په جهان کښے
واجل ته لکه خر په ختته پر شي
راشه راشه دا ډیر ناز و کبر مه کړه
یاره څو به د دا ناز په جهان ور شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا رخسار چه د روښان تر آئینه دی
عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي
مراد همه له دلبری د ے غزا وشوه
که د سروے په څیر څوک په قامت لوړ شي
نیک نامي له نیک خوئیه پیدا کیږي
دغه چاره نه په سوک نه په لوړ شي
عاقلان چه پښیمانیږي هغه نه کا
هغه شکوے د بے هنرو وي چه سپړ شي
داخو زه له شفقته تا ته وایم
ګنه ځان له سر نوشته په چا ژغر شي
د هوا په تغوته مه ځه که دانا ئے
هوائي ویشتلي غشي ژر په خوړ شي
وران به نه کاندي یو حرف د خپل بخره
که په اوښیو د چا درست جهان چقړ شي
په تدبیر به د تقدیر شوي نور نه کړے
د قسمت علاج په عقل کله کړ شي
په رحمان بے یاره صبر هسے ګران دے
لکه زهر چه دیده دانسته نغر شي

۲۹۶۴ ۳۱/۲۹۴ ۲

هر چه ستا په زنخدان کښے ئے منزل شي
لکه خس په تناره کښے به جلیل شي

څوک چه توم د ستا د شونډو د په خوله واخلي
که ئے زهر وي په خوله کښے هم عسل شي
زه په هجر کښے بے برګ و بے نوا یم
لکه کښت چه اوبه نه مومي شنډل شي
په عاشق باندے ګمان دا هسے مه کړه
چه یار زړه ورځنه یوسي تش کوګل شي
په جهان تر اشنای خواږه نشته
وے حیف چه هجران پکښے حنظل شي
زه رحمان بے یاره هسے شول وشل یم
لکه کب چه بے محیطه شول وشل شي

۲۹۷۳ ۳۲/۲۹۵ ۹

که د زړه په وینو رنګ د چا کوګل شي
چه بیلتون په جهان شته د ے خو به بیل شي
که د اوښیو په دریاب باندے ئے تهل کړے
نیشکر به نیشکر شي تل به تل شي
مشقت د سری واړه بطه دے
په بشوره کښے چه د کلو بوټے تهل شي
د دنیا یاری دوستي څه په کار نه ده
له اوّله یار و دوست وي پسے غل شي
که هر څو ئے وبله مهر و محبت وي
نهایت سره په جنګ و په جدل شي

په مثال د دروغژنے مرغلرے
آب و تاب ئے په دوه ورځے کښے بدل شي
که ئے زنه د څواني په وقت کښے سیب وي
هغه سیب ئے په پیری کښے حنظل شي
د رقیب له بده خویه به څه وایم
تر و ئے ګوره چه لا یار ورسره مل شي
زه رحمان د یار په ینه او بد پوهیږم
کشکے زهر په دهن د چا عسل شي

۲۹۸۳ ۳۳/۲۹۶ ۲

که سل ځله هم کنار و هم بغل شي
د دنیا مینن به واړه سره بیل شي
دا چه اوس په یوه کور کښے سره ناست دي
عاقبت به ئے جدا جدا منزل شي
دا ګلونه چه ئے خاندي په دستار کښے
هغه واړه به تر پښو لاندے تول شي
دا بے غمي چه ئے غم د سر په څیر دے
تور وینت به ئے په غم باندے تحلل شي
دا شیرین شیرین شربت چه د وصل دے
د هجران په وقت به زهر هلاهل شي
ما د یار په بیلتانه کښے دي لیدلي
که دانا د زمانے وي مبدّل شي

ییه له ویرے د وصال په زمکه نه پردي
چه خبر د جدای په دلدل شي
د دے هسے رنځ علاج به څوک په څه کا
چه نه فهم د چا رسي نه اکل شي
که د غرونو په سرګرمي سره تیت وي
هر چه زړه ئے د خوبانو پر غسل شي
د رحمان خاطر غمونو هسے زنګ کړ
مګر جام د میو ناب ئے صیقل شي

۳۰۳۷ ۳۴/۲۹۹ ۵۶

هغه دم چه زړه ملال شي — یو ساعت ورپلندے کال شي
حیران تللے وي په فکر — فراموش ئے قیل وقال شي
نه ئے ګفت نه ئے شنود وي — په خوږ کوښ په ژبه لال شي
نه خواب و چاته کاندي — نه ئے خوږ د چاپ سوال شي
علم عقل ځنے یا شي — ورست صورت ئے عیب و خیال شي
په رنو سترګو ووړه وي — لکه نقش د دیوال شي
قوت ئے ویښے دحیګر شي — هم دغه ئے اشتغال شي
د چشمانو له باران نه — په رخسار ئے پشکال شي
په سبب د عاشقیه — تیر تر آل و ترعیال شي
هم تر آل و ترعیاله — هم تر مال و تر منال شي
په خیل درد و په خپل غم کښے — له عالمه فارغ بال شي
نه طاقت نه ئے مجال وي — بے طاقته بے مجال شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ژوندے وی په جهان کښے   د مرده وُ په مثال شي
په خشکۍ کښے ماهي کوره   مخے بے تیغه حلال شي
پاشیدے نه شي له خایه   په زړه غوټۍ په تن کهال شي
د وښتلیو په څیر یون کا   د کل خلقو په وبال شي
لکه خس د لوئے لارے   تر قدم لاندے پائمال شي
خدائے له غمه سپے زړه وره   بیا لا بویه چه خوشحال شي
چه د زړه وے شي غوټے   نور زړه دوی ئے په شکال شي
د باغبان ستر که سپینے   چه تازه نخل و نهال شي
روئیدن د کښت لسان دی   پرورش ئے لوئے جنجال شي
ویرانی په یوه دم شي   ودانی په ویر اشکال شي
چه پلار ومری بیا لا بویه   چه ئے زوی په کمال شي
څوک خبر دے له دے دوره   چه زمان لره څه حال شي
چه په حال کښے ئے حال نه وی   څه امید په استقبال شي
د یوه ساعت له څخه   خدائے زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چارے فانی دی   رفت آمد ئے په غربال شي
په مثال لکه د سیوری   خوار و شاد هر دیوال شي
اعتماد په اوبو مه کړه   چه استاد ئے په غربال شي
د بهو په خبول کښے   شال شری کا شړی شال شي
که بادشاه د ولایت وی   کنډو لے په لاس کنګال شي
په ثواب ئے غلط مه شه   په یوه ساعت وبال شي
په کمال ئے مه نازیږه   په یوه ګړی زوال شي
د هاتیانو سوداګر وی   کاؤ دلال و خر دلال شي

جوهری وی د ګوهرو   خاورے اخلی کلال شي
کلالی و کلکاری کا   فروشنده د مات سفال شي
په هستیه کښے اشراف وی   په نیستیه کښے ارذال شي
د خوانیه په وقت شیر وی   په پیرشیه کښے شغال شي
چه مشهور په صداقت وی   پوچ ګوئی واخلی بطال شي
محتسب وی احتساب کا   کوتوالی واخلی کوتوال شي
نیکوکار و نیک افعال وی   بد کردار و بد افعال شي
سر نوشت د سړی ګوره   یو عیسیٰ وی بل دجال شي
چه نیک بخت وی نیکوئی کا   چه بد بخت وی بد سګال شي
لاس وپښے د هغه شته   چه خوش خوی خوش خصال شي
په هجران کښے نومید مه شه   خدائے قدیر دے که وصال شي
په حرامو امیدوار مه شه   کوندے مخ د په حلال شي
کافر و باسی له کفره   په یوه ساعت ابدال شي
تور بهتر کاندے تر سپینو   په سپین مخ په اسخال شي
ارز ومند د یوه حسن وی   څاوند د ملک و مال شي
چه سیالی ئے وی کذابه   د سیالانو سره سیال شي
چه په عمر منفصل وی   په ساعت کښے اتصال شي
ممکنات په منع نه کا   که څوک سل ځله محال شي
چه د خدائے رضا شي پیښه   رمل پاتو د رمال شي
فال په څه ګورے رحمانه
خپل افعال د سړی فال شي

۳۹،۳۹ ۳۵/۲۶۸ ۹

هغه زړه چه خدائے روښان کا جام د جم شي
په دا جام کښے ورښکاره تمام عالم شي
په ادم کښے د حیوان خوئیونه شته دے
بیا عالم ئے ادم بوله چه ادم شي
چه خوئیونه د چارپایو پکښے نه وی
سړی هوښ په سړی هغه مسلم شي
چه اغوستے ئے لباس وی د پاکانو
د ناپاکو چارے کاندی خو به کرم شي
که هر څو لذیذ طعام وی مزه نه کا
چه یوه ذره نمک ئے زیات و کم شي
ښادی هرچرے د غم په اندازه وی
د هغو په څه ښادی وی چه بے غم شي
هر چه خپله رضا پاسلی وُ قضا ته
که هر څو په ځان ناخوښ وی خوښ خرم شي
عاشقی چه تر کاله ورسیږی
د خپل یار له لاسه زخم وی مرهم شي
که په ځای باندے قدم کیږدے رحمانه
نه فلکه به د لاندے تر قدم شي

۳۰،۳۳ ۳۹/۲۰۵ ۱۷

چه مجنون غوندے یو موټے استخوان شي
په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي
عاشقانو په خپل شکست کښے پرے بیا موند
دلته توان د هغو رسی چه ناتوان شي
زیړے رنګ د عاشق هسے مراتب دی
چه افتاب غوندے څرګند په درست جهان شي
له چشمانو ئے باران د رحمت ووری
زرغونه ئے په څهره باندے زعفران شي
له رخساره حال د زړونو معلومیږی
له بهاره نیک و بد د کال عیان شي
له یوے نکتے تمام علم حصلیږی
درست خروار له یوه مشته نمایان شي
بکار نه دی مخالف هزار تقریره
موافق له حاله نیم کلام داستان شي
لکه مړه له کاروباره وی وتلی
د هغو خاورے په سر چه غافلان شي
که د ډیر عمر بکار دے غفلت مه کړه
په وړه باندے سل کاله یو زمان شي
د غفلت بنیاد د اوښیو په موج خیزی
یو څڅوبکے خواب آلود لره طوفان شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

روند په خپله عصا پریوځي وکوهي ته
خپل دلیل دکم دلیل دځان تاوان شي
سرکښي د عاجزانو په کار نه ده
هر میږے چه وزر وکاندي پښېمان شي
موم دلان ئے له شرره لمن ژغوري
سنګدلان که عین لعل د بدخشان شي
بل پوشاک ئے په کار نه وي بے نمده
صفه زړه چه آئینه غوندے روښان شي
چه کیمیا د قناعت ئے په لاس کښیوځي
د شړیه په خرقه کښے بادشاهان شي
عاشقي ده ترجمله بلا په هورته
و مجنون ته دیو و دد واړه حیران شي
پر به ورکا بُتان دُر د خپلو غوږو
که ئے تیر تر غوږو شعر د رحمان شي

۳۰۷۹ ۳۷/۲۷۰ ۱۰

د سکوت په تیغ چه ژبه بریده شي
لا قلم غوندے په قال کښے دویده شي
هسره اور د عاشقیه په زړه یوسي
چه لاله ئے له تربته دمیده شي
خم ابروئے د یار نقش وي په لیمه کښے
لکه میاشت چه په لوئے بحر کښے لیده شي

همیشه ئے د خپل یار په لوری ځو وي
نهایت چه په دا ځو کښے رسیده شي
څه حاجت دے چه زه یار وَچانه ستائیم
کار همه د خپلو سترګو په دیده شي
که وي چه یو د بل په ویل غلیږي
مګر صافه د چا خپله عقیده شي
خود څرګند وي لکه صبح په جهان کښے
هر ګریوان چه په یاری کښے دریده شي
ابروئي د عاشق هلته ځان څرګند کا
چه ئے نم د زړه له سترګو چکیده شي
د اِه غټے ئے په زمکه کله لګي
هر قامت چه کمان طوره خمیده شي
بے مطلبه ئے هیڅ فهم په چا نه وي
هر طالب چه په طلب کښے فهمیده شي
هرچه زړه په مهرویانو باندے بائلي
بے درمه بے دیناره خریده شي
ما د یار په څیر بل څ لیدلے نه دے
مګر پس له نئے ورځے افریده شي
یا به شهد یا به قند یا به نبات وي
هر کلام چه له رحمانه شنیده شي

۳۰۸۴ ۳۸/۲۷۱ ۸

د عاشق بے خپله یاره قرار نه شي
بے طبیبه قراري د بیمار نه شي
چه په لوح محفوظ کښلے لیونے وي
په تعلیم د معلم به هوښیار نه شي
د خپل پلار په غیر کښه پروت وي روح ئے واخلي
د قضا علاج په مور و په پلار نه شي
و هغو چه خدائے کمال د حُسن ورکړ
هیڅ نقصان ئے د منکر په انکار نه شي
درد و غم د عاشقیه ډیر مشکل دے
هیڅ سړے دې په دا رنځ ګرفتار نه شي
زه همه عمر د غه له خدایه غواړم
چه د یار د یار له لاسه آزار نه شي
یار له یار سره جفا کا هسے ډیره
چه هیڅ فرق ئے د اغیار و د یار نه شي
که هر څو ئے دلبري و دلجوئي کا
د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه شي

۳۰۹۳ ۳۹/۲۷۲ ۹

چه سړے له بله بد وائي بدګوئے شي
لا تر بل پخوا دوان د ده بدبوئے شي

مُرده شوے چه هوس کا د بل و مرګ ته
بل هم پس د ده له مرګ مُرده شوے شي
دوست دښمن د سړي واړه خپل عمل دے
هم په دا مقدار ئے اجر موئے په موئے شي
هره ونه چه کړه په هغه لور وي
عاقبت ئے پریواته په هغه سوئے شي
د اوبو اصل له خاورو پیدا کیږي
خاکسارې د خاکسارانو په ابروئے شي
په لوی کښے نور څه نشته بے زواله
هلکان د هلکتوب په سبب لوئے شي
هو مره زیان له څو که خوسه نه رسیږي
لکه څوک په ادمیانو کښے بدخوئے شي
سړي هوش چه د سړي له تنه پاڅي
د سړیو په جامه کښے خرښوئے شي
و هغو وته چه خدائے ځپله وښوو
څه حاجت ئے د رحمان په ګفتګوئے شي

۳۱۰۵ ۴۰/۲۷۳ ۲

هرچه په حیات صورت له مرګ سره اشناوي
خلاص به د قیامت له خرخښو په دادنیاوي
سخ د هغو کلو چه برګ ریزئے په بهار دے
ګل سرانجام وکا له خزانه بے پرواوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غفلت هیڅ عجائب نه دے په دنیا کښې
ساکنان د خرابات وارهٔ خراب وی
چه ښادي غواړی بے شماره بےحسابه
په رحمان به د غمونو څه حساب وی

۳۵۵ ۱۳۲/۲۷۵ ۳۸

هر چه کښت ئے په باران او په سیلاب وی
د هغو عمر به وارهٔ په عذاب وی
هغه ملک چه پکښې سیند او رودبار نه وی
دهقانان به ئے همه خانه‌خراب وی
و اسمان ته به ئے سترګے وی ختلے
د باران له انتظاره به بےخواب وی
لکه څوک چه تلوی ئے په ګرمی کښې
د هغه ماهی په طور به کباب وی
لا به کله بارانونه پر نزول شي
چه نخیل و زراعت ئے پر سیراب وی
همیشه له خدایه خواست د اوبو کاندی
که ئے چرے خواست په عمر مستجاب وی
لکه تل چه ئے په زوړ د اوبو غوږ وی
هومره غوږ ئے نه په چنګ نه په رباب وی
که همه عمر باران وربانده ووری
لا ګرمی ئے په صورت کښې د افتاب وی

د ګرمی او د خشکیه له دهشته
د افتاب په څیر ګمان ئے په ماهتاب وی
د اوبو له ډیرے ډیرے قیمتیه
لږکی لوښی ئے مردار په منجلاب وی
فرق د پاکو د ناپاکو اوبو نه کا
که اوبه ئے ګډے ورځے له پیشاب وی
د اوبو په غلا چه ورشی نه جاروځی
که ساکن د خانقاه و د محراب وی
د اوبو په ویش چه ورشی انصاف پریږدی
که په لاس ئے ورقونه د کتاب وی
د اوبو ثواب ئے نه کیږی له لاسه
که په کوټ اوبو ئے حج ثواب وی
د باران امید ئے نه کیږی له خدایه
که ئے ورځ و شپه په سر باندے سحاب وی
چه د نوکو اچولو په ځائے ورشي
تر څنګری ځان بهتر کا که عقاب وی
پلیتی به ئے له تنه څنګه د روځی
چه اوبه پکښې نایابے تر ګلاب وی
هیڅ ئے مه پښته له غسله له اودسه
چه یو ځاڅکے پرے ګوهر غوندے نایاب وی
په سبب د ډیرهٔ ډیرهٔ تیممه
همیشه ئے سپیرهٔ ږیرهٔ په تراب وی

د للمی سرمی په مخ کښې وی آب چیرے
هغه خلق چه بے آب وی خوبے آب وی
په آبی کښې ئے لاهم وی خونه ورانه
هغه کلے چه د بل کلی پائیناب وی
یو په نه منی هیڅ پرے له سری ویده
پائیناوے سرے که زویه د ارباب وی
هم حساب له عزیزانو کله مومی
تل ترتله ئے تربن لاندے حساب وی
نه طاقت د رد په دل لری نه صبر
لکه مار په ملاوهلے پیچ و تاب وی
نه ئے مرګ نه ئے فتنه له لاسه کیږی
لاس تر ولے د خپل شرم په طناب وی
چه ئے زیست روزګار په کار وی تحمل کا
همیشه ئے له بد په اجتناب وی
چه د توک د اچولو په ځائے ورشی
ل هر څه ئے زیات په سترګو کښې عتاب وی ق
که یوه بده ویناے ئے تر خولے ووځی
هغه وقت ئے په خپل ځان باندے عتاب وی
یو حده سرے تیرے وربانده ے سیلانی
چه په عمر نه د سوال نه د خواب وی
همسایه وی چریکار د پښتانه شي
او په اصل به موچي یا به قصاب وی

ملائم وښل اثر په هغو څه کا
چه په زړه کښې ئے نه شرم نه حجاب وی
لکه دیو چه د سړیو په صورت شی
نه ګمان کړے چه سړے دے د سه دواب وی
په هیڅ رنګ له بده خویه نه جاروځی
هسے مست د جاهلیه په شراب وی
چه اشراف د هسے خرسو په لاس کښیوځی
تر و خلاصے به ئے له خونه په کوم باب وی
هسے رزق د خدائے ځیحالره ورنه کا
که به رزق د چا په هسے رنګ اسباب وی
تردا هسے زمیندارو هغه به وی
چه نوکر د یوه تور کافر کلاب وی
نوکری د یوه سپی ورلره ښه ده
هغه پریږده چه لا نوم ئے د نواب وی
د خشکی له غمه قوم د رحمان خوښ دے
که رفتن ئے له جهانه په شتاب وی

۳۱۹۹ ۴۳/۲۷۶ ۸

د هغو چه وبله مهر و محبت وی
په هستی او په نیستی کښې فراغت وی
عاشق ده تر هغه مقام په هورته
چه د چا مقام په رنځ و په راحت وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه د اور په لمبو سوے څه په واورو
واړه عشق دے که هجران وی که وصلت وی
چه مطلب او مُدعا د سړی خدائے شی
ناست ولاړ ئے هم واړه عبادت وی
که په دوه قدمه ومری هم حاجی شی
چاچه کړے د مکے په لوری نیت وی
هغه څوک چه پیروی د اولیاء کا
دا ئے واړه په معنیٰ کښے ولایت وی
که د زرو په تخت کښیني غزا وشوه
د فهیم وته کم فهمه بے عزت وی
خاورے زر په سړی واړه برابر شی
هغه دم چه له جهانه په رحلت وی
د دانا او د نادان ترمیان یو حد دے
هوښیاری د حد په هورته حماقت وی
تجاوز له خپله حده پکار نه دے
د هر چا په خپله خونه کښے حرمت وی
نورعالم که د دنیا غمونه کاندی
د رحمان سره د غم د اٰخرت وی

۳۱۷۹ ۳ ۶۴/۲۷۷

د هغه بنا چه نوم همت اٰباد وی
تروخاطر به پکښے څه رنګ دچابناد وی

په خواړه او په خښته کله وینه نسی
هر مرغه چه په قفس کښے د صیاد وی
د رنځور په خوله کښے کله مزه کاندی
که سل رنګه نعمتونه ئے معتاد وی
پائے بسته ولړه هرچرته زندان وی
هغه هرچرے ازاد وی چه ازاد وی
عشق تغیر وتبدیل نه لری یک رنګ دے
د اشنا له لاسه داد وی که بیداد وی
بنیادی بیخی هغه دے په یاری کښے
چه په یار پسے بے بیخه بے بنیاد وی
بودنی هغه بالله شی په دنیا کښے
چه د تن په نابودی ئے اعتقاد وی
نقصانی دی د دنیا عمارتونه
که تر لاندی ئے سل ستونه د فولاد وی
زندګی که څوک پوهیږی حضور دم دے
اٰئنده و رفته کله د چا یاد وی
دا دُنیا لکه سیلاب همے بهیږی
نه ئے چا څخه استوګه نه لستاد وی
چه کامله اراده لری په زړه کښے
د مرشد له اشارته ئے ارشاد وی
و هغو ته چه خدائے خود پخپله ښیو
څه حاجت ئے په ښوونه د استاد وی

ډیر یاران ورځنه بیل شو هیڅ کرم نه دے
که رحمان له جدائیه په فریاد وی

۳۱۹۰ ۱ ۶۵/۲۷۸

په دُنیا کښے که هرڅو وبدپیوند وی
پس له مرګه به ئے درست صورت بند بند وی
زه به وخورم په دا باب هزار قسمه
که باور د په قسم و په سوګند وی
یا به ورلندے ترتا د رومی یا د وروستو
که د ورور که د عزیز که د فرزند وی
زمانه به ئے تر پښو لاندے پائمال کا
که په قطع تر اسمانه سربلند وی
هم ئے همے پیمانه کښه په خاورو
که د ډکه خوله تمام عمر په قند وی
هرچه کاندی ازادی په دا جهان کښے
پس له مرګه به همه واړه په بند وی
هرچه غاړه ئے وحق ته پښے نه وی
همیشه به ئے په غاړه کښے کمند وی
دا چه زه وتاته وائیم که ئے خدائے کا
په اٰیات و په حدیث کښے به څرګند وی
ته چه نه کوے باور په اٰیتونو
ترو زما وئیل به څه درلره پند وی

نا پسند به د منکر په انکار نه شی
هر کلام چه دلپذیر و دل پسند وی
خدایه ګنج د قناعت و رحمان ورکړه
چه بے ملکه بے حشمه دولت مند وی

۳۲۰۲ ۳ ۳۶/۲۷۹

که د درځے دنیا غم مے په سر بار وی
واړه سهل دے که یار راسره یار وی
هزار واړه به د یار تر ناے خار کړم
که په قطع بے دا یو صورت هزار وی
هغه نه دے په شماره د عاشقانو
چه دخپل تېر داغونه ئے په شمار وی
مشکل کار د عاشقی چه خدائے پیدا کړ
کله بل په جهان همے مشکل کار وی
څوک ئے اوښے په مخ لاړے روغے نه کا
د هغو ومعشوقو ته کله لار وی
نه چه ګل زما د یار په جنس غواړے
کله دا رنګه ګلونه په ګلزار وی
نه موندہ شی په بازار کښے نه په ښهر
هغه رخت چه د خوبانو په بازار وی
زه د یار په څیر بل نه وینم په سترګو
که په هره خوا خوبان هزار هزار وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د عاشق نظر په لېو او په ډېر نه وي
د خپل یار مهر که لږ وي هم بسیار وي
شته هزار هزار خوبان ولې سوګند دې
که زما د یار په څېر په هیڅ دیار وي
که ئې هر زمان په اب زمزم وینځم ق
بې مېنه مې په زړه باندې غبار وي
مرګ له هیچا سره وار نه کا رحمانه
یار به څان ترېار وروستې کا که په وار وي

۳۲۱۲ ۱۰ $\frac{۳۷}{۲۸۰}$

له هغو سره به څه فکر د یار وي
چه یاران ئې په هر لور هزار هزار وي
په اشنا پسې ویشتلې هم هغه وي
چه له نورې اشنائی نه استغفار وي
صبوري او قراري د په ما زوم شي
که بې تا به مې یا صبر یا قرار وي
هر ژوندون د یار په وصل ښائسته وي
بې مېنه که ژوندون وي څه په کار وي
که د یار له لاسه اور په یار بلېږي
هغه اور و عاشقانو ته ګلزار وي ق
په یاري کښې ازار ښته خدائې د نه کا
که ذره په زما زړه له تا ازار وي

و هغو ته عاشق نه و ښیې بویه
چه ئې فکر یاد سر یاد دستار وي
څاځې ئې اور شي چه زنار ئې شي په غاړه
ولې نه چه ستا د زلفو زنار دار وي
ستا د زلفو زنار دار که په اور سوزي
دغه اور به هم همه ستا د رخسار وي
هغه چونه به لیلې غوندې رسوا شي
چه رحمان غوندې مجنون ئې په دیار وي

۳۲۲۰ ۸ $\frac{۳۸}{۲۸۱}$

که د ستا د خاطر مېنه په اغیار وي
ستا د پاره د اغیار هم زما یار وي
چه سرې په یوه مخ باندې مېئن شي
له یوه مخه ئې سل مخه پکار وي
هر چه کاندي نوکري د بادشاهانو
خوار ذلیل د دربانانو منت بار وي
زه به ستا له رقیبانو څه مانه کړم
دا دستور دې چه له ګل سره خار وي
څو سل خاره ئې نه شي په تهتر کې
ګله وي چه د بلبل و ګل ته لار وي
سجاده به د ساقي د لارې فرش کا
هر صوفي چه د سرو سترګو خریدار وي

په جذبه د عاشقي به لیونې شي
که په قطع افلاطون غوندې هوښیار وي
په رحمان باندې به هیڅ ملامت نه کا
هر سړې چه ستا له حسنه خبردار وي

۳۲۳۵ ۱۵ $\frac{۳۹}{۲۸۲}$

چه په مخ باندې د اوښکو بورقم وي
عین د نورو له پرهره سره سم وي
که ګریوان مې د سپوږمي د نمر مشرق شي
زه چه یار په سترګو نه وینم تورتم وي
کږو وروځو غوندې نیش وهلې نه شي
که د زړه د پاسه پروت د چا لړم وي
دلته سر پورته کول د چا رسیږي
چه پخپله د یار زلفې خم در خم وي
قاعده د دردمندي هسې نه ده
چه په درد کښې یو دردمند تر بل کم وي ق
معشوقه چه د عاشق په غم وي خوشحاله
د عاشق سترګې د ووځې چه بې غم وي
هدمې د دوو هدمو هسې بویه
چه د دواړو زندګي په یوه دم وي
که د دریست جهان خوښي ور باندې راشي
مه کړه خدایه چه څوک بې یاره خوښ خرم وي

بل ستم د بېلتانه د پاسه نشته
که لیدلې چا په سل رنګه ستم وي
دا قضا څه په قاضي موقوفه نه ده
خود پخپله یار تر یاره پورې کرم وي
راحت هر چرې هغو لره لازم دې
چه په درد و په محنت کښې مقدم وي
چه خوناب ئې د چشمانو مځ ناب شي
پیوسته له دغه جامه سره جم وي
هیڅ حاجت د هنر نشته و نصیب ته
که په اصل څوک عرب وي که عجم وي
هنرمند غواړه طالع له خدایه غواړه
بې سلیمانه پکار نه دې که خاتم وي
د رحمان خندا په اجر د ژړا ده
تازګي د ګل په قدر د شبنم وي

۳۲۴۲ ۷ $\frac{۵۰}{۲۸۳}$

همیشه د زما سر لو ستا قدم وي
تر هغه ساعته پورې څو مې دم وي
زه به تا هسې ګمان کړم چه بې حال یم
که نکورې په لبانو جام د جم وي
ستا له لاسه واړه ما لره نافع دي
که مې زهر وي په زخم که مرهم وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور عالم که د دنیا په ښادی ښاد دے
زما زړه د مدام ښاد د ستا په غم وی
که په زړه باندے مے سل غمونه راشی
د ستا غم د ټر همه و مقدم وی
ما د خدائے د ستا له غمه بے غم نه کا
ټر هغه ساعته پورے خوے دم وی
رحمان ستا په غم مین دے حق خبر دے
که په دے کښے به څیرے زیات و کم وی

ے

٣٢٥٣ ١/٢٨٤ ١١

زړه مے ورکړ و خود رائے — هر چه شوه تکیه په خدائے
په سودا د عاشقئ کښے — یا به شاه شم یا گدائے
یا به کښیم و دوږخ ته — یا په سیوری د همائے
چه خدائے کا هغه به وشی — نه بل خدائے لرم نه ځائے
بے دلبره به ورنه کړم — نور و هیچا د زړه رائے
پائے بوسی به ئے پرے نږدم — خوے رمی دست و پائے
یا خندا دوه په جهان کښے — یا ژړا دوه په واڼه وائے
تر دا دوه چارو په څورته — نورڅه نشته په دا سرائے
عاشق بویه چه صادق وی — نه خودکام و نه خود رائے
خدائے دنه کا څوک په عشق کښے — جو فروش گندم نمائے
زه رحمان په کار پوهیږم — که مے مل وی کارفرمائے

٣٢٦٨ ٢/٢٨٥ ١٥

که له ډیره غمه دم د چا ختے
زه به مړ وم ستا په غم کښے لړغونے
زړه مے هسے رنگ په تورو زلفو بائیلو
لکه ورک په توره شپه کا څوک کالے
په یوه ساعت مے رد هم مے قبول کا
نه پوهیږم چه ئے څپل یم که پردے
په یوه لاس ئے مرهم په بل خنجر دے
نه په مړیو کښے حساب یم نه ژوندے
که په مرگ د عاشقانو ئے رضا وی
خدائے د ما کا تر همه وارو ورومبے
خون بها مے د سټیه په خیر نشته
ما پخپله قبول کړے دے خپل سوے
د کوم کوم نه به ادراک د یارو رسی
هر وینته ئے د کاکل شه منکرے
څوک د غم زما د ډیرو اوښیو نه خوری
کم به نه کا په خوردن سره نه دے
د هجران په توره شپه کښے نه ویریږم
چه ئے نه وینم د وصل سپین سپوږمے
د یار غم لکه مزرے راباندے راشی
خدائے د پښی په هیچا نه کاندے مزرے

چه ئے غم غلطومه د شپے پاځم
کله مے په شونډو کیږدم کله نے
که کتاب کښے رباب په لاس داوالحلم
بارے درد مے په هیڅ رنگ نه کما کښے
همسایه مے واره ووته له خوابه
که په سل کوټو دننه کرم زبیرگے
که عاشق تر معشوقے پورے یو سپے دے
خدائے د هجر په تیغ مه وژنه یو سپے
زه رحمان د یار په غم کښے هسے ډوب یم
چه هیڅ نه وینم په ستړگو مکردے

٣٢٧٦ ٣/٢٨٦ ٨

چه دارو د درد و غم وی هغه مے
ساقی ماره یو دوه جامه پیا پے
مے د خپلو لبو را نه د انگورو
چه اول ئے نوشیدن وی پسے قے
په هر تیغ کښے چه آب نه وی د شرابو
څوک د غم په غلیم نه موی بړئے
جام د میو چه غم خوار د کل جهان شه
زه به اوسم په دا غم کښے تا به کے
راشه یو ځله مے هسے مست خراب کړه
چه خبر نه شم له حاله د هیڅ شے

بے خودی مے پناه ده زور اوره
چه له هره غمه خلاص کاندی سړے
زه هغه تحصیل تمام کړم په عشق کښے
چه ئے روغ وکړے بولی لیونے
رحمان صلح له رقیب سره په دا کا
اشنا ښه دے البته خوروکے سپے

٣٢٨٩ ٤/٢٨٧ ١٠

ورک شه ورک شه بدکرداره بد سړے
که د ورور که د عزیز وی که پردے
تر هغه لا نیکوکار بیگانه ښه دے
چه بدکار شی د چا زویه یا نمسے
لړگی لوښی همه واړه پر مردار وی
بدکرداره لکه سولند وړے سپے
هغه خلق همه واړه لیونی کا
چه په کلی کښے یو سپے شی لیونے
بل علاج د لیونیو سپیو نشته
بے له مرگه چه پر څک شی یوکوهے
حرام خور د مخنثو په حساب وی
که په توره یا په تیغ وی مړنے
مړنے وشیله بویه و هغه ته
چه بے وچے زار نه کاندی یو سے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیګ ئې پخې په دیګدان وروسته ترتیغ وی
چه ئې سور په اور سره نه شي نغرے
هسے فیض ئې و هر چا وته رسي
چه باله شي د خپل وقت حاتم طے
اے رحمانه چه بد فهمه بدکردار شي
ژاته وایه هسے بهتر دے که سرے

٣٢٩۵ ٩ ۵/٢٨٨

غم د هسے غلبه شه په ما باندے
چه مے نه دشته ځائے شي نه ډ باندے
له زبیرګیه مے نور خلق په عذاب شه
تل د وچو له کبله سوزي تاندے
زه د ستا په غم کښے شمع غوندے ژاړم
ته زما په ژړا صبح غوندے خاندے
زړه مے هسے ستا په لوری اوېزان دے
لکه زلفے د په مخ دي اوېزاندے
ما د ستا دا اندیښنو په اور دي سوے
د دنیا اندیښنے واړه لکه سپاندے
دا دستور دے چه په غم په سري زور شي
نور غمونه ئې هسه شي ترېښو لاندے
هرچه ما په نصیحت له تا جارباسي
بیا دستا په لوری دروي لهٔ ما ورانده

زه رحمان ئې شدنی په خان ګڼمه
که یار سل تاشدنی چارے راکاندے
سره لمبه کوره چه څه کا په وچ وکی
مخ د یار په رحمان هسے چارے کاندے

٣٣٠٧ ١٢ ٦/٢٨٩

په هرځائے چه ستا ثنا شي بیوه کړے
خرمهره شي هلته در و مرغلرے
د هغو سترګو به اوښے وی ګوهر ګے
هرچه ستا په ګل رخسار وی منظرے
هغه کله د ناصح خبرے اوری
هرچه اوری ستا ورے ورے خبرے
مرور کاندی عاشق له جمله خلقه
معشوقے له هیچا مه شه مرورے
په ساعت کښے سرے مرهم ئې ژوندے کا
طائفه دی د خوبانو بحرکرے
زه خان دوب ګڼم به تا په خپلو وینو
که مے دوب کا ګوک په شهدو په شکرے
لرے لرے غم د واړه را نژدے کړ
چه له مخه د حجاب کړ رانه لرے
چه مے نوم د ستا د تورو زلفو واخست
راپیښے شوے د بلا تورے لښکرے

هیڅ په حق د حقدارانو نه کروهیږے
همیشه زما په ورې زړه منکرے
زما ستا مینه څرګنده په جهان ده
ولے دا رنګه څرګنده ګواهي نغرے
زه چه ستا له غمه ژاړم او فریاد کړم
د رقیب کره هم بول وی هم سندرے
د رحمان شعر به ولے نادر نه وی
چه ثنا کاندے له تا غوندے نادرے

٣٣١٦ ٩ ٧/٢٩٠

غم خواری دا هسے چرے وی غم خورے
چه ما دے وته ناست لرے ته دورے
هغه ځائے چه د ستا مخ بله لمبه کړ
دا لمبه ئې کړه زما په کوګل پورے
هم هغه دی زما تورلیمه سره کړی
چه ئې ستا لاسونه سره کړه سترګے تورے
غل د سرو د مال غلا په توره شپه کا
ته په ورځ زما د سرو د مال چورے
اصیل نه دی چا پیروی نه ئې پلوری
ته اصیل په دیدن پیرے هم ئې پلورے
دا کوم رنګ د اشنائیه د یاری دے
چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مے زورے

درخانۍ په سل غمونو ځائے اخته کړه
زه به ولے له تا زار کوم که ګورے
زه وتاوته د ستا له جوره ژاړم
ته راوا خلے سل ځلے نادرے نورے
د رحمان په عاشقی به افرین کړے
که لږ مخ و اښېنه ته کړے وګورے

٣٣٢٢ ٧ ٨/٢٩١

خدایه مه کړه ناامید هغه وګړے
چه امید ئې دے د ستا په کرم کړے
ستا له رحمه به زه ولے نومیدی کړم
چه د نام دے د رحیم په نام نومړے
دا نیکړے سرے ننګه د خپل نام کا
ته خو خدائے ئې چه په هیڅ نه ئې نیکړے
هیڅ بنده د په بندګی کښے لیده نه شي
چه تا خط د ازادی نه دے ورکړے
دا هسه واړه شومیت دے د شومانو
ګنه نه د چا په زیرمه نه ئې سترے
چه بې تا ئې په زړه بله هوا ګرځي
تر مقصوده به و نه رسی دوه زړے
هرچه ستا په لار قدم د راستی کیږدی
که ئې زیان وی زه رحمان ئې پوره ورے

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۳۳۰ ۹/۲۹۲ ۷

دَ اشنا له لاسه ناست یم په زړه ستړے
په فلوس مے په کار نه دے درست وګړے
چه په ژوند نے طمع پریکړے شی له ژونده
نور به څه باندے ویریږی سر پریکړے
که ژوندون دَ عاشقانو په وصال وی
زه مهجور یم په دغه روایت مړے
خوږ ژوندون مے جدائیه ھسے تریخ کړ
چه دَ غم له تلخی دَم نه شی رانغړے
دا صورت په مثال خس محبت اور شه
ترو د اور په مخ کښے څه کاندی خسړے
لا علاج به لکه اوښ باربرداری کا
چه په پوزه ئے پیزوان شی د عشق پړے
له احوالے ورو ورو پښتیٔ یارانو
بیلتانه دَ رحمان وار دے خطا کړے

۳۳۴۵ ۱۰/۲۹۳ ۱۵

ماچه ستړگے وکل رُخ ته وارولے
په هغو ستړګو مے وینے وژړلے
دَ عمل جزا مے بیاموندهٔ برحقه
دا دستور دے چه کړے هغه اخلے

تر غمزو ئے یو په سله زړه قاتل دے
تل چړے تورے په کانی تیرولے
خود کرده به څه تاوان له چانه غواړی
چه ئے غوټے په خپل تیغ کړے سپینے خلے
ما لا مرګ دَ ستا په مینه کښے هاله لید
چه ګدائے دَ بادشاهی لافے وهلے
له خوبانو به څوک څرنګ وفا غواړی
سروے کله کشمشی میوه نیولے
په دربار ئے سنداسی شه ورته کښینه
تار په تار دَ سر ویښته ایرے مښلے
که ئے لاس دَ خدائے په کار کښے رسیدلے
بده بخره به چا چړے قبلولے
چه نیکی د و نیکانو ورکوله
دے بدانو څه بدی نه وه غوښتلے
څوک له خاورو ایرو پاڅوے تخت ورکړے
څوک له تخته دَ ایرو په ډیران ولے
ورکړه راپیروده دواړه په خپل لاس دی
که وچانے ورکوے که ئے اخلے ق
خار تر ھسے رنځ نیولو شه رحمانه
چه شهی ئے په پښتنه وی راغلے ق
خدائے طاعت دَ هندهٔ څه کوی رحمانه
خو ئے مینه دَ سری ده آزمائیلے ق

ستا چه نیت دَ اشنائی نه وو صنمه
دَ رحمان ستړګے د ولے ندګنډلے
دَ ازل په ورځ دَ بخرو جواری وه
اے رحمانه چا بائیلوے چا ګټلے

۳۳۵۵ ۹/۲۹۴

ھسے ډوب یم ستا دَ غم په دریاب تلے
چه ماهی غوندے بے تیغه یم کوتلے
ما لیدے لیندے چه لندیو به راکښلے
تا دَ وروځو په لیندو یم زړه راکښلے
په خپل ځان مے تر هغه پورے نظر وو
څو مے ته په نظر نه وے کتلے
اوس مے ستا په مینه ځان وجهان هیرشه
دَ سیلاب په څڅکے لاړم لکه خلے
عاشقی به ئے دَ باد په مخ بهه کا
که چا خاشه وی کوه قاف غوندے نیولے
چه دَ عشق له بحره روغ سلامت ووځی
زه ئے نن ګڼم له مورہ زیږیدلے
هر چه واوری په بلا دَ تورو زلفو
هغه بیا تر کوره نه دے ورغلے
چه له غرونو پریوتلے وی بیا پاڅی
پاڅیدے نه شی له زړونو پریوتلے

چه دَ اور لمبو وهلے وی بیا روغ شی
نه رغیږی دَ ازار لمبو وهلے
زه رحمان ئے هر دم ویم ستا په غم کښے
که خپل مرګ په ستړګو نه دے چا لیدلے

۳۳۶۳ ۲/۲۹۵ ۸

نه چه خپله بے عقلی هوښیاری بولے
کښلے بیاموے دَ خوبانو په نرخ شولے
عشق یو داد دے په عاشق باندے له خدایه
ھسے نه دے چه ئے پیرے یا ئے پرولے
زلیخا غوندے به بله شیدا نه وی
که دَ مصر مستورے شی واړه ټولے
هغه بحر څه په بحر حساب نه دے
چه اوبه ئے خاک لودے وی ختولے
له هغو سره به څه فکر دَ یار وی
چه په غم وی دَ کاله یا دَ کهولے
عاشق دَ خپل نغری په غاره نه شی
څو په یار پسے وانخلے څلے خولے
دَ وصال په نعمتونو غره مه شه
جدائیه خلق کړے په زړه زمولے
دُر ګوهر په تله نه دی چا تلی
دَ رحمان شعر ګوهر دے څه ئے تولے

(c) ketabton.com: The Digital Library

٢٣٧٢ ٣/٢٩٩ ٩

زه د ستا له غمه ژارم واړه وینې
واړه وینې واړه وینې واړه وینې
خود مې وینې چه په تښ کاته د مریم
لا خنجر په کافی میږه دل سنګینې
هر زمان مې په حضور د سترګو وژنې
لا یقین د د زړه نه شي بې یقینې
عالم ستا په مینه ژوی نه پوهیږم
نه په څه سبب وژلې مې ستا مینې
دیر عالم به نمری رنګ کا معلومیږي
تا چه هسې جامې واغوستې رنګینې
پټې نه وی چه وبله خواته د رومي
هسې سکنی په غمزه د عاشق سینې
که صورت مې پربله پورې معلومیږي
زړه مې ستا له غمه چاود دې نازنینې
هغه څوک دې چه تر تا به بهترین وي
اې تر واړو مهرویانو بهترینې
چه د زلفې د رحمان په زړه ورځ کړې
تر بیتونې ځکه ښاځي او به سینې

٢٣٨٥ ١٤/٢٩٧ ٣

هسې رنګ نعمت ورکړې خدائې وما دې
چه هیڅ بها ئې نشته بې بها دې

یو څو دا چه ئې په شکل د آدم کړم
دویم دا چه محمد مې رهنما دې
لاس وپښې وغوږ وسترګې خوله وژبه
یو صورت مې په څو اسمه مسمې دې
آسمان زمکه نمر سپوږمې و روښان ستوري
درست جهان مې و نظر ته تماشا دې
شپه و ورځ د ماه و مهر له پرتوه
څ د مکې راته درست نقره طلا دې
په شپه مشک په ورځ کافور راباندې ووري
درست صورت مې پکښې دوب ترسره پادې
چه هر دم زندګانی بخښی وما ته
هر نسیم د یار له لوري مسیحا دې
د چمن و سرو ګلونو ته چه ګورم
هر هر ګل راته له ورایه په خندا دې
د ګلګونو میو ناوې راته ناسته
زنګاري قمیص اغوستې و مینا دې
خپلې وینې په ورغوی کښې نیولې
هر ساغر د مې پرستو جان فدا دې
د شنه رود په غاړه ناست سرود په لاس کښې
هر مطرب لکه بلبل هسې ګویا دې
سپین مخونه سرې لښتیه د دلبرو
هر دیدن ئې د افتاب په څیر رڼا دې

چه دا هسې معرفت ئې پر پیرزو کړ
په رحمان باندې منت د یک مولا دې

٢٣٩٩ ١٥/٢٩٨ ۶

یو یو داغ په تهتر پټې د هرچا دې
که بادشاه د ولایت دې که ګدا دې
سیرابي په سرچشمه د دنیا نشته
تشنه لب ئې ګوټې ګوټې په غوغا دې
لږ راحت ئې په ډېر ډېر زحمت موندې شي
د دې دهر خس حرام شکر ویړیا دې
د دنیا ښادي بې غمه موندلا نه شي
لږ خیرات د شوم له کوره په بلا دې
فراغت پر باندې ولې حرام نه وي
چه داخل په سراچه د دې دنیا دې
د مجنون د حال پښتنه به څوک څه کا
جهان واړه کوراکور مجنون لیلا دې
عشق یو هسې رنګ افسون په عالم یو کړ
چه عاشق په تورو سترګو نابینا دې
وهرچا ئې بخره ورکړه ګوټې ګوټې
خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دې
ورکړه داپیر ودده تول د بل په لاس دي
ولته دخل نه زما دې نه د ستا دې

په هر کار چه د صاحب د زړه رضا شي
په بنده که ناروا وي هم روا دې
خواه ناخواه که ئې رضا وي که ئې نه وي
د قسمت رسد رضا و نا رضا دې
خان ایمان سپارلې یو یه وهغه ته
چه ئې حکم جاري شوې په هرچا دې
د هرچا په لاس چه حکم حاکم ورکا
جهان واړه د هغه په مدعا دې
چه مولی ورسره مل نه وي رحمانه
که لښکرې ورسره وي یک تنها دې

٢٤٠٥ ٢/٢٩٩ ٩

دا چه مست په میو راغې یار د چا دې
بیا به تاخت کا په کوم خونی وار د چا دې
چه زړه سوې ئې د حرم په صید نشي
دا د غشي بې صرفه ګوزار د چا دې
ما خو بې وجهې څوک نه دي ازار کړي
دا چه ما ازاره وي ازار د چا دې
چه ئې درست جهان د ځ په رفتار لیست کا
دا افتاب غوندې روښان رخسار د چا دې
چه بلبل ئې په سیدې تر ګله نه شي
دا دښه په حرم ګلزار د چا دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه هېڅ ترس په زړه کښې نه لري رحمانه
دا نا ترس و بې پروا نګار ذچا دے

۳۴۲۴ ۹ ۱۷/۳۰

غواصان که ګوهر غواړي ګوهر دا دے
بېدلان که دلبر غواړي دلبر دا دے
زما یار غوندے به بل یو دلبر نه وي
د جمله و دلبرانو سرور دا دے
خوند د لبو او د چه زنخدان نے
دا هم کوثر زمزم دا دے کوثر دا دے
چه د وصل او هجران وته نظر کړم
زه ګمان کړم جنت دا دے سقر دا دے
ته خطبه په منبر څه لولے خطیبه
قدم کیږده په خان باندے منبر دا دے
د کښې سفراسان دے مرد عالم نے
که له خانه سفر وکړے سفر دا دے
هر منعم چه دلجوئي د قلندر کا
هغه نه دے قلندر قلندر دا دے
چه توانګر د قناعت په خزانه شي
بل توانګر په جهان نشته توانګر دا دے
دا هنر نه دے چه خاورے څوک سره زر کا
چه زر خاورے کا رحمانه هنر دا دے

۳۴۲۹ ۲ ۱۸/۳۱

د ساقي په لاس کښې جام د مېو ناب دے
مطرب ښے په زانو باندے رباب دے
محتسب په رقص ګډ شه پائے کوب کا
صوفي پروت په میخانه مست وخراب دے ق
په رقیب باندے غفلت راغے وده شه
یار پلو له مخه واخست بې حجاب دے ق
ته چه ما وته توبه وائے ناصحه
په دا وقت کښې چا څخه د توبے تاب دے
زه چه ځان منع کوم د عشق له کاره
په دا هسے کار کښې کوم سود وثواب دے
دا اسمان چه لوئے په عقل کښې بالله شي
په محیط د عاشقي کښې یو حباب دے
هرچه ژغوري سر و مال په عاشقي کښې
هغه کړے کور په مخکښې د سیلاب دے
ته چه خوب غواړے په عشق کښې راته وایه
کوم چا کړے د مزري په خوله کښې خواب دے
بې عمل که کتاب کېږدي په سر څه شو
ګویا ښے تر ښو لاندے کتاب دے
چه د شر له عملونو خیر غواړي
تشنه لب غوندے سیر شوے په سراب دے

د دښمن له مکاریه وویرېږه
په نرمي ئے غلط مه شه سنګ در آب دے
عبادت په شتاب هسے کړه رحمانه
لکه عمر چه د تلو نے په شتاب دے

۳۴۳۳ ۷ ۱۹/۳۲

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب دے
که مرهم ورباندے کېږدے ډېر ثواب دے
حجابونه له اغیارو مناسب دي
له یارانو په یاري کښې څه حجاب دے
بې له تا چه ښائسته نے بې حسابه
نور ښائست د جهان واړه په حساب دے
ښایېږي که هر څو ډېرے ښائسته دي
په صفو کښې هم ستا حسن انتخاب دے
لکه ګل چه تر افتاب پورے تجل دي
دغه هسے ستا ترمخ پورے افتاب دے
دا د مېو د مستیه سُرخي نه دہ
تیغ د سترګو د په وینو کښې غرقاب دے
زه رحمان په څه خواب کوم و یارته
و ژوندیو ته د مړیو څه خواب دے

۳۴۳۹ ۹ ۲۰/۳۳

چه ترسنګ و تر اهنه ئے زړه سخت دے
زړه هغه لړه ورکړے ما کم بخت دے
خدایه کله به هغه یاغیان را ایل کړے
چه لوټلے ئے زما د خاطر رخت دے
همره غم به نور په هیڅ باندے نه وي
لکه غم چه د خپل یار په ما یک لخت دے
مګر بیا په تېره تیغ شي یار له یاره
ګنه بناخ له خپله د رخته سره درخت دے
د پهلنګ او د پیرېه حاجت نشته
د یارانو نشستن د زړه په تخت دے
چه له ډېره غمه وقت پېژندے نه شي
په رحمان د یار له غمه هسے وخت دے

۳۴۵۵ ۱۹ ۲۱/۳۰۴

که ئے مهر و محبت که ئے عناد دے
ما د یار په یاري کړے اعتقاد دے
لکه زه چه په خپل یار باندے مېین یم
یو په سله د یار مهر په ما زیاد دے ق
زه و یار که په تن دوه په معنی یو یو
هزار خونے واړه یو ښهر بغداد دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیڅ بېلتون زما ډ یار وبله نشته
کار هسې واړه موقوف په خپل میعاد دے
زړه خپل اه آتشین له خدایه غوارم
ډ اشنا خاطر که موم دے که فولاد دے
په جذبه ډ عاشقۍ که برهم نه شي
بې دادې ډ مطلوبانو واړه داد دے
هیڅ موقوف ډ معشوقو په حسن نه دے
دعاشق خاطر په خپله مېنه ښاد دے
چې ډ اه و ډ فریاد طاقت ئې نه وي
هر سکوت ډ بې طاقتو اه فریاد دے
سل په دا رنګه نوموت ډعشق نوردي
لکه نوم چه ډ مجنون اوډ فرهاد دے
چه ئې زړه شي هلته کښېني هلته پاڅي
عشق ډ عقل و ډ هنر کره داماد دے
بادشاهان په عاشقۍ کښې ملنګان شي
ما و تا غونډے وګړے ډ چا یاد دے
چه پرېشان ډ یار ډ زلفو په څېر نه وي
جمعیت ډ هغو زړونو لوئې فساد دے
که رښتیا له خرابیه سره ګنج وي
خرابات ډ بې بنیادو بېخ بنیاد دے
که کمال ډ کښېني په اندازه وي
فوقیت ډ شاګردانو په استاد دے

۳۴۷۴ ۲۳/۳۹ ۷

دُنیادار که دُنیادار په سیم وزر دے
هنرمند و سره ګنج ډ خپل هنر دے
بېهوده به زوراور و خان نه وائي
ډ دنیا سړے که هرڅو زوراور دے
هسې مه وایه چه زه یم په جهان کښې
پیدا کړے خدائے ډ سر د پاسه سر دے
څنې څنې ئې ولیان پیغمبران کړه
نه چه هر یو اولیا او پیغمبر دے
جو دانه قدرے یو لعل پکښې پیدا کا
نورجهان واړه ډ تورو کانو غر دے
یو بادشاه وي چه لښکرے پسې دروي
نه په هرچا پسې کړے خدائے لښکر دے
پیدا کړي خدائے سړي په تفاوت دي
هسې نه چه جهان واړه برابر دے
که ډ عمر و رفتن ته څوک نظر کا
دا به وائي چه افتاب ډ ښازه ګر دے
چه ئې سر په زمکه پټے وي ویار نه
په اسمان بادي ئې ختلے لکه نمر دے
نه زما په ډېرو اوښیو عیب مه کړه
ما موندلے په دا بحر کښې ګوهر دے

چه به یار پسې ترخان وجهان تېرشي
په رحمان زموږه هسې اعتقاد دے
چه دا نور شاعران کاندي هغه نه کا
رحمان کړے نوے نوے اجتهاد دے

۳۴۶۳ ۲۲/۳۰۵ ۸

ستا ډ لاسه په ما جور دے که داد دے
زما مراد خو واړه ستا ډ خاطر مراد دے
ستا په مېنه کښې زما له مخه تښتي
که افت دے که اسیب دے که فساد دے
هر اصلاد چه راکاوه شي ستا په مېنه
په لیمه زما قبول هغه اصلاد دے
که تمام جهان مې پرېوځي په لیمه کښې
بې تا نه راڅرګند یېږي نه مې یاد دے
ما چه غوږ ډ ستا ډ عشق په ترانه کړ
نصیحت مې نور ډ زړه په غوږ و باد دے
اوس زما له ننګ و نامه سره څه دي
چه ډ نام ډ عاشقۍ را بانډې زیاد دے
هر ګلشن چه له ګل رخه بې بهره وي
ډ عاشق په نظر غولے ډ صیاد دے
ډ رحمان و توان ته ګوره هومره ناز کړه
څه ډ اوسپنو روغ نه دے ادمزاد دے

ډ ریا خرقه ئې خدائے مه کړه په غاړه
رحمان کوږ دستار ترلے قلندر دے

۳۴۸۲ ۲۴/۳۷ ۸

ق

زړه مې ستا ډ غم و غشیو ته سپر دے
بیا دا سپر په معنۍ امن ډ خطر دے
چه ډ یار له لورېه غشي په یاري کښې
هغه غشي غشي نه دے نیشکر دے
ډ دنیا ښادي همه غم ژړنو وکړه
بې روږے عالم له عیده څه خبر دے
که ستا هیڅ په ما پوره نه دي دلبره
خدائے ګو ما لره بې تا ډ دین ضرر دے
که ظاهر په صورت یم په معنۍ نه یم
لکه حرف چه ډ لا کښې په دفتر دے
بې له اسمه مې نور هیڅ نشته لجمه
د لام په خوله ډ نورو مکرر دے
خو ستا قد زما په سترګو کښې خدائے نقش کړ
ګنه دلته یو ونښته په مثال غر دے
ډ رحمان عقل تر غاړه شه څو څو واره
هر کم عقل چه ډ ستا په عشق اوتر دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۴۹۰ ۲۵/۳۰۸ ۸

په خاطر باندې مې ستا د غم غبار دې
همیشه مې په زړه پروت انبار انبار دې
که رهبر دې ګمراهانو لره خضر
عاشقانو لره خضر ستا رېباړ دې
ګوندې چرې څوک د خدای په دَر قبول وي
ستا له لاسه مې فریاد په هر دیار دې
د شهید و پرهارونو ته نظر کړه
هسې رنګه مې له دوه سترګو خونبار دې
چې د غم په بار نې زړه دې زما لیڼې
هم هغه مې په زړه کښې په یار یار دې
چې هر دم یې د غمزې په توره وژنې
لاس مې زړه د هغو سترګو منت بار دې
دا اسمان و د هغو په مُدعا وي
چې په ما باندې نې کړې ستا اختیار دې
که یار سل ځله جفا ورسره کاندي
د رحمان دا هسې کله اعتبار دې

۳۵۰۱ ۲۶/۳۰۹ ۱۱

کیښي یو نادر کار دې چې کمال ځنې اظهار دې
چې اختیار نې کیښي کړه په دانه کښې پټ خروار دې
چرګ په دوه پیسې حلال شي باز په سل روپۍ مردار دې

فقیران د خان څواب کا شاه د خلقو تاوان دار دې ق
چې اسمان شه سرګردان شه چې زمین شه برقرار دې
جهان واړه زړګې وخوري کیښي عجب لونې کار دې ق
نستر ګوره سرکښي کا انګور ګوره نګونسار دې
ذره ضعف شوه افتاب شوه ابر څوړب دې غبار دې
کوه بلند شه سیه سنګ شه لعل وو پر شه بزرګوار دې
لوڼې اسمان توره تبي شه هلک نمر څره انوار دې
وو پر سرې ګوره رحمانه چې لوڼې قیل نې باربردار دې

۳۵۱۰ ۲۷/۳۱۰ ۹

ستا له غمه مې په سر کښې هسې شور دې
ګویا میښت مې په سر بښهر د لاهور دې
په افسون او په جادو د تورو سترګو
خراب زړه مې له جمله عالمه تور دې
که مې زړه له غمه چوي راشه واني
غم د هجر دغه مه ګڼه لا نور دې
د هجران په بیماري کښې را معلوم شه
چې الحبشه مې ازار د پلار و مور دې
درد و غم د عاشقیه ډېر مشکل دې
خدای نې ورکړې و داناو داسوراور دې ق
دا دنیا په مثال کور دې د غمونو
چې په هسې کور ناز پړي هغه کور دې

دا جهان نه د چا خپل دې نه به خپل شي
چا په خپله رضا پرېښوو چا په زور دې
چې د مرګ په پور وړیو کښې یو وړي
دې د واړو پور وړیو ته لو وروړ دې
که رحمان په عاشقي بې عزت ګېږم
ما په سترګو قبول کړې دا پیغور دې

۳۵۱۹ ۲۸/۳۱۱ ۹

چې د ځنګه مې دلبر په لاس نې جام دې
ني اورنګ د زمانې زما غلام دې
مدام کله وي دنیا د دنیا دار و
بې له عشقه چې دولت نې مستدام دې
دا هارون څرخ پانې نیلې ددې سپهر
څو به دوکا چې نې دو په سر د بام دې
د دنیا چارې په مثل دي د سیوري
د افتاب په څې د سیوري څه مقام دې
که نې صبح بشاشته ده خنده رویه
بیا نې هسې په هر صبح پسې شام دې
نه په مهر کښې ارام شته نه په ماه کښې
په دنیا راغلې هر یو بې ارام دې
نه چې خپل فراغت غواړې په جهان کښې
فراغت خاطر را وښیه کدام دې

صورت روغ د خاور و خامو دې رحمانه
چې په خامه چار نازېږي هغه خام دې ق
بې غمي په دنیا چرې ده رحمانه
یو بې غم څو څوک را وښیه کدام دې

۳۵۲۶ ۲۹/۳۱۲ ۷

ما د ستا لمن نه اچولې دا خپل خان دې
ستا دې زما نه دې که دانا دې که نادان دې
خپله سرکښي نوڅې مې واړه فراموش شوه
هسې مې زړه ستا و لوڼې قامت و ته حیران دې
بې تا که ګذر په ګلستان کړم د ګلو نو
نه پوهیږم هیڅ چې ګلستان دې که زندان دې
چا پیژندم زه چې عاشق نه وم په جهان کښې
اوس مې ستا له رویه نوم رسوا په درست جهان دې
ډېر هڅولي تیر شو د مجنون به نام و نښه
عشق دې چې عاشق لره هم نام دې هم نښان دې
لوڼې تر کوم چیني دې پروانه چې افسانه شه
واړه په سبب د عاشقیه نمایان دې
واړه د خپل خان په نظر ګوره که دانا یې
اې عبدالرحمانه جهان درست عبدالرحمان دې

۳۵۴۷ ۳۰/۳۱۳ ۲۱

زړه مې ستا په ذکر فکر ګلستان دې
تن مې ستا له غمه پاڼه د خزان دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا د غم له بحره هسے بهره مند یم
چه په سترګو کښے مے جوړ د دروکان دے
ستا کتوے عجب زخم په زړه وکړ
چه هم ویني تر بهیږي هم خندان دے
هسے رنګ مے د خپل زړه له وینو واخست
چه ځان درست راته په شکل دجانان دے
که دستا د زلفو مار کاندي خونونه
ما موندلے ځنے عمر جاودان دے
خندګرن که هرڅو ترخ و تلخ وایه شي
ستا د لبو په مدد اب حیوان دے
اشنائي ترجدائي کمزورے نه ده
معطر په بوی د مصر درست کنعان دے
لکه نمر په خلورم اسمان لیده شي
محبت په سل حجابه کښے عیان دے
نور د شمع په فانوس کله پټیږي
عشق د عقل په پرده کښے نمایان دے
که د ستا په مخ کښے بوی د حجاب نشته
زه له ویرے ځکه وایم چه نهان دے
طاؤس رنګه زلفے چا دي سهي کړے
چه هر موئے لے په څو رنګه په څوشان دے
بے پردے به حسن نه وي چا لیدلے
که څوک وائي چه لیده شي تش ګمان دے

بنادي غم غوندے اسانه موندہ نه شي
سور په خپلو وینو لعل د بدخشان دے
که وصال په هر زمان وے هسے دریغه
لکه غم چه د هجران په هر زمان دے
بے د ستا له ملاقاته چه مشکل شه
نور مشکل واړه په ما باندے اسان دے
هم په دا راته اسان شو نور غمونه
چه ستا غم د حد په هورته راته ګران دے
یو نفس به د له دره بېرته نه شم
څو مے یو نفس باقي په دا جهان دے
قافله د صبر هیڅ ونیسا پر نه شي
ستا له غمه مے منزل د زړه ویران دے
لکه سرو سامان ستا د زلفو نشته
هسے زړه زما بے سر و بے سامان دے
لکه تا چه تور ګیسو په مخ پریشان کړ
هم مے هسے خراب زړه پے پریشان دے
خوار خاطر به د رحمان سلامت څو وي
چه ګذر ئے ستا په چاه زنخدان دے

۳۵۸۲ ۳۱/۳۱۴ ۳۵

په نامه د هغه خدائے مے دا بیان دے
چه یو نوم ئے په نومونو کښے سبحان دے

هم بادشاه دے د جمله و بادشاهانو
هم د هر یوه سلطان په سر سلطان دے
هغه کار چه و هر چا و ته مشکل وي
هغه کار واړه و ده و ته اسان دے
څوک افتاب شي په اسمان راخیژولے
ده افتاب راخیژوے په اسمان دے
څوک د نمر په مخ حجاب شي غوړولے
ده پټ کړے نمر په ابر کښے پنهان دے
څوک په شپه کښے شي مهتاب پیدا کولے
ده په شپه کښے پیدا کړے مه تابان دے
څوک یو ځاڅکے پرے پیښے شي له اسمانه
نزول کړے ده په موبد بلندے باران دے
څوک له اوره شي اوبه پیدا کولے
ده له اوره پیدا کړے ګلستان دے
څوک شي روح نه پیښے په یوه ماشي
ژندہ کړے ده په روح تمام جهان دے
څوک و سنګ شي رنګ د ګلو ورکولے
ده و سنګ ورکړے رنګ د ارغوان دے
څوک له خاورو شي یو ګل پیدا کولے
ده له خاورو زرغون کړے ګلستان دے
څوک له سنګه شي ګوهر پیدا کولے
ده له سنګه پیدا کړے در مرجان دے

څوک شي رزق و هر مخلوق ته رسولے
دے د هر یوه مخلوق روزي رسان دے
څوک بنده لره ایمان شي ورکولے
ده ورکړے هر بنده لره ایمان دے
څوک له زمکے واسمان و ته ختے شي
ده عیسیٰ لره ورکړے دا مکان دے
څوک له خدائے سره خبرے شي کولے
ده موسیٰ مشرف کړے په دا شان دے
څوک یبود ے په توسن د هوا زین شي
بیلے ده په هوا تخت د سلیمان دے
څوک په سپینه بیرہ پائي تر قیامته
ده په خضر باندے کړے دا احسان دے
چه په ده شي هغه کار په هیچا نه شي
هر توانا د ده تر توان پورے ناتوان دے
په لوبو کښے ئے د کاني کوټ بنا کړ
ده ورکړے پکښے لور لره امان دے
په سجده ئے زمکے سر دے لګولے
هم ئے زوږند په رکوع سره اسمان دے
هره ونه په قیام ورته ولاړه
هر ګیاه ئے په تسبیح سره زبان دے
همه واړه په تسبیح د ده مشغول دي
که سرے دے که پیرے دے که حیوان دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر ماهي ئے په درياب کښے حمد وائي
هر مرغه ئے په چمن کښے ثناخوان دے
حق په حق ثنا ئے هيڅوک کړے نه دٙه
نهٔ له هيڅا واقع شوے دا بيان دے
مخلوقاتو هسے نه دے پيژندلے
لکه دٙهٔ څنګه چه قدر د خپل خان دے
حد پايان ئے هيڅ سړي موندلے نه دے
معرفت ئے هسے بحر بے پايان دے
نهٔ هيڅوک ذ دهٔ په شير ذ دهٔ په شان دي
او نهٔ دے ذ چا په شير ذ چا په شان دے
نه ئے زيان نه ئے زوال نه ئے نقصان شته
دے بے زيانه بے زواله بے نقصان دے
نه ئے مثل، نه مثال، نه ئے مکان شته
دے بے مثله، بے مثاله، بے مکان دے
پاک ئے وګڼه بے شکه بے ګمانه
له هغو چه د چا شک د چا ګمان دے
نه ئے څوک په سترګو وينى نه ليده شي
او بے چونه بے چګونه نمايان دے
که څوک وائي ليده نه شي ليده نه شي
او که وائي وهر چا وته عيان دے
منزه دے له جمله وٙ جهتونو
او بيا هر جهت په دهٔ باندے ودان دے

له هزارو صفتونو باور وکړه
چه ئے کړے نيم صفت عبدالرحمان دے

۳۵۹۴ ۳۲/۳۱۵ ۷

په دُنيا کښے که څه کار دے خو ذ دين دے
ذ دے کار په کننده وٙ افرين دے
چه تقوىٰ او ديندارى ئے شي په برخه
ذ هغو ذ سعادت ستورے قرين دے
قناعت ئے هسے خوند په خوله کښے کښيښوو
چه ورځ ټوک ئے په دهن کښے انګبين دے
بے عاتيانو بے اوښانو بادشاهي سکا
ذ زاړه پوزى توکرے ئے قالين دے
چه په خواست د حاجت پوره کا لاسونه
ذ اسمان ذ ملائکو پر امين دے
چه قبوله کهتري کا په دنيا کښے
ذ هغو په بهتري باندے يقين دے
تل ذ لوړے اوبه دروځي و ژور ته
حق تعالىٰ کمال ورکړے وکمين دے
خاکساري ذ خاکسارانو مرتبه ده
که زړوکي ئے خيرن وي زړه ئے سپين دے
ذ سرکښو سر که ورشي ترلمانه
په دوه ورځے پس ئے ځاے زير زمين دے

چه بنيوه په سرکښي او په لوئي سکا
ذ رحمت لا ئقت نه لري لعين دے
که صورت ئے ذ سړي ځاله شي څه شو
په معنىٰ کښے سړے نه دے شياطين دے
ذ رحمان څنګه متاع ذ دُنيا نشته
شکر دا چه نهٔ خود رائے و نهٔ خودبين دے

۳۶۰۷ ۳۳/۳۱۶ ۳

زهٔ بُلبل ستا ذ وصال يم بوستان څه دے
ستا ذ وصل په نسبت ګلستان څه دے
چه اشناشي ستا له دره له ديواره
انتظار ئے په روضه ذ رضوان څه دے
چه روزي ئے شهادت شي ستا له تيغه
احتياج ئے په چشمه ذ حيوان څه دے
چه مسکن ئے ذ زړه ستا ذ زلفو خم شي
وٙ هغو ته ذ عطارو دکان څه دے
هر چه لاندے خپل صورت تر خپل قدم کا
عرش ئے لاندے تر قدم شي اسمان څه دے
بوالهوس که بوسه غواړي له تا څه شو
هر رنګ هر رنګ وئيل کاندي نادان څه دے
زه چه ستا له غمه ژاړم اه فرياد کړم
برق و رعد چکاره دے باران څه دے

خان جهان ـ ے هسے ستا په مينه هيرو ے
نه پوهيږم چه خان څه دے جهان څه دے
ته چه نه ګورے وما ته لړ مے پوه کړه
په دا کار کښے ذ ضرر او نقصان څه دے
که ستا سترګے دي قاتلے زه مقتول يم
وايه نور ذ په خاطر کښے ارمان څه دے
زه بے صبره يم که مهر ذ ستا نشته
له دے دوارو ذ په زړه کښے ګمان څه دے
چه مے وينے ترو ـ ے څه پښتے له حاله
له عيانه احتياج ذ بيان څه دے
هرچه واڼے ستا رسي ذ رحمان غاړه
و توانا وته حجت ذ ناتوان څه دے

۳۶۱۷ ۳۴/۳۱۷ ۱۰

ذ عاشق نظر په خوړه و په خواب نه دے
مراد ئے بے ذ يار له يا به يل باب نه دے
ته نظر په خپل هنر په عقل مه کړه
دا اسباب ذ عاشقيه اسباب نه دے
چه ذ يار سره حساب ذ دنيا کاندي
دغه هيڅ په عاشقي کښے حساب نه دے
چه عاشق په عاشقي کښے ارباب نه وي
که ذ درست جهان ارباب شي ارباب نه دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرچه یار منع کوی له خپله یاره
دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دے
دا حجاب چه عام عالم ئے حجاب بولی
دا زما د یار ترمیانه حجاب نه دے
که ثواب دے هم سیوا د یار له مخه
ما ګنلے دا ثواب په ثواب نه دے
که لیدلے زلیخا یوسف په خوب دے
ما په وینه دے لیدلے په خوب نه دے
صبر وشه په هیڅ کښے که مراد غواړے
هیڅ کړے دغه کار په شتاب نه دے
رحمان سوال د بوسے کړے دے له یاره
لا ئے هیڅ خئے موندلے جواب نه دے

۷ ۳۵/۳۱۸ ۳۶۲۴

هغه یار چه بے وفا دے څه یار نه دے
هغه کار چه بے بقا دے څه کار نه دے
که د سر بښندل دشوار په ما او تا دی
دا په عشق کښے سهل کار دے دشوار نه دے
اندیښنه سړے بیدار کاندی له خوبه
کم اندیښه که بیدار دے بیدار نه دے
که څه عمر دے عاشق لره وصال دے
د هجران عمر په عمر څه شمار نه دے

د چشمانو په خپل کښے تیرو بیر شی
اعتبار د زمانے اعتبار نه دے
که د سلو زویو پلار شے به ئے څه کړے
بے وقوفه زویه زویه د پلار نه دے
معشوقے همیشه ناز په عاشق کاندی
رحمان هیڅ له خپله یاره ازار نه دے

۸ ۳۶/۳۱۹ ۳۶۳۵

په تلخی د میو هر څوک میخوار نه دے
هغه خار چه بوئے د ګل لری خار نه دے
هر نګار چه بے وفا وی نګار نه دے
په ګلزار کښے چه ګل نه وی ګلزار نه دے
دینداری دنیاداری دی و بله لرے
مالیدلے هیڅ دیندار دنیادار نه دے
که روزګار دے په جهان کښے عاشقی ده
د دے نور عالم روزګار څه روزګار نه دے
چه بنائے د تصدیق محکمه نه وی
دا ظاهر په خوله اقرار څه اقرار نه دے
په هر زړه چه د خپل یار د غم غبار وی
دغه ابر د رحمت دے غبار نه دے
چا به کسب د عشق نه کړ بارے څه کا
چه دا ګنج و هر یوه ته اظهار نه دے

معشوقے وفا له هیڅا سره نه کا
ګنه کوم یو د دے رخت خریدار نه دے
د خپل یار وصال دخدائے په داد موندے شی
دغه کار د هیڅ بنده په اختیار نه دے
که یار سل ځله وعده د وصال وکړه
د رحمان په ترکو هیڅ اعتبار نه دے
په رحمان باندے منت د خپل محبوب دے
د نورو حسنو معشوقو منت بار نه دے

۱۰ ۳۷/۳۲۰ ۳۶۴۵

د عشق زخم څه د زخم په شان نه دے
د بل زخم په شیر سهل و اسان نه دے
عاشقان او معشوقے سره یو هیږی
دغه راز د نور عالم ته عیان نه دے
عاشقی نه ده که ګورے حیرانی ده
کوم سړے په دغه کار کښے حیران نه دے
یو عاشق د څوک راوښئی په عشق کښے
چه ئے روح په هیڅ د لوښیو روان نه دے
هوسره اوښئے د عاشق په ګریوان دروی
ته به وائے چه یوسیند دے ګریوان نه دے
دا هجران دے چه ئے مرګ په عاشق ګران کړ
که هجران ورسره نه وی هیڅ ګران نه دے

تور غمونه که په ځان د سړی بد وی
غم د ترکو بد د هیڅا په ځان نه دے
د دوزخ اور که ډیر تاؤ لری دے ګرم
برابر د بیلتانه له تیران نه دے
که بالله شی څوک په عشق کښے کم عقل
دا کم عقل ډیر هوښیار دے نادان نه دے
چه بے یاره وجهان و ته نظر کړم
رحمان وائم چه ویران دے ودان نه دے

۳۸/۳۲۱ ۳۶۶۷

که د خلقو و نظر ته ادنے دے
خوار عاشق د معشوقے د کوڅے سپے دے
هر چه ځان د یار په سپیو کښے داخل کا
ترو هاله به ورته وائم چه سړے دے
ما د خدائے د یار له غمه بے غم نه کا
دا په ملک د عاشقی کښے لوئے ورانے دے
زه د یار په غم کښے زیړه څهره خوش یم
دا زما خزان خزان نه دے پسرلے دے
زه ژوندون د یار د وصل و ته وائیم
ګنه هر یو دوزخی په ژوند ژوندے دے
نه چه ما منع کوے د یار له دره
کوم یو در له دغه دره بریالے دے

معشوقے وفا له هیچا سره نه کا
کله کوم یو دَ دے رخت خریدارنه دے
دخپل یار وصال دخدائے په داد موندے شی
دغه کار دَ هیچ بنده په اختیارنه دے
که یار سل ځله وعده دَ وصال وکړه
دَ رحمان په ترکو هیچ اعتبار نه دے
په رحمان باندے منت دخپل محبوب دے
دَ بے حسنو معشوقو منت بار نه دے

۳۶۴۵ $\frac{۳۷}{۳۲۰}$

دعشق زخم څه دَ زخم په شان نه دے
دَ بل زخم په څیر سهل واسان نه دے
عاشقان او معشوقے سره پوهیږی
دغه راز دَ نورعالم ته عیان نه دے
عاشقی نه ده که ګورے حیرانی ده
کوم سړے په دغه کار کښے حیران نه دے
یوعاشق دَ څوک راوښئ په عشق کښے
چه ئے رود په مخ دَ اوښیو روان نه دے
هومره اوښے دَعاشق په ګریوان دروی
ته به وائے چه یوسیند دے ګریوان نه دے
داهجران دے چه ئے مرګ په عاشق ګران کړ
که هجران وړسره نه وی هیچ ګران نه دے

تورغمونه که په ځان دَ سړی بد وی
غم دَ ترکو بد دَ هیچا په ځان نه دے
دَ دوزخ اورکه ډیرتاؤ لری دے ګرم
برابر دَ بیلتانه له تیران نه دے
که بالله شی څوک په عشق کښے کم عقل
داکم عقل ډیرهوښیار دے نادان نه دے
چه بے یاره وجهان وته نظرکړم
رحمان وائیم چه ویران دے ودان نه دے

۳۶۶۷ $\frac{۳۸}{۳۲۱}$

که دَ خلقو و نظر ته اده دے
خوارعاشق دمعشوقے دکوڅے سپے دے
هرچه ځان دَ یار په سپو کښے داخل کا
ترو هاله به ورته وائیم چه سړے دے
ما دَ خدائے دَ یار له غمه بے غم نه کا
داپه ملک دعاشقی کښے لوئے ورانے دے
زه دَ یار په غم کښے زیره څېره خوش یم
دازما خزان خزان نه دے پسرلے دے
زه ژوندون دَ یار دَ وصل وته وائیم
ګنه هر یو دوزخی په ژوند ژوندے دے
نه چه ما منع کوے دَ یار له دره
کوم یو در له دغه دره برابرنه دے

زه دَ یار مینے په یار باندے شیدا کړم
که څوک ما ګنی نه نه یم واله دے دے
چه وحشی مجنون ئے ښهر لره راوست
دَ لیلی دَ زلفو هے غروندے دے
زمه داران که اوبه څښی په جام دَ زرو
خویش زما دا خپل دَخاورو کنډولے دے
اورنګ زیب که دَ دیلی په تخت نازیږی
خپله خونه هرګدائے لره دیلے دے
چه له خپله کوره ووځی مسافر شی
څوک ئے پیژنی ساهودے که مرئے دے
چه ئے خاورے شی له خاورو سره ګډے
ترو چا څه زده چه دکوم ښکلے قصے دے
توره شپه په اشنایانو رڼا ورځ ده
رڼا ورځ په نااشناؤ توروږمے دے
سترګے خورسترګے غورنه دی دَ کم شناختو
په معنی کښے یو دیوال سوری سوری دے
عاشقان ئے دَ دنیا له غمه خلاص کړه
عشق په مثل دَ سلیمانؑ بادشاه غمے دے
هرچه حُب دَ عاشقی لری په زړه کښے
که په قطع صد ساله وی هم زلیے دے
داهلال دے چه لیدے شی په شفق کښے
که په لاس دَ کل لندے سپین وټے دے

نااشنا به بهره څشکل څخه موی
چه مدام ئے په اشنا باندے څورنے دے
څربوی ئے قربانه لره پوهیږم
داچه کږے ئے په ما باندے زړه سوے دے
چه په نوم باندے بلد شی لیدَه نه شی
معلومیږی چه نه څورنه بلپیږے دے
چه دَخط په دوره ئے خلق پکښے پریوځی
زنخدان ئے ترسبزے لاندے کوهے دے
زه رحمان له یاره خوش یم که جفا کا
که جفا نه کا وفا کا څو تیرے دے

۳۶۷۴ $\frac{۳۹}{۳۲۲}$

په ظاهر صورت چه ستا دَ درګانئے دے
په معنی کښے دَجمله جهان کدخدائے دے
مجنون بید غوندے رونق دګلستان شی
چه ئے ستا له غمه سر په پښت پاے دے
چه له غمه دَ جرس غوندے نالان شه
دَ جمله ؤ ګمراهانو راهنمائے دے
چه څوک زړه وستا دَ تورو سترګو ورکا
ستا دَ وروځو تر محراب لاندے ئے ځائے دے
چه مسکن ئے دَ زړه ستا دَ زلفو خم شی
دَ هغو نامے په سیوری دَهمائے دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه تا وويني و ما ته نصيحت کا
شک پر مه کوه بې شکه چه خودرائې دے
که زردار وي اشنايان د زرداس انو
د رحمان د اشنايانو تکيه خدائې دے

۳۶۸۲ ۱۰ ۴۰/۳۲۴

که مطلب و مدعا د سړي خدائې دے
هر هر مرے د ژوندیو رهنمائې دے
مسافر چه په رحلت کښې وبله غوږ کا
هر آواز ئې خوب اُود لره درائې دے
که سړے وحقيقت و ته نظر کا
ژوند ئې خلق واړه نالست د مړو په ځائې دے
داخو بخت دے څوک ئې تورکړ څوک ئې سپين کړ
گنه عين لکه زاغ هسې همائې دے
لکه فرق چه د همائې و د زاغ نشته
هم دغه دليل د شاه او د گدائې دے
نه نظر د کاريگرو په کار مه کړه
کار همه واړه موقوف په کارفرمائې دے
سالکان چه د جهان تماشا کاندي
له جهانه ئې مطلب جهان آرائې دے
که څوک ځپل دست و پائې و باسي له ميانه
خدائې په ځپله د بې دستو دست و پائې دے

په هغه جهان نيکي و بدي نشته
هر مطلب د طالبانو په دا سرائې دے
له رحمان پوا ځې نه يم په دا کار کښې
هميشه د يار په يارپسې واوئې دے

۳۶۹۳ ۹ ۴۱/۳۲۵

نه په هره کړي غم د سيم و زر خوري
زه به هره کړي ويم چه ځپل سر خوري
عاقبت به د يو ځناړ تر سيخ وونې
نه چه تل په هر هر شاخ باندے ثمر خوري
معلوميږي چه ځپل غم در سره نشته
څکه غم د برادر و د پسر خوري
په عوض ئې کوم طاعت کړے راته وايه
دا نعمت چه يه هر شام په هر سحر خوري
روژتي هم ځلور پهره پس افطار کا
نه ځلور ځله طعام په هر پهر خوري
که يو ځله تر ستمال ورسيږي
نور به غوښه د ځپل ځان لکه ځمر خوري
که بنيښه د دم ونګ د شي تر ځنګه
د هر ځاپه کې روي به ځپل ځيگر خوري
بې هنرو سرو قند زهر قاتل دے
قند ئې وګڼه که زهر په هنر خوري

نهال په زړه د صبر تحمل کړه رحمانه
چه مدام د برخوردارو په خير برخوري

۳۷۰۳ ۱۰ ۴۲/۳۲۵

تر ابده ورځې پورے به جفا کړے
که به مهر وفا هم چرے پيدا کړے
معشوقې کله جفا کله وفا کا
مي بايد چه کله هغه کله دا کړے
ما ستا خوئې دے وهرچا وته ستائيلے
چرے نه چه دروغژن ئې تر هرچا کړے
چه دغه اوښې زما دغه ستا خوئې وي
دا پټ راز به ئې په ډيست جهان رسوا کړے
ستا څه لاس را بانده نه رسي دلبره
چه په لاس د رقيبانو ئې سزا کړے
مرم په دا چه د رقيب په رضا درومې
نه په دا چه ته په ځان ځپله رضا کړے
په ډيست عمر به هيڅ ليدلے نه وي
هغه چارے چه ته هر ساعت په ما کړے
ما رنځور په کټ کښې پرپرود دے چه کريږم
نه لا ګرځې د رقيب سره خندا کړے
لاس ترغاړه د رقيب سره خندا کړے
چه ما ووينې له قصده راته شا کړے

هر بېګاه واؤ چه څوله به سبا در کړم
دا بېګاه به په رحمان کله سبا کړے

۳۷۱۳ ۹ ۴۳/۳۲۹

په پيرۍ کښې چه هوس د ميوناب کړے
بيهوده ګمان په صبح د ماهتاب کړے
بې طاعته عنايت له خدايه غواړے
د عتاب په ځائې اميد د آب و تاب کړے
دانسته ګناه کوے توبې وکاږے
لکه بت هسې په غتو سترګو خواب کړے
په هغو غوږو چه ذکر د خدائې اورے
بيا سماع په هغو غوږو د رباب کړے
په هغو شونډو چه حمد و ثنا وائې
هم هغه شونډے بيا ډوبې په شراب کړے
علم وکړے هيڅ عمل ورباندے نه کړے
لکه طفل هسې لوبې په کتاب کړے
په شپه پروت ئې د مغان په ميخانه کښې
او په ورځ مخ په لوري د محراب کړے
تمام عمر د دنيا په طلب کړځې
بيا د خدائې په طالبانو ځان حساب کړے
له خالقه دې نه شرم نه حجاب شي
له رحمانه ګوښه وڅې حجاب کړے

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۷۳۳ ۴۴/۳۱۹

چه سلام د بل وعیب وته نظر کړے
خدائے د خپله عیبه ورله ناخبر کړے
که یوه جو دانه عیب وی په بل کښے
دا یوه جو دانه عیب ئے تور غر کړے
که د خپله ګناه لویه لکه غر وی
په حیله حیله دا غر د ځ وزر کړے
که څوک تله د انصاف درته په لاس کا
خپل تهتو د بل له اسه برابر کړے
تو لعنت د په دا هسے منصفی شه
چه له حقه و باطل وته ګذر کړے
خدائے وتا د ملائکو مقام درکړ
ته دا خپل صورت په څه کاؤ خر کړے
چه خدائے ستا په رضا کار کا ستا هم بویه
چه دا خپله رضا واړه وخدائے ورکړے
نه هغه د چا د ستا په رضا کار کا
نه خپل ځان د ده په کار کښے موقر کړے
په نعمت ئے شکرانه کوے نه شے
چه رحمت دریاب ئے در شی شور وشر کړے
که د یو وینته د ځان دپاسه کوږ شی
ځان هغه ساعت له خدایه مرور کړے

که بنده لے د په خدائے وی یو کیکوړے
شاهان ئے په جهان کښے لکه نمر کړے
لکه څوک تر مکے ورشی بیا تر راشی
د دنیا دپاره هسے لوئے سفر کړے
که په (بیعه به) څوک ځ ورځے پیری
د مکے وته روان به تول تبر کړے
که یوه رتبه زر د په لاس کښیوځی
خرڅ خوراک د عبادت په رتی زر کړے
په دنیا پسے د نمری دی رنګ کړی
ځان و خلقو ته درویش وقلندر کړے
د ځوانی عمر د تیر کړ په غفلت کښے
د پیریه په وقت زیرمه د محشر کړے
لکه وار چه د زړے لولیه تیر شی
اوس توبه له ضرورته په سپین سر کړے
په پیری کښے د ځوانیه چارے نه شی
د عاشور په ورځ به څشکه اختر کړے
لکه بخ د زړے ونے چیچی وخوری
په دا تیر عمر به څه بناغ وثمر کړے
دغه باغ به د خلاص نه شی له خزانه
که چاپیر ورځے سد د سکندر کړے
وبد خواه وته څوک نیک نصیحت نه کا
رحمان ستا په غم شریک د ے که باور کړے

۲۷۳۹ ۴۵/۳۲۸

که نظر په ماتو ګوډو د روزګار کړے
هو مره نه دی چه حساب یا به ئے شمار کړے
په هر غم کښے خاموش اوسه لوکه نه وی
د بد خواه خاطر به ښه دوست به ازار کړے
صبر ونسه په ځ کښے که مراد غوارے
په تلوار به هیڅ ونه کړے که تلوار کړے
رضا پاسله و قضا ته فراغت شه
او که نورځه نورځه وائے ځان به خوار کړے
ازادی لو کاروبار دی وبله لرے
لاس له کارو باره وباسه که کار کړے
چه په خپله ئے قائل بوے رحمانه
ترو بیا څه په عفو چار و اعتبار کړے

۲۷۴۸ ۴۶/۳۲۹

ما په تا پسے دا سپینے جامے رنګ کړے
ته لا بیا په ما ګمان د نام وننګ کړے
هیڅ اثر د په سنګین خاطر ونه شه
که هر څو ے مصلے در پسے لنګ کړے
دلسوزی به د په نور وګړی څه شی
چه له ما غونډ ے مخلصه سره جنګ کړے

نه په عشق کښے ما هاله د روغږن بوله
که یو بل هم هسے ماغوندے ملنګ کړے
دا نارے شورے غمازے دی په عشق کښے
ګنه ما به د بلبل په څیر اهنګ کړے
عاشقی و معشوقی نه سپینه لار ده
ته و ما وته دا سپینه لار ګرنګ کړے
چه یو دم ے له نظره پناه کیږے
دا جهان لکه لحد راباندے تنګ کړے
په بند خوئی سره د خلقو افسانه شے
خدائے زما له کم بختیه په زړه سنګ کړے
دا د څوک د خندا ناست د ے نه یوهیږم
چه خبر ے له رحمان سره په جنګ کړے

۳۷۶۶ ۴۷/۳۳۰

خدایه زړه د مهرویانو مهربان کړے
ما له یاره یار له ماسره یکسان کړے
هغه درد چه د اشنا د بیلتانه دے
رفع دفع ئے د وصل په درمان کړے
نه چه ما منع کوے د یار له لوری
کشکے باد د سحر منع په بوستان کړے
نه به منع کړے نه ماله خپله یاره
نه به کوز په زمکه ستوری د اسمان کړے

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم د هجرچه بتر تر همه درد دے
له دے غمه مے په امن په امان کړے
کاروبار د عاشقیه ډیر مشکل دے
دا مشکل زما په ما باندے اسان کړے
حجاب لرے کړے زما د یار تر میانه
بے حجابه مخ د یار راته عیان کړے
که مطلب د نور چا نورے مرتبے وی
ما ګدا سے په استانه د خپل جانان کړے
که دا نور عالم و بله خوا ته ګوری
ما په لوری د دلبرو نګران کړے
زړه چه یار لره ورځم په هغلارے
مهتر خضرٔ مهتر الیاسٔ مے رهبران کړے
تاریکي د معصیت را څخه واخله
د طاعت په روښنائی مے زړه روښان کړے
چه زما په پرېشانی نے زړه ښه کیږی
زړه نے ما غوندے په یار پسے پرېشان کړے
چه زما په چمن راشی ګستاخی کا
د شبنم په څیرے عمر یو زمان کړے
چه ازاده د منکر تر سره پرېوځی
د فلک په څرخ مے توره د زبان کړے
هغه غشے چه د ترکو د غمزے دے
هر کلام مے د هغه غشی پیکان کړے

چه کشور د افغانانو معطر کا
د هر بیت مصراع مے زلفه د خوبان کړے
چه هر حرف ئے د نافے په څیر خوشبوئے شی
برکت مے په جزودان په قلمدان کړے
الهی د خپل حبیبٔ له برکته
دا ساده انشا رنګینه د رحمان کړے

۸ ۳۳۱/۳۴۸ ۳۷۷۴

ق

څو به هسے ازادی په دا جهان کړے
چه خبرے به د سراوږ سامان کړے
همیشه به دا بهار درباندے نه وی
چه به سیل په بوستان په ګلستان کړے
واړه ډر دی په لوے ئے په مشکنو
هر تلاش چه د دنیا په سود وزیان کړے
غمخواری د ال عیال د احمقی ده
چه د بل په زیرمه ګرځے خپل نقصان کړے
په نفاق کښے به ضائع شے مرد هغه دے
چه پښتو ترډېمن جمع خپل کاروان کړے
چه په دوه بیړیو پښے ږدی هغه ډوب شی
بیهوده ئے دلبستګی په این وان کړے
د تیر عمر ارمان مه کوه رحمانه
چرے نه وی چه په یاد ساعت ارمان کړے

دا ویل واړه د سود او د بهبود دی
که باور په دا ویلو د رحمان کړے

۶ ۳۳۲/۳۴۹ ۳۷۸۴

تا چه مخ د پری سترګے د اهو کړے
ترو پری ئے که اهو ئے که جادو کړے
دعا ګو چه د چا ومری څه ښادی ده
ته په څه زما ومرګ و ته ارزو کړے
په محراب د عاشقانو کافی ووری
ته چه چین د جبین غوته په ابرو کړے
تا چه رنګ د ګلو واخست زه پوهیږم
زرغونه به په څهره زما کونګو کړے
ستا له ډیره ډیره جوره معلومیږی
چه به ما په خپلو اوښیو کښے لاهو کړے
که یو څله تورے زلفے په شانه کړے
خاکستر به په چمن کښے کشالو کړے
درست جهان به قاف تر قافه معطر شی
که یو څله شانه ګړه په ګیسو کړے
ستا د زلفو مارخوړلے به روغ نه شی
که افسون د مسیحا ورباندے پو کړے
لاس و پښے د بے زوره ښاسته دی
څه منت به د پایلو د باهو کړے

که سوزن د ښو راوړے تار د زلفو
د رحمان د زړګی زخم به رفو کړے

۳ ۳۳۳/۳۵۰ ۳۷۹۶

که د عشق شکرے تیرے ترکلو کړے
نور لذت به لکه زهر هسے تو کړے
که د وشی ملاقات له سرو قدو
د فاختے په څیر به کوکے په کوکو کړے
عاشقی به د عشق توره درپه لاس کا
ترو د صبر د سکون په ملک به هو کړے
په انصاف په عدالت به نوشیروان شے
هر عمل به د خپل ځان په ترازو کړے
د سکندر په څیر جهان په درځګند شی
که سرکوز په ائینه د عیل زانو کړے
ترخ لوګے به د قندو په څیر لعر دشی
که صورت د عشق په اورکښے تماکو کړے
و به نه وینے د ترکو هسے سترګے
مګر ځان په خپلو وښو کښے سالو کړے
روغ به نه شے به د یار د ښه دیدنه
که سل پنډه سپیلنی وځان ته لو کړے
د غفلت لیچن لیمه به د روښان شی
که د یار د کوڅے خاورے رنجکو کړے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا دوا که بد دوا کوے طبیبه
چه د یار په درد و غم کښے دارو کړے
نصیحت په عاشقانو اثر نه کا
دا محنت وړه بے ځایه بے قابو کړے
په رحمان باندے بے یاره خوب حرام دے
که دے سل بیچاوے لاندے تر پهلو کړے

۳۸۰۸ ۵۱/۳۳۴ ۱۱

ولے ولے و عاشق ته نظر نه کړے
خوار ګدا ئے په دیدن ولے توانګر نه کړے
ستا دے ډیرے حیا ډیر کورونه وران کړه
چه و هیچا ته کاته برابر نه کړے
ستا په ډیر حسن ے دا عقیده نه شی
چه دا روغ وګړے وړه اوتر نه کړے
ته پلو له مخه واخله زه ضامن یم
که اورنګ د زمانے قلندر نه کړے
تخت تن لاس د سپی په سر باندے راکاری
ته تش سیورے د مخلصو په سر نه کړے ق
زما هر زمان هر دم په تا ګذر وی
ته یو دم زما په لوری ګذر نه کړے
لکه ته چه دلاور زما په مرګ یے
چرے دا رنګ رقیب دلاور نه کړے

زه د ستا په جفا خوښ یم تل تر تله
که غماز ے له دے رازه خبر نه کړے
ګذشته جور و جفا د اواره وی
که دا جور و جفا بیا ذکر نه کړے
هغه څوک دے چه به ستا له دره درومی
که ئے ته له خپله دره بدر نه کړے
سنګدلی ده هغو خلقو لره ختمه
چه ئے ته په مجلس ورشے اثر نه کړے
رحمان ستا هیڅ رسوا کړ یارے حیف دے
چه ته هیڅ په دا خبره باور نه کړے

۳۸۱۵ ۵۲/۳۳۵ ۷

و خوبانو و ته ولے نظر نه کړے
د چمن په ګلو ولے ګذر نه کړے
دا بهار چه درست جهان ئے معطر کړ
دماغ ولے په دا بوئی معطر نه کړے
رضا ولے په قضا سپارلے نه شے
دغه زهر په ځان ولے شکر نه کړے
جک زده چه په ناره د مرګ خبر یے
ځان پخوا تر مرګه ولے خبر نه کړے
چه د خاورے په سر اچوی نور خلق
ته پخپله خاورے ولے په سر نه کړے

پس له مرګه چه بیا مرے له لوړے تندے
ولے نن ساعت توښه د محشر نه کړے
دا ویل چه د اثر کاندی په نورو
اے رحمانه په ځان ولے اثر نه کړے

۳۸۲۱ ۵۳/۳۳۶ ۹

له دے کټه له پوزیه خو به ولاړ شے
ترو بیا خدائے خبر چه کوم خوا ته به لاړ شے
په ظاهر صورت هو هے معلومیږی
چه به خس شوندے تر پټولاندے ساړ شے
دا اسمان زمکه به وی او ته به نه یے
په وداته ودانی کښے به وېجاړ شے
د بهار د ګلو عمر مدام نه وی
عندلیب غوندے به پاتو په اسیر شے
په ولاړ ولاړ به ځان ور پسے وچ کړے
چرے نه چه د ګل زخوپه وینه لاړ شے
که لیدے غواړے رحمانه یکړه دا دی
چه مجنون غوندے ساکن د کوه و کاړ شے

۳۸۲۸ ۵۳/۳۳۷ ۷

اشنائی توره بلا ده اشنا مه شے
جدائی به د فنا کا فنا مه شے

دغه غم به د د زړه ولے کا خوښے
ګرفتار په درد و غم د جانا مه شے
په زیړ رنګ به د تل سرے اوښے بهیږی
د دو رنګو په څیر ګل د رعنامه شے
هم په دا چه د روغږن د خدائے دښمن دے
و هیچا ته د روغږن په وینا مه شے
خپل خوریښت د هر خاروی په ځان قصاب دے
توانائی د تن تاوان دے توانا مه شے ق
که اعلی مرتبه غواړے عاشقی ده
نور همه وارو ادنی دی ادنی مه شے
همیشه په سرنګون په فکر ناست یے
د رحمان په څیر مشغول په ثنا مه شے

۳۸۳۶ ۵۵/۳۳۸ ۸

ستا د مینے ګوهر تشته په هر آب کښے
مګر بیا مونده شی د اوښو په درياب کښے
که ته وینے زما پټے ځنے دلبره
رنګ د لبو د ګواهی لی په دا باب کښے
په هر ځائے چه ستا د لبو نوم آغاز شی
د لاله و باران ووری په حباب کښے
له خسته زړونو به څه دلستانی کا
د خراج ګنجائش نشته په خراب کښے

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه حیران د ستا د وروځو په تورخال یم
کافر څشکله سجده کا په محراب کښې
ګل له ډیرې نازکۍ په شبنم خوږېږي
نازکان زړه بد وي په صاف څواب کښې
د بهار په څلو وورې بارانونه
د څڅوبکي طاقت نشته په حباب کښې
د رحمان غلطي وبښه اے خدایه
د اوترو چارے نه وي په حساب کښې

۳۸۴۴ ۵۶/۲۲۹ ۸

ق

یا دا ستا چشم (و) ابرو وینم په خوب کښې
یا مستان دي وودہ شوي په محراب کښې
یا په جام کښې ستا د مخ عکس لیده شي
یا خورشید دے تجلے کا په حباب کښې
یا تر خط لاندے غوټۍ ستا د خولو دي
یا کوکب دے غریق شوے په سحاب کښې
یا د زلفے په مخ دوارہ راغورے کړے
یا سنبل دي ګنجلک د اور په تاب کښې
یا د زلفو په مخ توره تاریکي کړه
یا خو تند رخان څرګند کړ په آفتاب کښې
یا دا ستا مژګان زما په خاطر ننغ دي
یا سیخونه دي پټ شوي په کباب کښې

یا خو ستا له غمه غرق زما صورت دے
یا څسپے دے جاروتي په ګرداب کښې
چه د یار د مخ کاته له میانه ووځي
د رحمان به څه عزت وي په حساب کښې

۳۸۵۵ ۵۷/۲۳۰ ۱۱

زړه ے بایلو ستا په مهر محبت کښې
عاشقیه زهر راکړه په شربت کښې
لار زما وباس ته مه تره ناصحه
ما موندلے دے دا یار په ډیر محنت کښې
که صورت د هغه مستے درښکاره شي
عقل هوش به د هيڅ نه وي په صورت کښې
که د عشق تر کمر پریوځے غابس به بالځے
ته چه ما ته غابس چیچے په نصیحت کښې
زه توبه په هغه تیر عمر وکاږم
چه صرف شوے دے بے یاره په غفلت کښې
د اشنا د مینے پټ به رامات نه شي
که ے سر له تنه درومي په دا پټ کښې
له ادبه ے و مخ ته کتے نه شم
خدائے راپیښه جدائي کړه په وصلت کښې
په قیامت که څوک له نیته ښښیده شي
زه د یار د کوځے خاورے یم په نیت کښې

لکه زه چه ے د در په خاورو خوښ یم
خوښ به نه وي سلطانان په سلطنت کښې
د درګاه په خاک نشینو ے تل حق وي
د غمونو دخل نشته په جنت کښې
د دنیا له دولتونو بے پروا یم
زه رحمان د عاشقیه په دولت کښې

۳۸۷۱ ۵۸/۲۳۱ ۱۱

مغرور مه اوسه د عشق په کاروبار کښې
هر څسپے تیره تیغ دے په دا لار کښې
دا سُور ګل به د دستار په وینو سُور کا
چه د ښځے زمانے دے په دستار کښې
مخ د ترکو چه تر آب حیات صاف دے
زه دے آب حیات سوے یم په نار کښې
چه د اوسپنے اٰئینه پر اویه کیږي
ترو زما هستي به څه وي په دیدار کښې
په هرواره چه وسترګو ته نظر کړم
لاس ے والی وي له خانه په هروار کښې
یاره ته چه له ما صبر و قرار غواړے
عاشق کله وي په صبر و په قرار کښې
هیڅ صرفه مه کړه د زړونو آزار اخله
که چا سود وي د ربنوونے په آزار کښې

که ے سر و مال د ستا په مینه دروځي
زه له سر و ماله تیر یم په دا کار کښې
ستا له درہ له دربارہ به وا نه ورم
څو و نه مرم ستا په درلو په دربار کښې
عشق د عقل په کوڅه استوګه نه کا
ق چا موندلے نه دے یار په دا دیار کښې
کم بختان د یار په وصل کښې مهجور دي
د وچ وکی بهره نه وي په بهار کښې
مفلسانو لره عین کوهستان دے
که همه عمر ے کور وي په بازار کښې
و هغو چه خدائے حق ښځے سترګے ورکړے
ق د یوسفؑ تجلے وینې په دیوار کښې
عیب ژن ته واړه عیب څرګندیږي
بناشته که خان یوسف کا په سنګار کښې
چه هنره عاشقی ے خدائے نصیب کړ
بے هنره نور څه نه وینې په یار کښې
خپل داغونه د خپل زړه ورلره بس کا
څه حاجت دے د رحمان په لاله زار کښې

۳۸۸۳ ۵۹/۲۳۲ ۱۲

ملام نالست یم وچ ګوګل سترګے په نم کښې
عشق راوینو بحر و بر په خپل حرم کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما چه ستا تُوره د زخم په خوله بَنګل کړه
نورے دالذت بیا نه مومی په مرهم کښے
خوار مجنون چه سر په پښو د لیلیٰ کښیښو
سرفراز شه په عرب او په عجم کښے
زور اور مدام غالب وی په کمزوری
زه له نوره غمه خلاص یم ستا په غم کښے
لکه زه چه ستا په غم کښے مستغرق یم
بل به نه وی په جمله بنی آدم کښے
لکه مرے د ژوندیو ترمیان پروت وی
هسے بیل یم له عالمه په عالم کښے
هیڅ دمه مے د دم کړیو په دم نه شی
هم په دا چه زما دم دے ستا په دم کښے
نه مے به تا تګ و پوئے نه جستجوئے ستا
مراد مے ته ئے په هر دم په هر قدم کښے
که نصیب مے شی کوڅالے ستا د سپیو
و به نه کړم نور نظر په جام د جم کښے
زړه مے هسے ستا په زلفو پسے ورک شه
لکه غوټه له چاپریوځی په تور تم کښے
سره په وینو د سرو ګلو په ځیر زانګی
هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښے
زه رحمان کناره خوښ وم له عالمه
بار مے ستا سترګو رسوا کړم په عالم کښے

۳۸۹۱ ۶۰/۳۴۳ ۸

د بلبلو له حال زده کړه په خزان کښے
بیا د ګلو ننداره کړه په بوستان کښے
څو د تیره تلخائی ترسترګو نه شی
شیرینی به څوک درنه کا په دهان کښے
ما په هجر کښے لذت د وصال بیا موند
له یوسفہ ملاقی شوم په زندان کښے
لکه متن له معنو معنیٰ له متنه
یار هم هسے دے زما په دل وجان کښے
عاشقی آسانه مه ګڼه خبر شه
سر بازی ده هر نفس په دا میدان کښے
د ناتوان له ناتوانیه وو بیریږه
که هزار ځله توانا ئے په خپل ځان کښے
هم هغه به پس له مرګه ازار یږی
هر چه بل ازار وی په دا جهان کښے
په رحمان باندے بے یاره هسے حال وی
لکه حال د زندانیانو په زندان کښے

۳۹۰۲ ۶۱/۳۴۴

هسے بے یاره خفه یم په جهان کښے
چه مے نه شی ځائے په ځمکه په اسمان کښے

سره ګلونه د چمن راته سور اور شی
چه قدم بے یاره کیږدم په بوستان کښے
چه ئے مرنه یم له ویرے بے نیازیه
حیرانیږم د ناتوان صورت په توان کښے
که هر څو فکر د ځانه سره وکړم
هیڅ د صبر طاقت نه وینم په ځان کښے
هیڅ ساتنه د سرکښ خاطر را نه شی
څوک ساتلے شی بحری په ګریوان کښے
ترهغه به نادان بل په جهان نه وی
چه څوک مهر وفا غواړی په نادان کښے
که ئے سل ځله په ځار په قربان بولم
غوږ را نه باسی په ځارلو په قربان کښے
هسے رنګ زما په ویره ژړا خاندی
لکه ګل د پسرلی خاندی په باران کښے
جوهری شی دُر و لعل کاندی بر ځیره
چه مے کښیښی د دوو سترګو په دکان کښے
چه مے هجر سے په خوا په خاطر نه وی
زمانه ئے راځرګند کا په زمان کښے
چه په وصل کښے ئے لوڅه نه وچیږی
ترو به حال د رحمان څه وی په هجران کښے

۳۹۰۹ ۶۲/۳۴۵ ۷

زړه مے ډوب ډوب کیږی ستا د غم په غلغلو کښے
هسے لکه څوک چه مستغرق شی په ابو کښے
ستا د عشق له موجه په هیڅ لوری وتے نه شم
دواړه لاس مے پریوانه د عقل په لاسو کښے
سل توبے مے ماتے کړے وانه وښتم له عشقه
سا وینا مے نوره پاتو نه شوه په توبو کښے
نه چه له ماشه زما د اوښیو باران ګوره
رخ د سفر هیڅ نشته په دا ګټو شیبو کښے
نه یوه سپوږمی نه هزار ستوری له اسمانه
بے تا به څوک څه وکا د خلقو په جنبو کښے
عشق او عقل دواړه سره ضد دی که پوهیږے
کله وددری د اور څڅے په پښبو کښے
هر څوک چه د عشق په آتش سوی دی رحمانه
خلاص ئے لے ابراهیمؑ غوندے ګلاه کا په لمبو کښے

۳۹۱۷ ۶۳/۳۴۶ ۸

هسے خوښ یم ستا د در په خاکساری کښے
لکه خوښ وی سرداران په سرداری کښے
عاشقی که نور و خلقو ته خواری ده
ما موندلے دے دولت په دا خواری کښے
و بیمار ته که ناخوښ واقی وګړے
خوښ یم زه د ستا د عشق په بیماری کښے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ خپل یار و روز نو نو ته نظر کړه
هسې سترګې وې زما په بیدارۍ کښې
یار دَ یار له سترګو اوښې پاکیزه کا
تا دریاب کړې زما اوښې په یارۍ کښې
ما له ویرې ناچارۍ دَ یار ته شا کړه
سرې عذر دې په ویرې ناچارۍ کښې
غم به هیڅ یوه هوښیار خوښ کړې نه وي
ما خوښ کړې دې ستا غم په هوښیارۍ کښې
دَ رحمان اوښې به څرنګه په قرار وي
چا لیدلې دې دریاب په قرارۍ کښې

۸ ۶۴/۲۴۷ ۳۹۳۵

سپین مخونه تور کودې شي په پیرۍ کښې
سم قدونه کوږ لړګي شي په پیرۍ کښې
لکه شمع دَ سحر افتاب دَ زمي
هم بې تا به هم زیږې شي په پیرۍ کښې
که پل یو سر بودې وېښې خواته درومي
خپل صورت تمام پرده شي په پیرۍ کښې
دَ مرده وُ په حساب وي غزا وشړ
که څرګند لیده ژوندې شي په پیرۍ کښې
مړ لا به دې پس له مرګه بیا ژوندې شي
نشته دا چه څوک ژلبې شي په پیرۍ کښې

که څه وخورې لکه زهر نه ارزېږي
نه څه څښې نه څه خورې شي په پیرۍ کښې
داخوانۍ ده چه څه اورې یا څه وینې
نه لیدې نه اورېدې شي په پیرۍ کښې
اې رحمانه پیرې هسې عاجزي ده
که رستم وي زړه پرسوې شي په پیرۍ کښې

۸ ۶۵/۲۴۸ ۳۹۳۳

وقت دَ عیش و طرب تېر شه خزان راغې
خنکدن دَ بلبلانو په ځان راغې
دلدارۍ ته تر امید وه بارې څه کرم
هغه یار دَ دلبرانو په شان راغې
سود سودا دَ عاشقۍ که نفع مند وي
ما هیڅ سود پکښې و نه لید تاوان راغې
تمام عمر که وصال وو هومره نه وو
لکه یو زمان دَ ښکلیو هجران راغې
اشنائي مې په هوس وه خو چه بېل شوم
دواړه لاس مې ویله ومښو ارمان راغې
کوې زما دَ زړه لې یو ورپه چوګان کښې
بیا دَ ناز په نیلي سور په جولان راغې
غنچه لب چه په خندا کړلدي پرېشانه
په شېبو زما دَ اوښیو باران راغې

دَ مرزا دَ ارزاني دعوې په پرېږه کا
قدردان دَ شاعرانو رحمان راغې

۶ ۶۶/۲۴۹ ۳۹۳۹

ق

مست په هغه مخ یم چه مستانې لرې سترګې
بې تورې بې تېغه قاتلانې لرې سترګې
بې لیدو کتو غلیان زړونه وړي له خلقو
هسې چشم بنده ساحرانې لرې سترګې
هر څوک چه ئې ووینې بل سر کښې نه شي
کښلې په دیوار غوندې حیرانې لرې سترګې
لب اب حیات دي او نفس ئې دَ عیسیٰ دې
هیڅ څه عجب نه دې که خوبانې لرې سترګې
هر چه عاشقان دي هغه کله بل سر ګوري
واړه ستا په لوري نګرانې لرې سترګې
اې رحمانه دا اوښې هم تخم هم باران دې
کښت دَ هغه شین دې چه ګریانې لرې سترګې

۰ ۶۷/۲۵۰ ۳۹۴۵

چه وصال دَ خپل جانان مې دې موندلې
ګنج دَ دُر وُ دَ مرجان مې دې موندلې
هومره طمع مې له خپله بخته نه وه
نه پوهېږم چه څه شان مې دې موندلې

که په ډېر مشقت لاس لره څوک راوست
زه خو وائم چه اسان مې دې موندلې
چه مې یو نفس وصال ورسره وشه
واړه اجر دَ هجران مې دې موندلې
څه عجب دې که تمام جهان زما شي
چه بادشاه دَ درست جهان مې دې موندلې
زه رحمان په خپل اشعار شکرګزار یم
چه دا هسې رنګ دیوان مې دې موندلې

۲ ۶۸/۲۵۱ ۳۹۵۷

بدلوې په دنیا دین و ایمان ولې
نه پوهېږې په خپل سود و په زیان ولې
همېشه په خدائ دَ شکر شکایت کړې
منکرېږې په عطا دَ سبحان ولې
درېخښلې خدائ دَ هر چارې توان دې
په ډېر توان کښې خسر بولې ناتوان ولې
مدام اوښې تویوې دَ رزق له غمه
در ګوهر په بها پلورې ارزان ولې
چه په هر ځای ساماني دَ هر سبا کړې
کور وکړ شوې دَ محشر په سامان ولې
هیڅ ګیاه له ځایه نهٔ خوځي نم مومي
ته دَ رزق په طلب مرې جهان ولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چه چغوا تر قضا خپله رضا غواړے
بیهوده په لوتو وُلے اسمان وہے
په ژوند ومره چه د مرګ له غمه خلاص شے
اسان کار د کړ په ځان بالندے ګران وہے
غیرے مینے د په زړه بالندے انار کړے
په کعبه کښے ننباسے بُتان وہے
زړه د نفس په پیروی، د رنځه لاړ شه
د خبیث په لاس د ورکړ قران وہے
چه یوسفؑ د حبشی په بها موے
د مطلوب په طلب نه بښندے ځان وہے
بد په بد و پښیمانی کاندی رحمانه
ته په خپلو بدو نه شوے پښیمان وہے

۳۹۶۵ ۶۹/۳۵۲ ۸

په نور چا پسے بے خدایه ژاړے وُلے
د چارپائے په خیر بے ځایه ناړے وہے
چه روتی میده کوے په شخوند خوجوړے
تر و خیرے کوے نواړے لواړے وہے
ته دا خپل کلام میده په دا خپل شخوند کړه
و دارل ته د تیرے کړے دارے وہے
هغه کار چه د په نرم وئیل کیږی
بیهوده په پورته نوے لاړے وُلے

نیک له نیکو بد له بدو مناسب دی
نیک و بد وبله پر بله نغاړے وُلے
یو قدم د خدائے په لورے نه بیووے نه شے
تمامی عمر په بیر ته لاړے وُلے
تل په غاړه کښے د طوق د تعلق د ے
ؤکښے نه شے دغه طوق له غاړے وہے
چه په ورځ د شیخی لاف کړے رحمانه
په شپه ولے له مے فروشه غواړے وُلے

۳۹۷۵ ۷۰/۳۵۲ ۱۰

کشکے زه خاورے ایرے د ستا د در وے
چه قدم د همیشه زما په سر وے
خو یو ځله زما ستا و بله مخ شوے
نورے موخه ستا و غشیو ته بهتر وے
تام تن مے د رانجو په څیر لوره شوے
خو په ماد تورو سترګو یو نظر وے
په زیر رنګ په سپینو اوښیو به ما بیامونډ
که د ترکو ملاقات په سیم و زر وے
ملامت به په ما څه لره وایه شه
که د ستا د دلبریه څوک خبر وے
مرتبه که ستا د عشق نئی ورخر کسند ه
ملائک به وارځ وائی که بشر وے

تماشا به زما هله د ربنکاره شوه
که ته ماغوندے بیدل وے زه دلبر وُے
په خوتبار به زما سترګو غوندے نه وو
که په مخ مے د تیر و تورو پرهر وے
یا نسیم د صبح دم یا عندلیب شوے
چه د ستا په ګلشنو نوے ګذر وُے
ستا په درکښے طبیب وائی و رحمان ته
لا به بنه وو که د حال تر دا بتر وُے

۳۹۸۷ ۷۱/۳۵۴ ۲

د وصال په هوا ولوتے مرغه شوے
د هجران په اور کښے درست صورت لوبه شوے
نه وزرکا له هوس نه مری له غمه
سرے سخت دے ګنه یو اثرخو وشوے
زړه که چاود وے هم له دغه غم به چاود وو
چه د یار د بیلتانه خواری په زړه شوے
چه بیلتون ورته اسان دے هغه خلق
لا مئینت لره په بند د بیلتانه شوے
د رقیب و ناکردو ته چه نظر کړم
د عاشق له اهه روڼ په تور لیمه شوے
مخ پورته به د نیکړی نه شوے خدایه
که بیلتون د دوه یارانو وبله نه شوے

چه بیلتون د دوه یارانو وبله کاندی
د هغو خلقو له مرګه واوریده شوے
خدائے رضا لره چا مے تعویذ وکړے
چه لیږ زړه د هغه یار تر فهمه نه شوے
یو ځل یار په سترګو ولیدے چه دادے
هرچه شوے له هغه په بیا هاله شوے
خوله نوم د زما واخسته په ژبه
نورے نوم په دا جهان کښے یاتو مشوے
لکه درست عمر په خوله د رقیب کار کا
دغه هسے یو زمان زما په خوله شوے
زه رحمان په دا معامله کښے حق حیران یم
نه پوهیږم چه د یار له غمه څه شوے

۳۹۹۴ ۷۲/۳۵۵ ۷

ویرے خولے زما په یاد شکر خورے شوے
بیا زمونږ په زمانه خاورے ایرے شوے
د چندنو وُنے وسولیدے لا ړے
هزار ځانګے د ششادو په ارے شوے
په هغو زمکو چه روئے وے ماتیه
د ایام په ګردشونو هدیرے شوے
په دنیا کښے چه بنیاد د اشنائی کا
د هجران تورے هغو لره تیرے شوے

(c) ketabton.com: The Digital Library

که ځوانی لخدایه غواړې ځوان به ومرې
او که پس له ځوانی پاتې خو به زوړ يې
بنده کان خو کله جوړ کله ناجوړ وی
څه خدای نه يې چه به تل تر تله جوړ يې
عاشقی به د اسمان غوندې ځرګند کا
که مجنون غوندې هر څو په صورت ووړ يې
عبادت خو په ځوانی کيږی رحمانه
ق په پيری کښې به څه زهد کړې چه زوړ يې
ق بد نې واړه په ښه ونسه رحمانه
چه پاتې بند د يار په مينه يا په مرور يې
ق که د شعر د رحمان مومند تر غوږ شی
دواړه لاس به په ارمان ورپسې مروړې
عاشقی بې جذبې چيرې ده رحمانه
ته مجذوب د يار په مهر کښې لا ووړ يې

۴۰۲۵ ۸ ۷۶/۳۵۹

ق

که په قطع د تمام جهان ملک يې
چه له ځانه خبر نه يې لا هلک يې
ادميت خو څه په مال او په شال نه دے
ته چه خيال په شال ومال کړې ځکه سپک يې
منصفان به د انصاف خبره وائی
څه شو څه شو که په خپلو کښې شيرک يې

که د نمر په څير ځرګند شې په جهان کښې
څو په زړونو پسنديده نه شې لا ورک يې
بزرګی په دلجوئی کښې ده د خلقو
ته چه خلق ہو بوے ځرنګه ځرک يې
په لوی کښې لوئی چرې ده احمقه
کينيه و ته مه کړه که سالک يې
فلک تا غوندې هزار فنا پيدا کړه
ته لا نوے نوخاسته په ناز نازک يې
دانايان په ديوال کښلې پند اخلی
ته رحمان په خوار نظر کورې مورک يې

۴۰۳۹ ۳ ۷۷/۳۶۰

په ځوانی کښې بد دماغه بد ګمان يې
چه پيری دربانده درشی ناتوان يې
که په دا د زړه ښه کيږی دا خو نشته
چه به تل تر تله ژوے هم به ځوان يې
چه بې خدايه زړه ترے په نور څه پورے
هم په خدائے هے باور کړه چه نادان يې
پښيمانی تر پښيمانيه پخوا بويه
نه هغه چه بيا په تير ساعت پښيمان يې
هے رنګ و تو هغه جهان ته شا کړه
ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې

هومره سرد وخپل خدائے وته تيټ نه دے
لکه تيټ په لور د خان و د سلطان يې
ټوله شپه په طاعت نه شې رونولے
هره شپه په مال وملک باندے پاسبان يې
په تسبيح د تاند ه زبه وچ لرګے شی
ټوچ ګوفه لره بلبل غوندے ګويان يې
و تماشه ته چه نرخيزی هاله پاڅې
په قبله پسے لا نيمه شپه روان يې
اودسه لره کوزه اخستے نه شې
چه په لو لو په لور ورشې پهلوان يې
د هلک په څير لاس اچوے واور ته
نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې
پټے سترګے لکه ستور په کانی کړے
چه پريوتے وکوهی ته هم دوان يې

چه و بل ته نصيحت کا ځان ډهير دے
نور څوک نه دی هغه ته عبدالرحمان يې

مخمّس

هغه يار چه ښائسته دے تر افتابه
مخ به کله را ځرګند کا له نقابه
بيلتانه په زړه زهير کړم بې حسابه
يو سبب وکړے مسبّب الاسبابه
چه زما ملاقات وشی له احبابه

ملاقات د ښائسته وے نصيب کړے
د ښائست په ګلستان مے عندليب کړے
عندليب مے په ګلشن د خپل حبيب کړے
خدايه ما په دلبرانو کښې قريب کړے
وے ژغورے د دے اهل له عتابه

هغه يار چه زه ئے مينه په ديدار کړم
هميشه ئے و ديدن ته انتظار کړم
شپه و ورځ پسے نارے وهم کوکار کړم
که په روئے ورته تمام جهان رونړکار کړم
سترګے نه پورته کوی د ناز له خوابه

بيلتانه ئے پټ ښهه په زړه تاراج کړم
و ديدن ته ئے په هے رنګ محتاج کړم
چه غرقاب ئے د مضونو په امواج کړم
هيڅ پاياب ئے د مينه نشی څه علاج کړم
د اشنا د مينے غم شه ناپايابه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته چه کس یې د جمله وُ بیکسانو
هم کارساز یې د جمله وُ خام کارانو
الٰهي په بزرګۍ د بزرګانو
زه وصال په دُعا غواړم د خوبانو
لا به کله دا دُعا کړې مستجابه

اسیر کړې د د زلفو په طناب یم
تکبیر کړې د د سترګو په قصاب یم
د کشتۍ غوندې مدام په اضطراب یم
لکه زه چه ستا له غمه په عذاب یم
خبر مه شه هیڅ بنده له دې عذابه

دریغه مه وې په دنیا کښې پیدا شوې
او که وې هم خو دا هسې شان خومه وې
لکه زه یم د هجران په لمبو سوې
څو به ګرځم په داسې اور او لوې
چه سینه مې په درست ګرشوه کبابه

هسې څه مې دا خراب خاطر ناباد شه
زیست روزګار مې همیشه آه و فریاد شه
عمارت مې د زړه هسې رنګ برباد شه
چه حباب غوندې بې بیخه بې بنیاد شه
د بنادې طمعه به څه کړم له حبابه

پټ پټ ګرځم د ناصح له نصیحته
را نه کاندي نصیحت په خوصورته

چه توبه کړم د خوبانو له قربته
هیڅ ثواب نې په ما نه شي له غیرته
درمانده ورته ولاړ یم بې ځوابه

دا ځواب څه هسې نه دی چه په خوله شي
د عشق راز څه هسې نه دی چه وایه شي
دا مشکل حکایتونه په ما نه شي
د دې بحر بې پایان حساب په څه شي
چه زه وچاته وایم له حسابه

چاموندلی د دې بحر پایان نه دی
دغه راز و هر سري ته عیان نه دی
هیڅ کړې دې چارې بیان نه دی
دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دی
چه په خوله کښې لعل و دُرلري سیرابه

❁

مسبّع

ستا جفا د حد په هورته شوه صنمه
تل مې اوښې موج وهي د زړه له یمه
ډیکښې ډوب شومه له سره تر قدمه
د زړه زخم مې محروم دی له مرهمه

څو به پټه واقعه اوسي پنهمه
هسې ډوب په فکر تللی یم له غمه
نه پوهیږم چه به غرېم که به سمه

که مې زده وی له دې هسې رنګ خواریه
ما به نوم اخستی نه وو د یاریه
خبر نه وم د هجران له دلګیریه
صبر وکړم عاقبت له ناچاریه
ستا د غم په دریاب ډوب یم ترمریه
بې تا نه لرم هیڅوک د دستګیریه
مګر ته په خپله لاس راکړې همدمه

ما وې نور به اشنائي له هیچا نه کړم
هم په دا رنګه مې نیت وو بل به څه کړم
دانسته د غم کوهي ته پریواته کړم
په هنر به شو بې څه رنګه شوده کړم
د قسمت علاج به چا شي چه زه کړم
که په سل رنګه تلاش و تدبیر وکړم
خلاص به نه شوم له لوح له قلمه

خوبرویان که بې وفا دي هم خو ورځ دي
عاشقان که وفادار دي هم خو پړه دي
په ژوندونې په حساب کښې د دوی مړه دي
مقتولان واړه د هیڅه په چاره دي
ستا له غمه هرچه دي زما په زړه دي

اوس به حال و چا ته څه وایم چه څه دي
غرض دا دې چه زه کوم تمنا کرمه

یو خو دا چه په صورت یې پري رویه
هم په خوي او په خصلت یې فرښته خویه
ګلاب لب و ابرو واخست ستا له رویه
په تخته د زړه نامه ستا کښلې بویه
هم په قد و په قامت هر کوره لویه
بیا به نه مومي څوک تا غوندې دلجویه
که یې غواړې په عوض هزار عالمه

ستا له غمه زه په ځان کړم هسې چارې
چه دښمنه یې ویله نه کا کل عذارې
که باور نه کړې دا حال وګوره یارې
چه له سترګو مې د وینو روې دارې
ته په څه سبب زما له لاس آزارې
دا زما ګناه را وښیه دلدارې
چه توبه کړم نصوحا غوندې محکمه

لاس ترغاړه د رقیب سره خندا کړې
چه ما وینې له قصده راته شا کړې
په غمونو د عیش ورځ زما بیګا کړې
څوا نه وې به دا خوئي اموخته چا کړې
خدای دې وي هغه چارې چه په ما کړې
ترلیدې ورځې پورې به جفا کړې

که به کله هم جاروو مے له ستمه

تا چه هسے بے نیازی دُخان پیشه کړه
په عاشق دِ دَ خندا زمکه مترۀ کړه
(جور ستم دِ په عاشق دُخان شیوه کړه
زۀ غرِ نه کړم چه دِ زړۀ غواړی هغه کړه
بیا دِ ورځ په غریبانو تورۀ شپه کړه
نور دا هسے دَجفا خو یو نه مه کړه
خلقه په دِ له جورۀ شی برهمه

ستا زما له مینے هرڅوک خبردار دی
دا خبرے کورا کور په هر دیار دی
(دَ پیغور مالگے پرتے مے په پرهار دی
دا خبرے شپه او ورځ (ځمه) پکار دی)
چه فلانا فلانا سری سرۀ دوستدار دی
اوس په بیرته جار واته و ماته عار دی
چه رسوا شوم ترعربه ترعجمه

هغه ژوی چه په تابانده میّن وی
په وګړی کښے رسوا لکه کوهکن وی
(په داخو نوستا دَعشق نے زړۀ گلشن وی
دَ کاکل ناز ته عشاق لکه سوزن وی)
همیشه انگشت نما په مرد و زن وی
چه دا غښے پکښے نه وی دروغژن وی
که په هره گړی خوری هزار قسمه

نښانه دَ عاشقانو اول دا دۀ
چه مدام نے سرېکار وی له فریادۀ
ښکلے یار یوه دم نه وباسی له یادۀ
شیرین نوم خپل برابر کا له فرهادۀ)
تل نامه دَ بدنامیه وی پر زبادۀ
نه ویریږی له پیغورۀ له اهدادۀ
بے دَ یار دَ جدائیه له ماتمه

هرچه زړۀ نے مبتلا شی په بتانو
زیست نے نه شی یو ساعت بے مهرویانو
(خپل روغ ځان کاندی حساب له دیوانګانو
کا دَ عشق په اور بازی دَ پتنګانو)
له څوک ورکا بادشاهی دَ بادشاهانو
په نسبت دَ هغو سوړو سوختګانو
دا متاع دۀ تر یوه خسنی کمه

که سلیمان غوندے مسند نے په هوا وی
په سبب دَ عاشقی به خاک پا وی
(قیس مجنون غوندے له خلقه جدا وی
له خاطر نے هرڅه هیر بے دَ لیلے وی)
همیشه به په فریاد و په غوغا وی
چه دا هسے نښانے پکښے پیدا وی
ترو هاله پرعاشقی دۀ مسلمه
عاشقی دِ هیڅوک نه گنی اسانه

دا خبرۀ دۀ دَحد په صورته گرانه
دَ بهار راتله خو نشته بے خزانه
غواص نه مومی گوهر بے له عمانه
وصال نه دے چا موندلے بے هجرانه
ته له زړۀ سرۀ اتکل وکړۀ رحمانه
په دُنیا کښے بناری چرے دۀ بے غمه

ضمیمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

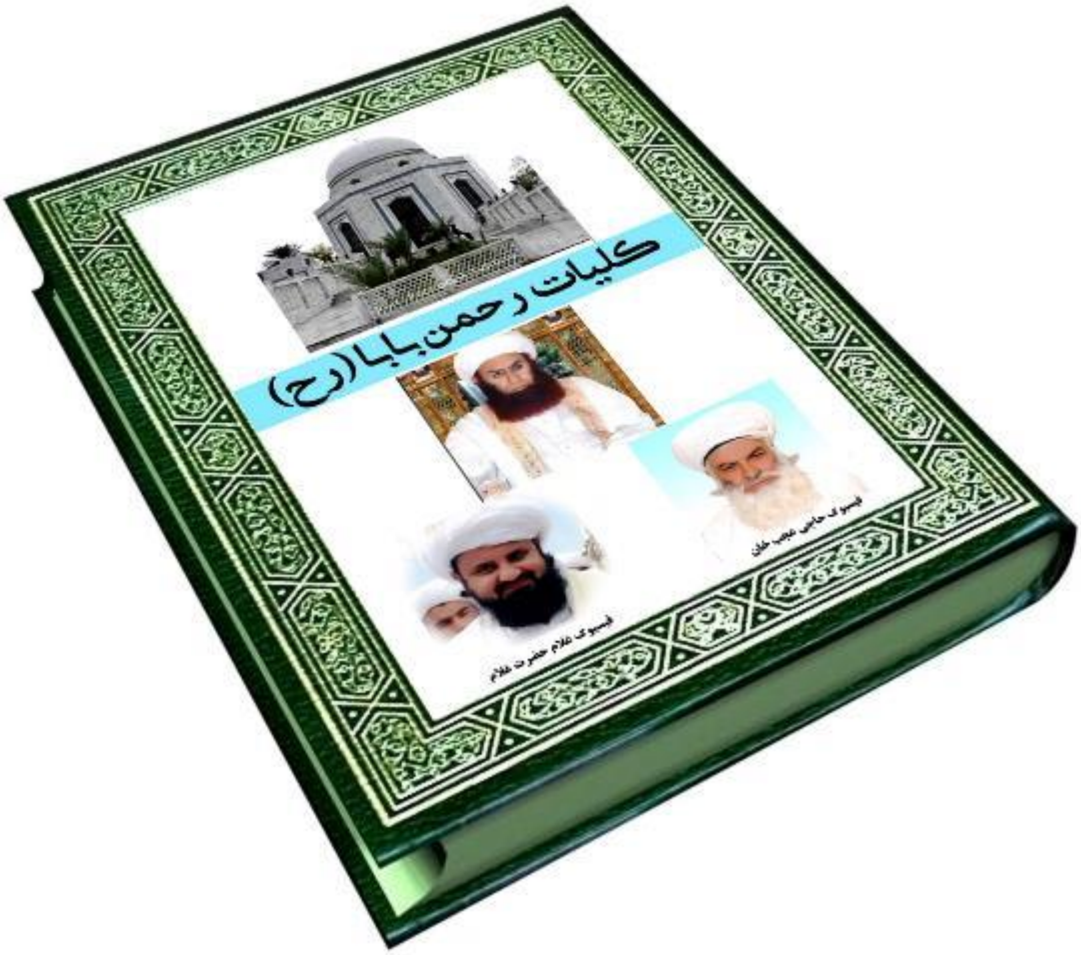

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library